

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

36'ncı Birleşim 14 Aralık 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	564
II.- GELEN KÂĞITLAR	568
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	573,594,603,607, 625,650,681,704, 719,761
A) KANUN TEKLİFLERİ	573:592,594:602, 603:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,704:706, 719:757,761:763
1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281)	573:592,594:602, 603:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,704:706, 719:757,761:763

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282)

573:592,594:602,
603:606,607:620,
625:648,650:679,
681:703,704:706,
719:757,761:763

A) CUMHURBAŞKANLIĞI

573:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,650:679,
681:703,705:706,
719:725,725:726

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

573:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,650:679,
681:703,705:706,
719:725,725

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

573:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,650:679,
681:703,705:706,
719:725,726

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

573:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,650:679,
681:703,705:706,
719:725,726

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

573:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,650:679,
681:703,705:706,
719:725,726

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	573:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,726
<i>C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ</i>	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,727
1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,727
2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,727
<i>Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI</i>	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,727:728
1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,727
2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,650:679, 681:703,705:706, 719:725,728

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
719:725,728

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
719:725,728

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
719:725,728

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
719:725,729

1) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
719:725,729

2) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
719:725,729

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
720:725,729:730

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

574:592,595:602,
604:606,607:620,
625:648,651:679,
681:703,705:706,
720:725,729

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	574:592,595:602, 604:606,607:620, 625:648,651:679, 681:703,705:706, 720:725,730
<i>G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI</i>	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,730
1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,730
2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,730
<i>Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI</i>	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,731
1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,731
2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,731
<i>H) GELİR BÜTÇESİ</i>	574:592,595:602, 604:606,607:620, 626:648,651:679, 682:703,705:706, 720:725,732:757,761:763

IV.- AÇIKLAMALAR

592,602,606,621,
623,648,679,703,
707,718,757

- 1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, HDP Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 592:594
- 2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 594
- 3.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 602
- 4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 602
- 5.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 602
- 6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 602:603
- 7.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 603
- 8.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 603
- 9.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 603
- 10.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması 606
- 11.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Siyasal Bilgiler Fakültesi Cebeci kampüsünde öğrencilerin düzenlediği "Geçinemiyoruz" başlıklı forumun polis tarafından ablukaya alındığına, parlamenter sistemde bu tür sıkıntılıların Genel Kurulda bakanlara iletilerek hızla çözüldüğüne, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan bu yeni rejimin alametifarikasını göstererek yürütme adına krizi çözmesini ve öğrenciler üzerindeki ablukanın kaldırılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 606
- 12.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 621

- 13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, CHP Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 621:622
- 14.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 623:624
- 15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 648:650
- 16.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 679:680
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 680
- 18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 703:704
- 19.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 704
- 20.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 707:709
- 21.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 709:710

- 22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 710:711
- 23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 712:714
- 24.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, HDP, İYİ Parti ve CHP Grupları adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadeleri ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 714:715
- 25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 715:716
- 26.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadeleri ile Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 718
- 27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 718:719
- 28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 757:758

29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Bursa Milletvekili Zafer Işık'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	758:759
30.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	759:760
31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	761
V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	603,623,703
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun vefat eden ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'ya Allah'tan rahmet, ailesine sabır dilediğine ilişkin konuşması	603
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Bütçe tamamlandıktan sonra Grup Başkan Vekillerinin düşüncelerini açıklamasına dair karar alındığına, arada söz istenerek konuşma yapılmasının zaman kaybına sebep olduğuna ilişkin konuşması	623
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Siyasetin insan haysiyeti için yapıldığına inandığına, kimsenin Türkiye Büyük Millet Meclisini küçük düşürmesine veya herhangi bir milletvekilini rencide etmesine müsaade etmelerinin mümkün olmadığına, milletvekillerinin laf atmasının kendisini üzdüğüne, söz istemeleri durumunda kendilerine söz vereceğine ilişkin konuşması	703
VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR	716
1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	716:717
2.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	717

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak yedi oturum yaptı.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 282) görüşmelerine devam edilerek,

Kültür ve Turizm Bakanlığı,
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu,
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü,
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü,
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı,
Vakıflar Genel Müdürlüğü,
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı,
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı,
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu,
Atatürk Araştırma Merkezi,
Atatürk Kültür Merkezi,
Türk Dil Kurumu,
Türk Tarih Kurumu,
Kapadokya Alan Başkanlığı,
Dışişleri Bakanlığı,
Avrupa Birliği Başkanlığı,
Türk Akreditasyon Kurumu,

2022 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan, hatiplere ilaveten verilen birer dakika ek konuşma süresininin 60 konuşmacı olduğundan dolayı toplamda altmış dakikaya tekabül ettiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, CHP Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, Garibe Gezer'in şüpheli ölümünü protesto eden Kandıra Cezaevindeki HDP'li tutsaklara disiplin soruşturması açıldığına ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın cezaevinde rehin tutulan Selahattin Demirtaş'a miting çağrısı yapmasının akıl dışı bir açıklama olduğuna,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Merkez Bankasının döviz yandaşlara peşkeş çektiğine, fiyat artışlarının nedenini stokçulara bağlamanın ekonomiyi kötü yönetip faturayı birilerine kesmek olduğuna, Türkiye'nin üzerine kumar oynayan bir Maliye Bakanı olduğuna ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin yurt dışından saldırı olmadığına dair açıklamasının Recep Tayyip Erdoğan'ın bütün söylediklerini çürüttüğüne,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Ahmet Yıldız'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Mürsel Alban, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Batman Milletvekili Feleknas Uca, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Cumhuriyet Halk Partisi ve AK PARTİ Grupları arasında meydana gelen bir tartışmada uygunsuz bir dil kullanıldığına, milletvekillerinin ifadelerinde temiz bir kullanmakla yükümlü olduğuna ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, önceki açıklamasında kullandığı "Ben senin yerinde olsam o gazeteciye iki tokat atardım." ifadesini düzeltmek istediğine çünkü şiddetin her türlüsüne, özellikle gazetecilere yönelik şiddete karşı olduklarına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan, Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz'ün 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin yedinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 14 Aralık 2021 Salı günü saat 11.00'de toplanmak üzere 00.19'da birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

II - GELEN KÂĞITLAR

No: 52

14 Aralık 2021 Salı

Rapor

1.-İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 287'ye 1'inci Ek) (Dağıtma tarihi: 14.12.2021) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, bazı sendika üyelerinin tutuklanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55106) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2021)

2.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir Kepsut L Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan bir kişinin Cezaevine yönelik şikayetlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55107) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

3.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55108) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

4.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir kişinin infaz memurları tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55109) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

5.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Denizli T Tipi Cezaevinde bulunan hasta bir tutuklunun sağlık sorunlarına ve infazının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55110) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

6.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İskenderun T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir hükümlüye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55111) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

7.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde görev yapan gardiyanlarla ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55112) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2021)

8.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Gebze Adliyesi'nin inşaat kesin kabul işlemlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55113) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

9.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, engelli kadın ve kız çocuklarından cinsel tacize ve diğer şiddet türlerine maruz kalanlara yönelik verilere ve konuyla ilgili alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55114) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

10.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de engelli bireylerin sorunlarının çözümü için yapılan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55115) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

11.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Kürtçe işaret dilinin geliştirilmesi ve engelli bireylerin sorunlarının çözümü için yapılan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55116) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

12.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Covid-19 pandemisinden etkilenen engellilere dair verilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55117) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

13.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilindeki engelli kişi sayısına ve engelli bireylere yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55118) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

14.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, engelli kadın ve kız çocuklarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55119) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

15.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, engelli bireyler hakkında yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55120) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

16.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Bakanlıkça engelli bireylerin desteklenmelerine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55121) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

17.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, ülkemizdeki engelli kişilere ve 2022 yılında atanması öngörülen engelli birey sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55122) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

18.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2016-2021 yılları arasında işsizlik maaşı alan kişilere dair bazı verilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55123) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

19.-Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, kamu ve özel sektörde istihdam edilen engelli bireylere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55124) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

20.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli binbaşılardan maaşlarında iyileştirilme yapılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55125) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

21.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, engelli istihdamına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55126) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

22.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, İŞKUR Genel Müdürlüğünün 10 Kasım 2021 tarihli resmî yazısı doğrultusunda Artvin'de emekli edilen personel sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55127) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

23.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, AB destekli Eğitimli Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55128) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2021)

24.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Giresun'un Şebinkarahisar ilçesinde faaliyet gösteren bir maden firmasının atık havuzunda meydana gelen patlamaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55129) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2021)

25.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Bilecik'in Söğüt ilçesine bağlı Küre köyünde yapılması planlanan çimento fabrikasının çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55130) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

26.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Bartın-Karabük yolu üzerinde yer alan Potbaşı Köprüsünün onarılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55131) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

27.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin'in Akdeniz ilçesine bağlı Homurlu Mahallesi'nde bulunan su kanalına kimyasal fabrika atıklarının boşaltıldığı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55132) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2021)

28.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, elektrik enerji fonu için tahsil edilemeyen alacaklara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55133) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

29.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizdeki yanardağların hareketliliğiyle ilgili bir çalışma bulunup bulunmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55134) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

30.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum'a stadyum yapılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55135) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

31.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da bulunan Havuzlupark tesisinin onarımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55136) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

32.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü'nün Türkiye hakkında aldığı bir karara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55137) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2021)

33.-Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, Merkez Bankasının 18 Kasım 2021 tarihinde açıkladığı faiz oranlarına ve çeşitli iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55138) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2021)

34.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye ait taşınmazın uygunsuz biçimde bir kamu bankası adına tescil edildiği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55139) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

35.-Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, kedi ve köpek mamalarındaki KDV oranının düşürülmesi talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55140) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

36.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Emniyet Genel Müdürlüğü Personel Atama Yönetmeliğinde değişiklik yapılacağı yönündeki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55141) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

37.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2016-2021 yılları arasında sosyal yardım alan kişilere dair bazı verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55142) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

38.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, AFAD Başkanlığı bünyesinde yapılan görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55143) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

39.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yalova'da 3 çocuğun kolluk kuvvetleri tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55144) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

40.-Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, Türk vatandaşlığı alan Suriye uyruklu kişilere dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55145) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

41.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018'den bu yana Bakanlık bünyesinde görev yapan memur, işçi ve kolluk kuvveti mensubu kişilerden istifa edenlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55146) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

42.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir polis memurunun intiharına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55147) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

43.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir polis memurunun intiharına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55148) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

44.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Batman'da yer alan Diyarbakır Caddesi'ndeki ağaçların ışıklandırılmasına harcanan para miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55149) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

45.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2016-2021 yılları arasında muhtaçlık aylığı alan kişilere dair bazı verilere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55150) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2021)

46.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 yılında turizmden elde edilmesi beklenen gelir hedefine ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55151) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

47.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılından bu yana Türk sinemasına verilen desteklemelere ve kapanan sinema salonlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55152) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

48.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, telif hakkı nedeniyle müdahale edilen dizi, film ve kitaplarla ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55153) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

49.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın Türk Patent ve Marka Kurumuna yaptığı başvuru sayısına ve sınai mülkiyet haklarına dair verilere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55154) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

50.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, DÖSİM bünyesindeki sanatçıların fiilen görev yaptıkları kadrolara geçirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55155) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

51.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, kamu kaynaklarının tasarruflu kullanılmasına yönelik genelgenin engelli bireylere olan etkisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55156) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2021)

52.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Bakanlığın unvan değişikliği sınavına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55157) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

53.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, engelli öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55158) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

54.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, engelli öğrencilerin eğitime devam edebilmesi için gerekli şartların sağlanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55159) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

55.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Boğaziçi Üniversitesindeki bir etkinliğe davet edilen bazı katılımcıların sunumlarının rektörlük tarafından iptal edildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55160) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

56.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Patnos Fen Lisesine kimya öğretmeni atanması talebine ve Ağrı'daki bazı okulların fiziki yetersizliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55161) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

57.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Kadıköy Anadolu Lisesi yönetimiyle ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55162) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

58.-İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın, OYAK tarafından bir proje kapsamındaki konturların satışına dair yapılan duyuruya ve bu duyurunun iptal edilmesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55163) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2021)

59.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018 yılından bu yana Bakanlıktan istifa eden personele ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55164) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

60.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli binbaşılardan maaşlarında iyileştirilme yapılması talebine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55165) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

61.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018'den bu yana Bakanlık bünyesinde görev yapan sağlık çalışanlarından istifa edenlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55166) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

62.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, sağlık yönetimi bölümü mezunlarının atanma taleplerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55167) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

63.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'deki devlet hastanelerinde yoğun bakım ve boş yatak eksikliği nedeniyle hastaların diğer illere sevk edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55168) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

64.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, bir kişinin ihmal sebebiyle hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55169) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

65.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, 2020-2021 yıllarında gerçekleşen toplam vefat sayısı ile bulaşıcı hastalık nedeniyle gerçekleşen vefat sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55170) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

66.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin maliyetine ve taşınacağı iddiasına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55171) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

67.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanlık bünyesinde çalışan veteriner hekimlere ve özlük haklarının iyileştirilmesine dönük çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55172) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

68.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, buğday ekimi yapılan tarım arazilerindeki azalışa ve buğday ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55173) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

69.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2003'den bu yana kiraya verilen orman alanlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55174) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

70.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Bakanlığın genel bütçesinden tarımsal amaçlı kooperatif projelerine verilen faiz destekli kredilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55175) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

71.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, otomotiv distribütörleri ve bayilerin sıfır araçları stokladıkları ve vatandaşı mağdur ettikleri iddialarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55176) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2021)

72.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Gümüşhane-Kürtün-Giresun karayolunun emniyetinin sağlanmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55177) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2021)

73.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Bartın-Karabük yolu üzerindeki Potbaşı köprüsünün onarılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55178) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2021)

14 Aralık 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36'ncı Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca, bugün, sekizinci turdaki görüşmeler ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin ilk 2 maddesinin oylamasını, 4'üncü madde dâhil, 4'üncü maddesine kadar olan maddelerin görüşmelerini yapacağız.

Sekizinci turda bütçe ve kesin hesapları yer alan kamu idarelerini okutuyorum:

Cumhurbaşkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (xx)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (xx)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

(xx) 281, 282 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 6/12/2021 tarihli 28'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

- 1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI

- 1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

- 1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

- 1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

- 1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek, bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır.

Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru ve cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gerekçesiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Sekizinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okutuyorum:

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına: Sezai Temelli, Van; Rıdvan Turan, Mersin; Zeynel Özen, İstanbul; Kemal Bülbül, Antalya; Necdet İpekyüz, Batman; Dirayet Dilan Taşdemir, Ağrı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına: Abdülatif Şener, Konya; Burcu Köksal, Afyonkarahisar; Mustafa Tuncer, Amasya; Servet Ünsal, Ankara; Mehmet Göker, Burdur; Nazır Cihangir İslam, İstanbul; Ali Mahir Başarır, Mersin; Burak Erbay, Muğla; Kadri Enis Berberoğlu, İstanbul; Yüksel Mansur Kılınç, İstanbul; Kani Beko, İzmir; Bekir Başevirgen, Manisa; İlhami Özcan Aygun, Tekirdağ.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına: Radiye Sezer Katırcıoğlu, Kocaeli; Halis Dalkılıç, İstanbul; Gülay Samancı, Konya; Murat Baybatur, Manisa; Selami Altınok, Erzurum; Yalçın Akdoğan, Ankara; Niyazi Güneş, Karabük; Erol Kavuncu, Çorum; Fatih Süleyman Denizolgun, İstanbul; Hasan Turan, İstanbul; Uğur Aydemir, Manisa; İbrahim Aydemir, Erzurum; Kadir Aydın, Giresun; Ahmet Mücahit Arınç, İstanbul.

İYİ Parti Grubu adına: Aytun Çıray, İzmir; İbrahim Halil Oral, Ankara; Aydın Adnan Sezgin, Aydın; Zeki Hakan Sıdalı, Mersin; Ümit Dikbayır, Sakarya.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına: İsmail Faruk Aksu, İstanbul; Mehmet Celal Fendoğlu, Malatya; Yaşar Yıldırım, Ankara; Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Bursa; Tamer Osmanağaoğlu, İzmir; Mevlüt Karakaya, Ankara.

Şahıslar adına: Lehide Mücahit Durmuşoğlu, Osmaniye; yürütme adına Fuat Oktay, Cumhurbaşkanını Yardımcısı; aleyhinde Feridun Bahşı, Antalya.

BAŞKAN – 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesini okutuyorum:
Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 1.448.944.742.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 19.623.651.000 Türk Lirası öz gelir, 136.708.735.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 156.332.386.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 10.062.295.000 Türk Lirası öz gelir, 176.258.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 10.238.553.000 Türk Lirası, olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 244.600.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz Van Milletvekili Sezai Temelli'nin.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SEZAI TEMELLİ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. "...”(x)

2022 yılı Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni konuşuyoruz ama ortada bütçe vafına sahip bir metin maalesef yok.

Aslında son dört yıldır "bütçe" diye adlandırılan bu metinler öncelikle Meclisin iradesini yok sayan bir anlayışla hazırlanmaktadır. Hukuktan, ekonomiden ve siyasetten yoksun bir içeriğe sahip olarak karşımıza gelen bu metne bütçe demek mümkün değil. Üzerinde konuştuğumuz şey, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi gibi gerçeklikten uzak bir sistemin akıl dışı hesap bültenidir. Bütçe yok çünkü hukuk yok, bütçe yok çünkü ekonominin gerçekliği yok, bütçe yok çünkü demokratik siyasetin izi yok. Demokratik siyaseti ve onun kurumlarını yok sayan, hukuk devleti yerine örtülü OHAL anlayışıyla hukuku askıya alan, istisna hâlini normalleştiren ve otoriterliği yaygın bir şiddetle dayatan bu iktidar, iktisadi gerçeklikten o denli kopmuştur ki "ekonomik model" diye bir zıvalığı dayatarak hem ekonomiyi hem ülkeyi büyük bir çöküşe sürüklemiştir.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Bütçe görüşmeleriyle müzakereci bir süreci yaratmak demokrasinin mihenk taşıdır; siyasetin her vechesinin yüzleşme anıdır, müzakere aklını var edebilmektir. Bütçe süreci, aynı zamanda ortak sorunlara ortak çözümler üretme iradesinin yaratılmasıdır. Bunun için meclisler, toplumların önemli mutabakat zeminleridir. Temsilcileri vasıtasıyla egemenliğin kayıtsız şartsız toplum adına var edildiği mekânlardır. Oysa bu mekân böyle mi? Bakanı bile atanmış olan bir bütçe müzakere süreci, samimiyetsizliğiyle, adaletsizliği yeniden üretmekten başka bir işe yaramıyor.

Bir ülkede halkların ne için ne kadar vergi ödediğinden, bu vergilerin hangi kamu harcamalarına nasıl harcandığından, ne için ve ne kadar borç alındığından haberdar olması ve bu araçları denetleyip yönlendirebilmesi tüm dünyada yüzlerce yıldır “bütçe hakkı” olarak tanımlanıyor. Bütçe hakkının kökeni 13’üncü yüzyıla kadar gitmektedir. 1215 Magna Carta Anlaşması’yla ilk kez kralın vergi toplama ve harcama yetkileri kısıtlanmıştı. Magna Carta, aynı zamanda kralın savaş çıkartma yetkilerini de kısıtladığından barışın da ilk belgelerinden biri sayılmaktadır. Bu bağlamda, bütçe hakkına sahip çıkmak, sadece demokrasiye değil, barışa da sahip çıkmaktır.

Bugün bütçe hakkı yok. Artık bütçe hakkının zedelenmesinden değil, bütünüyle ortadan kaldırılmasından söz etmek daha doğru olabilir. Bu durum, otoriter rejimin en belirgin özelliklerinden biri hâline gelmiştir. Tüm harcama ödeneklerinin oluşturulmasına ve nerelere tahsis edileceğine, alınacak ya da alınmayacak vergilerin hangileri olduğuna ve miktarına, yapılacak borçlanmaların miktarına ve niteliğine, kurumlar arasındaki irili ufaklı tüm ödenek aktarımlarının yapılmasına tek bir kişi karar veriyor. Dahası, bu yetkiyi kendisinden başka kimin kullanacağını da yine kendisi, tek adam belirliyor.

Bütçe hakkının gasbedildiği yerde bütçe hukukundan da bahsetmek zaten mümkün değil. Bütçe hukukunun kendisini var ettiği yer, toplumun mutabakat zemini olan Meclistir. Meclisi baypas eden bugünkü sistem, hukuk tanımazlığın bir belgesi olarak bu belgeyi bize bütçe diye yutturmaya çalışıyor. Hiçbir mevzuata, yasaya, teamüle, usule, içtihata uymaksızın “Biz yaptık, oldu.” mantığıyla çalاکalem hazırlanan saray tefrikası, âdeta tüm hukuksuzluklara davetiye çıkarır niteliktedir.

Bütçede Anayasa Mahkemesinin bütçesi var ama Anayasa Mahkemesini kapatmak isteyen bir zihniyet hazırlamış bütçeyi. Bütçenin tüm aklını yok sayarak, HDP’yi kapatmak adına Anayasa Mahkemesini hedefe koyan, tehdit eden iktidar, âdeta bir şantaj aklıyla hareket etmektedir.

Yargı kurumlarının bütçesi var ama yargı kurumlarının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ortadan kaldırılmış durumda. Kobani davası olarak kurgulanan tarihin en büyük kumpas davası yargı bağımsızlığının tükenişini sergilerken aynı yargı, ülkenin çöküşünü de hızlandırmaktadır. Oysa bütçe hukuku ve bütçe hakkını koruyabilseydik, hukukun üstünlüğünü, sert kuvvetler ayrılığını ve insan haklarında tavizsiz bir anlayışı, denge-denetleme mekanizmalarını var edebilseydik bugün ne kumpas davalarını ne de kapatma davası gibi davaları gündemine alan bir yargı olacaktı.

Yargı bütçede kendisini göremediği gibi, toplum da yargıda adaleti görememektedir. Durum öyle bir hâl almıştır ki “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını tanımıyorum.” diyen hukuktanımız iktidara eşlik eden bir yargı mekanizması, adaletin mezar kazıcısına dönüşmüştür.

Sürekli yargı reformlarıyla ülke, en büyük insan hakları ihlal merkezi hâline dönüştü. Bugün, cezaevlerinde işkence ve her türlü şiddet, yaygın ve sistematik bir şekilde sürmektedir. Garibe Gezer’in ölümü, yıllardır süren bir adaletsizliğin, bitmez bir zulmün son vakasıdır. Hukukunu yitirmiş bir iktidarın ve onun partisinin, vicdanını da yitirdiğini izliyoruz.

Tecrit varsa o ülkede zaten bir müzakere zeminini yaratamazsınız. Bugün, tecrit anlayışı, aslında Meclisin müzakere iradesini yok sayan bir iktidar anlayışıdır. Neden bütçe yapamayacağımızın bir delili de tecrittir. İnsan hakları ihlalinin en uç sınırına tekabül eden İmralı tecridi, tüm hukuksuzlukların beslendiği bir süreçtir aslında. Kendisi bir müzakere zemini olan Meclisin müzakere aklından yoksun bir hukuksuzluk dayatmasına karşı çıkamadığı yerde, hukuk ve demokrasi adına hiçbir zaman adres olamayacağını da anlamamız gerekiyor. İmralı tecridini aşamadığımız sürece, başat bir meselemiz olan Kürt meselesinin çözümünde demokratik bir müzakerenin zeminine asla kavuşamayacağız. Eksik denklem ve aktörlerle yol almamız mümkün değil. Meclis, kendi iradesini aşkın bir iradeye karşı hukuk mücadelesiyle tutum alamadığı sürece, aslında tecritleşmiş bir sistemin parçası olmaya devam eder. Hiçbir meclis bunu hak etmez. Bugün burada HDP'liler olarak tecride karşı çıkarken aslında faşizme karşı Meclisin ve halklarımızın iradesine sahip çıkıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

İki temel yapısal meselemiz var; Kürt meselesi ve yoksulluk meselesi. Bu iki meselenin çözümünü birlikte ve bütünlüklü olarak var edemediğimiz sürece çöküş döngüleri içinde yaşamaya devam edeceğiz. Son dört yılın bütçeleri bu meseleleri daha da derinleştirmiştir. Yapısal nitelikteki bu sorunları çözmek yerine, bu sorunların çözümsüzlüğünden beslenen bugünkü iktidarın bütçeyi bir kez daha savaş ve rant bütçesi olarak tasarlaması sistemin kronikleşmiş hastalığının bir sonucudur. Çöktürme planından bugüne, ülkenin baş aşağı gidişi hızla sürüyor. Yirmi yılda değişen hiçbir şey yok. Kararlısınız; ülkeyi, aldığınız gibi teslim etmek istiyorsunuz. Ama bugün yaşanan çöküş 2001 krizini katbekat aşmış durumda. 2021 yılına yetiştiremedik ama 2022'de, sizi iktidardan indirdiğimizde bu çöküş sürecini de sonlandırmış olacağız.

Kürt meselesini çözememenin getirdiği çözümlenmeyle, artık, kadim halkımızın diline “bilinmez bir dil” diyorsunuz. Van'ın, Diyarbakır'ın sokaklarında, özellikle seçim zamanlarında Kürt vatandaşlarla karşılaştığında “...”(x) ile şirinlik yarışı yapanlar burada ırkçılık yarışına tutuşuyor. “Kürdistan” sözünü duyunca kolektif panik atak yaşamaya başlıyorsunuz. Oysa bu Meclis 1920'de Kürdistan, Lazistan mebuslarının katılımıyla var oldu. Ortak vatanın temellerinin atıldığı bir mecliste olduğunuzu istediğiniz kadar unutmaya çalışın, tarih bunu size hatırlatmaya devam edecek. (HDP sıralarından alkışlar)

Şark Islahat Planı'ndan kayyum rejimine kadar, bu hafızayı silmeye çalışsanız da bu coğrafyanın kadim halkları tarihi yeniden üretmeye devam edecektir. Barış ve demokrasi mücadelemizle tekçiliğe karşı çoğulculuğu, mezhepçiliğe karşı laikliği, otoriteye karşı demokrasiyi, kısaca, demokratik cumhuriyeti inşa etme kararlılığımızla buradayız; bu Meclisin yüz yıllık hafızasıyız. (HDP sıralarından alkışlar)

Misakimillî rüyaları görüyorsunuz. İçinde Kürtlerin olmadığı, Kürt barışının var edilemediği hiçbir misak rüya olamaz, olsa olsa kâbus olur; bu kâbusu bu ülkenin halklarına da maalesef yaşatmaya devam ediyorsunuz. Bizler ise yeni bir misak için, “...”(x) barış kapısını açık tutmak için savaş politikalarına karşı direnişimizi sürdürüyoruz.

Ekonomik krizin esas belirleyici dinamiklerinden biri, aslında, çözüme karşı üretmiş olduğunuz savaş ekonomisidir. Çok basit bir simülasyon yapacağım size. 2013 yılında hazırlamış olduğunuz orta vadeli planda 2024 yılı kişi başına millî gelir tahmininiz 12 bin dolar. 2023'e kadar, on yıl boyunca yüzde 5 büyüseydik 2023 yılında kişi başına millî gelir 20 bin dolar olacaktı. Siz 25 bin dolar tahmin ediyordunuz, uçuyordunuz ama uçmaktan anladığımız çakılmakmış. Bu yıl hazırlamış olduğunuz orta vadeli planda 2023 tahmininiz 10 bin dolardır. Yani 20 bin dolar ile 10 bin dolar arasında 10 bin dolar fark vardır. Kaç kişiyiz? 85 milyon; çarpın 10 bin dolarla: 850 milyar dolardır ortaya çıkan açık. Bu, savaşın toplumsal maliyetidir; bu, masayı devirmenin işte karşılığıdır.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Uluslararası kuruluşlarsa son kırk yılda savaş ekonomisine ayrılan kaynağın bunun 4 katı olduğunu söylüyor. Silahlanmaya, savaşa bu denli kaynak ayırmanın sonucunda da ciddi anlamda bir borç sarmalına girmiş durumdayız. Çoklu krizlerle aslında çöküşe sürüklenmemizin nedeni işte bu yanlış politikalar. Soruyordunuz ya meydanlarda “Bir mermi kaç lira?” diye, halk da şimdi size ekme kuyruklarından soruyor: “Bir ekme kaç para?” AKP Genel Başkanı, Bakara suresinden alıntılarla konuyu teğet geçirme çabasında ama unutmayın Kur’an’da bu meseleye dair başka ayetler de var.

Bütçe harcamalarının fonksiyonel dağılımı açısından ele alındığında aslında en büyük payın güvenlik ve kamu düzenini sağlamaya yönelik olduğunu görürüz. Kamu düzenini bu tür harcamalarla sağlayamazsınız. Eğer gerçekten bir kamu düzeni sağlamak istiyorsanız, toplumsal barışı dinamitleyen harcamalarla değil; toplumsal barışı var eden harcamalarla bir kamu düzeni sağlayabilirsiniz. 2022 yılında militarist harcamalara ayrılan para 246 milyar lirayı buluyor. Buna, bu sektörün -ki lider sektör olarak tanınıyorsunuz- harcamalarını ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu’nu da kattığınızda 350 milyar liraya ulaşıyor. Bu da aslında bütçenin neredeyse yüzde 20’sine karşılık gelen bir büyüklüğü ifade ediyor.

İsrarla savaş sanayisi ve inşaat, emlak sektöründe yaratılan rantları korumaya ve büyümeye dair faiz indirme politikası sürdürmeniz nedeniyle 8 milyona varan bir işsizlik yarattınız ve istihdam oranı -yüzde 45- tarihin en düşük düzeyine ulaştı, enflasyon yüzde 40’a vardı, dolar ben içeriye girerken 14 lira 20 kuruştı, çıktığımızda bakalım kaç lira olacak. İşsizliği ve enflasyonu TÜİK’in manipülasyonlarıyla düşürmeye çalışıyorsunuz, bu denli bir aciz içindediniz. Finansal krizler beraberinde döviz krizini getirdi; şimdi, artık önümüzde bizi bekleyen bankacılık krizi var. Siz ise göle yoğurt çalmaya faiz indirimleri yaparak devam ediyorsunuz.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nde yer alan merkezî yönetim bütçe giderleri ise 1,750 trilyon. Bu, millî gelirin yüzde 22’si; gelirler ise millî gelirin yüzde 19’u. Bu, aslında küçük bir bütçe ama bütçeyi sağlıksız büyüttüğünüzde o da başlı başına bir sorun oluyor. Dolayısıyla, bu küçük bütçeyle Türkiye’nin mevcut sorunlarına çözüm bulmak mümkün değil ama sizin bu aklınızla Türkiye’nin hiçbir sorununa çözüm bulunamayacağı artık herkesçe bilinmektedir.

Bütçenin bu militarist harcamalarını takip eden en büyük başka bir kalemi de 240 milyar lirayla faiz ödemeleri. Her 100 liralık verginin neredeyse beşte 1’i faiz ödemelerine gidiyor. “Faiz neden, enflasyon sonuçtur.” Burada kalmadınız, devam ettiniz: “Kurun yükselmesi istihdamı arttıracaktır. Fahiş fiyat artışıyla mücadele edilecektir bu kur artışına rağmen.” Bunların hepsi bir zırva, siz de biliyorsunuz. Oysa, esas bakmanız gereken, ülkenin risk primidir. Ülkenin risk primi o denli yükselmiştir ki dünyada 3 riskli ülkeden 1’i Türkiye’dir. Bunu başarmış durumdasınız. Faiz ve kur üzerine ekonomi politikası kurulamaz. Ekonomi politikasının amacı, nedenleri düzeltmek ve sonuca gitmek olmalı. Faiz, kabul etmeseniz de sonuçtur. Eğer faizi belirli bir noktaya indirmek istiyorsanız politikanızın risklerini düşürmek zorundasınız.

Merkez Bankası para politikası üretemez hâlde, Hazine maliye politikası üretemez hâlde; kurumlarımızın, kurumların özgün siyaset, özerk karar alma kabiliyetleri tükenmiş durumda. Oysa özerklik, üniversitelerden yerel yönetimlere, Merkez Bankasından sosyal güvenlik kurumlarına kadar ekonomik istikrar ve demokrasi için vazgeçilmez bir tercihtir. Merkez Bankası yanlış para politikası sonucunda milyarlarca doları piyasaya satarak kuru tutmaya çalışıyor. “Çin modeli” diyorsunuz ya, ben de size bir Çin atasözüyle yanıt vermek istiyorum: “Bin doğru adım bir yanlış adımı düzeltmez.” Geçmiş ola.

Bütçenin gelirler tarafı ise 1,250 trilyon. Vergilerin en az üçte 2'si dolaylı vergi yani halktan, emekçiden, mağdur kesimlerden alıyorsunuz. Vergide adalet yoksa ülkede hiçbir yerde adaleti bulmanız mümkün değil. Yoksuldan vergi alıp sermayeye vergi harcaması yapıyorsunuz. Asgari ücretten vergi almasanız vazgeçeceğiniz rakam 32 milyar, oysa “vergi harcaması” adı altında vergi muafiyet ve indirimleriyle sermaye sağlamış olduğunuz -turnak içinde- kıyak 336 milyar. Yani asgari ücretten vergi almaktan vazgeçmeyerek sözde vergi tasarrufu yapıyorsunuz ama 336 milyar liralık vergi harcaması yaparak sermayeye kaynakları aktarmaya devam ediyorsunuz. Bu rakam bütçe açığının yüzde 121'ine tekabül ediyor yani sermayeye bu aktarımı yapmasanız aslında bütçe açığı olmayacak ama sizin niyetiniz belli, geldiğiniz günden gideceğiniz güne kadar sermayenin ve savaş baronlarının iktidarı olarak hep anıldınız, hep de öyle kalacaksınız. Bu yoksulluk yaratan sistem aslında bir yolsuzluk sistemi.

Bu bütçe ne ekonomik krizi ne de bugün içinde yaşadığımız salgının etkilerini ortadan kaldıracak ne işsizlikle ne enflasyonla mücadele edebilir. Zaten bütçeyi hazırladığımızda dolar 9 lira 20 kuruştur, 14 lira 20 kuruş olmuş; bütçe zaten yüzde 35 şu anda küçülmüş, bütçenin üçte 1'ini yani kaybettik. O yüzden ne yapmalı? 5018 sayılı Yasa çok açık: Ek bütçe yapmalı. Eğer ek bütçe yapmazsanız kurumlar ödeneküstü harcamaya gidecekler yani yasayı yok sayacaklar. Gerçi siz bunu çok dert etmezsiniz; Anayasa'yı yok sayıyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını yok sayıyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni yok sayıyorsunuz, şimdi de 5018 sayılı Yasa'yı yok sayabilirsiniz. Ama böyle yaptığınız sürece, işte bu çöküş her yapıda hızlı bir şekilde devam edecektir. O yüzden, bir an önce ek bütçe yapılması gerekir. Ek bütçe OHAL anlayışına karşı aslında bir tavır geliştirmektir. Ek bütçe ile aslında erken seçimi de bir an önce hayata geçirmek zorundayız, böylece içine sürüklendiğimiz hep çöküşten hep birlikte kurtulabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Toparlıyorum.

Böyle bir bütçenin alternatifi demokratik bir halk bütçesidir. Bugün, sadece kapitalizmi mevcut krizden çıkarıp onun yerine yeni krizleri hazırlamak gibi bir kısır döngüye mahkûm olmak istemiyorsak, demokratik ekonomiyi yaratmak istiyorsak bunun bütçesini de şimdiden tasarlamamız gerekiyor. Krizsiz bir ekonomide, sömürsüz bir düzende, yurttaşların eşitlik ve barış içinde, bir arada, özgürce yaşadığı bir ülke istiyorsak eskiye dönüşü değil, yeniyi hedeflemeliyiz. Bunun için de şimdi, yeni bir paradigmaya, yeni bir öyküye, yeni bir sözleşmeye ihtiyacımız var.

Hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. “...”(x) (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Bülent Bey.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuşmacı konuşmasında “sermayenin iktidarı” gibi, “Bütçe, Meclisin yetkilerini yok etti.” gibi, “savaş, rant bütçesi” gibi ithamlarda bulundu, cevap vermek istiyorum izin verirseniz.

HABİP EKŞİK (İğdır) – Tümüyle doğru şeyler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Anlaşmamız var, gruplardan sonra...

BAŞKAN – Gruplarla anlaşmaya göre...

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tüm gruplar bitince mi Başkanım?

BAŞKAN - Evet.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Söz sırası, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'da. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, sayın Genel Kurul ve ekran başındaki kıymetli halkımız; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

MİT bütçesi üzerine söz aldım. Öncelikle şunu ifade etmek gerekiyor zannediyorum: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle geçen üç yılda, devletin yalnızca kurumsal mimarisi tam anlamıyla çökmekle kalmadı, aynı zamanda ekonomiden iç politikaya, dış politikadan kamu yaşamına kadar bütün alanlar, Türkiye Cumhuriyeti devletinin tarihinde görülmediği kadar âdeta bir Moğol istilasıyla yüz yüze kaldı. Şimdi, yeni kurumsal mimarinin tamamlayıcı ise MİT'in Cumhurbaşkanlığına bağlanması. Bir bakmak gerekiyor, MİT özelinde ve genelde de bu istihbarat ve güvenlik örgütlerinin feyzaldığı fikir nedir, bu örgütlerin çalışmalarının geri planındaki güvenlik anlayışı ve algılayışı nedir. Özellikle, bu anlayışın 1920 model bir anlayış olduğunu ifade etmek istiyorum; tarihsel ve siyasi olarak miadını çoktan doldurmuş bir anlayış olduğunu ifade etmek istiyorum.

Esası şuraya dayanıyor: 7 milyon kilometrekarelik Osmanlı İmparatorluğu'nun 780 bin kilometrekareye kadar daralmış olması, bir parçalanma ve bölünme paranoyasını güvenlik mimarisinin omurgası hâline dönüştürdü. Bununla birlikte, bu coğrafya içerisinde farklı kimliklerin var olmuş olması ve bu farklı kimliklerin bir homojen ulus devlet yaratmak adına süreç içerisinde tasfiye edilmiş olması da bir başka önemli adımdı. Bu dönemde Rumlar, Ermeniler, Museviler toplumsal, siyasi hayattan ve ekonomiden tedricî ve planlı bir biçimde tasfiye edildiler. Türkiye'nin ulusal güvenlik politikası hâlâ iç mihrakların ve dış mihrakların Türkiye'yi zayıflatacağına ve böyleceğine ilişkin bir kanıyla ne yazık ki malul.

İkincisi: 1950'lerde antikomünizm rüzgârıyla NATO, gladyo örgütlenmesinin yarattığı süreci; Sabri Yirmibeşoğlu'nun 6-7 Eylül olaylarına ilişkin vurgusu hatırlanacaktır.

Üçüncüsü: Kürt sorununun çözümsüzlüğünden kaynaklanan politik istikametini Kürt meselesini bir güvenlik meselesi derekesine düşürmesi, bununla birlikte, Susurluk gibi devlet, siyaset ve çete ilişkilerinin açığa çıkması, 17 bin faili meçhul ve yakılan 3 bin tane köyün Türkiye'deki güvenlik ve istihbarat algısını ve yönelimini temelli şekillendiren olgular olduğunu ifade etmek gerekir; Mehmet Eymür'ün bu konudaki ifadeleri ibret verici.

Bu güvenlik mimarisinin şekillenmesinde dördüncü adımsa, Erdoğan'ın, tek adam iktidarının bekası için MİT'i "Erdoğan özel örgütü" hâline dönüştürmesi. MİT öyle yetkilerle teçhiz olmuş ki yani Dışişlerinden Adalet Bakanlığına, İçişlerine kadar bütün bu bakanlıkların alanında istediği gibi at koşturur hâle gelmiş.

Şimdi, güvenlik ve istihbarat faaliyetlerinin normalde, ulusal ve uluslararası hukuktan kaynaklı, objektif kriterlere dayalı ve kamusal, herkese eşit mesafede bir hak olması gerekirken, temsil ettiğim Halkların Demokratik Partisi ve toplumsal muhalefetin geneli açısından bir düşman hukukunun bizatihi MİT eliyle örgütlendiğini ve yaygınlaştırıldığını çok yakından biliyoruz. Nereden biliyoruz? Mesela, Deniz Poyraz hadisesinden biliyoruz. Bütün coğrafyadaki herkesi denetlemekle övünen, bu konuda son derece cebbar olduğunu ifade eden MİT; defalarca HDP'nin çevresine gelmiş, keşif yapmış, 24 defa Emniyeti aramış faşist bir katilin HDP'ye bir saldırı düzenleyeceğini anlayamamış, bunu fark edememiş; buna inanmak için zannediyorum çocuk olmak gerekir. Sadece o değil yani toplumda çevreci kaygılarla yapılan bütün eylemler, etkinlikler, işçilerin sendika kurma hakkı, grevler, şunlar bunlar hepsi bir millî güvenlik meselesi gibi algılanıyor; "YouTuber"ların gözaltına alınması da barınamayan öğrencilerin gözaltına alınması da aynı böyle.

Şimdi, MİT'in eylemine feyiz veren şeyler iç politikada böyle; peki, dış politikada ne? Dış politikada da muhayyel bir "millî güvenlik" "millî beka" "millî çıkar" kavramı var kıymetli arkadaşlar ve MİT bu siyaseti takip ediyor. Şimdi, örneğin Mısır'la, Libya'yla, Suriye'yle olan ilişkilerin ve buradaki politikanın millî çıkarla ne alakası var? Açık söyleyeyim, örneğin, Libya; ya, Mısır'da iktidar olamayan Müslüman Kardeşler'i Libya'da iktidar yapmanın yöntemi bir anda bir millî çıkar aurasıyla donatıldı ve o biçimsiz siyasete "mavi vatan" adı verildi ve MİT de bu faaliyetlerin alanındaki önemli aktörlerinden bir tanesi hâline geldi. Açık söylüyorum, Türkiye halklarının Libya'da olmakla, Suriye'de bu sürdürülen siyasetle uzaktan yakından hiçbir çıkar ilişkisi yoktur, hiçbir çıkar ilişkisi yoktur. Suriye'nin toprak bütünlüğünden yana olduğunu söyleyen iktidar bir izah etmeli ya; mesela, HTŞ'yi Suriye ordusuna karşı korumanın millî çıkarlarla ne türden bir ilişkisi var? Onlara kalkan olmanın, Ahrar el-Şam'a destek vermenin, maaş ödemenin, okul açmanın, oraya vali atmanın, âdeta bir ilhak politikasının Türkiye'nin millî çıkarlarıyla, halkın çıkarlarıyla ne alakası var? Afrin'de ÖSO'nun yapıp ettiklerine ses çıkarmamak mıdır millî çıkar? Şimdi, örneğin, yine, HTŞ'nin saraya bağlı kişilerle Türkiye üzerinden petrol ticareti yapmasının Türk halkının, Kürt halkının, vesair bütün halklarımızın çıkarıyla ne alakası var? Ama yanlış bir dış politika MİT'in de elbette faaliyetini yanlış sürdürmesine sebep oluyor.

Kürt meselesi, hep konuştuğumuz mesele... Yani bu politika o kadar kökten yanlışlıklarla dolu bir politika hâline gelmiş durumda ki sırf orada Kürtler statü elde etmesin diye, kendi deyimleriyle dünyanın küresel güçlerinin orada olmasının siyasi zeminini bu siyaset kurmuş durumda. Rusya'nın da orada işi yok, ABD'nin de işi yok. Suriye halklarının kendi geleceklerini özgürce belirlemesi gerekirken sırf orada "Kürt anasını görmesin." siyasetinin karşılığı işte ne yazık ki şu anda bu ülkelerin burayı mesken tutması hâline geldi. Bu yanlış dış politika, Kürt düşmanlığına dayanan dış politikanın ayna görüntüsü, işte, bu uluslararası güçlerin ve emperyalist ülkelerin buraları mesken edinmesi oldu. Oysa biz kendi vatandaşlarımızın, kendi Kürt vatandaşlarımızın kardeşleriyle anlaşabilmeliydik, uzlaşabilmeliydik. Diplomasiye dayanan, barışa ve müzakereye dayanan bir yöntemle bu meseleyi çözmek son derece mümkündü.

Tabii, MİT'in faaliyetleri -şunun tekrar altını çiziyorum ki- bir azınlığın bekasını teminat altına alma faaliyetlerine dönüşmüş durumdadır. Yalnız MİT için söylemiyorum, bütün güvenlik ve istihbarat faaliyetlerinin temeli ne yazık ki sarayın bekasına kadar daralmış durumdadır. Ya, bu MİT, o kadar her şeyle hemhâl olan MİT, Hrant Dink cinayeti hakkında ne söyler; 10 Ekim Gar katliamı hakkında, Diyarbakır bombalaması hakkında ne söyler? Ne söyler ben size söyleyeyim; bomba patladıktan üç buçuk saat sonra IŞİD'in bombaları patlatacağına ilişkin istihbari bilgi verildi.

Mesele sadece böyle değil, uluslararası alanda da problemler var. Örneğin, Avusturya'da Kürt siyasetçilere yönelik suikast iddiaları Avrupa basınında yoğun olarak işleniyor. "Feyyaz" isminde bir şahsın Avusturya istihbaratına giderek MİT adına siyasi suikastla görevlendirildiğini ifade etmesi konusunda herhangi bir açıklamaları var mı acaba? Paris'te 3 Kürt kadın siyasetçinin öldürülmesine ilişkin ve bütün işaretlerin bir MİT operasyonu olduğuna ilişkin herhangi bir açıklamaları, bir ifadeleri olacak mı acaba? Avrupa Osmanlıları, DİTİB üzerindeki faaliyetlerin toplamda bir güvenlik değil, tam tersine, ülkemiz adına güvensizlik faaliyeti olduğunu görmüyorlar mı? Onlar görse de görmese de sonuçta memur ama onları bu hedefe yönlendiren bir dış politik anlayış var; bu, sarayın dış politikasıdır.

Yargı ve güvenlik başta olmak üzere bürokrasinin her kademesine sirayet etmiş rüşvet ağları, iş takipçiliği, kamu ihalelerinde yolsuzluk, çökülen oteller, marinalar, kendi bakanlığını dolandıran bakanlar, hızla zenginleşen eş, dost, akraba tayfası mesela, neden hiç MİT'in konusu olmaz? Ya da Suriye'den Libya'ya kadar cihatçı örgütlere verilen destekler, paramiliter organizasyonlara verilen

destekler, kaçakçılık, muhaliflerin üzerine mafyanın salınması, bin tonlarla ifade edilen uyuşturucu ticareti niye acaba MİT'in konusu olmaz? Cevabını biliyorsunuz.

Arkadaşlar, bazı şeyler artık iddia olmaktan çıkmış durumda, mesela, 15 Temmuzda kaybolan silahlar; değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Valiliğin bu konuda yaptığı açıklamalar var, ayrıyeten bir İçişleri yetkilisinin, İstanbul'da bir AKP yöneticisine Kaleşnikofların verildiği anda orada olduğuna ilişkin kendi ifadeleri var; bunlar yaygın basında yazıldı, çizildi. Mesela, MİT niye bu konularla uğraşmaz? 3 tane “tweet” atan çocuğu sabahın beşinde gözaltına alacak istihbari bilgileri vermekle mağrur olan MİT, niye bu türlü konularda, gerçekten ulusal çıkarları, gerçekten güvenliği ilgilendiren konularda tek söz söylemez? Mesela, Almanya'nın bölge teşkilat başkanı Yılmaz İlkey Arın ile Metin Külünk arasında “Kürtlerin sopayla kafasına vurun. Bunların da filmi çekin. Ondan sonra da bunları yayımlayın.” diye yaptığı ve Alman istihbaratına takılan bu belgelerin, bu söylemlerin acaba millî güvenliğimizi ilgilendirmeyen şeyler olduğunu mu düşünmektedir?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Metin Bey yalanladı bunu.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Söyleyecek şey çok ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RİDVAN TURAN (Devamla) – ...MİT kendi işini yapsın, kara para aklama ve terörizmin finansmanı konusunda gri listeye alınmamızı mesele yapsın. Mesela Uluslararası Organize Suçlara Karşı Mücadele Girişim Grubunda Türkiye'nin ön sıralarda olmasını kendisine mesele yapsın diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'de.

Buyurunuz Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüşüyoruz. İsterdim ki Cumhurbaşkanının burada olmasını, benim konuşmamı onun yüzüne yapmamı ama olsun, burada Yardımcısı Fuat Oktay var. Ben ondan rica ediyorum, bu konuşmayı dikkatlice dinlesin.

AKP Genel Başkanı Erdoğan dokuz gün önce, 5 Aralıkta Siirt'te sivil toplum örgütlerine bir konuşma yaptı; orada özellikle Almanya Federasyonunu kastederek -bu, Erdoğan'ın sözleridir- “Almanya'da özellikle Alevilikten öte Alisiz Alevilikle âdeta yeni bir din ihdası öne sürülüyor ve ciddi de onlara para desteği veriliyor. Bundan iki yıl öncesi rakamla 30 milyon euro bunlara parasal destekleri olmuştur.” ifadesini kullandı. Bir Cumhurbaşkanı yalan söylemez, iftira atmaz, ötekileştirmez ama AKP Genel Başkanı Erdoğan Siirt'teki konuşmasında Avrupa'daki Alevi kurumlarına iftira attı. 30 milyon euro aldıkları iddiası külliyen yalandır.

Ülkemizde Diyanete 7-8 bakanlığın bütçesi kadar bütçe ayrılır. Siz zannediyorsunuz ki demokratik ülkelerin hepsinde bu böyledir. Arkadaşlar, demokratik ülkelerde inançlara 1 kuruş verilmez; sadece, yaptıkları projelere, eğitsel, sosyal, kültürel projelere destekler sunulur. O kurumlar sadece bu desteği alırlar, bunun da inanç ve dinî faaliyetlerle uzaktan yakından ilgisi yoktur, bu paranın yani desteğin. Bakın, burada, örnek amaçlı, 2014-2017 yılları arasında Alman resmî kurumlarının raporlarındaki inanç projelerine aktarılan bütçeleri açıklayayım: Dört yıl içinde, Erdoğan'ın konuşmasında bahsi

geçen Alevi kurumlarına aktarılan bütçe sadece 596.117 avrodur; dikkat edin, buna karşın, Diyanetin Almanya temsilciliğini yapan DİTİB ve 4 çatı kuruluşun projelerine aktarılan bütçe ise tam 13 katı 7 milyon 645 bin 221 avrodur arkadaşlar. Bunu Alman kurumlarından hem Almanya'nın Sayıştayından hem de... Türkçesi burada, çevirisini yaptık, isteyen arkadaşlara veririz. Aynı zamanda ben bunun grafiğini de yaptım. Bakın, grafikte, şurada mavi gördüğünüz biz Alevilere verilen proje desteğidir, turuncu olan da Diyanet ve onun uzantılarına verilen destektir arkadaşlar. Buna bakın, bu, tamamen iftira, yalan ve ötekileştirmeden başka bir şey değildir. (HDP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Erdoğan o konuşmasında CHP'ye de bir taş atmasa olmazdı, dedi ki: "İşte, bunların, bu Alisiz Alevilerin temsilcisi, CHP'den aday olacaktı." Bizim, yurt dışında 300 derneğimiz var, cemevimiz var. 300 cemevinin yüzde 98'inin onayıyla bizim Başkanımızı HDP'den aday koyduk ve HDP'de de kazandı, milletvekili oldu, bu biline. (HDP sıralarından alkışlar)

Siirt'teki bu iftira dolu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere Erdoğan, biz Alevilere karşı tarihsel ön yargılarından asla kopamıyor. Biz Alevileri olduğu gibi kabul etmek yerine bizlerin değerlerini manipüle edip içini boşaltmakla uğraşiyor. Maalesef şu anki iktidarın düşünce kodları, kendi gibi olmayanların yaşam tarzlarını sapkın ve hastalıklı görme alışkanlığı üzerine kurulu. Geçmişten günümüze mirasını taşıdıkları ve Alevi katliamlarıyla meşhur zihniyetlerinin tarihsel misyonlarını hâlen devam ettiriyorlar.

Buradan Erdoğan'a sesleniyorum: Sizin, Aleviler konusunda geçmişten günümüze siciliniz bozuk. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı oldunuz, bir hafta sonra dozerleri Karacaahmet Cemevi'mizin kapısına dayadınız. Oradaki halk direnmeseydi beş yüzyıllık tarihi olan Karacaahmet tarihî dergâhımız yok olacaktı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle olmadı o. Öyle değildir, öyle değildir.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı döneminizde de aynı yıkıcı tutumlara devam ettiniz. Madımak katilleri davasının zaman aşımına uğramasını "Hayırlı uğurlu olsun." diyerek sevinçle karşıladınız. Bu katliamların avukatlarının hepsine iktidarınızda makamlar, rütbelere, ödüllere verdiniz. Katliam sanıklarının özel afla salıverdiniz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Alevilerin lehine verilen kararları uygulamadınız. Bugüne kadar Alevilerin de Cumhurbaşkanı olduğunuzu gösteren tek bir olumlu adım attınız mı? Aleviler için bugüne kadar Alevilerden bir vali, emniyet müdürü, kaymakam veya bürokrat atadınız mı? Tek bir somut örnek verebilir misiniz? Aleviler için taş üstüne taş koymadınız. Sadece yıkmayı, yok etmeyi, asimile etmeyi ve iftira atmayı iyi bilirsiniz. Siz bugüne kadar Alevilerin hangi acısına ve mutluluğuna ortak oldunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her acısına, her.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Erdoğan'ın bu "Alisiz Alevilik" yaygarasının neye hizmet ettiğini biz çok iyi biliyoruz. Bu, bizleri ayırtmak ve birbirimize düşürmek için ortaya atılan bir tartışmadır. Alevilikte esas "Yol bir, sürekin binbir"dir. Biz o yolun yaşaması ve birliği için mücadele ederken sürekinimizin, farklılıklarını zenginlik olarak bildik. Kimse kimseye sürekinini dayatamaz, herkes istediği gibi inancını yaşar. Erdoğan diyor ki: "Ali'yi sevmek Alevilikse ben de Alevi'yim." Ali'yi sevmekle arkadaşlar, Alevilik olmaz. Sünni tarikatlar arasında, tarikatlar arasında yorum farklılıkları var, fıkıh, tercüme farklılıkları var ama ben bir Alevi olarak buraya girmeyi haddim olarak görmem ama kimsenin, Alevi inancını asimile etmeye, onu ayırtmaya, ötekileştirmeye haddi ve hakkı yok; bu, Cumhurbaşkanı Erdoğan da olsa. (HDP sıralarından alkışlar)

Biz biliyoruz ki burada asıl sorun, Alevilerin ana vatanlarında mahrum bırakılan eşit yurttaşlık haklarını Avrupa’da yaşadıkları ülkede elde etmesidir, oralarda bir inanç topluluğu olarak kabul edilmesidir. Benim de içinde olduğum Avrupa örgütlenmesi, mücadele tarzı; biat etmeyen, her zaman doğrularda ısrar eden bir yapıdır arkadaşlar. Ve iftiralara sığınıp gerçek dışı algılar yaratmaktan öteye gitmemiştir bu konuşmalar.

Alevilik, insanın yaşamını da inancına göre yürütebilmesidir. Alevilik, kadın-erkek eşitliğidir; rızalıktır, hoşgörüdür, kin ve nefret taşımamaktır, barıştan yana olmaktır; haram lokma yememektir; beşikteki ile eşikteki bir görmektir ve insanı, doğayı, tüm canlı ve cansız varlıkları inancın temeline koymaktır.

Buradan Erdoğan’a sesleniyoruz: Artık yeter! Alevilerden, Kürtlerden, Ermenilerden, Ezidilerden, kadınlardan, emekçilerden ve tüm farklılıklardan elinizi ve dilinizi çekiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Bu nefret dili, kin ve düşmanlık yaratmaktan başka bir işe yaramıyor; yirmi yıldır bunu yaptınız da ne oldu?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öyle bir şey yok.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Erdoğan’a yine çağrı yapıyoruz ama Erdoğan’ın ruh hâli, bu çağrıyı duyacak durumda değil arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar) O, kendine yeni kullar yaratma anlayışına devam ediyor, iktidarını sürdürebilmek için dini kullanmaya devam ediyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öyle bir şey yok.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Biz Aleviler olarak biliyoruz ki nefret diline en iyi cevap, bu Yezid ve Muaviye oyunlarına düşmemektir; biz de düşmeyeceğiz. Bu topraklarda başta Kürtler, Türkler, Aleviler, Sünniler ve bütün cümle insanların laik, demokratik bir cumhuriyette, barış ve kardeşlik içinde, eşit haklar temelinde bir arada yaşamasını Halkların Demokratik Partisi olarak er ya da geç mutlaka hayata geçireceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Şimdi, bu nefret dilini yıllarca yaptınız, bin dört yüz yıldır yaptınız; Aleviler ne biat etti ne diz çöktü ne de eyvallah etti. Bundan sonra da biz ne diz çökeceğiz ne boyun eğeceğiz; mücadelemize de devam edeceğiz. Yaşasın tüm halkların ve inançların kardeşliği! Yaşasın kardeşlik ve barış! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül’de. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; Cumhurbaşkanlığı bütçesi içerisinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Cümle inananlar, inanmayanlar; “mütedeyyin ve muhafazakâr” diye tabir edilip müminliği unutulmuş; hakka, hakikate, adalete, merhamete dâhil olanlar ve bunu bir yaşam biçimi bilenler; “Ben bu ülkede kendi inancım ile eşit yurttaş olmak istiyorum, ben de inananlardan biri olarak inancımı özgür bir şekilde yaşamak istiyorum.” diyenler; kimlik, cinsiyet, kültür ayrımı yapmaksızın hakkı, hakikati, adaleti yaşama indirmeye çalışanlar; hepinize sevgi ve saygılar, hepinizin gül cemaline aşk ile.

3 Mart 1924’te kurulmuş Diyanet İşleri Başkanlığı lakin aslında 1424’te kurulmuş şeyhülislamlık olarak. Aslında öyle de değil, aslına bakarsanız Osmanlı’nın ilk şeyhülislamı, her kürsüye çıkanın diline pelesenk ederek “Devleti yaşat ki insan yaşasın.” diye söylediği ve oradaki devleti ceberutluğa, tekçiliğe, ırkçılığa teşmil ettiği... İşte, hafıza, unuttum birden.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Edebalı, Edebalı.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Evet, Şeyh Edebalı. Teşekkür ederim.

Şeyh Edebalı'nın Osmanlı'da ilk şeyhülislamlık, ilk ilmikâmillik görevini yaptığını bilmek lazım. Sonra? İdam edilen biri var, hiç adı anılmayan kadılıktan şeyhülislamlığa aslında; Şeyh Bedreddin. Başka? Bakınız, Sayın Başkan ve Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı; bu yıl, içinde bulunduğumuz yıl UNESCO tarafından ne yılı ilan edilmişti? Hacı Bektaş Veli Yılı, Ahi Evran Yılı ve Yunus Emre Yılı. “Dört kitabın manasını okudum, ezber ettim/Aşka gelince gördüm, bir uzun hece imiş.” Tefsir edelim mi beraber? “Dört kitabın manasını okudum, ezber ettim/Aşka gelince gördüm, bir uzun hece imiş.” dedi Yunus. Bu aşka neyi dâhil etti? İnsanı, cümle mevcudatı, kevnümekânı, kainatı bu aşka dâhil etti. E, siz ayırıştırıyorsunuz. Siz, bu mevcudat içerisinde şu yoktur, bu yoktur, şu teröristtir, şu bölücüdür, şu inkârcıdır, şu... Olmadı, bu münafıklıktır. İkiye bir Yunus'tan, Mevlâna Celâlettin'den söz edip de akabinde de ayırıştırma yapmak münafıklığın ta kendisidir ve bu münafıklığı başta, dibe vuran, politikalarıyla, fetvalarıyla dibe vuran DİB yapıyor, Diyanet İşleri Başkanlığı yapıyor.

Bakın Diyanet İşleri Başkanlığına, her konuda fetva veriyor, maşallahu teâlâ, her konuda. (HDP sıralarından alkışlar) Nedir? Efendim, “Kadınlar, kocalarınıza itaat edin.” fetvası, efendim, “Yoksulluğa takvayla cevap verin.” fetvası, başka başka bir sürü fetvalar; öğrenci için fetva, tütün için fetva, deniz ürünleri için fetva... Ya, sevgili Diyanet İşleri Başkanı ve yetkilileri, bu memlekette yoksulluk, açlık, işsizlik ve din adını kullanarak vakıflarda eğitim yapan çocukların taciz edildiği yerler var; her gün yolda, yolakta, sokakta kadınların taciz edildiği, tecavüze uğradığı bir ülke var; sen bununla ilgili niye bir tane bir şey söylemiyorsun?

Diyanet İşleri Başkanlığı yapısal bir sorun yaşıyor. Bakın, Diyanet İşleri Başkanlığında var olan her şeyi devlette görebilirsiniz; Dışişleri var, İçişleri var, efendim, bütün devletteki kurumlar mikro ölçekte yapılandırılarak Diyanetin içine zerk edilmiş. Diyanet, Güney Afrika'dan Sibiryaya, Çin Mâçin'den Amerika'ya kadar misyonerlik görevi yapıyor ve bu misyonerlik görevini yaparken... Bakınız, çok kere söyledim, bir daha söyleyeceğim: 1876 yılında kabul edilen Anayasa nedeniyle her yıl bütçe yapılıyor ve yüz kırk altı yıllık bu bütçe yapımında Alevi inancına ve farklı inançlara bütçeden pay ayrılmıyor -biraz önce Zeynel Vekilim “Avrupa ülkelerinde ayrılmıyor.” dedi de- burada böyle bir hakikat var, ne yazık ki.

Şimdi, sevgili Romanlar, Romanların, Arap Alevilerin, Kürt Alevilerin ana dilde ibadet ve ana dilde eğitim sorunu var. Romanca, Arapça, Kürtçe ibadet etmek yasaktır. Peki, “72 millete bir nazarla bakmayan kırk yıl müderris olsa hakikatte asidir.” diyen Hünkâr Hacı Bektaş'a övgüler dizen ve bu yılı Hünkâr Hacı Bektaş Veli Yılı olarak kutlayan zihniyet nasıl oluyor da sen 72 milleti birbirinden ayırıştırıyorsun, Romanları, Kürt Alevileri, Arap Alevi yok sayıyorsun?

Şafii Kürtlerin inancı Hanefilikten farklıdır ve buradan ilan ediyorum: Diyanet İşleri Başkanlığı asla ve kata Hanefi içtihatlarına göre inanç ve ibadet yürüten bir kurum değildir; estağfurullah, tövbe estağfurullah! Niye? Çünkü Ebu Hanife, Abbasi sarayına, fetva vermediği Abbasi sarayının zulmüne teslim olmadığı için, işkenceyle katledilen, tarihin görüp görebileceği en büyük direnişçi ve şehitlerden ve hakikatçilerden biridir, aşk olsun ona. Şimdi, Hanefi olacaksınız ve ikide bir saraya fetva vereceksiniz; Hanefi olacaksınız ve zulümden yana olacaksınız. Bu nasıl Hanefilik? Dolasıyla, Hanefilik de kirletilmiştir.

Şafiilerin inançlarıyla Hanefilerin inançları farklıdır. Bir Şafii bir Hanefi hocanın arkasında namaz kılmaz ama Hanefi hocalar Şafilere gönderiliyor ve arkasında namaz kılmaya zorlanıyor; bu da bir zulümdür.

Tevhidi Tedrisat Kanunu, Tekke ve Zaviyeler Kanunu ve Diyanet İşleri Başkanlığı Kanunu'yla bu ülkede Alevilik ve Şafilik yasaklanmış, tekke ve dergâhlar kapatılmış, 12 ilim öğretene, Kürtçe eğitim veren Şafii medreseleri de kapatılmıştır.

Şimdi, Veysel baba diyor ki:

“Beni hor görme kardeşim,

Sen altınsın, ben tunç muyum?

Aynı vardan var olmuştuz,

Sen gümüşsün, ben sac mıyım?”

Bunu Diyanete söylüyorum, bunu Hükûmete söylüyorum. (HDP sıralarından alkışlar) Senin inancın altın da benim inancım tunç mu? Senin inancın gümüş de benimki sac mı? Sana ne, ben hakikate ister niyazla giderim, ister namazla giderim, ister yürüyerek giderim, ister amuda kalkarak giderim; sana ne? Bakınız “Cemevi var mıdır?” diye Diyanete soruyorlar, Diyanet hemen şöyle bir fetva veriyor: “İslam’da bir tek ibadethane vardır, o da camidir.” diyor; yalan söylüyor, bilmiyor çünkü Diyanet şecereimelunenin -bu kavramı bir yere yazın arkadaşlar- zihniyeti üzerine ibadet, fetva, takva, ilim, kelam yürütmektedir. Biz, şecereimeluneyi Kerbelâ’da mahkûm eden şecereihakikatçıyız. Hakikat siyasetten büyüktür, ben burada siyaset konuşmuyorum, hakikat konuşuyorum. Onun için dedim ki: 4 kitabın manasını okudum, ezber ettim. Aşka gelince gördüm, bir uzun heceymiş.

“Isılık oddadır sacda değildir.

Us baştadır tacda değildir.

Hakk’ı ister isen âdemde ara,

Kudüs’te, Mekke’de, hacda değildir.” demiş Yunus. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bana ikide bir Hakk’a nasıl gideceğimi, nasıl ibadet edeceğimi... Ya, arkadaşlar, bakar mısınız, bu ülkede mezarlıklar yerle bir edildi, bu ülkede çocuklar katledildi, bu ülkede bir insanın cesedi kutunun içinde evladına gönderildi ve Diyanet, bununla ilgili zerre kadar ses etmedi. İşte, bu, münafıklığın ta kendisidir. İşte, bu, dini tahrif etmenin ta kendisidir. İşte, bu, dini siyasete alet etmenin ta kendisidir. Diyanet ne yapmalıydı? Diyanet bir hakem kurum olabilir, Diyanet bir kurul olabilir ve bu kurulda bütün inançlar eşit temsil edilir, bütün inançların eşit söz hakkı olur ancak böylelikle olabilir. Yoksa tek adamlık üzere... Bakın, Diyanet bir tek adamlık kurumudur. Aslında Diyanetten kopyalanmış bir Cumhurbaşkanlığı vardır. Bu tek adam sistemi -Türk halkından çok özür diliyorum- Türk tipi Cumhurbaşkanlığı, Türk tipi başkanlık değildir; zulüm tipi başkanlıktır. Ayıptır ya, Türk halkına yazık ya! Zulüm tipi başkanlığın adı Türk tipi başkanlık olur mu? (HDP sıralarından alkışlar)

“Şalvarı şaltak Osmanlı,

Eğeri kaltak Osmanlı,

Ekende yok, biçende yok,

Yiyende ortak Osmanlı”

Arkadaşlar, Osmanlı, en büyük zulmü Türk halkına yaptı. Türkmen halkını sürüm sürüm süründürdü. Türkmen halkını toplu katliama tabi tuttu. Türkmen halkının inancını kabul etmedi. Ne zaman ki İttihat Terakkide “Türkler vardır.” denildi; aslında ileri bir adımdı ama İttihat Terakki işi ırkçılığa kadar götürdü; bugün de “Neoittihat Terakkicilik” yapılıyor, yeni İttihat Terakkicilik yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, sevgili İsmet Yılmaz burada yok. İsmet Yılmaz, Sivas Milletvekili, bildiğim kadarıyla.

“Ben de bu dünyaya geldim sakinim,

Kalsın benim davam, divana kalsın.

Muhammed Ali’dir benim vekilim,

Kalsın benim davam, divana kalsın.

Yorulan yorulsun ben yorulmazam,

Dünya kadısından ben sorulmazam,

Hakikat makamından ben ayrılmazam,

Kalsın benim davam, divana kalsın.

Pir Sultan Abdal’ım, dünya kovandır,

Giden adil beyler, gelen ihvandır,

Hakikat divanı ulu divandır,

Kalsın benim davam, divana kalsın.” (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Ey insanlık, niye Pir Sultan’ın divanını kurmuyoruz? Ey insanlık, gelin, 72 millete bir nazarla bakan, bütün halkların ve inançların hakkını teslim eden Pir Sultan’ın divanını kuralım, kardeşçe, eşit yaşayalım. Herkes hakkını alsın, öbür tarafa kalmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Ve Pir Sultan Abdal’ın köyünün yolu asfalt değil Sayın İsmet Yılmaz -İsmet Yılmaz’a söyleyin bunu- ve Sayın Başkan, size de ve Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, size de... Bakın, dünya insanlığına mal olmuş Pir Sultan Abdal’ın, Osmanlı zulmüyle idam edilmiş Pir Sultan Abdal’ın köyünün yolu, Banaz’ın yolu asfalt değil. Aha size ayrımcılık, utanç verici bir şeydir bu!

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz’e ait. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halkımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

17 Bakanlık görüşüldü, bugün Cumhurbaşkanlığı görüşüyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi neydi? Geldiğinde hızlı ekonomik kalkınma olacak, koalisyon bitecek, yerel yönetimler güçlenecek, Meclis daha da güçlenecek. Geldiğimiz aşamaya baktığımızda, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denildiğinde hepimizin aklına bir afet gelmekte, bir felaket gelmekte. Nedir? Her şeyi ben bilirim, her şeyi ben tayin ederim. Ve ne denildi? “Türk tipi.”

Şimdi, arkadaşlar, gerçekten insanlarla buluşmaya gittiğimizde, Nevşehir’lisinden Ağrılısına, Hakkârilisinden Edirnelisine gittiğimizde insanların hangi hâlde olduğunu görmek istiyorsanız, bir felaketle karşı karşıya olduğumuzu görmüş olursunuz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bugün üç yıl beş ay beşinci günü, Kabinenin açıklandığı günden beri. Bütün özerk kurumları yok ettiler, bütün bağımsız kurumları yok ettiler. Arkadaşlar, Meclisi de yok ettiler. Denge denetleme denilen bir şey yok, kuvvetler ayrılığı zaten yok, denge denetleme denilen bir şey yok. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Anayasa Mahkemesi, TİHEK, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna kadar birçok yeri yok

ettiler. Denetleme yok, dengeleme yok. Peki, ne var? Tek yapılan şey “Biz biliriz, biz tayin ederiz.” Bilinen şey “Susun, itaat edin.” Tek bilinen şey bu. Ve geldiğimiz aşamada ne oldu? Siyasette, politikte, hukukta, birçok konuda denge denetlemeyi yok edenler, şimdi ekonomide de denge denetlemeyi yok ediyor ve sorduğumuzda “Biz 50+1’le seçildik, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi onaylandı.” Peki, bu Meclis arkadaşlar, bu Meclis, yüzde 90 küsurla seçilmiş.

Varlık Fonu, Türkiye’nin en çok para pul işi olan Varlık Fonu Meclisin denetiminde değil, Cumhurbaşkanlığında. Sayıştay, Sayıştay’ı Kamu İhale Kurumuna dönüştürdüler, ikide bir “istisna, istisna” diye birçok kurumu içinden çıkartıyorlar. Neredeyse, vazgeçmeseler şunu diyecekler: “Burada da afet durumunda Sayıştaya gerek yok.” Afet nedir? Zaten Hükümetin kendisi, bunu da denetimden çıkartacaklar. Bir diğeri ne? Ajansları çıkartıyorlar, ajanslar Meclisin denetimi dışında. Şimdi, böyle olunca ekonomi felakete gidiyor ve ekonomiyle ilgili bir “orta vadeli” diyorlar, bir “yeni plan” diyorlar her seferinde yeni bir şey çıktığında ama yeni bir şey yok, tek bilinen bir şey var: Bu hükümet sistemiyle beraber demokrasi nasıl dibe çökmüşse, özgürlükler nasıl dibe çökmüşse, insan hakları nasıl dibe çökmüşse bir de ekonomik durum felakete gitmiş, makas açılmış. Çiftçi perişan, emekçi perişan, köylü perişan, kadın perişan, öğrenci perişan ve insanlar aç. Bakın, arkadaşlar, gübre fiyatları... Birçok kişi bütün bütçe turunda söylediler. Nevşehir’de patates üreten çiftçi 3 liraya patatesi satamıyor; bakın, bunu satamıyor; Ağrı’da, Van’da, Batman’da, Afyon’da, Antalya’da insanlar patates alamıyor, makas öyle açılmış ki. Ejder meyvesi, birileri bunu yiyor sofrasında, birileri bunu yiyor. (HDP sıralarından alkışlar) Bizim orada ne derler biliyor musunuz.? Ben bunu götürsem Batman’a, Van’a, diyecekler ki: “...”(x) Yani hakikaten bu nedir?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – İlk defa görüyoruz. Kaldır, kaldır, görelim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ama, işte, siz bunu yediğiniz sürece bunu ekini de bunu yiyeceği de göremezsiniz ve insanlar açlıkla karşı karşıya kalıyor. Siz bunu çözemezseniz, siz bununla yüzleşemezseniz hakikatle yüzleşemezseniz, gerçekten ne çiftçiye ne emekçiye ne de tüketiciyi anlamazsınız.

KANİ BEKO (İzmir) – Saray meyvesi mi o?

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ne oldu Cumhurbaşkanlığındaki bakanlar? Arkadaşlar, bakanların dışında, bakanlıklar dışında başkanlıklar var ve ne var? 4 tane de ofis var. Bakanlar buraya geliyor, bize karşı mı sorumlu? Bütçede bir kez gelip konuşuyorlar, Plan ve Bütçe Komisyonuna da geliyorlar; onun dışında bize karşı sorumlu değil, Cumhurbaşkanına karşı sorumlular. Ve nedir? Başkanlıklar ve ofisler aslında bir paralel bakanlıktır; paralel bakanlığa dönüştürmüşler. Bakanların tek şeyi “Gidin, Mecliste şov yapın.” Ya, burası şov yeri değil; şov yeri... Güveniyorsanız gelin, beraber halkın huzuruna gidelim; gelin, Batman’da gezelim; gelin, Siirt’te gezelim; özgürlük nedir, açlık nedir, onu görelim, yoksulluk nedir, onu görelim ama burada, yok; sadece gelip bir hamaset atıp milliyetçilik, kutuplaştırıcı bir dil, ayrımcı bir dil ve güvenlikçi politikalar. İnsanlar güven istiyor, güven, güvenlik değil, güven istiyor. Siz bunu yaptığımızda barışın önünü de açarsınız, ekonominin de önünü açarsınız ama buradan uzaklaşıyorsunuz.

Öyle bir hâle getirdiniz ki soru sormak sorgulanma nedeni oldu; kim soru soruyorsa hakkında bir soruşturma açılıyor ama inanın, artık insanlar soru sormaktan çekinmiyor; öğrenciler bas bas bağıarak geldiler “Barınmıyoruz.” dediler; yarın sağlık emekçileri greve gidiyor. Ne yaptınız siz? Çalışma ortamını bozdunuz. Stratejiden söz ediyorsunuz. Strateji, bir yasayı iyice süzüp çıkartabilmektir, çalışma barışını bozmak değildir; hekim ve sağlık emekçileri arasındaki ve diğer emekçiler arasındaki barışı bozmak değildir. Siz stratejiden anlamadığınız için bu hâle dönüştürüyorsunuz.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

“Kriz var.” dedik, “Yok.” dediniz, “Kriz var ama büyüyor.” dediniz, şimdi de “dış mihraklar.” İçeride bir şey olduğunda “terörö” diyorsunuz, içerideki bir şeyin açıklaması yoksa “dış mihraklar” diyorsunuz. Ya, bu dış mihraklar neymiş? Araştırma önergesi verdik, araştırmadınız, reddettiniz. Ya, biz de araştıralım ama insanlar şunu biliyor: İnsanlar pazara gittiğinde, insanlar çocuğunu okula gönderdiğinde, insanlar hastaneye gittiğinde, insanlar günübirlik yaşamında yoksullaştığını görüyor ve siz ne diyorsunuz? “Enflasyon değil, fiyat artışıdır.” Ya, siz dalga mı geçiyorsunuz? Hani, derler ya “...”(x) Yiyemiyorum, yiyemiyorum, açım; bu duruma gelmiş insanlarımız ve siz bunu düzeltmediğinizde, tek argüman bu siyaset dışında, bir taraftan da Millî Güvenlik Kuruluna getirtip ekonomik durumu tartışmaya açıyorsunuz ve seferberlik ilan ediyorsunuz. Bunu da siz çözemezsiniz; gerçek sorunları çözebilmek hakikatle yüzleşmektir, gerçek sorunlara eğilmektir.

Neydi? Bir kez daha gösterdik, arkadaşlar, şimdi, bazen, hani, derler ya “Gözlerinizi kapatın, düşünün.” Ya, bir sağlık emekçisi, bir hekim olarak da... Bazen insanlar böyle der. Bir hekim olarak, bir sağlık emekçisi olarak, düşünün, gözlerinizi kapatın, düşünün dediğinizde Türkiye’yi; Van, Muş, Bitlis, Hakkâri, Mardin, Batman, Şırnak, Siirt, Urfa, Diyarbakır, Ağrı, Kars, Iğdır, ve Ardahan; bu gördüğümüz iller. Nedir buralar? Hani diyordunuz ya “şark hizmeti”, hani diyordunuz ya “mecburi hizmet”, hani diyordunuz ya “sürgün yeri”, hani diyordunuz ya “Kürtçe konuşulan yerler”, hani diyordunuz ya “yoksulluğun yeri”, hani diyordunuz ya “işsizliğin yeri.” Peki, nedir bu, kader midir? Yer altı yoksul mu, yer üstü fakir mi? Bu insanlar niçin yoksul, bu insanlar niçin özgürlükten yoksun? Buna gözünüzü açın, açın ve yüzleşin, hakikatle yüzleşin; bunu yapmadığınız zaman siz gerçekten yüzleşmezsiniz ve sorunları çözemezsiniz. Bir hamasetle yola çıkarsanız, cumhuriyetin 100’üncü yılına hazırlık yaparken burası hâlâ yüz yıldır aynı düzeydeyse bununla, herkesin hakikatle yüzleşmesi lazım ve bu soruna çözüm bulması lazım. Gerçek ismi koymadığımız zaman hep geriye gidirsiniz, ilerlemezsiniz. O yüzden, gerçekten yüzleşmek hepimizin en doğal hakkı ve barışa giden yol, ekonomik kalkınmanın yolu; bunları yapmadığımız sürece ilerleyemezsiniz.

“Dış mihraklar” diyordunuz ama aynı Cumhurbaşkanı daha önce şunu diyordu: “Avrupa’da ve Orta Doğu’da en fazla yatırım yapılan, dış ülkelerin yatırım yaptığı ülke Türkiye.” Ya, bir haftada nasıl değişiyor? Bir haftada nasıl değişiyor? Bizleri balık hafızalı mı sanıyorsunuz, bu toplumu öyle mi sanıyorsunuz? İnanın, çıkın sokağa, sokak böyle değil, halk öyle değil. Halk artık gerçeği görmüş ve bangır bangır bağıyor, geliyor. Bunlarla sizin anlaşmanız lazım, görüşmeniz lazım.

Yeni Bakan, yeni Bakan geldi. Yeni Bakan, şimdi, oturduğu gibi şunu diyor: “Ben despot yönetim yapmayacağım.” Ya, iyi de sen Lütfi Elvan’a mı söylüyorsun, Berat Albayrak’a mı söylüyorsun? “Bana güvenin.” Ya, sen kimsin, sana nasıl güveneceğiz? Sen 3’üncü oldun, 4’üncü oldun. (HDP sıralarından alkışlar) Yarın sen de gideceksin. Dolar nereye geldi, geldiğinden beri? Ya, sadece bir “barış” kelimesini kullanın, sadece deyin ki: “Biz her şeyi yüz yüze konuşacağız, demokratik kitle örgütleriyle, sivil toplum örgütleriyle, sendikalarla konuşacağız.” Gelin, dolar yerinde değil, düşer. Ama bunda tercihiniz yok. Peki, bu tesadüf mü? Bilinçli bir tercih. O yüzden, HDP “Savaşa, saraya, sermayeye bir bütçedir.” diyor, o yüzden HDP her yerde bunu dile getiriyor. Siz bunlarla yüzleşmediğiniz sürece olmaz.

Bakan ne diyor? Bakan diyor ki: “Hiç dış mihrakların işi değil, dış müdahale değil.” İyi de Strateji Başkanlığına sormazlar mı ya “Siz diyorsunuz, MHP diyor, AKP diyor ‘dış mihraklar’, Bakan diyor ki: ‘Dış mihraklar yok.’” diye. Kime inanacağız biz? Ya, Bakan o zaman bir şeyler mi söylüyor, biliyor ki gideceğini, bunu düzeltmeye mi çalışıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Buradan çıkış yolu, gerçekten ekonomiyi ele almak istiyorsanız; ekonomi ile demokrasi, barış beraber seyrederek. Dünyadaki ekonomik düzeyi iyi ülkelere baktığımızda barışla beraber, demokrasiyle beraber, özgürlüklerle beraber ekonomi paralel seyrederek. Despot yönetimlerde birileri saltanat yaşar, büyük çoğunluk açlıkla karşı karşıya kalır.

Cumhurbaşkanlığı bütçesiyle ilgili bir de şunu söylemek istiyorum: Sayın Başkan Yardımcısı, Plan ve Bütçede de söylemiştim; Kürtçe, Kürtlerin kırmızı çizgisi. Kürtçeye gösterilen saygı, Kürt'e gösterilen saygıdır ve Cumhurbaşkanlığında -üç yıl beş ay beş günlük bir kabine, bir hizmet- bir tane Kürtçeye ilgili yayın var mı? Ben baktım yayınlara; İngilizce var, Arapça var, Rusça var, Japonca var, Almanca var, Fransızca var, Kürtçe yok. O zaman, Kürtçe konuşmak, sadece seçim zamanı propaganda için gelip bir poşu takıp “le le, lo lo” mu demektir? Kürtler artık propaganda istemiyor, kendilerinin seyirci olmasını istemiyor. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bununla yüzleşmemiz lazım, bunun için de mücadeleye devam. HDP her zaman şunu söylüyor: Özgürlükler, barış, demokrasi ülkenin önünü açacaktır. Kürtçeye de özgürlük istiyoruz.

Sağ olun, var olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'e ait.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve televizyonları başında bizleri izleyen halklarımızı selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü tarafından hazırlanan bir araştırma, Covid-19 salgınına rağmen dünya genelinde savunma harcamalarının yaklaşık 2 trilyon dolara ulaştığını gösteriyor. Yine, Türkiye, en çok savunma harcaması yapan 40 ülke içerisinde 16'ncı sırada. Dünyada birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de savunma sanayisine devasa kaynaklar harcanıyor. Yine, küresel askerî malzeme, teçhizat satışlarında en fazla satış yapan 20 şirketin 14'ü ABD'li şirketlerden oluşuyor. Tüm dünyada savaş ve karışıklık çıkararak silah satan ve aslında insani acıları paraya dönüştüren bir sektörle biz karşı karşıyayız. Daha fazla silah satmak için veya daha fazla silah almak için bilinen bilinmeyen envaiçeşit düşman yaratılıyor, halkları karşı karşıya getirerek aslında bu düzen sürdürülmek isteniyor.

Değerli arkadaşlar, işte, bir bütçenin savaş bütçesi mi yoksa halkın bütçesi mi olduğunu anlamak için savunma sanayisine ayrılan bütçeye bakmak gerekiyor. 2022 bütçesine baktığımızda karşımıza saraya ve savaşa finansman için hazırlanan bir bütçe çıkıyor, tıpkı daha önceki bütçeler gibi. Bakın, silahlanma ve güvenlik harcamaları için ayrılan tutar 246 milyar TL. Bu rakam 2014 yılında 45 milyar TL'ymiş ama şimdi, 2022 bütçesinde bu rakam bu kadar devasa bir noktaya getirilmiş. Yani neredeyse sekiz yıl içerisinde bu bütçe 5 kat artırılmış. Diğer bir yandan, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Bütçe Gerekçesi raporunda yapılan analize göre, söz konusu bütçeye, savunma sanayisi alanı ve bu alanda faaliyet gösteren 5 büyük şirketin gelirleri, yatırımları ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu için ayrılan kaynak da dâhil edildiğinde güvenlik için ayrılan kaynak 350 milyar TL olarak hesaplanmıştır. Bu elbette ki bu dağın sadece görünen kısmı, bir de görünmeyen milyar dolarlık kısmı var. “Örtülü ödenek ya da gizli hizmet harcamaları” adı altında denetim dışı bırakılan bir pay da var ki o da aslan payı ve bu aslan payı maalesef savaşa, ölüme ve öldürmeye harcanıyor. Bu

savunma harcamaları nasıl oluşturuluyor? Tabii ki borçlanarak gerçekleştiriliyor. Askerî harcamalardaki bu orantısız artış büyümeyi baskıladığı gibi halkın sırtına daha fazla vergi yükünü de bindiriyor dolaylı vergilerle gelir eşitsizliğinin de bir nedeni budur. Siyasî iktidar, krizler ve çelişkiler yaratarak, savaş politikalarında ısrar ederek ülke kaynaklarının büyük bir çoğunluğunu silah sanayisine harcıyor, elbette ki silaha bu kadar para harcamak zorunda değiliz. Savaş ve güvenlikçi politikalar yerine eğer barış politikasında ısrar edilseydi bugün silaha, tanka, topa ayırdığımız bütçeyi biz emekçilere, yoksullara, kadınlara, çiftçilere ve EYT'lilere harcayabilirdik. Ülkemizin öz kaynakları, bugün kangrenleşen sorunları, ekonomik sorunları elbette ki çözecek büyüklüktedir. Nitekim, çözüm sürecinde de AKP Ekonomi İşleri Başkanlığı bünyesinde hazırlanan bir rapor da savaş ekonomisi maliyetinin bu ülkeye hem maddi hem manevi kayıplarının çok fazla olduğunu göstermiştir. Zamanım olmadığı için bunun detaylarını aktarmayacağım, merak eden arkadaşlar bu araştırmaya bakabilirler. Bugün savaş değil, barış ekonomisi ve siyasetine yatırım yapılsaydı bu ülkenin insanları çöpten ekmek toplamak zorunda kalmazdı; Türkiye kendi bölgesinde demokrasi, barış ve özgürlükleri savunan bir ülke konumunda olurdu; komşularına paramiliter güçler ihraç etmek yerine hukuk, adalet, eşitlik ve özgürlüğü götüren örnek bir ülke olurdu. (HDP sıralarından alkışlar) Ama AKP, maalesef krizden beslenerek büyüyen, iktidarını sürdüren bir parti olduğu için tabii ki bu güvenlikçi politikalarda, bu savaş politikasında ısrar ediyor. Bu politikalarla sadece ülkemizi istikrarsızlaştırıyor, aynı zamanda bu istikrarsızlığı Orta Doğu'ya da taşıyan bir parti. İnsanlar yıllarca hafızalardan silinmeyecek acılar yaşadı. Sadece Suriye'deki tablo bunu özetliyor. Tüm bunlar, sadece içeride ve dışarıda Kürtler bir hak ve hukuk sahibi olmasın diye meşrulaştırılıyor ve yapılıyor. Yani açıkçası Kürtler uzaya gidip bir fidan dikse ve bu fidanın ismine de "Kürt fidanı" dese uzayı terörist ilan edeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar) Kürt fobisi ve karşıtlığı öyle bir hâl almış ki gerçekten artık AKP'de bir akıl tutulması yaşanıyor. Küreselleşen bir Kürt sorunu var, bu sorunun çözümüne katkı sunmak yerine ayrımcılık ve ötekileştirici politikalarla cevap veriyorsunuz. Sırf bu yüzden halkın boğazından kestiğiniz paralarla, vergilerle Suriye'deki cihadist grupları besliyorsunuz, büyütüyorsunuz.

Beslediğiniz bu gruplar ne yapıyor peki? Suriye'de insan haklarına karşı, insanlığa karşı suç işleyen birer makineye dönüştüler. Neler mi yapıyorlar? Bakın, insan kaçırıyorlar, işkence yapıyorlar, fidye istiyorlar, insanların malını gasbediyorlar, insanları öldürüyorlar yani insanlığa karşı buna benzer bir dizi suç fiilinde bulunmuşlar ve bunu da zaten Birleşmiş Milletlere bağlı uluslararası örgütler her ay raporluyor. Raporlara daha detaylı bakın, aslında insanlığa karşı işlenen suçlar var. Ama unutmayın ki bunların işlediği suçlar AKP'nin de hanesine yazılıyor.

Ülkenin kaynaklarını bu çetelere peşkeş çektiğiniz yetmezmiş gibi, bir de bu çetelerin ülkemize yönelik yarattığı bir itibarsızlaştırma da söz konusu. Bakın, OECD'nin, OECD'ye bağlı Mali Eylem Görev Gücü (FATF) tarafından Türkiye'nin gri listeye alınmasının bir nedeni de bu suçlar.

Tüm bunları bir beka sorunu varmış gibi anlatıyorsunuz, ısrarla bunu ifade ediyorsunuz ama biz biliyoruz ki ülkemizde bir beka sorunu yok, olsa olsa AKP'nin koltuklarını kaybetme sorunu var. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir diğer sorun ise tabii ki SİHA'lar. Yani bu silahlı insansız hava araçları artık insanları yargısızca infaz eden araçlara döndüğü için dünya çapında da çokça eleştirilen silahlar bunlar. Siz de hatırlarsanız 2004 ile 2011 yılları arasında bu SİHA'larla Pakistan'da siviller vurulmuştu, 875 kişi katledilmişti, dünya bunun üzerine çok ciddi refleksler gösterdi. O dönem AKP iktidarı da bayağı bayağı bunları eleştiriyordu ama ne zaman Türkiye'de İHA'ları, SİHA'ları damat Bayraktar alınca bir baktık ki AKP iktidarı canhıraş bu silahları savunmaya başladı.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) - SİHA'dan da İHA'dan da rahatsız oluyorsunuz, yazık ya!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Hatırlayacaksınız, bu silahların saldırısıyla 31 Ağustos 2010'da Hakkâri kent merkezine 20 kilometre uzaklıktaki bir piknik alanında 4 kişi saldırıya uğradı; bunlardan 1'i yaşamını yitirdi, Mehmet Temel; yine, İbrahim Sak, İsmail Aydın ve Musa Tarhan ise yaralandı. Tabii ki bu korkunç saldırının hesabı sorulmadı, hesabı verilmedi; yine ölenler öldüğüyle kaldı.

Şimdi SİHA saldırılarının yeni bir hedefi var. Neresi? Orası da Ezidi halkının kadim yurdu Şengal. Mezopotamya ve Orta Doğu'nun en mazlum ve en barışçıl halkına yönelik bu saldırıların gerçekten nedenini merak ediyoruz. On binlerce yıldır kutsal bildikleri topraklarda 74 defa soykırım yani fermanan geçmesine rağmen Ezidi halkı kendi coğrafyasında yaşamak istiyor, direnmek istiyor ve kendi varlığını korumak istiyor. 2014 yılında IŞİD barbarları, Şengal'e saldırdı, binlerce Ezidi'yi katletti. Bu saldırılar sonucunda 450 bin Ezidi dünyanın dört bir yanına mülteci olarak dağıldı. Yine 7 bine yakın Ezidi kadın, köle olarak kaçırıldı, köle pazarlarında satıldı hâlâ 2.700 kadından haber alamıyoruz, akıbetleri bilinmiyor. 21'inci yüzyılın en büyük trajedisini yaşayan bu halka yönelik saldırılara gerçekten anlam vermek mümkün değil. Yani 74 kez soykırım geçiren, nüfusu neredeyse bitme noktasına gelen Ezidi halkının kendini savunması, yurdunda kendini yönetmesi AKP'yi niye bu kadar rahatsız ediyor, biz bilmiyoruz. Şimdi, bir güvenlik gerekçesi olarak sunuluyor Şengal. Yani 100 metre ötenizde, hemen sınırın öbür tarafında bütün bu katliamları yapan, insanların kafasını kesen, askerleri diri diri yakan IŞİD barbarları sizin için sorun değil ama bin kilometre ötede bütün bu zulmü, bütün bu acıları yaşayan halk AKP için tehlike ve güvenlik gerekçesi olmuş, öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) - Yani şimdi buna inanmamızı mı istiyorsunuz? Biz Ezidi halkına yönelik her saldırıyı IŞİD zihniyetinin bir devamı olarak görüyoruz. Ezidi halkının mücadelesini de bir kez daha buradan selamlıyoruz. Ezidi halkıyla birlikte olduğumuzu ifade etmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, değerli arkadaşlar, 2023'ün bütçesi savaş bütçesi olmayacak, 2023'ün bütçesi sarayın bütçesi olmayacak, 2023'ün bütçesi HDP'nin halklarla birlikte eşit, adil, demokratik, hakça paylaşımın olduğu bir bütçe olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, izin verirseniz, takdiriniz üzere grupların bitiminden sonra değerlendirme imkânı verecektiniz, uygunsa 60'a göre söz isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, HDP Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Genel Kurulu bu vesileyle saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki konuşmacıları dikkatle dinledik, tekliflerini, tespitlerini not ettik. Akşamki konuşmada zaten yürütme cevaplarını verecektir ancak grubumuzu da itham eden bazı konular oldu. İzin verirseniz onlara birkaç dakika değinmek isterim.

Başkanım, öncelikle, AK PARTİ millet iradesinin tam karşılığıdır. AK PARTİ'ye hakaret edildiğinde bilinmelidir ki bu ona oy veren, destek olan milyonlara hakarettir. Üslubunuzda, konuşmalarda bazen kürsüye yakışmayan ifadelerin reddini ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, siyaset, mesnetsiz iddialarla, imalarla, tehditlerle, hakaretlerle yapılmamalıdır. Maalesef“İnsanlar, hangi dünyaya kulak kesiliyorsa diğer tarafa, öbür anlayışa, diğer kesime kulaklarını kapatıyor.” diyor İsmet Özel.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bugün tam da bunu yaşadık. Bizim için o mezhep, bu ırk ayrımı olmaz Sayın Başkanım, bizim için 85 milyonun kardeşliği esastır. Türkiye, bu anlayıştan dolayıdır ki bölgesindeki iki yüzyıllık sorunları aşmaya başlamıştır, zincirlerini kırmaya başlamıştır. Biz vali atarken, kaymakam atarken mezhebine bakmayız, bakmamalıyız. Biz arkasında namaz kıldığımız imamın mezhebini sormayız; bunu, namaz kılan herkes bilir, cemaatteki herkes bilir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir tane vali söyleyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – En kötü dil, ayrıştıran, ötekileştiren fakat bunu yaparken de hep başkalarının ayrıştırdığını, başkalarının ötekileştirdiğini ifade eden dildir.

Sayın Başkanım, Alevilik ilk defa bizim dönemimizde -biliyorsunuz- müfredata girdi. İlk defa, Malatya Üniversitesinde Alevilik araştırma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, bu daha önce alınan karar gereğince, değerlendirmeyi en son Grup Başkan Vekilleri yapacaklar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Akşam mı?

BAŞKAN – Şimdi, 60'a göre söz istediniz, bir dakika verdim, bir dakika daha verdim; devam edelim mi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, takdir sizin.

Ancak bunu konuştuğumuzda “Grupların bitiminde değerlendirelim.” dememiş miydik arkadaşlar?

BAŞKAN – Hayır, bir şey demiyorum yani diğer Grup Başkan Vekilleri... Sayın Beştaş da söz istiyor şu anda haklı olarak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Henüz istemedim Başkan, sataşmazsa istemem.

BAŞKAN – Ne yapacağız biz? Tekrar başa dönmüş oluyoruz, o bakımdan.

Buyurun, toparlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, takdirinize saygısızlık yapmak istemem, şunu ifade etmek istiyorum: Sizinle olan görüşmede “Grupların bitiminden sonra isteyen söz alır.” diye konuştuk, “Kürsüye çıkmadan daha makul değerlendirelim.” diye konuştuk, o yüzden söz istiyorum Başkanım.

Alevilik, ilk defa Malatya Üniversitesinde araştırma merkezi olarak karşımızda oldu. Ehlibeyt yolunda, Alevi kardeşlerimiz vazgeçilmezimizdir. Alevilik, bizim için inanç dünyamızın içerisindeki farklı renklerdenidir. Aleviliği İslam pratiği dışında görmek İslam'a, tarihe ama en çok da Aleviliğe haksızlıktır Sayın Başkanım. Aleviliği inanç meselesinden çıkarıp folklorik bir unsur hâline getirme çabalarını da ibretle izliyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Cemevi ibadethane midir?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu topraklar hem Yunus’un hem Mevlâna’nın hem Hacı Bektaş’ın topraklarıdır. Alevi vatandaşlarımızın da diğer tüm vatandaşlarımız gibi Türkiye Cumhuriyeti’nin asli vatandaşları olduğunu ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir dakika istirham ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eksiklerimiz var mıdır? Mutlaka vardır. Yapılacaklar var mıdır? Mutlaka vardır. Ancak bu dilin bu topraklarda karşılık bulmadığını, bu dilin kimseye faydası olmadığını ifade etmek isterim. Tavsiyem, 85 milyonun kardeşliğine atf yapan, önceleyen bir dilin inşasıdır. Aleviliğin bizleri ehlibeytin yoluna ulaştırma iddiasıyla beraber hepimizin yolu olduğunu ifade etmek isterim Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sadece bir dakika...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şöyle ifade edeyim: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin cemevlerine dair ve zorunlu din derslerine dair kararları var, “Bunları uyguladınız mı, uygulamadınız mı?” diye soracağım ama uygulanmadığını biliyorum. Bizim burada hatiplerimizin yapmış oldukları konuşmalar da Türkiye’de yaşayan 84 milyon yurttaşın inanç, dil, din, kimlik farkı gözetilmeksizin herkesin eşit ve özgür olarak yaşaması içindir. Ama hâlâ cemevleri ibadethane statüsü tanınmayan kurumlardır ve hâlâ zorunlu din dersleriyle Alevi yurttaşlarımızın inancı inkâr edilmektedir ve bu büyük bir haksızlık, zulümdür demek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, talep var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

Müsavat Bey, söz talebiniz mi vardı ya?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok, hayır.

BAŞKAN – İlk söz, Konya Milletvekili Abdülatif Şener’e ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Türkiye bir yangın yerine dönmüştür. Marketlerde, pazarlarda, bakkallarda, manavlarda fiyatlar füze gibi yükselmektedir, bütün ürünlerde korkunç zamlar yaşanmaktadır; ülke perişandır ve

mahvolmuştur. Elbette bunun bir sorumlusu vardır. Bu sorumlu, mevcut Hükûmettir; ne yapacağını bilmeyen, ikide bir politika değiştiren, istikrarlı bir çözüm yolu ortaya koyamayan mevcut Hükûmet bu işin sorumlusudur. Dolayısıyla, Sayın Cumhurbaşkanı sorumludur, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi sorumludur. Bu sistemle, bu yapıyla ve bu anlayışla bu ülkenin hiçbir sorununun çözülemeyeceği anlaşılmıştır.

Bakın, son dönemlerde ortaya attığı yeni politik çizgiye göre Hükûmet ne diyor? “Faizleri düşüreceğiz, döviz kurunu yükselteceğiz, sonra üretim artacak, ithalat azalacak, ihracat artacak, istikrar sağlanacak, cari fazla verilecek.” diyor. Değerli arkadaşlar, sadece kur artırmakla, döviz kurunu füze gibi sıçratmakla bu söylediklerinizin hiçbiri gerçekleşmez. Önce, bu ülkedeki firmaların yapısı nedir, durumu nedir, Türkiye'nin üretim yapısında hangi sorunlar var, bunların nasıl aşılması gerekir; bunları dikkate almadan rastgele kura, cari açığa vurgu yaparak bu ülkedeki hiçbir sorunu çözemediğiniz gibi bütün sorunları da derinleştirirsiniz. Nitekim bugün Türkiye’de yaşanan bu tablodur.

Bakın, değerli arkadaşlar, bunu söylüyor Hükûmet ama Meclise getirdiği bütçe dokümanlarında da tam tersini söylüyor. “Cari açığı kapatacağız.” diye birkaç aydır nutuk atıyorlar, bütçe dokümanlarına bakıyoruz, 2022 yılında 47 milyar dolar dış ticaret açığı var, 21 milyar dolar cari açık var, bu yetmiyor, 2023’te de 2024’te de hem dış ticaret açığı var -üstelik 54 milyar dolara çıkıyor- hem de cari açık var. Şimdi, ya sizin bütçeniz yanlış ya söyledikleriniz yanlış, bir karar verin artık canım, bir karar verin! Böyle kararsız yönetilmez ülke, ülkeyi yönetenlerin politikalarında kararlı olması lazım, ne yaptığını bilmesi lazım ama ne yaptığını bilmeyen bir Hükûmet var.

Bakın, sadece iş burada kalmıyor, diyorsunuz ki: “Bak, son birkaç aydır cari fazla verdik.” Değerli arkadaşlar, üretim yapısını düzenlemediğiniz takdirde Türkiye’de her kriz döneminde bu cari fazlalar oluşmuştur, 94 krizinde de 2001 krizinde de 2014 krizinde de şu anda da biraz cari fazla var ama üretim yapısındaki sorunlar giderilmediği için bir süre sonra bakıyorsunuz ki yine kronik dış ticaret açığı, yine kronik cari açık devam ediyor. O bakımdan söyledikleriniz ile yaptıklarınız doğru değil. “Aman, sanayi üretimi artıyor.” Aynı şey, aynı şey yani kriz dönemlerinde daha önce de yaşanmış, 2008-2009 krizinde, 2018, 2019 krizinde hatta 2001 krizinde sanayi üretiminde belli bir artış trendi görülürken sonradan, kısa bir süre sonra tekrar düşmeye başlamıştır. Nitekim son verdiğiniz veride de sanayi üretim artışında düşme trendine girildiği görülmektedir. Onun için politikaların kalıcı olması lazım, firmaların yapısını bilmeniz lazım, üretim sorunlarını bilmeniz lazım. Bakın, 860 bin şirketin giderleri incelenmiş, faiz giderleri toplam giderler içinde sadece yüzde 3. Siz “Faizi düşüreceğiz; firmaları, şirketleri, ihracatçıyı ayağa kaldıracacağız.” diyorsunuz. Arkadaşlar, giderleri içerisindeki faiz payı sadece yüzde 3 ama kur şirketler açısından daha büyük bir bela, 122 milyar dolar kur açığı var ve bu şirketler 586 milyar Türk lirası zararlar, kur zararıyla karşı karşıyalar. Bunu dikkate almadan bilmem “Rekabetçi kur.” vesaire, bu böyle olmaz değerli arkadaşlar. Ama bir başka şey var: Bu söylediklerinde de istikrarlı ve düzenli politika uygulayamıyorlar. “Aman, kuru yükseltmemiz lazım.” Politika faizini düşürüyorlar, bir de bakıyorsunuz ki kuru düşürmek için de 4 sefer piyasaya Merkez Bankasının kendisine ait olmayan dövizlerini sürmek suretiyle kuru düşürmeye çalışıyor. Ya, aynı politika uygularken bir politika aracıyla kuru yükseltmeye, öbür politika aracıyla kuru düşürmeye çalışır mı bir Hükûmet? 3 kere politika faizini düşürüyor, 4 kere piyasaya döviz veriyor. Arkadaşlar, bir karar vermesi lazım, bakın bu Hükûmetin ne yaptığına bir karar vermesi lazım.

Gelelim faiz meselesine: Burada da sorun var. “Nas var.” diyor Sayın Hükûmet faizle ilgili ama doğru söylemiyor. Neden doğru söylemiyor? Birincisi, bu Hükûmet faizi düşürmüyor. Bu Hükûmet politika faizini düşürdü 3 kez, politika faizini ama Hazinesin borçlanma faizini artırıyor. Politika faizi nedir? Merkez Bankasının bankalara para verirken uyguladığı faizdi. Sizin düşürdüğünüz faiz bu ama

Hazinenin borçlanma faizini artırıyorsunuz. Nitekim, daha geçen gün Hazine borçlandı. Yüzde 15'le Merkez Bankasından aldığı parayı hemen birkaç gün içerisinde bankalar Hazineye yüzde 27,7'yle yani yüzde 51 kârla verdi. Devletin bir cebinden aldığı parayı devletin öbür cebine koydular ve yüzde 50 kâr yaptılar. Hani faizi düşüyordunuz siz? Veya bakın, taşıt kredilerinin faizleri artıyor, ihtiyaç kredilerinin faizleri artıyor; yüzde 23-24'e çıkmış. Hani faizi düşüyordunuz, nas olduğu için düşürüyordunuz? Elbette şunu söylemek istemiyorum: Siz kitabın bir kısmına iman edip de bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz demiyorum, öyle bir şey yok ama nasdan bahsederseniz bir nas da ben vereyim: Saff Suresi'nin 2'nci ayetine bakın.

(Hatip tarafından Saff suresinin 2'nci ayetikerimesinin okunması)

Yani “Yapmadığınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?” diyor. Niçin söylersiniz yapmadığınız şeyleri. Değerli arkadaşlar ama iş burada değil, bak Cübbeli Ahmet Hoca bile uyardı hükûmeti “Böyle naslardan bahsetmeyin, insanları dinden soğutuyorsunuz.” dedi ama Sayın Hükûmet bir süre sonra da -büyük bir sefalet var, ülke bir yangın yerine dönmüş, kendi beceriksizliği ve yanlış politikalar yüzünden ülke bu duruma gelmiş, bunu telafi etmek için- yine bir nassa sarıldı “Rabb'imiz ‘Sizi biraz korku ve açlıkla, mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmeyle sınarız.’ buyurmaktadır.” dedi. Değerli arkadaşlar, bakın, halkın canından bezdiği, canından bezdirdiğiniz bir dönemde böylesine ayetler okuyarak insanları Dinimübiniislam'dan soğutamazsınız, bu yanlış bir politikadır. Bu neye benzer? Hazreti Ali'nin ifadesiyle, belli bir grubu tanımlarken: “Onlar Allah'ın Hak kelamını batıl murat ederek söylemektedirler.” demişti. Onun için batıl konularda Hakk'ı murat ediyormuş gibi konuşulamaz. Bu yanlışır ve bu yanlışlık elbette ülkeye zarar verdiği gibi hükûmet edenleri de yanlış bir kulvara sokmaktadır.

Bakın, size Osmanlılar döneminden bir örnek vermek isterim: Eskiden elektrik olmadığından camilerde değişik yakıtlar kullanırlarmış; zeytinyağı vesaire gibi. Basra taraflarında bir camide zeytinyağı kullanılırmış. Yatsı namazından sonra imam efendi dışarı çıktığında dışarıdaki kandillerdeki zeytinyağının sürekli bittiğini görmüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Bir gün şüphelenmiş ve gizlenmiş. O arada bir sakallı hacı amca gelmiş, imamın yağ koymak için orada bulundurduğu merdivene çıkmış, koynunda taze bir somun, almış somundan bir parçayı “El Beytü Beytullah.” “Cami Allah'ın camisidir.” “Ez zeytü Zeytullah.” “Zeytin de Allah'ın zeytinidir.” “Kül ya Hacı Abdullah.” “Öyleyse sen bunu ye ey Hacı Abdullah.” demiş. Yağa bastıra bastıra ekmeğini yerken imam şaşırılmış ama sonra çıkmış ortaya “El beytü Beytullah.” “Haklısın, Allah'ın evi.” “Ez zeytü zeytullah.” “Zeytin de Allah'ın zeytini, ona da haklısın.” “Ama et topuzu min indillah.” “Bu topuz da sana Allahtan'dır.” “Yedî hammâlâne ya Hacı Abdullah.” “Sen artık tahammül et ey Hacı Abdullah.” demiş, yer misin yemez misin, dayak atmaya başlamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Öbür tarafta zebanilerin topuzu Hacı Abdullah'ın topuzundan da imam efendinin topuzundan da şiddetlidir. Onun için nassa dayanarak konuşmasanız iyi olur.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a ait.

Buyurun Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBU ADINA BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 5’li çete, saray ve yandaşlar için hazırlanan 2022 bütçesini konuşacağım.

Bugüne kadar tek düşündüğünüz yandaşlarımız ve ballı ihaleler verdiğiniz 5’li çete olduğu için bizi buraya gönderen asillerin yani bütçede yer vermediğiniz vatandaşın hâlini anlatmaya çalışacağım çünkü garip gureba için bütçe yapmamışsınız.

Bu bütçe, yandaş müteahhit bütçesi. Sarayın günlük masrafının 13 milyon lira olduğu, vatandaşın ise her geçen gün daha çok geçim sıkıntısı çektiği bir ülkede hazırlanan bütçe olsa olsa ahlı bütçe olur. Bu bütçede sizin payınıza düşen sefa sürmek, vatandaşın payına düşense kemer sıkmak, cefa çekmek. O yüzden, bu bütçe ahlı bütçe. (CHP sıralarından alkışlar)

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Yavaş yavaş, sakin sakin... Biz duyuyoruz, yavaş.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Kimlerin ahı var? Bu bütçede, torbası 150 liradan 750 liraya çıkan gübreyi alamayan çiftçinin ahı var. Bu gübreyi çiftçiler gönderdi “Artık tarlalarımıza atamıyoruz, verim de alamayacağız; git AKP’li vekillere, saraya anlat Vekilim, biz sesimizi duyuramıyoruz.” diyorlar. Bu bütçede, çuvalı 250 lira olan yemi hayvanına veremeyecek hâle gelen üreticilerin ahı var. İşte bu yemi alamıyor insanlar ve hayvanlarını kesime gönderiyorlar. Ha, üretici demişken “Çiğ sütü 4,70 liraya çıkardık.” diye müjde verip de ertesi gün yeme 30 lira zam yapmak kadar da vicdansızlık yoktur. Bu bütçede, 25 adet bebek bezi 49 liradan 79 liraya çıktığı için artık bebeklerine taneyle bez almak zorunda kalan annelerin ahı var.

Niye gülüyorsunuz? Niçin gülüyorsunuz, alay ediyorsunuz? Tabii, siz bilmezsiniz, sizin çocuklarınızı Porsche’lerde, Mercedes’lerde pudra şekeri çekerken bu ülkede anneler çocuklarına bez ve mama alamıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Biliyoruz biz, biliyoruz biz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Terbiyesizlik yapma, terbiyesizlik yapma!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Bu bütçede, 1.610 liralık emekli maaşıyla doğal gaz ve elektrik faturasını ödeyemeyen emekli Mehmet amcamın ahı var. Emekli demişken, Erdoğan “Emekli aylıklarını 27 kat artırdık.” demişti. Hesapladım, eğer doğru söylemiş olsaydı bugün işçi emeklisi 7.500 lira, memur emeklisi 13.500 lira maaş alacaktı ama nerede? Siz hangi kafayı yaşıyorsunuz? Bu bütçede, pandeminin gerçek kahramanı olan, Covid’de canlarını ortaya koyan ama AKP’nin maaş zammını çok gördüğü doktorların, hemşirelerin, ebelerin, sağlık çalışanlarının ahı var. Bu bütçede, hayatta her türlü engeli aşıp da AKP’nin atama engeline takılıp iş vermediğiniz veya sudan sebeplerle bakım aylığını kestiğiniz engellilerin ahı var. Bu bütçede, okullarda ders vermek yerine, atamasını yapmadığınız için başka işlerde çalışan veya hiç iş bulamayan, ataması yapılmayan öğretmenlerin ahı var. Her 3 öğrenciden 1’i pandemide eğitim imkânına erişemediği hâlde her sınıf, her öğrenci aynı seviyedeymiş gibi yaptığınız bir neslin ahı var. Bu bütçede, 1 maaş 1 cumhuriyet altınına denk gelen, her geçen gün itibarsızlaştırmaya çalıştığınız; kadrolu, ücretli, sözleşmeli diye ayırdığınız öğretmenlerin ahı var. Bu bütçede, 1 Ocak 2021’de maaşı 385 dolar olan ama bugün 200 dolara düşen ve neredeyse saat başı maaşları erimeye devam eden asgari ücretlilerin ahı var. Bu bütçede, söz verdiğiniz hâlde hâlâ kadro vermediğiniz kiralık araç şoförlerinin, yemekhane çalışanlarının, HBYS çalışanlarının, laboratuvar, radyoloji görüntüleme çalışanlarının, PTT işçilerinin, Karayolları anahtar teslim ve müşavirlik usulü ihale çalışanlarının, belediye şirket işçilerinin, 4 Aralık şartı yüzünden kadro alamayanların ahı var. Bu bütçede “çift dikiş, türemiş” diye alay ettiğiniz, her seçim dönemi kandırıp da haklarını vermediğiniz emeklilikte yaşa takılanların ahı var. Bu bütçede “kadro” diye feryat eden geçici orman, DSİ, Millî Eğitim, Doğa Koruma, Millî Parklar, şeker fabrikaları, TİGEM çalışanları ile kamuda süresiz sözleşmeli çalışanların, özelleştirme mağduru eskinin 4/B’lisi, 4/C’lisi, bugünün 4/B’lisi çalışanların ahı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Bu bütçede, şeker fabrikaları satılırken “İşçi çıkarmayacağız.” diye söz verip de ekmeğinden ettiğiniz 400 şeker işçisinin ahı var. Bu bütçede, zamlar yüzünden sattığı malın yerine yenisini alamayan, ham madde sıkıntısıyla boğuşan, geçim zorluğuyla, borçlarıyla kaderine terk ettiğiniz orta direğin, esnafın ahı var. Bu bütçede, unun kilosu 5 liradan 12 liraya çıktığı için mamullerine zam yapmak zorunda kalan pastane işletmecilerinin, fırıncıların ahı var. Bu bütçede, okullarını kapatıp hayatlarını kararttığımız askerî öğrencilerin, tek suçları emre itaat etmek olduğu için yargılanan Harbiyelilerin, takipsizlik veya beraat kararı aldığı hâlde veya haklarında hiç soruşturma olmamış olmasına rağmen işlerine geri döndürmediğiniz KHK’lilerin ahı var. Bu bütçede, lastiğini değiştiremeyen, cezalarını ödeyemeyen, taksitlerini yatramayan, takografla ezdiğiniz kamyoncuların ahı var. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burcu, tutanağa geçsin söyle sen. Veremiyorlar.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – İşte bu yüzden, bu bütçe ahlî bütçe; işte bu yüzden, bu bütçe vahhî bütçe; bu bütçe ayıplı bütçe. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer’de.

Buyurun Sayın Tuncer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Bugünkü ekonomik kriz ve milletin yoksullaşmasına birdenbire gelinmedi. Bugünkü sonuç on dokuz yıllık basiretsiz ve kötü yönetimin sonucudur. Bunu Sayıştay raporlarından aldığım iki örnekle kısaca size anlatmak istiyorum. 2 kurum, KİT; birincisi Eti Maden. Eti Madenin hizmet binası ihtiyacı karşılamıyor gerekçesiyle yeni hizmet binası yapılmasına karar veriliyor ve mevcut bina 2012 yılında hazineye devrediliyor. TOKİ’yle de yeni hizmet binası yapılması konusunda 10/11/2011 tarihinde protokol imzalanıyor. Protokole göre Çankaya ilçesi Karakusunlar Mahallesi’nde 11.386 metrekaare yüz ölçümlü parsel üzerine TOKİ tarafından hizmet binası yapılacak, satış bedeli Eti Maden tarafından TOKİ’ye nakit olarak ödenecektir. Protokol gereği tespit edilen 34 milyon 158 bin liralık tutar 25 Kasım 2011 tarihinde Eti Maden tarafından TOKİ’ye ödeniyor. Aradan yaklaşık yedi yıl geçtikten sonra Eti Maden hizmet binasının yapımı için TOKİ tarafından 2018 yılında ihale yapılıyor ve yüklenici firmayla 121 milyon 500 bin lira bedelle sözleşme imzalanıyor. 11 Mayıs 2018 tarihinde yer teslimi yapılıyor ancak işin henüz daha yüzde 7,5’luk kısmı tamamlanmışken yüklenici firma tarafından iş yavaşlatılıyor ve 7161 sayılı Kanun’un 32’nci maddesine göre yüklenici firma ek ödenek talep ediyor. Bu talep kabul ediliyor, Cumhurbaşkanlığının 6 Şubat 2019 tarihli yazılarıyla toplam ödenek 193 milyon liraya çıkarılıyor. Yüklenici firma 31/12/2019 tarihinde işi bitireceğini belirtmesine rağmen bu da gerçekleşmiyor. Kendi mülkünü 2011 yılında devretmiş olan Eti Maden yeni hizmet binasına da kavuşamayınca hizmet binası için kiralık yer tutuyor. Tuttuğu yerin kira bedeli olarak ilk üç yılı peşin 11 milyon 894 bin lirayı 12 Şubatta ödemek kaydıyla toplamda yeni binasına taşınana kadar 39 milyon lira kira ödemesi yapıyor. Yeni bir hizmet binasına sahip olmak isteyen Eti Maden âdetâ Tosya’ya pirince giderken evdeki bulgurdan oluyor. Kendi hizmet binasını öldü fiyatına devrediyor, TOKİ’den yeni arsayı 2011 yılında 34 milyon lira peşin para ödeyerek satın alıyor, bir türlü bitmeyen inşaat yüzünden 39 milyon lira da kira ödemek zorunda kalıyor. Yeni inşaat için 2019 yılı sonuna kadar da 193 milyon lira ödenek gidiyor. Sadece bir hizmet binası yapımı için 2011’den 2019’a kadar -ki yeni

hizmet binasına taşınalı altı ay oldu- Eti Maden ve TOKİ'nin devlete verdiği zarar, milletten götürdüğü para tamı tamına 266 milyon lirayı geçiyor. 266 milyon lirayı betona gömmek yerine ürün geliştirme ve çoğaltmaya yani yatırıma harcasaydı hem kurum hem de ülkemiz kazanacaktı ama maalesef, zihniyet, aynı zihniyet.

Yine, diğer bir kurum Devlet Malzeme Ofisi, DMO. DMO'nun 1964'ten beri Basım İşletme Müdürlüğü faaliyetlerini yürüttüğü Merdivenköy'deki merkezi Özelleştirme İdare Başkanlığı kararıyla devredilince, kurum, faaliyetlerini yürütmek için Gebze'de kiraladığı yere taşınıyor. Daha sonra, yeni bir basım işletme tesisi kurmak için DMO'ya ait Afyonkarahisar, Kayseri, Tekirdağ, Isparta, Sivas, Konya, Samsun, Sakarya ve Ankara'nın değişik yerlerindeki toplam 100.620 metrekarelik kıymetli arsa ve binalar, Maliye Bakanlığına ait olan ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesine tahsisli Çayırova'daki 195.765 metrekarelik parselle 59 milyon liraya trampa ediliyor, yıl 2009. Buraya kadar her şey normal gibi görünüyor ama asıl basiretsizlik, öngörüsüzlük ve iş bilmezlik bundan sonra başlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – DMO, devraldığı Çayırova'daki yere işletme tesisi kurmak için başvuru yaptığında aldığı cevapla âdeta olduğu yerde oturup kalkamıyor. Maliye Bakanlığı tarafından DMO'ya devredilen arazide Fatih Sultan Mehmet Otağı, Hünkâr Çeşmesi, namazgâh ve köprü gibi tarihî eserlerin olduğunu, bu yerin Kocaeli Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca koruma alanı ilan edildiğini ve bu yere çivi dahi çakılamayacağını öğreniyor. Allah aşkına, koskoca DMO'nun sayın yöneticileri, hiç mi aldığımız yere bakmadınız? Kendinize ev alsanız perde kornişine kadar incellersiniz ama konu milletin parası olunca kafayı kuma gömersiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Çayırova'daki araziye çivi bile çakamayacağını anlayan kurum, bu kez de burayı yine Maliye Bakanlığına ait Kartal'daki 6.772 metrekare yüz ölçümlü taşınmazla trampa ediyor. Ne yazık ki yeni aldığı yeri de hiç görmeyen ve belediyeden kontrol dahi etmeyen kurum, Kartal'da devraldığı arazinin imar parselasyon işlemlerinin henüz tamamlanmadığını öğreniyor ve “18 uygulaması” sonrasında da bu yerin yüzde 55 oranında sadece inşaata müsait olduğunu öğreniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Sayın Başkanım, on saniye verebilir misiniz, tutanaklara geçsin.

Nitekim, Devlet Malzeme Ofisi de bu yere -yıl 2011, yıl 2021 bitiyor- on yılı aşkın süredir kira ödüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili Sayın Servet Ünsal'da.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERVET ÜNSAL (Ankara) – Değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bütçeye ilişkin çok şey söylemek lazım ama önümüzü görebileceğimiz bir bütçe yok, yok arkadaşlar. Bütçe olarak karşımızda ne var biliyor musunuz? Borç var, faiz var, kriz var, yoksulluk var, yolsuzluk var, yalan var, işsizlik var, insan hakları ihlalleri var ama sarayın keyfi yerinde. “Sarayın günlük harcamaları 13 milyon.” dedi biraz önce Burcu, saatte 500 bin lira harcıyor saraya. İlginç bir şey söyleyeyim size arkadaşlar: Sarayda tıbbi laboratuvara bir yılda 51 milyon liralık sarf malzemesi alınmış, 51 milyon liralık. Tek kişi için tam teşekküllü sağlık hizmeti veriliyor sarayda; her şey saray için arkadaşlar, Erdoğan için. Necip Fazıl'ın bir sözünü hatırladım arkadaşlar, ne diyor biliyor musunuz? “Bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa.”

Evet, değerli arkadaşlar, bu ülkede bir de TÜİK Başkanı var ya, Genel Başkanımız Kılıçdaroğlu'na kapıları kapatan, sahibinin sesi TÜİK Başkanı; AKP il, ilçe başkanlığı gibi çalışıyor. TÜİK kararları çok önemli, niye? Çünkü asgari ücret, memur maaşları, emekli maaşları oradan ödenecek. Sayın Cumhurbaşkanı "Devlet kurumları senin şamaroğlanın değil." dedi Sayın Kılıçdaroğlu'na. Buradan diyorum ki bürokratları kafasına göre görevden alan, kurumları doğrudan talimatla çalıştıran Erdoğan'a: Kurumlar, devlet kurumları senin de şamaroğlanın değildir Sayın Erdoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, ekonomi batık ama Erdoğan'ın kafasında hiçbir ekonomi modeli yok. Çin modeli, Erdoğan'ın "Cambaza bak cambaza" oyunudur arkadaşlar. Çünkü Çin modeli, yatırıma bağlı bir büyüme modelidir arkadaşlar, bu bize uymaz ki nerede yatırım var?

Saray "Yeni bir model arıyoruz." diyor, Hazine Bakanı yeni ekonomi modelini değerlendirdi. Bir bakar mısınız arkadaşlar, Nasrettin Hoca fıkrasına döndü ülke. Nebati, pardon, Nasrettin Hoca'ya sormuşlar: "Göl hiç maya tutar mı?" Hoca cevap vermiş: "Tutmazsa üzülürüm." Nebati böyle diyor arkadaşlar, tutmazsa üzülürmüş! (CHP sıralarından alkışlar)

Siyasi iktidar faizi düşürünce enflasyonu da düşüreceğini zannediyor, hâlbuki döviz maliyeti enflasyondan çok fazla arkadaşlar. 600 milyar dolar civarında borcumuz var; dış borcumuz, iç borcumuz var. Millî gelirden bir ayda 300 milyar dolar eridik, eridik.

TL'nin düştüğü kötü duruma 2 ilginç örnek vereyim arkadaşlar: Apple geçenlerde Türkiye'de mağaza açtı "1 dolar 17 lira olursa size satış yaparım." dedi. Bir diğer olay: Katar'la önceden yapılmış bir swap anlaşması var, swap anlaşmasını bir yıl uzattık ama Katar şart koştu, ne dedi biliyor musunuz? "1 dolar 24 lira olursa..." dedi ve bizimkiler kuzu kuzu kabul etti arkadaşlar.

Evet, arkadaşlar, şimdi de Merkez Bankası ne yapıyor? Çatır çatır para basıyor arkadaşlar. Piyasadaki para arzı son üç ayda yüzde 45 arttı, arttı. Bakın, arkadaşlar, vergiyle, zamlarla, para basmalarla 2022 yılındaki enflasyonu söylüyorum, hepinize söylüyorum, AKP sıralarını özellikle uyarıyorum...

MURAT EMİR (Ankara) – Boş sıralar, boş!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 5 kişi var, 5 kişi, boş!

SERVET ÜNSAL (Devamla) – ...enflasyon yüzde 100'ü geçecek, yüzde 100'ü geçecek, sahibinin sesi TÜİK'e inanmayın!

Arkadaşlar, bugünlerde Numan Kurtulmuş fiyatlar için ne dedi biliyor musunuz? "TÜİK ve Merkez Bankasına inanmayıp içki masasındakilere mi inanacaksınız?" Sayın Kurtulmuş, vatandaşlar marketlerdeki raflarda olan ete, süte, peynire, tuvalet kâğıdına bakıyor; fiyatları oradan öğreniyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, ekonominin batağını Sayın Erdoğan ayetlerle açıklıyor. Ben de bir ayet söyleyeceğim, İsrâ suresi 16'ncı ayet ne diyor, bakın: "Biz bir ülkeyi helak etmek istediğimiz zaman o ülkenin başına zenginlikten şırmamış, hırsız, arsız yöneticiler getiririz, yıkım başlar." diyor, arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Yandaş yazar Abdulkadir Selvi'nin damadının yolsuzluklarıyla ilgili iddiaları gündeme getirmiştin. Damat olduktan sonra hızla yükselen Emre Ögütçen Sanayi Bakanlığında rüşvetle mal alıyor, daha sonra bu cihazları Selvi'nin eşi Zehra Selvi'nin bürosuna taşıyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SERVET ÜNSAL (Devamla) - Skandalları Varank'a sordum, Varank iddiaları yalanlamadı.

Bir daha soruyorum: Müfettiş raporları nerededir? Soruşturma açıldı mı? Evet, Emre şimdi sarayda mı çalışıyor?

Evet, arkadaşlar, 4'üncü Sanayi Devrimi'ni, yapay zekâyı, iklim değişikliğini, 5'inci nesil teknolojilerini tartışırken talihsizliğimize bakar mısınız? Biz, intiharları, yoksulluğu, krizi, yolsuzluğu konuşuyoruz; sizler, yirmi yılda, havada, karada, suda, Ahlat'ta milyarları harcarken saraylara, "Halkınızla aranızda aşılmaz duvarlar ördünüz." diyorsunuz ama şair ne diyor, biliyor musunuz: "O duvar, o duvarınız vız gelir bize, vız/Bizim kuvvetimizdeki hız, ne bir din adamının dumanlı vaadinden, ne bir hülyanın gönlü yakışındandır/O, tarihin durdurulmaz akışındandır." diyor şair.

Geliyor gelmekte olan arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Tamer Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, az önce üzücü bir haber aldık. İzmir Milletvekilimiz Hasan Kalyoncu Bey'in kıymetli ağabeyi akademisyen İsmail Hakkı Kalyoncu Rahmetirahman'a kavuşmuştur. Başta Hasan Kalyoncu olmak üzere tüm Kalyoncu ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Allah rahmet eylesin.

Özgür Bey, buyurun.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biz de şimdi öğrendik, Milletvekilimiz Hasan Kalyoncu'ya, ailesine başsağlığı diliyoruz; ağabeyine Allah'tan rahmet diliyoruz.

BAŞKAN – Müsavat Bey, buyurun.

5.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biz de İYİ Parti olarak ve şahsen hem Hasan Kalyoncu Beyefendi'ye, milletvekili arkadaşımıza hem de kederli ailesine, merhumun sevenlerine başsağlığı diliyoruz. Kabri nur, mekânı cennet olsun.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Levent Bey, buyurun.

6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, bugün biz de üzüntülü bir haberle güne başladık. Partimizin İzmir Milletvekili Sayın Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu uzun süredir zaten tedavi görmekteydi, sıkıntılı bir sürecin içerisindeydi, bugün de vefat haberini aldık. Biz de grup olarak son derece üzüntülüüz.

Merhuma Allah'tan rahmet, başta vekilimiz olmak üzere ailesine başsağlığı diliyoruz. Allah mekânını cennet eylesin, çektikleri de kefareti olsun inşallah.

Ayrıca, parti grupları tarafından verilen başsağlığı mesajlarından ötürü de bütün parti gruplarına hassaten teşekkür ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, buyurun.

7.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu başta olmak üzere, ailesine, tüm sevdiklerine başsağlığı ve sabır diliyorum. MHP Grubuyla da başsağlığı dileklerimi paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Turan, buyurun.

8.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biz de Hasan Kalyoncu Vekilimizin ağabeyine Allah'tan rahmet diliyoruz; mekânı cennet olsun. MHP Grubuna ve Hasan Bey Vekilimize başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, buyurun efendim.

9.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aynı şekilde, ben de yürütme adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Hasan Kalyoncu'ya ve tüm ailesine başsağlığı, vefat eden kardeşine de Allah'tan rahmet diliyorum. Allah mekânını cennet eylesin.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun vefat eden ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'ya Allah'tan rahmet, ailesine sabır dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Kendisine Allah rahmet eylesin, ailesine Cenab-ı Allah sabır nasip etsin; mekânı cennet olsun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)

BAŞKAN - Söz sırası Burdur Milletvekili Sayın Mehmet Göker'de.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de MHP Milletvekilimiz Sayın Hasan Kalyoncu'nun az önce vefat eden ağabeyine Allah'tan rahmet diliyorum, MHP Grubunun ve sevenlerinin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyon aşamasından bu yana bir cümlesini değiştirmeyi bırakın, virgülüne bile dokunamadığımız bir bütçeyi yaklaşık sekiz gündür konuşuyoruz ve üstünde muhalefetin getirmiş olduğu herhangi bir değişiklik önergesi kabul edilmedi. Şu anda da görüştüğümüz bütçe Cumhurbaşkanlığı bütçesi. 2021 yılına göre Cumhurbaşkanlığı bütçesinin günlük harcaması 59 milyon, devasa para. Yani saray, dakikada 41 bin lira bir parayı harcıyor ve benim beş dakikalık

konuşmam bittiğinde yaklaşık 205 bin lirayı harcamış olacak. Vatandaş yoksullukla, açlıkla mücadele ederken sarayın koruma ordusuna günde 870 bin, ayda 26 milyon 200 bin lira ödeniyor, devasa para. Asgari ücrete vuracak olur isek 9.275 asgari ücretlinin maaşı aylık korumaya gidiyor. Evet, iktidar sıralarından bu bütçeye alkışlar, tebrikler gırla gidiyor, bir haftadır bu böyle. Ama bu bütçede işçiye, emekçiye, emekliye, memura ve dahi iş bekleyenlere en ufak bir müjde yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Var, var Başkanım, çok var.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Şimdi, geçmiş günlerde burada bu bütçe için birçok şey söylendi. Sayın Bakanların geçmiş bütçelerde bu hafta içerisinde yapmış olduğu konuşmalar üzerine bir derleme yaptım. O kadar özensiz hazırlanmışlar ki yanlış ve özensiz bilgilerle dolu.

Bakın, Adalet Bakanı çıktı dedi ki: “Biz özgürlükler ülkesiyiz.” Bunu dedi, bir gün sonra mesleği sokak röportajı olan “YouTuber”lar gözaltına alındı ve ev hapsi verildi. Şimdi, siz ev hapsi vererek bu insanları işsiz bırakmış olmadınız mı ya da milletin sesini kısmış olmadınız mı?

Yine, burada, Sayıştay belgeleriyle ortaya çıkmış olan, 442 bin kişiye hak etmemiş olduğu hâlde özürlü aylığı bağlandığını Sayın Aile Bakanı reddetti, kabul etmedi, bizi yalanladı ama rakamlar ve gerçekler Aile Bakanlığını yalanlıyor.

Çevre Bakanı çıktı dedi ki: “Salda Gölü’yle ilgili herhangi bir şey demediniz, ben bekliyordum, Salda’yı tam koruma altına aldık.” Oysa ÖÇK bölgesi B tipi mesire alanına kır kahvesi, lokanta, çocuk parkı ve otopark gibi sistemlerin yapılabileceğinden bize bahsetmedi. Bunlar yapıldığında nasıl bir tam koruma olacağını size söylemedi ama siz çıktınız, alkışladınız.

Yine, Sağlık Bakanı buraya çıktı dedi ki: “Türkiye sağlıkta atılım yaşıyor.” Ama ben mesleğin içinden gelen biri olarak biliyorum ki hastalar medikal malzeme eksikliği nedeniyle üç haftadır ameliyat olamıyor. Yine, mesleğin içinden gelen biri olarak biliyorum ki tek kullanımlık “disposable” malzemeler 5 kere steril edilerek kullanılıyor. Ve bir maaş düzenlemesi getirildi, bu maaş düzenlemesi de hayata geçirilemedi ama elimizde ne kaldı? Sağlıkçıların arasındaki iş barışı bozulmuş oldu.

İçişleri Bakanı geldi, sabahleyin “Tüm Türkiye’de 160 terörist var.” dedi, akşam büyük bir hezeyan içinde “557 tane terörist sadece İBB’de çalışıyor.” dedi, bunu anlamakta zorluk çektik. Yandaş basınımız bunun içindeki 6 kişiyi iki gün çarşaf çarşaf yazdı “İşte bunlar...” “İşte, bunlar...” diye; dün arkadaşlar belgelerini gönderdiler, kayıtları tertemiz.

Yine buraya çıktı Ulaştırma Bakanımız sizden de -gerçi koltuklar boş orada ama- bir dünya alkış, pankartları kapan kapana, o kadar güzel alkışladınız ama gerçeklerden haberinizin olmadığını zannediyoruz. Bakın, sadece Osman Gazi Köprüsü için yatırım gideri, finansman gideri, ağır bakım gideri ve işletme gideri olarak toplam maliyet 2,3 milyar dolar ama Ulaştırma Bakanlığının firmaya verdiği garanti 13 milyar dolar. Şimdi, bunun neresinde hakkaniyet var, bunun neresinde başarı var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Son olarak, Tarım Bakanı çıktı, burada bir görsel gösterdi; evet, bunu sanırım hepiniz hatırlayacaksınız. Burada, ikinci sütunda diyor ki: “Arpanın maliyeti 1,85.” Alkışladınız bunu ama oysa Tarım Bakanı geçenlerde arpa fiyatını 1,75 olarak açıkladı. Yani çiftçiye nasıl zarar ettirdiklerini, çiftçiyi bilinçli olarak yoksulluğa, faize muhtaç ettiklerini bu kürsüde kabullenmiş oldu. Ha, Tarım Bakanında bir gelişme var mı? Var; sağ olsun, bu sene kepek ekmedi. (CHP sıralarından alkışlar)

Tüm bunların sonucu olarak geldiğimizde, aslında bir veriyi hatalı hesapladığımızda -ki bu kurum TÜİK- bütün veriler bozuluyor, ne büyüme ne istihdam ne de reel kur doğru çıkıyor, ülke fakirleşiyor, millet yoksullaşiyor. “AB’ye gireceğiz, Avrupa Birliğine vizesiz gideceğiz.” dediğiniz ülkede artık millet markete gidemiyor ama ilk seçimde sizleri bu iktidardan göndereceğiz, bu kadim topraklara barışı, huzuru ve adaleti getireceğiz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Destici, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu'nun vefatına ilişkin açıklaması

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Kıymetli Başkanım, değerli milletvekilleri; ben de şahsım ve Büyük Birlik Partisi camiası adına Hasan Kalyoncu Bey’in ağabeyine Allah’tan rahmet diliyorum, Hasan Bey’e ve Milliyetçi Hareket Partisi camiasına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Ve Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşlarımızın bütçelerinin de diğer bütçelerimizle birlikte hayırlı olmasını Yüce Rabb’imden niyaz ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa 60’a göre söz istiyorum çok kısa.

BAŞKAN – Buyurun.

11.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Siyasal Bilgiler Fakültesi Cebeci kampüsünde öğrencilerin düzenlediği “Geçinemiyoruz” başlıklı forumun polis tarafından ablukaya alındığına, parlamenter sistemde bu tür sıkıntıların Genel Kurulda bakanlara iletilerek hızla çözüldüğüne, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’dan bu yeni rejimin alametifarikasını göstererek yürütme adına krizi çözmesini ve öğrenciler üzerindeki ablukanın kaldırılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biliyorsunuz parlamenter sistemde bakanlar hep birlikte çoğu görüşmeye iştirak ettikleri için, kanun görüşülürken bulunmaları da zorunlu olduğu için pek çok sorun yaşandığı aşamada burada dile getiriliyor, sayın bakanlar tarafından çözülmüyordu. Bugün, tabii, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı yürütme adına bütçe özel gündeminde burada. Hepimize Siyasal Bilgiler Cebeci kampüsünden haberler geliyor, öğrenciler bir forum düzenliyorlar “Geçinemiyoruz” diye. Bu forumu polis ablukaya almış ve müdahale etmek üzereymiş. Yıl 2021, yer bir üniversite, yapılmak istenen de söyleşi; böyle bir söyleyişi abluka altına almak, üniversite de forum yaptırmamak demokrasiyle bağdaşmaz, fikir özgürlüğüyle bağdaşmaz, üniversitelerin özgürlük alanı olması gerçekliğiyle bağdaşmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adalet ve Kalkınma Partisinin ülkenin demokrasisini nereye getirdiğini hep söylüyoruz, eleştiriyoruz. Bir de diyorlar ki: “Parlamenter sisteme göre bu sistem çok hızlı karar verilebilen, çok hızlı müdahale edilebilen bir sistemdir.” Biz parlamenter sistemde burada bakana söyledik, on beş dakika sonra “Gerekli görüşmeler yapıldı, sorun yaşanmayacak.” denirdi, pek çok sıkıntı çözüldü. Şimdi, sabahın veya günün bu erken vaktinde Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısından bu yeni rejimin alametifarikasını göstermesini bekliyoruz. Öğrenciler üzerindeki ablukanın kaldırılmasını ve kendisinin kuvvetler ayrılığını da bize hissettirerek yaşamaya saygılı şekilde yürütme adına krizi çözmesini ve bilgi vermesini bekliyoruz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)

1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'da.

Buyurun Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; bugün yirmi yıllık bir hikâyenin sonundan bahsedeceğiz.

“Adalet ve kalkınma” diye hedef koydunuz ve bu hedefleri terk ettiniz ama yasaklar, yolsuzluk ve yoksullukla mücadele etmek yerine, ne yazık ki bunları kurumsallaştırdınız. Değerli arkadaşlarım, bu başarısızlığınızın altında, çok açık söylüyorum, sizin bu Cumhurbaşkanlığı sistemi yatar; bu toplumun mutsuzluğunun altında bu yatar. Size “Bunu yüzde 90’la da geçirseniz bu sistem işlemez, hele yüzde 51’le geçirirseniz bunun üstüne oturamazsınız.” demiştik, oturamıyorsunuz ve oturamazsınız da.

Çok değerli arkadaşlarım, işte, yaşadığımız bu felaketlerin nedeni, özellikle bugünlerde artan ekonomik felaketlerin nedeni ve siyasi sıkıntılarının nedeni hem bu ülkenin hem de kendi partinizin ve ortaklarının kaderini tek kişiye bağlamamız. Değerli arkadaşlarım, ülkemiz dibe vurmuşken, halkımızın çoğunluğu sefalet düzeyinde yaşarken, gerçekten, pek de sıkılmadan yerli ve millî, Türk tipi bir başkanlık sistemi getirdiğinizle, bugünlerde Türkiye tipi bir ekonomik model getirdiğinizle ve âdeta bir medeniyet inşa ediyor olduğunuzla övünüyorsunuz. Alakası yok. Tarihe bakın, genelde bütün yönetim sistemlerini iki şekilde tanımlayabilirsiniz; bunlardan bir tanesi tahakküme dayalıdır ve altını kazıdığınızda firavunlara kadar gider; diğeri ise komşuyu, ötekiyi kendisiyle eşit gören sistemlerdir. İşte, bugün, Türkiye’deki muhalefetlerde, sizin “Beş benzemez.” dediğiniz muhalefette, siz bu toplum sözleşmesinin, toplumsal sözleşmenin yazıldığını görüyorsunuz. Sizin kafanızdaki şu: Zannediyorsunuz ki herkesi kendiniz gibi yaparsanız bu ülkeye huzur gelir. Dünyada bunun örneği yok. Medeniyet kurmak önce farklılıkları tanımaktan ve bir arada yaşamayı, eşit, özgür insanlar olarak bir arada yaşamayı zorunlu kılar.

Çok değerli arkadaşlarım, bunlar sizin de bildiğiniz şeyler, gayet yakından biliyorum. En çok şaşırtan şey, sizin bu ekonomik modelinizin yani başkıtısatçı Recep Tayyip Erdoğan’ın Maliyeye atadığı Bakanın sarf ettiği şu cümleler. Bakın ne diyor: Bir defa “Dış saldırı falan yok.” diyor. İkincisi, bana, size ve en önemlisi şu yoksul halka diyor ki: “Kaybedeceğin sadece bir maaşın var ama benim kaybedeceğim çok şey var; bin tane çalışmam ve sermayem var.” diyor. Yine bizim ona güvenmemizi yani başarı için güvenmemizi şart koşuyor ve “Peki batarsan, ülkeyi batırırsan ne olacak?” diye soruyoruz “Üzülürüm.” diyor. Sanki bisikletinden bahsediyoruz! Arkadaşlar, bu ciddiyetsizliği bir an önce ortadan kaldırmamız lazım. Düşünün, ben bir cerrahım, bana geliyorsunuz, ağır bir hastalıkla geliyorsunuz, omurganıza yirmi tane, otuz tane vida çakacağım “Ya, peki sonuç ne olur? Yani sonuç kötü olursa ne yaparız?” diyorsunuz, ben de size diyorum ki “Üzülürüm.” yani kendi hâletiruhiyemden bahsediyorum. Ee, tabii ki filmlerinizi ve raporlarınızı alıp sessizce, bir an önce orayı terk edersiniz. Medeniyet kurmak önemlidir ama medeniyet kurmak önce bir zihin meselesidir, medeniyet kurmak kalp işidir, medeniyet kurmak yürek ister.

Çok değerli arkadaşlarım, bir medeniyetin notunu ancak garibana, güçsüzlere nasıl baktığından verebilirsiniz, buradan anlayabilirsiniz. Yani en zayıfların durumuna bakarsınız ve o medeniyet hakkındaki fikrinizi söylersiniz. Bizim en zayıflarımız, ölülerimizdir arkadaşlar ve sizin Garibe Gezer’e bakışınız, sizin medeniyet hakkındaki anlayışınızı şu son günlerde ortaya koymuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) - Çok değerli arkadaşlarım, Diyanete gelelim. Sevgili Diyanet mensupları, şu Fahrettin Altun Beyefendi'ye algı yönetiminin ne olduğunu ve bu işin ta fravunların sihirbazına kadar, sihirbazlarına kadar gittiğinden bahsedin. (CHP sıralarından alkışlar) Dış güçleri sürekli bahane olarak ortaya süren insanlara sorumluluklarını yüklenmekten ve tıpkı Âdem'in yaptığı gibi yanlış yaptıysa yanlış yaptığını söylemekten bahsedin.

Yine bu insanlara Muaviye'nin Mushaf'ı mızraklarının ucuna taktığı gibi üç gün önce Süleyman Soylu'nun burada narkotik elemanlarını şu mikrofonun ucuna takıp sizleri içtimaya çektiğinden bahsedin ve bunun ne anlama geldiğinden bahsedin. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Ve çok değerli Diyanet mensupları, eğer yüreğiniz yetiyorsa gidin, Cumhurbaşkanına biraz nasihat edin.

Hepinize teşekkür ederim, sağ olun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a ait.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, elindeki bütçeyi en savurgan bir şekilde kullanan Cumhurbaşkanlığı bütçesini konuşuyoruz. Evet, bu bütçe defolu bir bütçedir, sorunlu ama sorumsuz bir bütçedir, bencil bir bütçedir. Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, buraya çıkan arkadaşlarımızın hepsi ya sözlerinin başında ya sonunda şunu söylüyor: “Bu bütçenin vatana, millete, halka hayırlı olmasını diliyoruz.” Bir bakalım ne kadar hayırlı? Rakamlarla bakalım, geçen seneki Sayıştayda belirlenen rakamlara bakalım. Bakın arkadaşlar, sarayın 1 milyar 218 milyon değerinde araç filosu var, 2020 yılındaki değerlere baktığımız zaman 5 bin tane yerli araç alıyoruz, buradan Bolu'ya konvoy olur, yazık değil mi? Değerli arkadaşlar, bunların içerisinde lastik giderleri, yakıt giderleri, sigorta giderleri, bakım giderleri yok, yazık değil mi? Ocak ayı ile ekim ayı arasındaki on aylık süreçte beyefendimizi koruyan korumaların devlete olan maliyeti 262 milyon 592 bin lira. Ben, bu arkadaşlar beyefendiyi nasıl koruyor bilmiyorum ama Allah bu halkı sizden korusun! Gerçekten çok yazık; ya, böyle bir kalem olabilir mi, böyle bir bütçe olabilir mi? Olamaz. Bakın, bir kalem daha söylemek istiyorum: Dün açılan sarayın 2019 bütçesindeki amortisman gideri 50 milyon. 2020'de ne olmuş? 205 milyon. Nedir bu gider? Yıpranma, tamir giderleri. Sayın Oktay, çok mu hor kullanıyorsunuz bu sarayı, merak ediyorum? (CHP sıralarından alkışlar) Millettin, halkın, işçinin, esnafın üstünde tepiniyorsunuz, eşyaların üzerinde de mi tepiniyorsunuz? Böyle bir gider olabilir mi?

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Millet kullanıyor, millet!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Milleti çok bilirsin sen zaten! Dinle!

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sen çok biliyorsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Üç dört yıllık bir saraydan bahsediyoruz, 205 milyon lira tamir gideri. Bakın, yine, beyefendinin yiyecek, içecek, temizlik giderleri 50 milyon lira. Ya, bunu bana anlatır mısınız lütfen? Bir şu 50 milyonluk yiyecek, içecek giderine bakın, bir de gidin, Altındağ'da bir eve girin, dolabını açın; yüzünüz kızarır, yüzünüz! Yüzünüz kızarır! (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – CHP'nin ne kadar gideri var, baktınız mı?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Cami var, kütüphane var, öğrenciler var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Abdullah Bey, bana laf atma kardeşim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kütüphane var ya, cami var, vatandaş var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, ben 84 milyona hesap veriyorum, sen bu adama hesap veriyorsun; aramızdaki fark bu. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yirmi dört saat açık kütüphane var, cami var cami, vatandaş var ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben işçiyi, emekçiyi, köylüyü temsil ediyorum, sen bu adamı temsil ediyorsun; aramızdaki fark bu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, yirmi dört saat açık kütüphane var, cami var, vatandaş var ya!

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Onları milletten saymıyorlar onlar.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Gelelim tuhaf bir gidere daha; bakın, 2019’da beyefendinin ziraat giderleri 700 bin lira, 2020’ye geldiğimizde 9 milyon olmuş. Şimdi Sayın Oktay’a sorsam diyecek ki: “Gübreye zam geldi, tohuma zam geldi, zehre zam geldi, 12 kat.” 51 milyon tıbbi laboratuvar, ilaç gideri var. Aklıma bir, Saraçoğlu geliyor, sarayın o kürlerini yapan; iki, bu giderler geliyor, ziraat giderleri; ne yetiştiriyor merak ediyorum.

ARZU AYDIN (Bolu) – Ata tohumu. Ata tohumunu bilir misin?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Laboratuvar giderleri geliyor. Beyefendi için herhâlde ölümsüzlük iksiri arıyor bu adam. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, böyle bir gider var mı, var mı? Ne yetiştiriyor bu adam, ben soruyorum?

Değerli arkadaşlar, bakın, ülkenin hâli çok kötü, gerçekten çok kötü. Sokağa çıkın, insanları dinleyin, şu rakamlara bakın. Ben bazıları anlatıyorum, gerçekten utanç verici rakamlar bunlar; her yıl kat kat artıyor. Biz sarayın, beyefendinin güvenliği için, sağlığı için, yiyeceği için, içeceği için bunları vermek zorunda mıyız? Lütfen bunu söyleyin; ya bunu söyleyin, bir arkadaşınız çıkıp da bir soru sormadı, “50 milyon nedir?” demedi. “Ya, ziraat gideri... Ne yetiştiriyor bu adam?” demedi. Gerçekten soruyorum: Bu adam ne yetiştiriyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ne yetiştiriyor? Bence kivi, muz falan değil; siz lale yetiştiriyorsunuz çünkü Lale Devri’ni yaşıyorsunuz, siz Lale Devri’ni yaşıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bir şey daha bana çok dokunuyor: Sizi halk seçti...

ARZU AYDIN (Bolu) – Bir bunu doğru söyledin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Şurada konuşan sekreter bakanları ayakta alkışlıyorsunuz. Bakın, burada kimse yok ama oylamadan sonra, “evet” oyu verdikten sonra sıraya giriyorsunuz. Ya, siz seçilmişsiniz, seçilmişsiniz; bu adam gelecek sizin önünüzde yakasını ilikleyecek. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Boş konuşma ya, boş konuşuyorsun! Ne kadar boş konuşuyorsun ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi? Siz bu halka hesap vereceksiniz.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – “Bu adam” dediğin milletin bakanı.

ARZU AYDIN (Bolu) – Biz yabancı devlet liderlerinin önünde önümüzü iliklemiyoruz, bakanımızın önünde ilikliyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Hanımefendi, bana bağırma Hanımefendi; sen bir sokağa çık, sen insanları gör, sen işçiyi gör; dün haykıran o çiftçiyi, ekmek sırasındaki amcaı gör, amcaı!

ARZU AYDIN (Bolu) – Hepsini görüyoruz, hepsini.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - İnsanlar çocuk bezi alamaz, insanlar ekmek alamaz... Utanın, utanın, utanın, utanın! (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Siz utanın!

BAŞKAN – Söz sırası Muğla Milletvekili Burak Erbay’da.

Buyurunuz Sayın Erbay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURAK ERBAY (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2022 yılı bütçesini görüşüyoruz, hayırlı olmasını diliyorum ama pek de hayırlı olacağına benzemiyor. Yaklaşık altmış gündür devam eden bir maraton, 15 Ekimde bütçe Meclise sunulmuş. O gün baktım, 1 dolar 9,18 liraymış, bugüne geldiğimizde, dün itibarıyla konuşmama bakarken 14,50’yi bulmuştu. Yani yaptığımız bütçe daha bugünden çöktü arkadaşlar, çöktü. Maalesef beceriksizliğimizin sonucu bu.

Şimdi, bütçeyi görüşmeye devam ederken sayın vekillerin, sayın bakanların konuşmalarını izledim, öyle pembe tablolar çizdiler ki gerçekten şaşırık. Sayın Başkanım, böyle “Allah Allah” nidalarıyla sunumlar yapıldı, el sallayarak, yumruk sallayarak konuşmalar yapıldı, vatandaş da televizyondan izledi; “Allah Allah, Allah Allah, bunlar hangi ülkeden bahsediyor?” dedi ve maalesef şaşkınlıkla izledi çünkü gerçekleri anlatmadınız, bambaşka, pembe tablolar çizdiniz. O yüzden ben de şimdi ülkenin gerçeklerini resimlerle anlatmayı tercih ettim. Bakın, ülkenin gerçekleri ne biliyor musunuz? İşte bu ekmek kuyrukları. Kilometrelerce... İnsanlar evlerinden çıkıyorlar, soğukta geliyorlar, bu halk ekmek kuyruklarında sıraya girerek 50 kuruşa, 1 kuruş daha ucuza ekmek almak için saatlerce beklemek zorunda kalıyorlar.

Gerçekten, başka ne bu ülkenin durumları? Bütçe görüşmeleri sırasında Komisyonunda Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcımıza da söylemişim “Sayın Cumhurbaşkanına iletir misiniz, yirmi yıldır yönettiği ülkede artık, yarım simit satılıyor.” demişim. İşte, ülkenin durumu bu. Artık, AKP’nin getirdiği durum bu; yarım simit satılır hâle geldi bu ülkede yanlış politikalarımız, ülkeyi yönetememeniz sonucunda.

Bakın, hani “Ekonomik politikalar oluşturuyoruz.” diyorsunuz ya, kuyruk ekonomisi herhâlde sizin yaptığımız. Hani şikâyet ediyordunuz ya, eskilerle ilgili, insanlar kuyruklarda... İnsanlar artık, iş için kuyruklarda.

MAHİR POLAT (İzmir) – Bakana da göster.

BURAK ERBAY (Devamla) – Bakın, Urfa’da 6 temizlik işçisi için 10 bin kişi sırada, 10 bin kişi sıraya girmiş. Hani Ulaştırma Bakanının anlattığı, diğer bakanların çizdiği o pembe tablolar gerçekten yok. İnsanlar elektrik faturasını, su faturasını ödeyemez durumda, ülkenin durumu bu.

Şimdi, bir de büyük açıdan resme bakalım isterseniz. Bir marka araştırma şirketi Türkiye’yle ilgili araştırmalar yapmış ve Türkiye’deki firmaların marka değerlerini ortaya koymuş. Bu liste onu gösteriyor, Türk Hava Yolları 1’inci sırada, 1 milyar 605 milyon dolar; Arçelik 1 milyar 500 milyon dolar diye devam ediyor ve Türkiye’deki 100 tane firmanın toplam marka değeri 21 milyar dolar, Türkiye’deki durum bu. “Peki, dünyayla bunu kıyasladığımızda durumumuz ne acaba?” diye baktığımızda, hani

o eşofmanlarını giydiğimiz, spor ayakkabılarını aldığımız Nike firması var ya, onunla bir kıyaslama yaptığımızda, bu 100 firmanın toplamı 21 milyar dolar eder iken Nike'nin değeri ne kadar biliyor musunuz? 42 milyar dolar. Bu durumdayız. Hani anlatıyorsunuz ya “Dünya lideriyiz, şöyle oldu...” Durumumuz bu arkadaşlar. Sayın Cumhurbaşkanım, maalesef gerçekler bunlar. Buna sebep olan ne peki?

ARZU AYDIN (Bolu) – Nike'nin sponsorluğunu mu aldın?

BURAK ERBAY (Devamla) – Yirmi yıl ülkeyi o tek adam rejimiyle yönettiniz ya, ülkeyi mahvettiniz ya, işte o yüzden biz bu hâldeyiz, o yüzden bu hâldeyiz. (CHP sıralarından alkışlar) O Cumhurbaşkanlığına -Küllüye midir saray mıdır- 1 milyar 370 milyon lira para harcamışsınız bugüne kadar. Bakın, Ahlat'ta devam eden 224 milyon lira; seçim bölgem Muğla'da, şu ağaçları keserek katlettiğiniz Okluk'taki saray -açıklanan- 640 milyon lira. Şuraya 640 milyon lira harcayacağınızla keşke uçak alsaydık, arazöz alsaydık da ormanlarımız yanmasaydı, yanmasaydı! Yazıklar olsun! Haram zıkkım olsun! (CHP sıralarından alkışlar) Bunlar ne olacak biliyor musunuz? Bunlar utanç müzesi olacak Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında. Utanç müzesi olacak! Bu ülkede insanlar niye aç, biliyor musunuz? Niye aç? Demokrasi yok çünkü. İnsanlar, şu vatandaşın yaşadığı sıkıntıları ifade edemiyor.

Gencecik çocuklar YouTube kanalı kurmuşlar, mikrofon uzatmışlar vatandaşa ve demişler ki: “Ülkenin durumu nedir?” Bu yüzden gözaltına alındılar.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – O sahtekârları da gördün mü? İstanbul Belediyesinde çalışan sahtekârı da gördün mü röportajda?

BURAK ERBAY (Devamla) – Şu anda ev hapsinden dolayı bizi evde izliyorlar, ayaklarında kelepçe var. Ama ne olacak biliyor musunuz? Dostlarımızla, Millet İttifakı geldiğinde onlar özgürce kendi düşüncelerini ifade edebilecekler. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – O sokak röportajında, İstanbul Belediyesinde çalışırken ajitasyon yapan sahtekârı da gördün mü?

BURAK ERBAY (Devamla) – Gençler niye kaçıyor bu ülkeden, biliyor musunuz? Niye demokrasi yok? Niye o dünya devleri bize -hani “kısıyor” diyorsunuz da kısındığı falan yok- yatırım yapmıyor? Çünkü demokrasi yok.

Ankara'ya gelen gençler var, “Biz barınmıyoruz.” diyorlar diye, bu hâlde, yaka paça, vurarak, döverek onları gözaltına aldınız. İşte o yüzden bizim ülkemiz gelişmiyor, o yüzden geri kalmış bu ülkeler arasındayız maalesef. Yirmi yıllık iktidarımızın sonucu bu.

CAVİT ARI (Antalya) – Portakala gel, portakala.

BURAK ERBAY (Devamla) – Şimdi, son olarak, bakın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BURAK ERBAY (Devamla) – Narenciye üreticisi Muğlalı bir ailenin çocuğuyum. Bu portakallar satıldı, ben o şekilde okudum, avukat oldum ve nasip oldu, milletimi temsilen buradayım. Türkiye'yi karış karış dolaşıyorum. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, sayın milletvekillerimiz, ülkeyi karış karış dolaşıyoruz. İnsanlar derkli. Bu bütçede zaten söyledik işçi yok, emekçi yok diye köylü de yok. Mustafa Kemal Atatürk'ün “Milletin efendisidir.” dediği köylü yok; gübre alamıyor, ilaç alamıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Mersin Vekilimiz Cengiz Gökçel bahsetti; limoncular ağaçlarını kesiyor. Genel Başkanımız Dalaman'daydı, limon üreticisi bitmiş durumda ve şimdi de sıra narenciyece. Rusya'yla görüşülmezse, o kapıdaki engeller kaldırılmazsa Hatay'daki, Adana'daki, Mersin'deki,

Muğla'daki, Antalya'daki, Adana'daki narenciyeciler seneye kesmek zorunda kalacak. Onların selamını size getirdim; portakal üreticisi "Git, sesimiz ol, o duymayan kulaklara, görmeyen gözlere duyur." dediler. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURAK ERBAY (Devamla) – "Bu portakalları biz ekemedik, görsünüz." dediler. İnşallah görürsünüz, inşallah görürsünüz, gereğini yaparsınız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – İşte, sizin seviyeniz bu, seviyeniz, kaliteniz bu, kaliteniz. Nimete yaptığınız bu, nimeti yerlere attınız, kaliteniz bu.

BURAK ERBAY (Muğla) – İnşallah görürsünüz, inşallah gereğini yaparsınız.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi ya, siz ne biçim milletvekilisiniz ya!

BAŞKAN – Bu doğru değil, bu yaptığımız doğru değil ya, alın şunu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nimete saygısızlık, millete saygısızlık.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Kaliteniz bu ya!

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Bu nasıl bir saygısızlık, nasıl bir tavır ya!

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Şov yapmaktan başka bir işe yaramıyorsunuz ya!

BURAK ERBAY (Muğla) – Millet ağaçlarını kesmez, portakal üreticileri de inşallah ağaçlarını kesmez, bitirdiniz milleti.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ne kadar ayıp bir şey ya. Yakıştı mı, bir milletvekiline yakıştı mı? Allah'tan arkadaşların yardım ediyor da topluyorlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Böyle devam etsinler Başkanım, bu üslubu görsün millet.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Şov zamanı!

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu'na ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) – Efendim, ben de sözlerime MHP İzmir Vekilinin ağabeyine Allah'tan rahmet, kendisine sabır ve MHP Grubuna da başsağlığı dileyerek başlamak istiyorum.

Şimdi, Atila Sertel burada, arkada oturuyor. Dün, görsel medyanın hâlini çok açık, net ve beni de biraz utandıracak bir şekilde arz etti.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sesiniz gelmiyor.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Bu kadar bağırabiliyorum ancak. Belki biraz AKP Grubundan yardım isteyebilirim ilerleyen dakikalarda ama.

Ben de bugün izninizle Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bütçesi hakkında kanaatlerimi serdetmek istiyorum. En basiti, bir örnekle başlayalım dedim. Elime bir gazetenin 10 Aralık nüshasının 1'inci sayfasını aldım. Bakın, Sabah gazetesinin 10 Aralık nüshasında, üstte, sürmanşette bir başlık var, "MTV'de –yani motorlu taşıt vergisinde– Büyük İndirim" diye yazıyor. Ne güzel değil mi? Biliyorsunuz, biz bu vergiyi yılda 2 taksitle öderiz. Demek ki ocakta ödeyeceğimiz taksit bugüne göre daha düşük olmalı. Bu manşet bunu anlatıyor. Hayır, öyle değil, yüzde 25 zamlandı MTV yani indirme değil, bindirme var. Sadece bindiren şahıs, bindirilen miktardan biraz azaltmış. Şimdi, peki, bu manşet hakkında objektif olarak ne denilebilir? Normal, sokakta konuşsak "yalan" deriz, "siyaseten kandırma"

deriz, Ceza Kanunu'nda yazdığına göre “göz bağıcılık, zarfçılık, sahtekârlık, belgede sahtecilik” denir. Yine, aynı şekilde “Bu, okuru ile gazete arasında bir mesele.” denilebilir, evet ama İletişim Başkanlığı geçen sene 803 tane yerel ve ulusal gazeteye yalan haber bastığı gerekçesiyle ceza verdi. Bu haberlerden biri şu anda bulunmayan Başkanın eviyle ilgili. Yargılaması devam ediyor, Başkanın Yardımcısı “Basın İlan Kurumu Başkanı” sıfatıyla Twitter’da verilen cezayı açıklıyor.

Hadi, buraları geçtik; akreditasyon gibi büyük bir ayıp var, Genelkurmay Başkanlığının icat ettiği bir yöntemdir bu. Kırk sene müddetle... Ben gazetecilik yaptım, bunun ilk yirmi-yirmi beş senesinde Genelkurmay Başkanlığı kendi koyduğu kriterlere uymayan gazetelerin muhabirlerini dahi askerî tesislere almaz, sorularını cevaplamazdı ve büyük ayıp ederdi. Peki, bu sene 29 Ekimde, yine 10 Kasım'da bazı gazete ve televizyonların alınmaması ne anlama geliyor? İnanın, Genelkurmay gerçekten kışkırtırdınız; o kadarını onlar bile akıl edememişti. Bakın, o konuda bir cümlem daha var: Burada cezalanan, o gazete ve televizyonlar değildir; o gazeteleri ve televizyonları izleyen, o törenleri görmek isteyen, izlemek isteyen, duygularını bir televizyon ve gazeteyle paylaşmak isteyen okur ve izleyicilerdir. Dilerim ki Başkanlığın bu akreditasyon uygulaması sadece bir sansürcülüğün ibarettir; yoksa arada sırada yolu oraya düşenlerin izlemeye gidildiği düşünülürse ve buna izin verilmiyorsa şunu söyleyeyim: Ben, Atatürk’e gitmek için kimseden izin falan almam, böyle bir izne de muhtaç değilim ne gazeteci olarak ne siyasetçi olarak. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak; maalesef, bir keyfi uygulaması daha var İletişim Başkanlığının. Basın kartlarını keyfine göre veriyor, keyfine göre iptal ediyor. Hatta o noktaya getirdi ki bu işi, sadece onursal anlamı olan şeref kartı, sürekli basın kartı gibi kart hamillerinin de kartlarını iptal ediyor. Bakın, ben dokuz ay önce başvurduğum -Anayasa Mahkemesi kararıyla aranıza döneli dokuz ay oldu- kırk senelik gazeteciliğim olduğu için benim sürekli kartım var. Ben bu kartı sadece gazetecilik günlerimi anmak için bir yerde saklıyorum. Bunu vermiyor dokuz aydır; vermediği gibi gerekçesini de söylemiyor. Dava ettim, mahkemeye bilgi vermiyorum; daha ne diyeyim. Bu İletişim Başkanlığı “iletişimsiz başkanlığı” olmuş durumda maalesef. (CHP sıralarından alkışlar)

Daha ötesi var; bendeniz gazetecilik yaparken toplam -şöyle not almak durumunda kaldım- 22 hükümet, 12 değişik de başbakan gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) – Tekrar ediyorum: 22 hükümet, 12 başbakan. Bakanları, bürokratları saysam sürem zaten yetmez ama yalanla, dolanla, iftirayla başarılı gösterilen bir yönetim görmedim ben; ne askerî yönetim ne siyasi.

Son cümlem... Geçen gün Teşkilat dizisini izliyordum. Teşkilat dizisi bu ülkenin, yine Cumhurbaşkanlığına bağlı son derece güzide kurumlarından birini anlatıyor yani Millî İstihbarat Teşkilatını. Orada bir karanlık karakterin ağzına “Geliyor, gelmekte olan.” diye bir cümle konmuş ve buradan Sayın Genel Başkanın ve bizim, Cumhuriyet Halk Partisinin sloganını birileri aklınca karalamayı akıl etmiş. Eğer bu akıl da yine aynı Cumhurbaşkanlığından maaş alan iletişimsiz başkanlığına aitse benden önce bu konuda MİT’in harekete geçmesini beklerim, hepinizi de saygıyla selamlarım (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınc’ a ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçeleriyle ilgili söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Görevleri başında bulunan tüm güvenlik güçlerimize de başarılar diliyorum.

2022 bütçe teklifinde savunma ve güvenlik ihtiyaçları için genel bütçeden ayrılan pay yüzde 11'dir. Güvenlik kurumlarımızda personel sayımız ise 1 milyon 200 bine yakındır. Bu kaynaklarla ülke yönetiminin görevi bölgede başarı ve ülkede huzuru sağlamaktır.

Değerli milletvekilleri, güvenliğimiz için ekonomik kaynağımız var mı? Var. İnsan kaynağımız var mı? Var. Tarihten gelen güç ve birikimimiz var mı? Var. Peki, ülkemizde güven, güvenlik, huzur var mı? İşte, o yok. Uyuşturucu baronlarının kazançları için çocuklarımız uyuşturucu bataklığının tam girdabında. Thodex'yle, off-shore'uyla, sabıka holdingiyle kara para, güvenliğimizi tehdit ediyor. Otelyle, marinasıyla kıyılarımıza, koylarımıza mafya çöküyor. Peker'yle, Çakıcı'sıyla organize suç örgütleri her türlü tehdide cesaret edebiliyor. Sınır ötesinde Mehmetçik'imiz teröristlerin kör kurşunlarının hedefinde. Peki, güvenlik hedeflerini belirlemekle görevli Millî Güvenlik Kurulunda durum ne? Türkiye Cumhuriyeti'nin Millî Güvenlik Siyaset Belgesi yok; bütçe sunumunda "Millî Güvenlik Siyaset Belgesi hazırlanmaktadır." denilmektedir. Millî Güvenlik Siyaset Belgesi yıllardır neden yok? Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri uçaklarda ikram hizmeti veren yemek şirketinin yönetim kuruluyla meşgul; Millî Güvenlik Kurulu üyesi İçişleri Bakanı kara paracıları Bakanlıkta ağırlamakta, organize suç örgütü mensuplarının yurt dışına çıkmasını sağlamakta; Millî Güvenlik Kurulunun Başkanı ise mal varlığıyla tehdit edilmekte ve dış şantajlara sessiz kalmakta. Türkiye, güvenlikle ilgili özel görevlilerimizin teröristler tarafından alıkonulabilmesini hak etmiyor, yabancı paramiliter güçler tarafından şehit edilmesini hak etmiyor. Türkiye, kara para cenneti hâline getirilmeyi, gri listeye alınmayı hak etmiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Millî Güvenlik Siyaset Belgesi'nden yoksun olmayı hak etmiyor. Türkiye, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinin bir yemek şirketinin maaşlı elemanı olmasını hak etmiyor. Türkiye, yandaş vakıflar, cemaatler üzerinden yeni paralel yapılara izin verilmesini, paramiliter SADAT'ı, vekalet savaşlarının parçası hâline getirilmeyi, uyuşturucu gemilerinin limanı olmayı, cennet köşelerine mafyanın çökmesini, sınırlarımızın elek hâline gelmesini, kitlesel düzensiz göçün kentlerimizi tehdit etmesini hak etmiyor. Gazi Meclisimiz, iç güvenliği sağlamaktan sorumlu Bakanın milletvekillerimize parmak sallamasını hak etmiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Kara parayla mücadeleden sorumlu MASAK, kara para operasyonlarının aracı hâline getirilmeyi hak etmiyor. Şehirlerimiz, mahallelerimiz, uyuşturucu bataklığı olmayı hak etmiyor.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz büyük güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya. Güvenlik alanı ve kurumları, sıcak siyasetin ve günlük siyasi tartışmaların gölgesini hak etmiyor. Türkiye, hedefsizliği, belirsizliği, öngörüsüzlüğü hak etmiyor. Şimdi, tekrar soruyorum: Millî Güvenlik Siyaset Belgesi yıllardır neden yok? Çünkü tek adam iktidarı güvenlik kaynaklarımızı saray ticarethanesinin aracı olarak görüyor. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi görev bize düşüyor. Güvenlik alanımızı sarayın, tek adamın ve sıcak siyasetin etkisinden kesin olarak arındıracağız. Ödünsüz bir mücadeleyle terörü kökünden kazıyacağız. Organize suç örgütlerinin, kara paranın, uyuşturucunun kirli bataklığını tamamen kurutacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (Devamla) – Güzel yurdumuz için, güzel insanımız için, güvenli ve huzurlu bir Türkiye için az kaldı, çok az kaldı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İzmir Milletvekili Kani Beko'ya ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KANI BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri öncelikle sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Bugün bu kürsüye çıkan Bakanlarımız, AKP'li ve MHP'li milletvekilleri sürekli Türkiye'nin geliştiğini, Türkiye'nin büyüdüğünü ve dolayısıyla neredeyse Türkiye'nin uçtuğunu burada bize anlatmaktadırlar. Ben de diyorum ki: Madem bu ülke bu kadar büyüdü, madem bu ülke bugün bu noktaya geldi; dolayısıyla buradan soruyorum: Siz çiftçi kardeşlerimizin 2006 yılından bu yana 250 milyara varan borçlarını neden ödemediniz? Emeklilerin ve EYT'lilerin sorunlarını bugüne kadar neden çözmediniz? Peki, kamu çalışanlarının 3600 ek göstergesini neden vermediniz? Pandemi döneminde 750 bine yakın sağlık çalışanı görev beklerken atamalarını neden yapmadınız? Sayıştay raporlarına göre kamuda 60 bine yakın açık olmasına rağmen engellilerin atamalarını neden yapmadınız? Mustafa Kemal Atatürk'ün güzel bir sözü var. Mustafa Kemal Atatürk der ki: "Gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir." Bugüne geldiğimizde, maalesef, ataması yapılmayan 500 bin öğretmenin 100'e yakın intihar etmiştir. Bu güzelim insanların atamasını neden yapmadınız?

İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerine bütçe ayırmadığımızdan dolayı, siz iktidara geldiğiniz günden bu yana 28 bine yakın işçi kardeşimiz iş cinayetlerinde ölmüştür. Bugün iş cinayetlerinde, maalesef, biz hâlâ Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncü konumdayız. Madem ekonomimiz büyüdü, açlık sınırı 4 bin lirayı, yoksulluk sınırı 13 bin lirayı geçerken, yoksul aile sayısı 6,5 milyon olurken yardıma muhtaç aile sayısı neden 2 katına çıktı?

Binlerce öğrenci yurt bulamadığı için neden açıkta kalmıştır? Bugün Ankara'ya yurt sorunları için gelen öğrencileri neden gözaltına aldınız? Cumhurbaşkanı 2,5 milyara ABD'de yani New York'ta Türkevi yapacağına, bu 2,5 milyar dolarla 500 yataklı 23 öğrenci yurdu yapabiliirdi. Böylece çocuklarımız parklarda yatmak zorunda kalmazdı.

Döviz kurunda artış, bitmeyen zamlar ve düşük ücretlerle birlikte ülke daha da yoksullaşmıştır. DİSK'e, TÜRK-İŞ'e, HAK-İŞ'e bağlı yakın olan sendikalarımız baraj altında kaldığından dolayı on binlerce işçi Türkiye'de toplu iş sözleşmesinden faydalanamadığı için açlığa ve yoksulluğa terk edilmiştir. Milyonlarca emekli açlık sınırı altında yaşarken emekliyi temsil etmeyi amaçlayan DİSK, EMEKLİ-SEN'in kapatılması için dava açıyorsunuz. Bu durum Anayasa'nın 90'ıncı maddesine aykırıdır. Dolayısıyla, baktığımızda, bugün asgari ücret için görüşmeler başlayacaktır. Asgari ücretliler, Asgari Ücret Tespit Komisyonundan insan olmaktan kaynaklanan temel ihtiyaçlarını giderebilecek bir maaş beklemektedirler. Bunun kesinlikle 5 bin liranın altında olmaması gerekmektedir. Meksika Devlet Başkanı var olan tek Başkanlık uçağını "Ülkede bu kadar yoksulluk ve kriz varken binmeye utanırım." diyerek satmış, parasını hazineye devretmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANI BEKO (Devamla) – Bizde ise Cumhurbaşkanı saraylarına saray, uçaklarına uçak katarak açlık ve sefalet içindeki halka Bakara suresini anlatmaktadır.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KANİ BEKO (Devamla) – Bugün ülkemizde Kurtuluş Savaşı yoktur, peşkeş vardır. Bu ülkede gerçek Kurtuluş Savaşı bir kez verilmiştir. O Kurtuluş Savaşı'nın önderi de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'tür. Yirmi yıldır sata sata bitiremediğiniz millî varlıkları yoktan var etmiş, bu varlıkları halkın esenliği için hepimize emanet etmiştir. Sayın Erdoğan, siz Kurtuluş Savaşı vermiyor, ülkenin varlıklarını yabancı sermayeye satıyorsunuz. İktidara geldiğinizden bu yana devletin mallarına çöktünüz, savaş ganimeti gibi dağıtıyorsunuz. Dolayısıyla, bu bütçe halkın, emeklinin, işçinin, çiftçinin, öğrencinin, esnafın, dul ve yetimlerin bütçesi değil; bu bütçe sarayın ve 5'li çetenin bütçesi olduğu için bütçeye “hayır” diyoruz, “hayır” diyoruz, “hayır” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (Devamla) – Yâr saçların lüle lüle, saray sana güle güle. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sendikacı olduğu belli.

BAŞKAN – Söz sırası Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tek adam sisteminin 4'üncü bütçesini yani halkın vergide olduğu ama refahta olmadığı son bütçesini görüşüyoruz. Eğitime, sağlığa, tarıma ve istihdama yeterli pay ayrılmayan bu bütçede aslan payı yine sermayeye, yine yandaşa, yine 5'li çeteye ayrılmış. Bu bütçede yandaş var, bu bütçede kayırma var, bu bütçede rant var, bu bütçede faiz var, bu bütçede talan var ama bu bütçede maalesef halk yok; işçi, emekçi, esnaf ve öğrenci maalesef yok; elinden traktörü alınan, gübresiz ekim yapmak zorunda kalan çiftçilerimiz maalesef yok.

Değerli milletvekilleri, mevcut iktidar çaresizliğin ve tarımdaki çöküşün sayısallaştırılmış hâli olan bu bütçeyle karşımıza çıkıyor, ne diyor? “Zarar eden çiftçi yok. Çiftçimizin moralini bozmayın.” diyor. Üretim maliyetlerindeki artış yüzde 300'ü, yüzde 400'ü geçmişken çiftçinin morali TÜİK'in uyduruk rakamlarıyla mı düzelecek, çiftçinin morali yandaş kanalların masallarıyla mı düzelecek? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, zarar eden çiftçi yoksa iktidarınız döneminde 34 milyon dönüm tarım arazisi neden üretim dışı kaldı? 700 bine yakın çiftçi neden üretimi bıraktı? Çiftçilerin bankalara olan borçları neden 205 milyar liraya çıktı? Binlerce çiftçimizin tarlası, bahçesi ve traktörü neden icralık? Tanesini 3 bin eurodan ithal ettirdiğiniz damızlık sığırlar neden kesime gidiyor? Besihaneler neden boş, neden atıl yapılara dönüşüyor?

Değerli milletvekilleri, Tarım ve Orman Bakanı “AK PARTİ'den önce çiftçiye destek verilmiyordu.” diyor; doğrudan gelir desteği ne zaman çıkarıldı haberi yok, hayvancılıkta ödenen süt ve et prim desteklerinden de haberi yok. 1999 yılı Türkiye'sinde tarıma millî gelirin yüzde 5,8'i oranında destek verilmişken bu iktidar, Tarım Kanunu'na göre çiftçiye verilmesi gereken yüzde 1'lik desteği hiçbir zaman çiftçimize vermedi. Bugün, yağa, una, süte, tüm temel gıdalara yapılan zamlar çiftçiye verilmeyen desteklerin sonucudur.

Değerli milletvekilleri, Tarım Bakanı her yıl Manisa Ticaret Borsasına gelip kuru üzümün taban fiyatını açıklıyordu, bu sene galiba utancından gelemedi. Girdi maliyetlerine yüzde 300, yüzde 400 zam gelmişken kuru üzüm alım fiyatını yüzde 4 artırmak insafsızlıktır, vefasızlıktır, emeğe saygısızlıktır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir iktidar düşünün, vatandaş “Bittik, perişanız.” diyor; iktidar “Şu IBAN numarasına para gönderin.” diyor, kendi çiftçisini icraya veriyor, Sırbistan ve Ukrayna çiftçisini zengin ediyor, kendi çiftçisinin ürettiği buğdayın tonuna 2.250 lira verirken Arjantinli çiftçinin buğdayına

5.500 lira veriyor. Bir Tarım Bakanı düşünün, gerçekten evlere şenlik; buğday, arpa ve mısırın maliyet ve kâr hesabını dahi yapamıyor; kendisine “3 bin lira olan gübre niye 15 bin lira oldu?” diye soruyoruz “Yol yaptık, köprü yaptık.” diyor, “3 bin euroya ithal edilen damızlık hayvanlar niye kesime gidiyor?” diye soruyoruz “Havalimanı yaptık.” diyor, “Neden çiftçiye destek olmuyorsunuz Sayın Bakan?” diye soruyoruz “İngiltere’den artık 8 gol yemiyoruz.” diyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, biz, bu bütçeye, 205 milyar lira borcundan dolayı belini doğrultamayan, 174 bini bankaların takibinde, 4 binden fazlası da icralık olan çiftçilerimiz için “hayır” diyoruz. Biz, bu bütçeye, pandemide yüzüstü bıraktığımız 125 bin esnaf, emekli etmeyip âdeta süründürdüğünüz milyonlarca EYT’li, sefalet içinde yaşamaya mahkûm ettiğiniz 114 bin sözleşmeli öğretmen için “hayır” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, bu bütçeye, atama bekleyen binlerce ziraat ve gıda mühendisleri ile üniversiteli olup iş bulamayan 1 milyon 300 bin gencimiz, sayıları 8 milyonu aşan işsizlerimiz, sosyal yardıma muhtaç ve açlık sınırı altında yaşayan 25 milyon vatandaşımız için “hayır” diyoruz. Biz bu bütçeye, 750 milyon dolar krediyi medya baronlarına hibe ettiğiniz için, 5’li çetenin vergi borcunu silip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Devamla) – ...banka borcunu ödeyemeyen yaklaşık 3,5 milyon vatandaşın kara listeye girmesine neden olduğunuz için “hayır” diyoruz. Biz bu bütçeye, milletin parasını döviz garantili projelere akıtıp sınırlı sayıdaki sağlık personelinin aralıksız otuz altı saat çalıştırdığınız için, çalışanların yüzde 57’si asgari ücretle yaşam mücadelesi verirken yandaşlarınızı ballı maaşlarla yaşattığınız için “hayır” diyoruz. Biz bu bütçeye, öğrenciler yurt bulamayıp sokaklarda yaşarken adlarını dahi açıklamadığınız vakıf ve derneklere milyarlarca lira aktardığınız için “hayır” diyoruz.

Değerli milletvekilleri, Meclise geldiği günden beri yüzde 50’den fazla sapması olan, vatandaş açlığa, sefalet, umutsuzluğa sürükleyen bu faiz, rant ve talan bütçesine sonuna kadar “hayır” diyoruz, “hayır” diyoruz, “hayır” diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’da. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İlhami...

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, sabah marketteydim...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım dönüştü buraya bırakacak, söz verdi.

BAŞKAN – Ama şey yapmalıyım. İbrahim Bey talip Sayın Aygun, İbrahim Bey “Giderken.” diyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yok Sayın Başkanım, Sayın Başkanım hepsi...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bana bırakacak.

ORHAN SÜMER (Adana) – Garibana verir, İbrahim Bey’in Erzurum’da fazlasıyla var.

(CHP sıralarından “Süre başladı.” sesleri)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkanım, süreyi sıfırlayalım lütfen.

BAŞKAN – Süreyi baştan alalım, tamam.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Önce bir sergiyi açsın, bir sergi...

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, başlatma süreyi sıfırla.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, bu konu Meclisin çalışmasını engelleyen bir tarzdır.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İç Tüzük 65'e aykırıdır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İç Tüzük 65'in uygulanmasını istiyoruz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İç Tüzük 65!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Evet.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Daha çıkarma, “Stokçu derler.” Çıkarma daha.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, İç Tüzük 65'i istiyorum.

ORHAN SÜMER (Adana) – İlhami, ceza yiyeceksin stokçuluktan bak.

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli vekiller; Cumhurbaşkanlığının 2022 bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Bütçeyi konuşuyoruz. Ne yazık ki bütçe teklifi Türk lirasının dolar karşısında erimesi sonucunda geçerliliğini yitirmiştir. Tarım bütçesindeki artışla saray bütçesindeki artış maalesef kopmuş durumdadır. Bakınız, 2022 yılında verilen tarımsal desteklere bütçede 25,8 milyar ayırmışsınız yani bir önceki yıla göre artış sadece yüzde 12,2 ama sarayın harcamalarına baktığımızda bütçeden tarıma ayırdığınız kaynak ile saraya ayırmış olduğunuz kaynak arasında çok büyük bir fark var.

Örnek verelim, Sayıştay diyor ki: 2020 yılında zirai maddeyle ilgili sarayın harcaması yüzde 1.068 artmış, evet, yüzde 1.068. Sayın Oktay, sarayda çiftlik mi kurdunuz, hayvan mı besliyorsunuz, merak ediyorum. Sarayın fırınlarında herhâlde taze taze ekmeğin pişiriliyor, buğday da yetiştirilip ekmeğin pişiriliyor ama vatandaş ise soğukta, yağmurda ekmeğin kuyruğunda; aralarındaki fark işte bu.

Yine, bakınız, Sayıştay tespit etmiş, 2020 yılında canlı hayvanlar için de bütçede bir kaynak var ve bu kaynak yüzde 200 artmış. Şimdi, soruyorum: Canlı hayvanlar ne? Taze süt, taze yumurta ve birçok ürün herhâlde sarayda yetiştiriliyor. Bu ülkenin kurucusu Atatürk, Atatürk Orman Çiftliğini kurdu, halkı bu sütleri ve orada yetişenleri yer içerken saray, bütçesindeki o artışlarla beraber kendine has ürünler yetiştiriyor. Aradaki fark bu, Atatürk milleti düşündü ama saraysa kendini düşünüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben bir de merak ediyorum, sizler ne içiyorsunuz? Geçtiğimiz bütçelerde ejder meyvesiyle sizi tanıştırmıştım; şimdi bir de mangomuz oldu, evet, sarayda mangomuz oldu. Saraydan son yapılan açıklamada diyor ki vatandaşımıza: “Mangoyla konserve yapın, kurutun ve kullanın.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle değil diye yüz defa söyledik, anlattık, öyle değil. Ayıp ya!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bu kadar mı çarpıtılır, bu kadar mı çarpıtılır, ne kadar ayıp ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Ya, bu mango kaç lira biliyor musunuz değerli vekiller? Bu mango 18 ila 27 lira arasında ve vatandaş nasıl alsın, nasıl kurutsun? Millet kuru ekmeğin ve kuru soğan alamazken sizse mango kurutsun diyorsunuz, mango! (CHP sıralarından alkışlar)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İşiniz gücünüz yalan ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Yine, bakınız değerli arkadaşlar, kuzu ciğer 110 lira olmuş, kıyma 90 lira, kuzu pirzola 110 lira, kuzu kuşbaşı 110 lira; ya millet et alamıyor, sizse mangoyla ve birçok ürünle sarayda şatafat sürdürüyorsunuz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ne kadar ayıp ya!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – El insaf! Sırf muhalefet yapmak için bu kadar düşülür mü ya?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Bakınız sayın vekillerim, bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardı ama artık, vatandaşları misafiri geldiğinde kahve ikram edemez duruma getirdiniz, insanları bitirdiniz, insanları yok ettiniz.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Brezilya’da kahve üretimi düşüyse biz ne yapalım?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Bakınız sayın vekilim, mercimeğe yüzde 48,66; yumurtaya yüzde 36,5; ekmeğe yüzde 30; patatese yüzde 84; margarine yüzde 58; tavuk etineyse yüzde 57 oranında zam geldi, vatandaş artık tavuk eti yiyemez oldu. Ve borsa gibi, altın gibi, dolar gibi market reyonlarında fiyatlar anlık değişiyor.

Markete gittim sabah, kırmızı mercimek alayım dedim, kahve, bulgur, tavuk, süt, yağ, yumurta, ekme ve peynir aldım. Marketin kasasına geldiğimde gördüğüm tablo içler acısı arkadaşlar, evet gördüğüm tablo içler acısı, fiyatı görünce siz de şaşıracaksınız

ORHAN SÜMER (Adana) – Tamamı kaç lira, kaç lira?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Rahmetli Erbakan’ı eleştiriyordunuz zamanında, şimdi aynısını siz yapıyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) –. Bakınız, işte alışveriş fişi burada, 1 litre ayçiçeği yağı olmuş 28.90, 1 litre süt 15 lira, 1 kilo bulgur 12.95, Türk kahvesi 8.95 ve aşağı doğru liste gidiyor; tam 231 lira. Bunu gören vatandaşımız “Ben ancak kuru soğan ve ekmeğe talim ederim.” deyip bunları bırakıyor, kuru soğanla, ekmeğe alışverişini tamamlıyor. İşte, vatandaşı bu hâle getirdiniz, kuru ekmeğe soğana muhtaç bıraktınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bravo, güzel şov yaptınız!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Çiftçinin en önemli şeyi gübre, çiftçimiz ekim döneminde DAP gübresini kullanmadan ürün ekti. DAP gübresi, ekim dönemine baktığımızda 2.350 lirayken bugün 14.000 lira civarında. Şimdi, kardeşlenme döneminde kullanması gereken üre gübresi; evet, 1 dolar 1 kilo üre gübresi yapıyor arkadaşlar.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Onu nereden aldınız?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Üre gübresini getirmiş olduğunuz hâle bakın. (CHP sıralarından alkışlar) 1 kilo üre gübresi 1 dolar yani geçen yıl 1.800 lira olan üre gübresinin tonu şu anda 14.300 lira olmuş ve artış oranı yüzde 660 olmuş.

Çiftçiyi bitirdiniz, esnafı bitirdiniz, işçiyi bitirdiniz, emekliyi bitirdiniz, öğrenciyi bitirdiniz. Ya yazıktır günahtır!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yazıklar olsun!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Siz de nasıl mide vardır merak ediyorum; hep yiyorsunuz, yiyorsunuz, yiyorsunuz ama karnınız daha doymadı. Artık insafa gelin, halkınızı düşünün! Bu bütçe, size ait olan bütçe halka ait olmayan bütçe, halkınızı düşünmenizi söylüyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Nasıl mide var?” lafını yazdık Başkanım.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sende nasıl mide varsa olayları bu kadar çarpıtarak anlatıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Oktay, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Özel'in bir sorusu vardı -biz cevabını hemen aldık ama usul gereği bu sonu beklemek durumunda kaldık- Ankara Üniversitesi Cebeci yerleşkesiyle ilgili gündeme getirdikleri husus. Buradaki durum, karşıt görüşlü öğrenciler arasında sözlü ve fiziki olarak yaşanan tartışmaların büyümemesi, eğitim ve öğretimin aksamaması için Üniversite Rektörlüğünün talebi doğrultusunda ve yasal çerçevede alınmış bir tedbirdir ve mevcut durumda da herhangi bir abluka söz konusu değildir.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 20 gözaltı olmuş bu arada.

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, CHP Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

CHP Grubunun çok sayıdaki hatibini dinledik, teşekkür ediyoruz, önemli ifadeleri oldu, tespitleri oldu ancak Başkanım, ısrarla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine ağır ithamlar oldu. Bizim için bu konu geride kalmıştır Başkanım; hayat, tarih, siyaset geri gitmez. Biz bu sistemi son yüz yılın en büyük demokratik kazanımı olarak görüyoruz. 115 turlu Cumhurbaşkanlığı seçimleri, altı ayda bir koalisyon değişiklikleri, yılda bir erken seçim gibi Türkiye'mizi geri bırakan sistem çok geride kaldı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Şimdi de koalisyonunuz, onu ne yapacaksınız? MHP'yle koalisyonunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu iddiamızı millete götürdük, millet büyük bir oranla sahip çıktı. Dünyada alınan demokratik hakkın geri verilmişlik örneği hiçbir yerde yok. Dolayısıyla ok yaydan çıkmıştır, sistem değişikliği geride kalmıştır. Düşünsenize, böyle bir küresel krizde, böyle bir pandemi sürecinde bir de eski sistem olsaydı yani bakan kavgaları, koalisyon krizleri, erken seçim gündemi olsaydı bambaşka bedelimiz olurdu. Sonuç olarak, kendinizi güncelleyin; sistem değişti, sistem değişti, sistem değişti.

Sayın Başkanım, bir de konuşmacıların büyük çoğunluğu “atanmışlar-seçilmişler” kavgası yaptılar ve çok kaba üsluplarla atanmış arkadaşlarımıza, başkanlarımıza ithamda bulundular; Fahrettin Altun'dan Cumhurbaşkanı Yardımcımıza kadar bir sürü isim sayarak ithamda bulundular Yok “bunlar memur”muş, yok “atanmış bunlar” vesair.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sihirbaz dedik, sihirbaz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, Sayın Başkanım, CHP inanmasa da sistem değişti. “Atanmış” dedikleri, eski sistemdeki atanmışlar gibi değil; Cumhurbaşkanlığı sistemiyle gelen yeni sistemde “atanmış” diye kendilerinin itham ettiği görevlilerimiz Cumhurbaşkanımızın görev süresi bitince zaten görevi bitecek olan arkadaşlarımız; klasik memur gibi değil, iddia ettikleri gibi değil. O “atama” dedikleri Cumhurbaşkanımızın yokluğunda vekâlet eden atamadır. O “atanmış” diye ifade ettikleri milletvekili gibi yemin edendir. O “atanmış” diye ısrarla aşağılamaya çalıştıkları aslında vekil seçilme şartının arandığı kişilerdir. Sonuç olarak, Anayasa 106'yı okumak gerekir, yeni sistemi incelemek gerekir. Memur yargılanması 657'dir biliyorsunuzdur, benzer kanunlardır ama ilgili atanmışların yargılanması Yüce Divandır yani memurlar gibi değildir.

MURAT EMİR (Ankara) – O daha kötü.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayrıca milletvekili yemini gibi, vekâlet etmek gibi birçok konuda farklı bir statü vardır. Cumhurbaşkanlığı sisteminin gereği olarak Cumhurbaşkanı seçiminden sonra bu ekip beraber gelir, beraber gider; memurlar gibi bakılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu atanmışlık retoriğini değiştirmek gerekir. Sizin iş birliği yaptığınız zamandaki atanmışlar yani 367 krizini çıkaran atanmışlar, “ordu görevi” diye pankart açan atanmışlar gibi değil bu atanmışlar.

Sayın Başkan, bir de çok hatibin bağırarak, hatta çığlık atarak konuştuklarını, bazısının portakal saçtığını, tezgah açtığını, hatta özür diliyorum “Nasıl bir mide var?” gibi çok sığ ifadeler kullandığını üzülerken takip ettik. Tabii ki CHP’nin içerisinde çok sayıda saygın konuşma da oldu; saygıyla dinledik, istifade ettik ama bu dil, iyi bir dil değil Başkanım. Örneğin son konuşmacı... Neymiş efendim, “Sarayda mango varmış da kurutun.” deniyormuş. Yüz defa anlattık, arkadaşlar, bu konu 2015 yılında, eski bir konu; Türkiye’de değil, Mali’de olan bir konu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık toparlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İki dakika Sayın Başkanım. Önemli Sayın Başkanım, 70 dakikaya cevap veriyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cumhurbaşkanımızın eşi, Mali -ekonomik olarak zayıf bir Afrika ülkesidir- Cumhurbaşkanın eşine “Sizde mango çok fazla var, bunu kurutun, ekonomik olarak dünyaya satın.” diyor, tavsiyede bulunuyor. Türkiye’de değil, sarayda değil. Bu anlamsız tartışmayı utanmadan, yedi yıldan beri, sanki bilmiyormuş gibi, buraya değiştirerek getirmek, aslında CHP’nin neden yirmi yıldan beri iktidar olamadığının en büyük cevabı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) At yalanı, at iftirayı, halk inanacak zannet. Halkımız irfan sahibi, izan sahibi. O yüzden yirmi yıldan beri bu kadar “Kriz var.” diyorsunuz, “bütçe” “rant” diyorsunuz, “yok” diyorsunuz; buna rağmen iktidar olamamanızın sebebini uzaklarda aramayın, aynaya bakın. Bu üslup devlet adabı değil, millet adabı değil, toplum ahlakı bu değil; bilerek yalan atmanın, bilerek yanlış yapmanın bir kıymeti olmaz. Göreceksiniz, daha yirmi yıl AK PARTİ, Cumhur İttifakı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, özür dileyerek söylüyorum; son iki dakika...

BAŞKAN – Kaç dakika konuştunuz, biliyor musunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, yetmiş dakikaya cevap veriyoruz; son bir dakika.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, Sayın Başkanım, aynaya bakmalarını tavsiye ediyorum. Yirmi yıldan beri yüzde 25, yüzde 26 olmuyorsa bu dildendir, bu üsluptandır. Neler söylendi? Nasıl bağırıldı? Hatta bir kısım bağırancılar çıkıp gittiler. Tek görevi var: Kürsüye gelecek, bağırarak, hakaret edecek ve gidecek. Bu dilin toplumda karşılığı yok Başkanım. Biz isterdik ki daha makul değerlendirilsin, daha makul konuşulsun. Sesimizin gürültüsü değil, sözümüzün gücüne inanmak gerekir diye düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Bütçe tamamlandıktan sonra Grup Başkan Vekillerinin düşüncelerini açıklamasına dair karar alındığına, arada söz istenerek konuşma yapılmasının zaman kaybına sebep olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Özgür Bey, söz vereceğim, aynı süreyi de tanıyacağım, ayrı hadise.

Şimdi, bir durum tespiti açısından... Biz bir karar aldık, dedik ki: “Bütçe tamamlandıktan sonra Grup Başkan Vekilleri düşüncelerini...” Bu arada girişler zaman kaybına sebep oluyor, o bakımdan ben itiraz ettim ama ısrar ediyorsanız buyurun.

Özgür Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok uzatmadan şunu söyleyeyim: Cumhurbaşkanlığının bütçesi görüşülüyorsa, bu sistem OHAL şartlarında referanduma götürülürse -ki dünya demokrasilerinin birçoğunda bu anayasal olarak yasaktır- yani OHAL şartında değiştiyse, öncesinde, sırasında, sonrasında bir sürü hukuksuzluk, eşitsizlik varsa, kamu imkânları bu rejim değişikliği lehinde orantısız kullanıldıysa -100 billboardun 99'u, TRT'nin yüzde 72'si falan- zaten sistem bir meşruiyet tartışmasıyla başlar. Bunun üzerine, atanmış-seçilmiş tartışmasında, tartışmayı maalesef, atanmışların tutumları, tavırları ve üslupları belirlemektedir. Öyle bakanlar geliyor ki buraya -olumlu örneklerini tutanaklara geçirdik- en ufak bir ses yükselmesi olmadan bütçesi geçiyor ama öyle bakan geliyor, sabah hatibin, milletin seçtiği hatibin ardından küfre başlayınca ona bu sefer “Sen atanmışsın, seçilmişse bunu yapamazsın.” deniyor veya sunuş konuşmasında son derece beyefendi ve bürokrat, son konuşmada “Benden sonra... Ben vurur, kaçarım, alkışı alırım; giderim orada ödüllendirilirim.” diye son derece nezaketsiz olununca o zaman bu hatırlatmalar yapılıyor.

Müşahhas bir örnekten hareket edelim, Fahrettin Altun. Ne olabilir bizim beyefendiyle derdimiz ama 28 Şubat göndermesi... “O dönemin mağduruyuz.” diyorsunuz, o mağduriyetten güç aldığımızı söylüyorsunuz; aynı akreditasyonu Fahrettin Altun şimdi muhalif gazetelere, onların emekçi muhabirlerine yapıyorsa, sarı basın kartı subjektif kriterlere bağlanmışsa... Anadolu Ajansında, Recep Tayyip Erdoğan'ı dahi eleştiriyorum, tırpanlıyor mırpanlıyor ama bir paragraf geçiyorlar, Sayın Devlet Bahçeli'nin eleştirisine cevap veriyoruz, iki satır geçiyor; hodri meydan deneyin, Fahrettin Altun'u eleştirin ve Anadolu Ajansı bir cümle geçsin, asla geçmez. Bir muhalefet partisinin Fahrettin Altun eleştirisi bir satır haber olamıyorsa, Cumhurbaşkanının eleştirildiği, muhalefet liderinin eleştirildiği yerde Fahrettin Altun bu kadar ayrıcalıklı bir bürokratsa elbette onun şahsiyle ilgili yok, şahsiyle ilgili değil ama meşruiyetini aldığını iddia ettiğiniz sistemle ilgili bu eleştiriler gelir. Bakın, Sayın Mevkidaşım, Sayın Turan “Ok yaydan çıktı.” “Atı alan Üsküdar'ı geçti.” Bunlar demokrasi terimleri değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle söylemedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demokrasilerde atı alan Üsküdar'ı geçmez, geçse de yanlış yaparsa yakalanır, attan indirilir, hesap sorulur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yine çarpırtıyorsunuz, yine aynı şeyi yapıyorsunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bülent Bey öyle bir şey söylemedi.

BAŞKAN – Özgür Bey, kesmeden üç dakika...

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam Başkanım, bitireceğim.

“Ok yaydan çıktı.” demokrasi terimi değildir. Burada denge var, denetleme var ve bunun sonucunda tekrar gidip millete hesap verme var. O oktan çıkan yayın ucundaki zehir, fakir fukaranın, garip gurebanın yüreğine saplandı ayrı konu ama günü gelecek, sandık kurulacak, millet hesap soracak, daha sonra da kanun önünde hesap sorulacak. Öyle, okun yaydan çıktığı, atı alanın Üsküdar’ı geçtiği bir rejim hayali tam saray hayalidir. Siz de sürçülisanla “saray” dediniz; yaparken adı “ak saray”dı, milletten gelen tepkiyle korkup “külliye”ye çevirdiniz. Bu saray rejiminin sonu geliyor, sandık geliyor; hesap sorulacak, bu düzen değişecek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.25

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.41****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)**1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)*

BAŞKAN – 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Gençler sahne alıyorlar.

AK PARTİ GRUBU ADINA RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İyi bir motivasyon oldu, çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekillerimiz; 2022 yılı Cumhurbaşkanlığı bütçesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi hürmetle selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarının 20'nci, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4'üncü bütçesi ülkemiz, milletimiz için hayırlı ve bereketli olsun.

Değerli milletvekillerimiz, küresel salgın gelişmiş ülke ekonomilerini küçültürken Türkiye'nin OECD ve G20 ülkeleri arasında büyümesini sürdüren nadir ülkelerden biri olması hepimizin gurur duyması gereken bir husustur. 2008 küresel finans krizi -Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle- nasıl teğet geçtiyse pandemiden dolayı yaşanan dönemsel sorunlar da bir bir geride kalacaktır.

Geçtiğimiz günlerde Hazine ve Maliye Bakanımızla buluşan iş dünyamızın duayen isimlerinin işaret ettikleri gibi, Türkiye yeni imkân ve fırsatların eşliğindedir. Avrupa Birliğinin ifadesiyle “Türkiye, pandemi sonrası tedarik zincirinin merkez üssü, yatırım ve üretimin merkezi olma yolunda hızla ilerlemektedir.” Covid-19'a rağmen, üretimi, istihdamı koruyan politikalarımız sayesinde ihracatımız 2021'in ilk yarısında tam 121,4 milyar dolar seviyesine çıkmıştır. “Türkiye’de yatırım yok, üretim yok.” diyenlerin aksine, 80 ilde kurulan 355 OSB’de üretim ve ihracat yapan 55 bin fabrikada 1 milyon 750 bin doğrudan istihdam oluşturulmuştur ve yine, yüzde 80’le yerlileşen milli savunma sanayimizle; SİHA’larımızla, İHA’larımızla, tankımızla, tüfeğimizle, helikopterimizle ve yerli arabamız TOGG’la gerçekleşmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve Türkiye tarihinde bir ilk olarak 3,1 milyar dolar cari fazlamızla yıl sonunda ihracatımızın 211 milyar dolara yükseldiğine hepimiz şahit olacağız

Değerli milletvekillerimiz, iktidarı ve muhalefetiyle, ülke ve millet meselelerini siyasete asla malzeme yapmamalıyız. Millî tavır, vatanperver tutum, zor zamanlarda birlik olmayı gerektirir. AK PARTİ’ye, Cumhurbaşkanımıza muhalefet edeyim diye Türkiye’ye muhalefet edenler milletimizin karşısına nasıl çıkacaklar? Karamsar ve karanlık senaryolar, kötülükten başka bir şey düşünmeyenlerin ellerinde kalacaktır. Siyasi söylemlerini döviz dalgalanmasına göre belirleyenler, asla milliyetperver, vatanperver olamazlar. Hâlbuki Türkiye bugünleri millî iradeyle daha çok bütünlüşerek açacaktır. Bize düşen, güneşe çamur atmak değil, karanlığa bir mum yakmaktır; bize düşen, milletimizin eli, kolu, aklı, vicdanı olmaktır. Bizim için Edirne ne ise Diyarbakır da odur.

Yirmi yılda doğudan batıya yüzlerce, binlerce toplu açılışlarla ülkemiz mamur hâle getirilmiştir. Bugüne kadar taş üstüne taş koymayanlar, hiçbir eseri olmayanlar güdültüyle siyaset yapıyorlar. Milletlin kürsüsünde sözlerini yükselteceklerine seslerini yükseltiyorlar, şov yerine çeviriyorlar, Meclisin işleyişini aksatıyorlar. Bu anlayışa milletimiz asla prim vermez, vermemiştir. Cumhurbaşkanımızın değerli eşlerinin yıllar önce Afrika’da Mali ülkesinin Ekonomi Bakanına bulunduğu tavsiyeyi çarpıtıp, pişirip milletimizin önüne sunuyorlar ve milletimiz de yirmi yıldır AK PARTİ’yi iktidar yaparak onlara gereken cevabı veriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunlar ne yaparlarsa yapsınlar, bu millet bu güdültüye, bu göz boyamaya, çarpıtmaya, iftiralara, şovlara asla pabuç bırakmaz.

Değerli milletvekillerimiz, Cumhurbaşkanımız her seferinde “Hodri meydan!” diyerek sandığa 15 kez gitmiş, milletin “evet” demesiyle Başkan, Başbakan, Cumhurbaşkanı ve Devlet Başkanı olmuştur. Seçilmiş bir lideri koltuğa yapışmış bir otokrat gibi göstermek en hafif ifadesiyle insafsızlıktır, millete hakarettir; buna kimsenin hakkı yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Evet, demokratik mücadele sadece meşru siyasetle olur, gayrimeşru bir siyaset modeli yoktur. Gayrimeşru olana meşruiyet kazandırmak isteyen siyasi partiler PKK’nın uzantılarının yedeği olmaya mecburdurlar, mahkûmdurlar. PKK’ya “terörist” diyemeyenler, teröristlere kadro verenler, evlerinde saklayanlar, taziyelerine gidenler, çocukları dağlara kaçırınlar ile iftira, hakaret, küfür ve yalanı, suçlayan bir nefret dili ile kirli ve şiddet içeren siyaset dilini şiar edinilenler; asla, elde edeceğimiz hiçbir şey yoktur. Şundan emin olunuz ki Türkiye düşmanlarının dışarıda yazdığı senaryolarda figüran rolü alanlar, kulaklarına fısıldanan hakaret ve iftiralarla demokrasi ve hukuk düzenini bozmaya asla muktedir olamayacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Son cümlem.

Hiç şüpheniz olmasın, sadece siz değil, Türkiye’nin diz çökmesini isteyenler 15 Temmuzda, Azerbaycan’da, Karabağ’da, Suriye’de, Libya’da, İdlib’de, Afrin’de derslerini aldılar ve alacaklar.

Türkiye’nin Kızıllema hedefine kararlılıkla yürüyüşünü kimse durduramayacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç’ta.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı bütçesi hakkında söz aldım. Bu vesileyle, ruhunda, özünde, mayasında kardeşliği, barışı, hoşgörüyü, mazluma ve mağdura yardım etmeyi şiar edinmiş Anadolu’nun güzel insanlarını, aziz milletimizi ve siz saygıdeğer milletvekillerini yürekten, hürmetle muhabbetle selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, günlerdir burada 2022 bütçesini konuşuyoruz. Bazı hatipler gerçekten bütçeye dair eleştiriler getiriyorlar, öneriler getiriyorlar; bunları büyük bir dikkatle ve sükûnetle takip ediyoruz. Ancak bazı hatipleri dinlerken gerçekten hayrete kapılıyoruz, dehşete kapılıyoruz. Dünyanın gerçekliğinden kopmuş, Türkiye’nin her alanda verdiği o muhteşem mücadeleyi; enerjide, ekonomide, güvenlikte, sağlıkta verdiği mücadeleyi görmezden gelerek Cumhurbaşkanına hakareti ve Recep Tayyip Erdoğan düşmanlığını besleyen dili ve hakareti, iftirayı, karalamayı, karamsarlığı âdeta kendilerine kılavuz olarak seçmişler, gerçekten milletin umutlarıyla oynuyorlar.

Değerli milletvekilleri, hâl bu hâlden bu Parlamentonun çatısı altında bulunan biz, milletvekillerine düşen, milletimizin umudunu büyütmek, ekmeğini büyütmek ve kardeşliğini büyütmektir. Bu kadim coğrafya birçok krizi bertaraf etti, yine bu krizleri de hep birlikte bertaraf edeceğiz.

Sayın milletvekilleri, bazı milletvekilleri, bazı hatipler buraya çıkıyorlar... Maalesef şunları da gördü bu kürsüde milletimiz: Ellerine kollarına hâkim olamayan, dillerine hâkim olamayanlar ülkeye hâkim olma rüyası kuruyorlar. Bu millet o rüyalara geçit vermez bugüne kadar vermediği gibi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir taraftan dünyada pandeminin ağır şartları, Türkiye'nin verdiği mücadele ve bir taraftan da milletimizin asil duruşuyla bu bağlamda geçirdiği süreçler.

Kıymetli milletvekilleri, maalesef, edebe, adaba sığmayan hareketlerle çok karşılaştık burada. Milleti tehdit edenler, Cumhurbaşkanımızı, milletin helal oylarıyla seçilmiş Saygıdeğer Cumhurbaşkanımızı, onun muhterem ailesini, buraya bütçelerini sunmaya gelen, bütçe için gelen Bakanlarımızı tehdit edenler, parmak sallayanlar bunu benimsemişler ve arkasından da çok gariptir "Özgürlük!" sloganı atıyorlar. Nasıl bir özgürlük hayal ediyorsunuz, anlamakta güçlük çekiyorum. Nasıl bir Türkiye hayal ediyorsunuz, anlamakta güçlük çekiyorum. İşte, yıllardır -yirmi yıldır- Recep Tayyip Erdoğan'ın yönettiği Türkiye'de bunları yapıyorsunuz ve hâlâ özgürlükten bahsediyorsunuz. Hadi oradan dememiz lazım, hadi oradan! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, bu bağlamda, yeni dönemde, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde, biliyorsunuz, halkımızın karar verdiği sistemle, Cumhurbaşkanını halk doğrudan seçiyor. Halka karşı sorumlu; siyasi sorumluluğu var, anayasal sorumluluğu var, hukuki sorumluluğu var ve bunun gereği olarak da gece gündüz koşturan bir Cumhurbaşkanı, halkımızın hakkını tüm dünya ölçeğinde savunan bir Cumhurbaşkanı ve yirmi yıldır bu millete verdiğimiz sözümüz tek tek tutmanın onurunu yaşatan bir Cumhurbaşkanı... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben, bu milletin evladı olarak, Saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza bunlardan dolayı şükranlarımı arz ediyorum, Allah razı olsun diyorum kendilerinden. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, 2022 bütçesini konuşuyoruz. 2022'de pandeminin dünyanın küresel bütçelerini sarstığını biliyoruz, insanların hayatını zorlaştırdığını biliyoruz. Şimdi, inşallah bu bütçe geçecek ve 2023 bütçesini birlikte yapacağız, cumhuriyetin kuruluşunun 100'üncü yılının bütçesini yapacağız. O gün, bizim, gençlerimize söyleyecek yeni sözlerimiz var, kadınlarımıza söyleyecek yeni sözlerimiz var, bu aziz milletin bütün evlatlarına söyleyecek yeni sözlerimiz var çünkü bizim bir rüyamız var, bir davamız var, büyük Türkiye idealimiz var; bunu hep birlikte gerçekleştireceğiz inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, güçlü olmadığımız zaman haklı olmadığımız bir dönemi yaşıyor dünya; maalesef dünya vicdanını kaybetmiş. Dünyadaki bütün zulümlere, bütün haksızlıklara karşı sadece Türkiye ayakta duruyor, sadece bu milletin evlatları ayakta duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Doğrusu, Türkiye'ye de diz çöktürüp Türkiye'yi de susturalım istiyorlar. Bu manada, Türkiye kadim mücadelesini devam ettirecek. Biz, yüz yıllık cumhuriyetin, bin yıllık kadim devlet geleneğinin bağrından kopmuş aziz milletin evlatları olarak, Türkiye olarak güçlü olmak zorundayız, ayağa kalkmak zorundayız, ayakta durmak zorundayız, dünyanın hükümlerine itiraz etmek zorundayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bağlamda diyoruz ki: Önümüzde 2023 seçimleri var, bu seçimler milletimizin birliğine beraberliğine, ekmeğini büyütmeye, kardeşliğe vesile olsun.

Son olarak diyorum ki: Rota 2023, hedef büyük ve güçlü Türkiye!

Bütçemiz hayırlara vesile olsun. Bütün milletimizi, milletvekillerimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Allah'a emanet olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Konya Milletvekili Gülay Samancı'da.

Buyurun Gülay Hanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA GÜLAY SAMANCI (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri dâhilinde Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında “Sevgide çekilen cefada binlerce vefa var.” diyen, Hakk'ın rahmet ve merhametinin sonsuz olduğunu ifade eden Mevlâna Celâlettin Rûmi Hazretlerini, 748'inci vuslat yıl dönümü vesilesiyle Hazreti Pir'i rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandum sonucu kabul edilen ve 9 Temmuz 2018 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi parlamenter sistemin sebep olduğu hükümet kurma krizlerini sona erdirmiştir. 2002 yılında AK PARTİ'nin iktidara gelmesiyle birlikte ülkemizde siyasi duruş ve hizmette paradigma değişimiyle beraber milletimizin içine terk edildiği makûs talihten kurtulma süreci başlamıştır.

Geçmiş dönemlerde yaşanan Cumhurbaşkanlığı, Başbakan ve hatta bakanların aralarındaki polemikler yüzünden bir gecede faiz oranlarının yüzde 3.000'lere yükseltildiğini, millî gelirin bir anda 51 milyar dolar azalmasına sebebiyet verdiğini hepimiz birlikte yaşadık.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2007 yılında, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce, Türkiye Büyük Millet Meclisinde toplantı yeter sayısı ile ilgili yaşananları biliyoruz. O dönem verilen Anayasa Mahkemesi kararlarını tüm ülkemiz gördü, duydu. Anayasa'nın 96'ncı maddesinde açık bir hüküm olmasına rağmen alınan karar vicdanları yaralamış ve Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili daha önceki süreçlerde oturmuş bir uygulama olmasına rağmen, o dönemde ülkemiz maalesef krizlere sürüklenmiştir.

Türkiye'de siyasi tarihi irdelediğimiz zaman, parlamenter sistemden kaynaklı siyasi krizlerin çokça yaşandığını ve siyasi çalkantılar nedeniyle istikrarsızlığın hepimize kaybettirdiğini, ülkemizi gerek siyasi gerek ekonomik olarak gerilediğini hep birlikte gördük. İşte bütün bu sebeplerle, ülkemiz siyasi geleceğinin daha sağlam temellere oturması açısından halkımız tam yetkili konuma getirilmiştir yani milletvekilini de Cumhurbaşkanını da kendisinin seçeceği, kararların daha hızlı ve etkin şekilde uygulanacağı yeni hükümet modelini seçmiştir. AK PARTİ olarak temel ilkelerimizden olan “Halka hizmet, Hakk'a hizmettir.” düsturuyla hareket ettik. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” dedik. “Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet.” dedik. Bu nedenle, devletimizi yüceltmek için, milletimizin sıkıntılarıyla hemhâl olup bizi istikrarsızlığa sürükleyen parlamenter sisteme referandumla birlikte son verdik. Türkiye Büyük Millet Meclisi milletin iradesini temsil kabiliyetiyle yasama faaliyetlerini yürütürken, yürütme ise hizmet üretme üzerinde yoğunlaşmakta ve icraatlar ortaya koymaya devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi daha da güçlenmiş, milletin vekillerinin doğrudan Meclise yasa teklifinde bulunma hakkı pekiştirilmiştir. Ortaya atılan Türkiye Büyük Millet Meclisinin baypas edildiği iddiaları asılsız olup Meclisimiz millettan almış olduğu güçle milletimizi temsil etmeye devam etmektedir.

Ülkemiz üzerinde oynanan onca oyun, terör ve antidemokratik eylemler, hatta 15 Temmuz darbe girişimine rağmen, üretimde kalkınma hedeflerimiz ve sosyal alanda gerçekleştirilen başarılar, fikir ve düşünce özgürlüğünün hayata geçirilmesi, demokratikleşme alanında verilen mücadele ile ulaşımda, sanayileşmede, sağlık alanında modern teknolojinin ülkemize kazanımı için elde edilen gelişmeler, aynı zamanda şehirlerimizin imar ve mamur edilmesi gibi pek çok alanda yapılan hizmetler Cumhurbaşkanımızın riyasetinde hızla devam etmektedir. Her zaman olduğu gibi, milletimizle birlik ve beraberlik içinde, ülkemizi daha güçlü bir şekilde ileriye götürmenin gayreti içerisinde olacağız. Artık, her türlü iç ve dış tehdide karşı dışa bağımlı olmayan, kendi silahını, mühimmatını kendi üreten, hatta bunları dünya pazarına sunan bir Türkiye var. İHA, SİHA, İDA gibi millî savunma gücümüz var. Yerli otomobilimiz için gün sayıyoruz. Karadeniz’de ülkemize uzun yıllar yetecek ve ülkemize milyarlarca dolar kazanç sağlayacak doğal gaz rezervlerimiz bulundu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Doğal gazı bulduk, petrolü bulduk, geliyoruz.

GÜLAY SAMANCI (Devamla) – Gerçekleştirdiğimiz hamlelerimizi geleceğimiz olan TEKNOFEST gençlerimizle başarıyoruz. Akdeniz’de ülkemize oynanmak istenen oyunları bertaraf ettik. Kalkınma hamlelerimizi yaparken, demokratikleşme sistemini başarıyla yürütürken biz sırtımızı milletimize dayadık ve gücümüzü millettten aldık. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yirmi yıldır terörle mücadelede, şu anda gelinen noktada terörün belini kırmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLAY SAMANCI (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında, devletimizin üniter yapısını hedef alan ekonomik terör de dâhil, tüm terör hareketlerine karşı tek bir cevabımız vardır: Başaramayacaksınız, milletimizi bölemeyeceksiniz, bayrağımızı indiremeyeceksiniz, vatanımızı parçalayamayacaksınız, devletimizi yıkamayacaksınız, ezanlarımızı susturamayacaksınız, bu ülkeye diz çöktüremeyeceksiniz, bu halka boyunduruk vuramayacaksınız.

Cumhurbaşkanlığı bütçesi ve merkezî yönetim bütçe kanununun ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Manisa Milletvekili Murat Baybatur’da. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT BAYBATUR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2021 yılı dünyanın ve ülkemizin, devletler arası güç mücadeleleri, terör örgütleri gibi devlet dışı aktörlerden kaynaklı tehditler ve koronavirüs ile iklim değişikliği gibi uluslararası sorunlarla karşı karşıya kaldığı zorlu bir yıl olmuştur. Bir yandan, uluslararası sorunlar küresel alanda iş birliğini gerektirirken, diğer yandan da ülkelerin siyasi ve sosyoekonomik alanda yaşadıkları zorluklar ve rekabetler güç mücadelesini beraberinde getirmiştir. Amerika, Rusya ve Çin’in küresel rekabeti, Irak’taki seçimler, İsrail’in yeni iş birliklerine yönelmesi, Orta Doğu ve Afrika coğrafyasındaki etnik ve siyasi grupların oluşturduğu otorite boşlukları, Afganistan’da değişen siyasi yapı, Suriye ve Libya’daki çatışmalar, Azerbaycan-Ermenistan arasındaki gerginlik, Doğu Akdeniz’deki bloklaşmalar, Hint-Pasifik bölgesinde artan güç mücadelesi, ekonomik manipülasyonlar ve yaptırımlar gibi uluslararası güvenlik dinamiklerini derinden etkileyen gelişmeler yaşanmıştır.

Küresel düzeyde yaşanan gelişmeler ile bölgemizi etkileyen çatışmaların ve güç mücadelelerinin yanı sıra, 2021 yılı içerisinde, ülkemiz açısından; sınırlarımızın ötesinden beslenen PKK/KCK terör örgütünün yurt içinde ses getirici eylem arayışları, FETÖ'nün ayakta kalma mücadelesi, Avrupa'da aşırılık yanlısı yapıların güçlenmesiyle artan Türk ve İslam karşıtlığı, yabancı servislerin casusluk faaliyetleri, siber saldırılar, basın-yayın organları ve sosyal medya üzerinden ülkemiz aleyhine yapılan kara propaganda faaliyetleri, ülkeler arasında geliştirilen askerî ve siyasi anlaşmalar ile yeni ittifaklar başlıca tehdit alanları olmuştur. Yaşam biçimlerini değiştiren dijital alan, teknolojik yenilik ve yapay zekâ alanındaki gelişmeler pek çok açıdan avantajlar sağlamakla birlikte yeni tehditleri de beraberinde getirmektedir. Hasım devletler, teröristler ve organize suç örgütleri tarafından ülke güvenliğimiz tehdit edilmektedir. Sanal ve fiziksel dünyada mücadeleyi gerektiren tüm bu tehditler karşısında bir ülkenin görünmez silahlı olan istihbarat büyük önem arz etmektedir.

Millî İstihbarat Teşkilatımız, 2021 yılında karşılaştığımız tehditler karşısında erken hamleler yaparak, çok boyutlu ve hızlı etkileşim göstermek suretiyle, güçlü ve dinamik yapısıyla, insan istihbaratı gücüyle, teknik İHA-SİHA kapasitesiyle birleştirme stratejisiyle terörle mücadele alanındaki tehdit kaynaklarını bertaraf ederek çok yönlü mücadeleyi başarıyla yürütmüştür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) PKK ve KCK'yla mücadelede sistematik ve hedef odaklı çalışmalarıyla örgüte ciddi zarar veren MİT Başkanlığı, üst düzey hedefleri beklemedikleri anda ve yerde etkisiz hâle getirmeye ve örgütü yönlendiren ana omurgayı bertaraf etmeye odaklanmıştır. Yalnızca 2021 yılında etkisiz hâle getirilenler arasında PKK/KCK Suriye sözde genel sorumlusu Sofi Nurettin'den tutun da Engin Karaaslan, Taybet Bilen, Mehmet Hatip Arıtürk, Selman Bozkır ve Ulaş Doğan gibi örgüt elebaşları etkisiz hâle getirilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Millî İstihbarat Teşkilatı tarafından Suriye'de harekât bölgelerinde sivilleri ve Silahlı Kuvvet mensuplarını hedef alan PKK/KCK'nın uzantısı PYD-YPG'yle etkin mücadele verilmekte, örgütün faaliyet gösterdiği bölgelerde hedef odaklı başarılı operasyonlar yürütülmektedir.

Yine, FETÖ'yle mücadele byLock'u çözerek örgütün şifrelerini ortaya çıkarmış, Emniyet arşivini ve mahrem yapılanmayı deşifre ederek FETÖ'yle mücadelede kırılma noktası oluşturmuştur. Artık bundan sonra yurt içinde ve yurt dışında FETÖ'yle mücadelesini kararlılıkla yürüten MİT, FETÖ örgüt mensuplarının hiçbir yerde kendilerine alan bulamamalarını ve güvende hissetmemelerini sağlamıştır. Farklı ülkelerden 100'den fazla FETÖ örgüt mensubu Türkiye'ye getirilmiş, yine, 2021 yılı içerisinde örgütün Orta Asya koordinatörü Orhan İnandı'nın Kırgızistan'dan, FETÖ elebaşının yeğeni Selahattin Gülen'i Kenya'dan Türkiye'ye getirilmesi bu alanda öne çıkan çalışmalardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MURAT BAYBATUR (Devamla) – Yine, çatışma bölgeleriyle bağlantılı faaliyet göstermiş çok sayıdaki DEAŞ ve El Kaide mensubuna ilişkin tespitler MİT tarafından güvenlik güçleri ve yabancı kaynaklarla paylaşılmış ve pek çok örgüt mensubu yakalatılarak olası terör eylemleri engellenmiştir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Helal olsun aslan parçalarına, helal olsun aslan parçalarına!

MURAT BAYBATUR (Devamla) – MİT Başkanlığı, Türkiye'de istihbari çalışma yürüten ülkeleri tespit etme ve faaliyetlerini etkisizleştirme noktasında da istihbarata karşı koyma alanında da bizleri onurlandırmıştır. Ülkemizin karşılaşması muhtemel tüm iç ve dış tehditlere karşı güvenlik alanında elini güçlü kılan önemli yapılardan biridir İstihbarat Teşkilatımız. Teknik özelliklerini artırarak elektronik ve sinyal istihbaratını insan istihbaratıyla harmanlayıp başarının sağlanmasında önemli rol oynayan Millî İstihbarat Teşkilatımızın tüm çalışanlarını tebrik ediyor, 2022 mali yılı bütçemizin Teşkilatımıza, devletimize, ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo aslan parçalarına!

BAŞKAN – Söz sırası Erzurum Milletvekili Selami Altınok’un.

Buyurun Sayın Altınok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerine partimiz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Ülkemizde devlet istihbaratından sorumlu kurum olan Millî İstihbarat Teşkilatı, istihbarat, operasyonel kabiliyet, istihbarat diplomasisi ve arka kapı diplomasisi sayesinde devletimizin akıllı güç oluşturmada kritik bir rol oynamaktadır. Millî İstihbarat Teşkilatı, tehditlerin gerek yurt içinde gerek yurt dışında kaynağında bertaraf edilmesi ve hedef odaklı operasyonel çalışma yürütülmesi prensibi çerçevesinde çalışmalarını yürütmektedir. Millî İstihbarat Teşkilatının çalışmalarında Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığıyla birlikte fevkalade bir koordinasyon içerisinde çalıştığını görmekten büyük bir mutluluk duyuyoruz. Teşkilatın, sadece derlediği istihbarati bilgiyi değil; edindiği kapasiteyi, kabiliyeti ve tecrübeyi de diğer kurumlarla paylaşmakta cömert davrandığını görmekten memnuniyet duymaktayız. Bu durum, millî güvenliğimizin topyekûn güçlenmesini sağlamaktadır. Profesyonel bir koordinasyon sistemiyle devletin güvenlik ve istihbarat çarkının tam anlamıyla işletilmesi, karşı karşıya olunan karmaşık tehditlerle mücadele için bir çözüm yoludur.

Millî İstihbarat Teşkilatı PKK/KCK’yla mücadelede, örgütün kendini üretmesini engelleme anlayışıyla, lider kadroyu hedef alarak beyin takımını ve sistemi yok etmeye odaklanmıştır. Nitekim, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının Irak ve Suriye sahalarında gerçekleştirdiği operasyonlar sayesinde, bugüne kadar örgütün sözde başkanlık konseyi, yürütme konseyi, dış ilişkiler, maliye, istihbarat, özel güç, kadın ve saha yapılanması sorumlularının da aralarında bulunduğu çok sayıda lider kadro etkisiz hâle getirilerek bertaraf edilmiştir. Ülkemizden kilometrelerce uzakta, örgütün kendini en güvenilir hissettiği noktalarda gerçekleştirilen istihbarat operasyonları örgütte ciddi endişe ve koptalara sebebiyet vermiştir. Böylelikle, kırk yılı aşkın bir süredir mücadele edilen örgütün hareket kabiliyeti sınırlandırılmış, örgüt yeni unsur kazanamaz hâle gelmiştir. Örgütün küresel güçlerle ittifak kurarak kendine yer edinme çabaları da yine Teşkilatın tespitleriyle ortaya çıkarılmaktadır.

FETÖ’yle mücadelede ise 15 Temmuzdan öncesine dayanan bu mücadele anlayışıyla ilgili kurumları bilgilendiren Millî İstihbarat Teşkilatı, özellikle Emniyet arşivini ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki mahrem yapılanmalarını deşifre ederek güvenlik kurumlarımızın terör örgütünden arındırılmasını sağlamıştır. Ayrıca, hâkim, savcı, doktor gibi kritik kurumlardaki kripto örgüt mensuplarının ortaya çıkarılması örgütün ülkemizdeki emellerini boşa çıkarmıştır.

DEAŞ başta olmak üzere, radikal örgütlerle de yoğun bir mücadele yürüten Teşkilat tarafından sadece 2021’de gerçekleştirilen çalışmalarla DEAŞ’ın çok sayıda tecrübeli kadrosu etkisiz hâle getirilmiş; örgütün eylem stratejisi, irtibat, muhabere yöntemleri, şebekesi ve faaliyet yöntemleri deşifre edilmiştir. Bu tespitler ve üçüncü ülkelerle DEAŞ ve yabancı terörist savaşılar konusunda yürütülen iş birliği, ülkemizin terör örgütleriyle mücadelede güvenilir bir partner olduğunu bütün dünyaya göstermiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının bir diğer önemli sorumluluk alanı olan istihbarata karşı koyma konusunda da etkileyici çalışmalar yürüttüğünü görmekteyiz. Birçok faaliyet mahremiyet nedeniyle açıklanmamakla birlikte, dönem içerisinde Millî İstihbarat Teşkilatı tarafından birçok ülkenin ülkemiz üzerinden yürüttükleri çalışmalar ortaya çıkarılmış, ajan ağları deşifre edilmiştir. Keza, stratejik kurumlarımızda çalışanların üçüncü ülkelere bilgi verdiğine dair casusluk vakaları da yine Teşkilatımızın titiz ve uzun soluklu çalışmalarıyla ortaya çıkarılmıştır.

İtalyan vatandaşının Somali'den kurtarılması, Libya'daki vatandaşlarımızın ülkemize geri dönüşlerinin sağlanması gibi rehine kurtarma operasyonlarıyla da Teşkilat güçlü bir devlet organı olduğunu ortaya koymuştur. Keza, Suriye, Libya gibi çatışma alanlarında da güçlü istihbarat ağıyla hem sahada doğrudan rol almış hem de masada müzakerelere yön verici olmuştur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basına yansıyan faaliyetlerin Teşkilatın yürüttüğü çalışmaların çok sınırlı bir kısmı olduğu hepimizin malumudur. Gelineen noktada, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, personelinin azmi ve çalışkanlığı ile çeşitlendirdiği insan istihbarat gücünü teknik, İHA ve SIHA kapasitesiyle birleştirerek tüm kabiliyetlerini eş zamanlı kullanmakta ve imzasını attığı başarılarıyla bizleri gururlandırmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) – Tehditlerin karmaşıklaştığı ve daha da belirsizleştiği dönemde Millî İstihbarat Başkanlığının görev ve sorumluluklarını yerine getirirken insan istihbaratıyla birlikte elektronik, teknik, askerî, psikolojik her türlü istihbarat kaynağını sürekli iyileştiren ve aynı anda kullanan ölçüde güçlü bir istihbarat servisi olması zaruridir.

Ülkemizin bekası için yılmadan mücadele eden ve ülkemizin gizli kahramanları olan Millî İstihbarat Teşkilatının tüm çalışanlarını tebrik ediyor; görevleri sırasında canlarını feda eden aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize sağlık ve afiyet diliyor; 2022 mali yılı bütçesinin Teşkilata, devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili Yalçın Akdoğan'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YALÇIN AKDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçesiyle ilgili söz almış bulunuyorum. Öncelikle, 2022 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Millî Güvenlik Kurulu, 1933 yılında Yüksek Müdafaa Meclisi adıyla kuruldu, ardından Millî Savunma Yüksek Kurulu oldu, 1961 yılında da bugünkü adını aldı. Kurulun ismi değiştiği gibi dayandığı anlayış, yüklendiği misyon, yerine getirdiği fonksiyonlar da zaman içerisinde ciddi değişiklik gösterdi. Millî seferberlik anlayışından millî savunma anlayışına, daha sonra millî güvenlik konseptine doğru bir evrilme yaşandı. Millî güvenlik olgusu, risk ve tehdit değerlendirmeleri, savunma anlayışları zaman içinde ciddi şekilde farklılaştı. Yani bir yönüyle kavramlara ve olgulara yüklenen anlamlar değişmiştir, diğer yönüyle Kurula yüklenen misyon ve fonksiyonlar değişmiştir.

Türkiye açısından bakarsak, ülkemizin ve dünyanın son yıllarda maruz kaldığı risk ve tehditler, meydan okuma ve tehlikeler çok yönlü bir güvenlik anlayışını gerekli kılıyor. Birincisi, askerî güç ve kapasiteniz, silahlı kuvvetlerinizin hareket kabiliyeti, savunma sanayisindeki gelişmişlik durumunuz; bunlar hâlâ bugün dünyada çok önemli ama tek başına yeterli değil. Bunun yanında, ülkenin toplam kapasitesi, bu kapasiteyi devlet ve millet olarak tüm kurumların eş güdüm içerisinde kullanma kabiliyeti bugün daha çok önem taşıyor. Türkiye son dönemde bu ikisini başardı; hem askerî kabiliyetini, hareket kabiliyetini, kapasitesini, savunma sanayisindeki gelişmeleri hem de kurumları eş güdümlü olarak çalıştırarak devlet-millet kaynaşmasıyla ortak bir politikaya bunu dönüştürebilmek.

Tabii, ulusal güvenliğimizi korumak ulusal çıkarlarımızı korumaktan geçiyor. Aynı zamanda “millî güvenlik” dediğimiz zaman demokrasi, refah, tolerans, iç barış, güvenlik, savunma, düzen gibi kavramlar arasındaki ilişkinin de sağlıklı bir şekilde kurulması gerekiyor ve toplam güvenlik bu ilişkinin doğru kurulmasından geçiyor. Aynı zamanda, bugün siber güvenlikten, gıda güvenliğinden, enerji arz güvenliğinden, iktisadi güvenlikten bahsediyoruz. Yani güvenlik konsepti bugün daha kapsamlı bir hâl almış durumda.

Değerli milletvekilleri, millî güvenlik kurulları dünyanın birçok ülkesinde var, Avrupa Birliği ülkelerinde de var. Mesele bir kurulun olup olmaması değil, bu kurulun nasıl bir misyon yüklendiği. Türkiye’de bir dönem bu konuda çok tartışmalar yaşandı Millî Güvenlik Kurulu ekseninde, her toplantı bir krize dönüştü; işte, siyasi iktidara, seçilmişlere parmak sallandığını, fırça atıldığını, birtakım muhtıralar verildiğini gördük. Millî Güvenlik Kurulu bir tür vesayet kurumu; sivil siyaseti dizayn eden, bir kısım dayatmalarda bulunan bir organ gibi algılandı. İşte bu anlayışta da bir değişim oldu; Türkiye’nin demokratikleşmesine, asker-sivil ilişkilerinin normalleşmesine paralel olarak Millî Güvenlik Kurulunun da asli fonksiyonuna döndüğünü söyleyebiliriz.

Her anayasal kurum gibi Millî Güvenlik Kurulu için de esas olan, anayasal zeminde ve demokratik sistemin ruhuna uygun olarak faaliyet göstermesidir. Bir zamanlar Millî Savunma Kurulu gibi kendisini kurgulayarak odağını içeriye çeviren; vatandaşı düşman, sivil iktidarı siyaseti tehdit olarak algılayan yapı zaman içerisinde daha demokratik bir anlayışa dönüştü. Millî güvenlik kurulları hiçbir zaman bir icra kurulu, bir vesayet kurumu, bir dayatma mekanizması, bir kontrol ve denetim organı, bir siyaset yapım ve uygulama merkezi, devleti temsil makamı değildir ve olamazlar. Millî Güvenlik Kurulu, iç siyasete racon kesen değil, dünya kamuoyuna ve ilgili ülkelere pozisyon deklare eden bir platformdur ve zaman içerisinde bu anlayışın değiştiğini gördük.

1980 darbesinden sonra vesayetçi anlayış Millî Güvenlik Kurulu üzerinden her şeyi; tarım, hayvancılık, turizme kadar her alanı güvenlik alanı içerisine aldı ve bunun üzerinden sivil siyasete birtakım politikalar dikte etmeye çalıştı. Bugün, enerji arz güvenliğinden, farklı alanlardaki güvenlikten bahsetmemizle bu farklı bir durum. Yani sivil iktidara politika dikte etmek, her alanı güvenlikle ilişkilendirerek bunu bir askerin belirlemesi değil; sivil siyasetin bütün ülkede yaşananları -mesela pandemi, millî güvenlikle ilgili elbette boyutları var- bunu kapsamlı olarak değerlendirmesi farklı durumlardır. 2000’li yılların sonlarına doğru asker-sivil ilişkilerinde ciddi normalleşme yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YALÇIN AKDOĞAN (Devamla) – Avrupa Birliğine uyum paketlerinden Anayasa değişikliğine kadar, olağanüstü hâlin kaldırılması, devlet güvenlik mahkemelerinin, özel yetkili mahkemelerin kaldırılması, EMASYA Protokolü’nün kaldırılması, askerî yargının yetki alanının daraltılması, Yüksek Askerî Şûra kararlarına yargı yolunun açılması, YAŞ’ta oturma düzeninin değiştirilmesi, askerin koruma kollama vazifesiyle ilgili 35’inci maddenin değiştirilmesi gibi birçok şey... Bu normalleşme sayesinde bugün Silahlı Kuvvetler dünyanın birçok bölgesinde operasyon icra ediyor ve Türkiye “hard” ve “soft power”ıyla dünyada bölgesel bir güç oldu.

Bir konuşmacı “Millî Güvenlik Siyaset Belgesi yoktur, mahrum kaldı Türkiye.” dedi. Bu mahrumiyet nasıl bir ızdırıp meydana getirdi bilmiyorum ama böyle bir mahrumiyet hissine kapılmasınlar, Millî Güvenlik Siyaset Belgesi vardır; 10’da, 15’te, 20’de hazırlanmıştır ve şu anda yürürlüktedir. Böyle bir yokluk, mahrumiyet şeklinde acı çekmelerine gerek yoktur.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'te.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİYAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bütçe görüşmeleri kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Heyetinizi, aziz milletimizi ve kıymetli hemşehrilerimi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

İslam dini konusunda toplumu aydınlatmak ve bu alandaki beklentileri karşılamak üzere 3 Mart 1924 tarihinde kurulan Diyanet İşleri Başkanlığı, Anayasa'da ve kanunda kendine verilen görev ve sorumlulukları layıkıyla yerine getirmenin azmi ve gayreti içindedir. Başkanlığın hizmetlerinde ve çalışmalarında esas olan, İslam dininin ana kaynaklarının doğru bilgisini esas almaktır; Başkanlığın kurulduğu günden itibaren değişmeyen temel çizgisi hep bu istikamette olmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı din hizmetlerinde nizamı, intizamı, istikrarı sağlayan bir kurumdur. İbadetlerin vaktinde ve usulüne uygun olarak icra edilmesini sağlamaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığımız 130 bin görevlisiyle ülkemizin dört bir köşesinde köy ve mezralara kadar hizmet veren devletimizin yegâne kuruluşudur. Ülkemiz dışında ise Avrupa'dan Asya'ya, Amerika'dan Afrika'ya, Balkanlardan Kafkaslara 7 kıtada 100'e yakın ülkede 2 binin üzerinde görevlisiyle ülkemizin gönül elçiliğini yapmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışındaki insanımız için sadece bir din hizmetinin değil, aynı zamanda bir kimlik ve varoluş mücadelesinin adıdır.

Başkanlığın bütçesi tartışılıyor; 3 bakanlık, 5 bakanlık... Değerli milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi yatırım bütçesi değil, personelinin maaş bütçesidir; çalışan kişinin maaşını ödemek ise uluslararası kurullarla belirlenmiş evrensel bir haktır. O bakımdan, Diyanet personelinin maaşının bütçesiyle ilgili "3 bakanlık, 7 bakanlık, 8 bakanlık" tarzında bir tartışma doğru bir tartışma değildir.

Değerli milletvekilleri, Ayasofya'dan sonra, geçtiğimiz mayıs ayında Taksim Meydanı da camisine kavuştu. Bir buçuk asırlık bir mücadeleden söz ediyorum. Yakın tarihimizde Menderes, Demirel, Türkeş, Erbakan ve Özal merhumların da hayalimdi, milletimizin de hayalimdi ama dört yılda tamamlanan Taksim Camisi'nde ilk ezan okundu ve ilk cuma namazıyla Taksim Camisi ibadete açılarak Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edildi. Milletimizin yüz elli yıllık hayaline kavuşmasını sağlayan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a Meclis kürsüsünden şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yaklaşık iki yıldır pandemi dönemindeyiz. Salgın döneminde din görevlilerimizin büyük bir gayret ve özveriyle Vefa Gruplarında ifa ettikleri hizmetler takdire şayandır. Ülkemizin dört bir yanında 82 bin din görevlimiz bu çalışmada yer almış, yaşlıların, hastaların eli ayağı olmuştur. Başkanlığımız, toplumun yarısını oluşturan kadınlarımızı din hizmetlerinin temel ögesi görmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) - Bu cümleden olarak, 433 noktada 3.733 uzman görevlisiyle aile ve din rehberlik bürolarını oluşturmuştur. Haydi Türkiye Evden Kur'an Öğrenmeye Projesi'ne 100 binden fazla vatandaşımız katılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilatımızda görev yapmış olup ahirete intikal edenleri hayırla yâd ediyor, onlara Cenab-ı Hak'tan rahmetler diliyorum. Özellikle, aramızda bulunup da Diyanet teşkilatında uzun süre görev yapan İmran Hocamızı saygıyla rahmetle anıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Emeklilerimize sıhhat ve afiyetler içinde mesut ömürler, görevde olan bütün mesai arkadaşlarıma da çalışmalarında üstün başarılar diliyorum.

2022 bütçemiz ülkemize, milletimize, memleketimize hayırlı olsun diyor, hepinizi hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Çorum Milletvekili Erol Kavuncu’da.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığımızın 2022 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, insanlık, savaş, terör, hastalık, bütün dünyayı kuşatan zulüm ve adaletsizlikler sebebiyle çaresizlik ve umutsuzluk girdabında hayat mücadelesi vermektedir. İnsanlık bir tarafta bencillik ve rehavet; diğer yanda yoksulluk, sefalet, sosyal yalnızlık kıskacında sıkışmış durumdadır. Daha huzurlu bir hayatın inşası için önceliğimizin, gerçek beka meselemizin genç nesillerimiz ve ailelerimiz olması gerekirken maalesef bugün insani ve ahlaki değerleri hiçe sayan, aileyi tahrip eden, göz aydınlığımızı evlatlarımızı hedef alan türlü tuzaklarla karşı karşıyayız.

Diğer yandan, yaşanan bütün bu olumsuzlukların ve işlenen bütün insanlık suçlarının temelinde iman zafiyeti ve inançsızlık yatmaktadır. Böylesi bir ortamda insanlığa umut olacak yegâne hayat nizamı da şüphesiz İslam’dır, başka bir kurtuluş reçetesi de yoktur. Şüphesiz, eşrefimahlukat olarak yaratılan insanı anlamlı kılan yegâne cevher, ruh ve inancın merkezi imanlı bir kalptir. İman ve istiklal şairimiz merhum Mehmet Akif Ersoy’un ifadesiyle: “İman o cevherdir ki İlahî ne büyüktür/ İmansız olan paslı yürek, sinede yükür.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, bütün bu gerçekliklerden hareketle dinin 2 temel kaynağı Kur’an ve sünnete dayalı sağlam bilgiyi esas alan, Müslümanların on dört asırlık birikimini de ihmal etmeyen Diyanet İşleri Başkanlığı, ülkemizde, bugün, toplumsal huzurun en önemli mimarlarındadır. Bu kapsamda, yurt dışı temsilcilikleri aracılığıyla dünyanın dört bir yanında ve yurt içinde Türkiye’nin 81 vilayetinde il ve ilçe müftülükleri aracılığıyla 130 bini aşkın personeliyle hizmetine devam etmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı, bütün camilerimizin yanı sıra, aile ve dinî rehberlik bürolarında, Diyanet gençlik merkezlerinde, sosyal hizmet kurumlarında, ceza infaz kurumlarında, hastanelerde, öğrenci yurtlarında, hayatın hemen hemen her alanında kıymetli hizmetlerine devam etmektedir. Ayrıca, 4-6 yaş Kur’an kursları ve Millî Eğitim Bakanlığımızla iş birliği içerisindeki hafızlık ortaokulları da yüz akı kurumlarımız olarak hizmetlerine devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığı, zorlu Millî Mücadele yıllarımızdan 1940’lı yılların yokluk, kıtlık, baskı, zulüm dönemlerine, 15 Temmuz FETÖ ihaneti ve darbe kalkışmasından içerisinden geçtiğimiz zorlu Covid salgını sürecine kadar hep aziz milletimizin yanında yer almıştır ve almaya da devam etmektedir. 15 Temmuz FETÖ darbe kalkışmasındaki ezanları susturan darbelerden darbeleri durduran selalara misyonuyla imam ve müezzinlerimizin ortaya koydukları diriliş ve kıyam selalarını asla unutmamız mümkün değildir. Bugün, Diyanet İşleri Başkanlığının varlığı milletimizin en büyük imkânlarından biridir, bugünlere kolay gelinmemiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde AK PARTİ iktidarlarında ülkemiz her yönüyle normalleşirken Diyanet de kendi mecrasını bulmuştur. Aziz milletimizin göz bebeği Diyanet İşleri Başkanlığını herhangi bir genel müdürlükten farklı göremeyenler elbette ki gelinen bu durumdan rahatsız olacaklardır. Hâlbuki o eski Türkiye günleri artık gerilerde kalmıştır. Bu aziz milletin çocuklarına 15 yaşına kadar Kur’an öğrenmeyi yasaklayan o zihniyet, ebediyen tarihin çöp sepetine atılmıştır hamdolsun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yalan! Ben öğrendim. Doğru söylemiyorsun!

EROL KAVUNCU (Devamla) – İslam dini, milletimizin en kıymetli müstereği, en vazgeçilmez değeridir. Dinle problemi olanların Diyanetle de problemi olduğunu biliyoruz ancak şu da çok iyi bilinmelidir ki: Dini, dindarları hayatın dışına itmek isteyenlerin binlerce yıldır kaderi hiç değişmemiştir, kendileri hayatın dışına itilmekten kurtulamamışlardır.

Kıymetli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığımıza devletimizin, aziz milletimizin desteği tamdır. Din, diyanet, vatan, millet, bayrak düşmanlarına milletin kürsüsünden bir kez daha seslenmek istiyorum: Asla başaramayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

EROL KAVUNCU (Devamla) – Netice olarak, onlar istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Allah'ın Kur'an'da Müslümanlara bir sorumluluk olarak yüklediği iyiliği yaymak ve kötülükten uzaklaştırmak görevini ifa ederken mihraplarımızı imamsız, minberlerimizi hatipsiz, minareleri ezansız bırakmayan Sayın Diyanet İşleri Başkanımızdan teşkilatın bütün kademelerine kadar fedakârca görev yapan din görevlilerine şükranlarımı sunuyor, 2022 yılı bütçemizin hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyor, Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası...

EROL KAVUNCU (Çorum) – Söyleyecek bir sözünüz varsa gelin, burada konuşun, cevabını vereyim. “Yalan söylüyorsun.” ne demek?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Oluyor bunlar yani biz kürsüye çıkınca sizden herkes laf atıyor yani bu normal.

EROL KAVUNCU (Çorum) – İyi de “Yalan söylüyorsun.” ne demek yani? “Yalan söylüyorsun.” diyor. “Yalan”dan daha büyük hakaret olur mu?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Allah bu memleketin minarelerini ezansız bırakmasın. Din yalnız Allah'ın oluncaya kadar fitneyle savaşı nasip etsin hepimize. (CHP sıralarından alkışlar)

EROL KAVUNCU (Çorum) – “Yalan” ne demek “yalan” Sayın Başkan Vekilim?

BAŞKAN – Erol Bey, müsaade edin.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – “Doğru değil.” demek; “yalan” demek, “Doğru değil.” demek.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Buyurun, gelin, doğrusunu söyleyin yüreğiniz yetiyorsa.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ben buradayım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Merak etme, senin gibi fetva veremeyiz ama dinimizi biliyoruz.

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Fatih Süleyman Denizolgun'da.

Buyurun Sayın Denizolgun.

AK PARTİ GRUBU ADINA FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (İstanbul) – 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında, Devlet Arşivleri Başkanlığımızın görüşmeleri üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyevi tarihin başlangıç noktası, yazının bulunduğu devir noktaları olarak kabul edilir. Yüzyıllar önceki resmî anlaşmaları, kanunları, devletlerin anlayışlarını, yönetimini, milletlerin gelenek, görenek, kültürlerini, sanat ve ekonomik özelliklerini, inançlarını, birikimlerini, tecrübelerini ve diğer birçok özelliklerini zaman tünelineki yaşanan, o dönemki çağlara ışık tutan, rehber olan yazılar vesilesiyle öğrenebiliyoruz. Yazı varsa tarih var, yazı varsa aktarım ve medeniyet var; yazı yoksa zamanın en güçlü yönetimine dahi sahip olursanız olun kalıcılık ve kurumsallık asla mümkün olamayacaktır. Bu bağlamda, birçok millet ve devlet, bu kalıcılığı, aktarımı ve kurumsallığı oluşturabilmek için kurumların faaliyetleri sonucu birikmiş olan belgeleri saklamak ve değerlendirmek amacıyla, devletin geçmişe dönük hafızaları olan arşivcilik geleneğini başlatmışlardır.

Türklerde ilk arşiv belgeleri olarak Göktürk dönemindeki Orhun Yazıtları'nı gösterebiliriz. Arşivlerin, milletlerin kültürel, sosyal, tarihsel, ekonomik, bürokratik, diplomatik birçok büyük bir miras hazinesi olduğunu Osmanlı Devleti en iyi şekilde idrak etmiştir. Özellikle Sultan Süleyman döneminde arşivciliğe verilen önem katbekat artmış olup arşiv niteliğindeki birçok bilgi ve belge kese, torba ve sandıklarda belli usul ve yöntemlerle saklanarak günümüze kadar gelmiştir. 1846 yılında Hazine-i Evrak Nezaretinin kurularak Sadârete bağlanması ve bu teşkilata “Hazine-i Evrak” ismi verilmesi arşive verilen değer ne kadar büyük olduğunun başka bir göstergesidir. Bu hazine değerindeki belgelerden lonca teşkilatı belgelerini incelediğimizde, sadece ekonomik yönlerden değil, aynı zamanda kültürel ve dinî faaliyetleri de keşif ve tespit yapabiliyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı Devleti'nden devraldığı zengin tarihî mirasla, miktar bakımından da nitelik bakımından da dünyanın en zengin arşivlerine sahip sayılı ülkelerinden biridir. Ayrıca, Türk arşivleri uluslararası alanda da büyük önemi haizdir. Orta Doğu, Balkanlar, Kafkasya, Avrupa ve Afrika'da da Osmanlı Devleti'nden ayrılmış 40 civarı devletin hem tarihî açıdan hem hukuki hem de resmî açıdan Türk arşivlerine ihtiyacı vardır.

Türkiye olarak, Allah Zülcelalvel-Kemal Tekaddes Hazretlerine sonsuz şükürler olsun ki çok zengin bir servete sahibiz. Bu serveti çok daha efektif, stratejik güç ve büyük bir vizyon hâline getirmek amacıyla 11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Devlet Arşivleri Başkanlığı kurulmuştur. Başkanlığımızın yetki, görev ve sorumlulukları çok daha genişlemiş olup birkaç üst seviyeye çıkabilmesi nasip olmuştur. Başkanlığımız; devlet arşivlerine ilişkin esasları belirlemek, takip etmek, denetlemek, kamu, özel ve yurt dışı arşivlerinde bulunan devlet ve millet hayatını ilgilendiren belgeleri tespit ve tescil etmek, devlet arşivlerimize kazandırmak, bunların tasnifini yaparak tüm dünya kamuoyunun ve araştırmacıların istifadesine sunmak, devlet ve kişilerin ulusal ve uluslararası haklarını belgelemek, korumak ve yenilikçi tekniklerle ve “belgeler evimizde” projesiyle dijitalleşme faaliyetlerini yürütmek, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemlerinin belgelerini tanıtmak ve gelecek nesillere intikal ettirmek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Yerli ve yabancı herkes araştırmacı olmak için arşivlerimize başvurabilmekte, on beş dakika içerisinde araştırmacı olabilmektedir. Başkanlığımız, 66 milyon belgeyi elektronik ortama aktarmış olup bunların 42 milyonu internet ortamında, pandemi süreci de dikkate alınarak erişime açılmıştır. Böylelikle, bir araştırmacı, araştırmak istediği konuya ilişkin belgelere herhangi bir internet ağı olan yerden ulaşarak dünya arşivcilik tarihinde ilk kez sunulan bir hizmeti de deneyimlemiş olabilmektedir. Dijital arşivlerin oluşmasıyla Başkanlığımız Bütünleşik Arşiv Yönetim Sistemi projesi'ni de 2023

yılında bitirmeyi amaçlamaktadır. Bu vesileyle arşivlerimiz bir sistem içerisinde korunacak, arşiv belgelerimiz tespit edilecek, araştırmacılarımız ve kurumlarımız belgelere daha kontrollü, güvenilir, hızlı bir otomasyon sistemi üzerinden erişebilecektir.

Başkanlığımız yurt dışı faaliyetlerine de çok büyük önem vermektedir. Bu kapsamda 58 ülkeyle imzalanan arşiv alanındaki iş birliği protokolünün 6 adedi 2021 yılında gerçekleşmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – Bu vesileyle, başta Balkanlar olmak üzere ülkemizi ilgilendiren milyonlarca belge dijital arşivlerimize kazandırılmıştır. Tarih temelli tezlerimizin güçlendirilmesine yönelik “belgelerle Osmanlı Yönetiminde Kıbrıs”, “82-1 Numaralı Mühimme Defteri ile, “Kaynaklarıyla Osmanlı Coğrafyası Yer Adları Sözlüğü” kitapları hazırlanıp basımı yapılmıştır.

Diğer taraftan, Ankara’da Cumhuriyet Arşivleri Yerleşkesi ve Ergazi Atık Kağıt İşleme Tesisi ile dağınık hâlde bulunan arşivleri de bir külliye altında birleştiren, bütünlüştiren İstanbul Osmanlı Arşivleri Külliyesi hizmetini de sürdürmektedir.

Sınırlı süreden dolayı ancak birkaç hizmetini aktarabildiğimiz Başkanlığımız, milletimizin emaneti olan arşivlerimizi en iyi şekilde koruyarak gelecek nesillerimize de en iyi şekilde bu arşivlerimizi aktarmaya çalışmaktadır.

Başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay Bey’e, Devlet Arşivleri Başkanımız Sayın Uğur Ünal’a, Devlet Arşivleri Başkanlığımızın yönetici ve tüm çalışanlarına grubumuz ve milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATİH SÜLEYMAN DENİZOLGUN (Devamla) – 2022 yılı bütçemizin tüm bakanlıklarımıza, tüm kurumlarımıza, milletimize ve ülkemizi hayırlar getirmesini diliyorum.

Kalyoncu ailesine rahmet dileyip Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Turan’da.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki Hükümetimiz “kökü mazide olan ati” bilinciyle yirmi yıldır ülkemize ve milletimize kıymetli ve büyük hizmetler yapıp eserler kazandırırken tarihî ve kültürel değerlerimizi de koruyarak gelecek nesillere aktarmak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Tarihî mirası korumakla birlikte bu eserleri milletimizin kullanımına açtık. Sivil toplum kuruluşlarımızın toplantılarına, resmî, özel ve uluslararası sosyal organizasyonların yapılmasına imkân sağladık. Esas olan, şüphesiz, gönüllerde taht kurmak, kalplerde yer etmek, bunu yaparken de Rızaibârî’yi gözetmektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yunusça ifade edecek olursak: “Gönül Calab’ın tahtı, Calap gönüle baktı/İki cihan bedbahtı, kim gönül yikar ise.”

Değerli arkadaşlarım, Topkapı ve Dolmabahçe başta olmak üzere, Millî Saraylar envanterinde yer alan tarihî ve kültürel miraslarımız, her yıl milyonlarca ziyaretçiyi ağırlamaktadır. 2020 yılında 1 milyonu aşkın ziyaretçi gelirken salgın sonrası yasakların kalkmasıyla birlikte, 2021 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla 2 milyon 175 bin 270 ziyaretçiye ulaşılmış ve ülkemiz turizmine önemli ölçüde katkı sağlanmıştır.

Değerli arkadaşlarım, millî kültürümüzün ve değerlerimizin yaşatılması milletimizin varlığının en büyük güvencesidir çünkü bu değerler bizim toplumsal hafızamızdır. Geçmişini bilmeyenlerin geleceğini başkaları yazar. Gelecek tasavvurunu ancak geçmişini bilenler ve doğru okuyanlar yapabilir. Biz, büyük bir medeniyetin vârisleriyiz; buna sahip çıkmalı, kendi tarihimizi ve medeniyetimizi en güzel şekilde çocuklarımıza öğretmeliyiz. Lakin milletimizi bölmek, vatanımızı parçalamak isteyenler bizim geçmişimizle bağımızı koparmaya, zayıflatmaya çalışıyorlar. Merhum Cemil Meriç'in ifadesiyle "Emperyalistler tuzağa düşürmek istedikleri ülkeleri kültürleriyle fethetmez, kültürsüzleştirerek, kültürsüzlüklerine inandırarak yok eder." Bu anlamda, Dostoyevski'nin "Avrupa'yı kendimizden çok daha iyi tanıyoruz." sözleri bize ne kadar da tanıdık geliyor. Hâlbuki, tarihimiz, mührü sökülmemiş bir hazinedir. Sosyologlarımız, antropologlarımız, arkeologlarımız ve tarihçilerimiz bu hazineyi açmalı, güçlü bir gelecek tasavvuru için yol gösterici olarak önümüze koymalıdır. Kendi ruh köküne, medeniyet değerlerine yabancılaşmış toplum -Allah korusun- felaketin eşiğinde olan bir toplumdur. Uzun yıllardır edebiyat ve sanat dünyamızda da tartışılan ve hakkında kitaplar yazılan Batıcılık hayranlığı çok sinsice kültürümüze zerk edilmektedir. Kör ve bağız bir Batıcılık hayranlığı doğru değildir, bu millete de asla yakışmaz, hele hele toplumun önünde olan sanatçı, siyasetçi ve aydınlarımıza hiç yakışmaz. Biz eğer yükseleceksek kendi değerlerimiz üzerinde yükseleceğiz. Batı'dan ne sandık ne demokrasi ne de kültür ve medeniyet dilenmemeliyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunların hepsi medeniyetimizde mevcuttur.

Yine, merhum Meriç'in ifadesiyle "Biz bütün Kur'anları yaksak, bütün camileri yaksak, Batı'nın gözünde Osmanlıyız; bir bütün olarak İslam'ı temsil etmekteyiz." İşte, bu topraklardaki temsil ve nişanelerin en güzellerinden biri olan fethin sembolü, Fatih'in yadigarı, kutlu cami Ayasofya asli hüviyetine uygun olarak, yine bir cuma günü aziz milletimizin hizmetine, Sayın Cumhurbaşkanımızın imzasıyla, milletimizin dua ve gözyaşlarıyla açıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN TURAN (Devamla) – Merhum Sezai Karakoç'un ifadesiyle, Ayasofya, tarihi Doğu-Batı savaşında, zaferin hangi tarafta kaldığını gösteren bir semboldür. Ayasofya sadece ibadete açılmadı, bu açılış aynı zamanda milletimizi ve ülkemizi tehdit eden "Yapamazsınız, açamazsınız." diyen Türkiye düşmanlarına karşı bağımsızlığımızın tekraren hatırlatılmasıdır.

Sözlerime burada son verirken millî birlik ve beraberliğimizin nişaneleri olan ecdat yadigarlarımızın korunmasında, geleceğe aktarılmasında önemli bir işlev gören Millî Saraylar İdaresi Başkanlığımızın, AK PARTİ hükümetlerimizin 20'nci, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4'üncü bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Yüce Rabb'imizden nice bütçeler yapmamızı bizlere nasip etmesini temenni ediyorum. Tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'e ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının görevlerinden biri de merkezî yönetim bütçesini hazırlamaktır. Bütçeyi değerlendirirken bugünü, dünü ve hatta dünyayla birlikte değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Pandemi bütün dünyayı kasıp kavurdu, âdeta dünyayı yangın yerine çevirdi ve bu

yangından küresel ekonomi de etkilendi. Küresel ekonomi 2020 yılında yüzde 3,4 oranında daraldı. Daraldı da ne oldu? Evet, ham maddeye erişim zorlaştı, lojistik ve tedarik zincirlerinde aksamalar yaşandı, enerji maliyetlerinin aşırı derecede yükselmesine neden oldu. Bunlarla birlikte üretim sorunu yaşandı; üretim sorunu arz-talep dengesini bozdu ve dolayısıyla emtia fiyatları ve gıda fiyatları aşırı derecede pahalandı ve bunlarla birlikte arz yönlü enflasyon oluştu. Dünya ekonomileri, dünya ülkeleri, “Enflasyon nedir?” diye bilmeyen ülkeler enflasyonla tanıştı, enflasyonla birlikte yaşamaya başladı.

Evet, ülkemize gelince, değerli arkadaşlar, biz de küresel ekonominin bir parçasıyız. Bu olumsuz süreçten Türkiye de etkilendi ama olumlu tarafı, dünya ülkelerinden pozitif yönde ayrılarak, 2020 yılında ve 2021 yılında rekorlar kırarak Türkiye ekonomisi büyüdü değerli arkadaşlar.

Bakınız, az önce enerji fiyatlarının aşırı derecede yükseldiğinden bahsetmiştim. Değerli arkadaşlar, doğal gaz fiyatları 5 katına, elektrik fiyatları 2 katına ve petrol fiyatları da 2 katına kadar yükseldi. Türkiye’de ne oldu? Türkiye’de doğal gaz fiyatlarının -Avrupa’da 5 kat olmasına rağmen- dörtte 3 maliyetini devletimiz karşıladı.

Mini bir örnek vermek istiyorum sizlere değerli arkadaşlar. Bakınız, bir ailenin, bir konutun bir aylık doğal gaz faturasının 300 TL olduğunu farz edelim, 300 TL. Hâlbuki bu faturanın maliyeti, tutarı 1.200 TL’dir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nereden geliyor bu araştırma?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Bunun 900 TL’sini devletimiz karşılıyor ve sadece ve sadece 300 TL’sini kime yansıtıyoruz değerli arkadaşlar? Vatandaşımıza yansıtıyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Ben, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcıma da buradan bir şey ifade etmek istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, eğer bu devlet desteğini faturalarda gösterirsek, belirtirsek vatandaşlarımız, devletin kendisine ne kadar sahip çıktığını, ne kadar destek sağladığını ve devletin ne kadar güçlü olduğunu görür ve devletine teşekkür eder ve Allah’a da hamdeder diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, konuşmacı arkadaşlarımız, defaatle, işte “Türkiye dünya sıralamasında sondan 5’inci.” “Türkiye Avrupa’da sonuncu.” “Türkiye dünya sıralamasında sondan 20’nci.” gibi istatistikî bilgiler vererek buraya ellerinde broşürlerle, listelerle gelirlerdi. Ben, şimdi, buradan milletvekili arkadaşlarıma seslenmek istiyorum. Bakınız, ben de size bir istatistikî bilgi vereceğim. Konut doğal gaz fiyatlarından örnek vermek istiyorum. Bakınız, 29 tane ülkeden 1’inci sırada İsveç, doğal gazın metreküpünü 40 TL’ye satıyor vatandaşına ve bunlar sıralanıyor böyle, Danimarka, Hollanda, İsviçre, İtalya diye. Biz kaçınıcıyız değerli arkadaşlar sıralamada? 29’uncu yani biz sondan birinciyiz. Niye birinciyiz? Vatandaşın yanında olduğumuzu gösteren bir liste bu, buna teşekkür edin, buna hamdedin değerli arkadaşlar. Bu bizim medarîfihlarımız, bu bizim devletimizin gücünü gösteriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Asgari ücret kaç lira İsveç’te? Asgari ücret kaç euro İsveç’te? Maaş ne kadar, maaş?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, buradan ben bütçeye değinmek istiyorum. Bakınız, bütçe üzerinde konuşan arkadaşlarımız defaatle bu bütçenin faizci bütçe olduğunu ve âdeta, algı oluşturmak için de “Sizi gidi faizciler, sizi gidi faizciler!” diyerek buradan defaatle konuştuklarını duyduk. Ben size Hükümetimizin faizci olup olmadığını göstereceğim. Dünyanın hiçbir ülkesinde, hiçbir ekonomist, 2002’nin nominal rakamları ile 2022’nin nominal rakamlarını alarak bir değerlendirme yapmaz, yapılmaz zaten, böyle bir cehalet olmaz ama biz bu çati altında bunu da gördük

değerli arkadaşlar. Ben size bir değerlendirme yapmak istiyorum: Bakınız, 2002 yılında Türkiye'nin toplam vergi geliri ne kadarmış? 60 milyar lira. Faize ödediğimiz bütçedeki rakam ne kadarmış? 51,7 milyar lira, 52 milyar lira diyelim. Verginin faize gitme oranı ne kadar? Yüzde 85,7.

Değerli arkadaşlar, 60 milyar vergi alıyorsun, 52 milyar tefeciye veriyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nas nerede, nas, nas? Nas yok mu, nas?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Kaç para bütçende kaldı? 8 milyar. Bu 8 milyarla hangi yatırımı ve kime, ne kadar destek daha tahsis ediliyor? (AK PARTİ sıralardan “Bravo” sesleri, alkışlar) Emekliye mi, polisine mi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAHİT TİN (Denizli) – Uğur bravo, Uğur!

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, bakınız çarpıcı bir örnek: Şu anda 2022'de hedeflenen vergi gelirimiz 1 trilyon 258 milyar lira. Ne kadar faize ayırdık? 240 milyar lira. Verginin faize gitme oranı ne kadar? Yüzde 19.

Evet, değerli arkadaşlar, eğer Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan lider olmasaydı, iktidar olmasaydık... Bu vergi gelirinin yüzde 86'sını faize ayırırsak ne kadar yapar? 1 trilyon 258 milyar çarpı yüzde 85,7 eşittir 1 trilyon 78 milyar lira.

AHMET KAYA (Trabzon) – O kadar paran yok değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sarayın bahçesinde mi erittin o parayı?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – 1 trilyon 78 milyardan 240 milyarı çıkartırsanız 838 milyar kasamıza kaldı; üretim altyapısını geliştirdik, üretim altyapısını oluşturduk.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hamdolsun, hamdolsun!

AHMET KAYA (Trabzon) – Uçuyoruz, uçuyoruz!

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Ne oldu bununla beraber? Bakınız, biz iktidara geldiğimizde 2 tane İHA'mız vardı, 2 tane İHA'mızı tamir ettirebilmek için İsrail'inin gönlünün olmasını bekliyorduk...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Uçurumdan uçuyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Allah bin kat razı olsun!

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – ...ve üretim altyapısını hazırlayarak, bütçemizi kuvvetlendirerek İHA'mızı da kendimiz yapıyoruz, SİHA'mızı da kendimiz yapıyoruz, savaş tankını da kendimiz yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hamdolsun!

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, Türkiye'de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAYA (Trabzon) – Millet aç, millet aç!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Millet aç! Çiftçi buğday ekemiyor, çiftçi buğday ekemiyor.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, algı oluşturmaya gerek yok ve milletimizin moralini bozmaya da gerek yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gerçek oluşturuyoruz, gerçek oluyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Uğur ağabey, tabloyu Bekaroğlu'na hediye et, tabloyu!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Konuşmanızla imtihan oluyoruz, hamdolsun!

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Bakınız, bu zor süreçte dünya yangın yerinde, yanıyor ama Türkiye bu ülkelerden pozitif ayrıştı ve vatandaşına sahip çıkıyor.

AHMET KAYA (Trabzon) – Bunlar karın doyurmuyor, karın doyurmuyor! Millet aç!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Millet gübre alamıyor, millet ilaç alamıyor, millet tohum alamıyor.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Ben, bu bütçenin hayırlı olmasını, 2022 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum ve saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hamdolsun!

TAMER DAĞLI (Adana) – Uğur ağabey, tabloyu Bekaroğlu'na hediye et, Bekaroğlu'na! Sayın Bekaroğlu'na tabloyu hediye et!

BAŞKAN – Söz sırası Erzurum milletvekili İbrahim Aydemir'e ait.

Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Milletimizi temsil eden seçkin heyet milletvekillerimizi de saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı sistemimizin ihdas ettiği bütün kurumlar çok mübarek, çok bereket yayan kurumlar; içlerinde İletişim Başkanlığı da çok özel bir yere konulması gereken kurumdur, sebebi şu: Her vesileyle söylüyoruz arkadaşlar, biz hakikatin üstünü açmak durumundayız. Bütün fertler için söylüyorum; sadece iktidar için söylemiyorum, sadece milletvekilleri için söylemiyorum. Hakkı adaleti üstün tutmayı şiar edinmiş isek hakikatin üstünü açacağız, bunu açabilmek için de böylesine bir kuruma ihtiyacımız var. Ülkemizin çalışmalarını, ülkemizin gayretlerini, yaptıklarını uluslararası zeminde izah edebilmek için bu neviden berrak, billur kurumlar olmazsa olmazımızdır. Ve İletişim Başkanlığı da kurulduğu günden bugüne kadar hakikaten çok özel çalışmalar yapıyor, ciddi katkılar sunuyor.

Burada kim hizmet veriyorsa onlara millet adına minnettarız arkadaşlar, ancak noksanlarımız var. Farklı zeminlerde çeşitli vesilelerle hep altını çizdik ki yeri geldiğinde kendimizi de tenkit ederiz biz; demokrasiye olan inancımız bunu getirir, bunu gerektirir.

Bakın, arkadaşlar, epey bir zamandır altını çizdiğimiz bir husus var, sosyal medyaya dönük mutlaka ama mutlaka bir düzenlemenin yapılmasının gerekli olduğuna dair. Sosyal medya zemini daha önce “Demokrasiye katkı sunar.” diye düşünülen bir zemindi ama geldiğimiz noktada ne oldu? Yalanın, iftiranın, dedikodunun; izzet, iffet, haysiyet cellatlığının yapıldığı bir zemin hâline geldi, öyle değil mi? Trol orduları oluşturulmuş, hakikatler tam ters yüz edilir hâle gelmiş.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kim oluşturdu?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Az önce burada konuşan kardeşim Uğur Aydemir Plan ve Bütçe Komisyonunda bir iki not düştü “Güvenliğe dair ayrılan pay fazla.” diyenlere karşı şunu söyledi: “Arkadaşlar, bizim ülkemizde terör cari, uzun yıllara sâri. Efendim, biz bununla mücadele ederken güvenlikten taviz veremeyiz. Dolayısıyla, gerekirse soğan ekme yeriz ama o bütçeden kesinti, kısıntı yapmayız.” dedi. Oysa, trol ordusu ne hâle getirdi o söylemlerini? Ekonomiyle ilişkilendirdi ve sanki “İnsanlarımız kuru soğan ekme yesin.” demiş gibi lanse ettiler. İşte, bu, hakikati ters yüz etmektir arkadaşlar.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bunların işi gücü algı, işi gücü algı İbrahim ağabey.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Bu, bereketi alıp götürmektir. Öyleyse, Değerli Cumhurbaşkanı Yardımcımız burada, Hükümetimiz burada, mutlaka ama mutlaka, behemehâl -buna aslında muhalefetin de destek vermesi lazım- hep beraber bunu yapmamız lazım arkadaşlar. Yoksa ne oluyor? Bir hercümerç ortaya çıkıyor, bir sıkıntılı hâl ortaya çıkıyor.

Bakın, Avrupa Birliğinin ilgili Komisyon Başkanı buna dönük raporlar hazırlamış, sosyal medyaya, internet medyasına dönük düştüğü öyle özel kayıtlar var ki. O da aynı Sayın Cumhurbaşkanımızın geçtiğimiz gün İletişim Zirvesi'nde düştüğü kayıtları altını çizerek düşmüş ve diyor ki: “Burasının mutlaka ama mutlaka kayıt altına alınması lazım.” Yani demokrasiyi yok eden bir zemin hâline geldi. Bakın, Avrupa Birliğinin ilgili Komisyon Başkanı bunu söylüyor. Efendim, ağzımızı açtığımızda, buna dönük bir talepte bulunduğumuzda muhalefet hemen şunu söylüyor: “Özgürlükleri kısmak istiyorlar.” Arkadaş, ne alakası var? Ne ilgisi var?

Bir örnek daha vereceğim arkadaşlar. Bakın, burada, Sayın Berberoğlu konuşurken -kendisine de saygım var- özel notlar düştü. Sabah gazetesinin yaptığı sahici bir haberi tahrif ederek, gerçek hâlden uzaklaştırarak şöyle bir şey söyledi...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sabah Gazetesi ne zaman sahici haber yapmış?

AHMET KAYA (Trabzon) – “Sabah Gazetesi” ve “sahici haber” ikisini bir arada düşünmek gerçekten çok kolay değil yani! “A Haber” ve “sahici haber” çok mümkün değil!

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) - “Efendim, burada motorlu taşıtlar vergisi oranını düşmüş gibi göstermiş. Bu doğru haber değil.” diyor. Oysa, arkadaşlar, ben bunları takip ediyorum, motorlu taşıtlar vergisi yüzde 36,2 artması gerekirken bu dönem Sayın Cumhurbaşkanımızın kararnamesiyle bunu yüzde 20’ler düzeyine düşürdük, gazetenin haberi bunu havi, bunu içeriyordu; doğru bir haberdirdi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - “Düştü.” değil ama “Çıktı.” de...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “MTV yüzde 25 düştü.” diyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) - Yalan haber ne biliyor musunuz arkadaşlar? Hakikatin dışındaki haber şu: Ben bir tartışma esnasında, efendim, intiharlar gündeme geliyor, şunun altını çiziyorum: “Allah aşkınıza, şu intiharları propaganda vesilesi yapmayın, ayıptır!” diyorum. Peki, yandaş, fontaş, candaş bir televizyon ne yapıyor bunu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – “AKP’li Aydemir dedi ki: İntiharlar propaganda yapılsın diye yapılıyor.” Ya, insan propaganda olsun diye ölür mü? Ama bunu manşetinize taşıyacak kadar bu işleri tahrif ediyorsunuz. Öyleyse, arkadaşlar, bakın, bir şey söylüyorum: Size değdiğinde, ucu size değdiğinde feveran etmeyeceksiniz, her tarafa bakacaksınız, hakikati birlikte ortaya çıkaracağız; gazetecilik budur, iletişim dili budur, bunun olması lazım, aksi hâlde sözünüzün hiçbir hükmü olmuyor, gerçekler de güme gidiyor arkadaşlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İBB’de kaç terörist var İbrahim? İBB’de kaç terörist var, İBB’de?

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) - En başta söylediğim gibi, ben İletişim Başkanlığımızın çok özel hizmetler yaptığını, vatana, millete hakikaten yürekleri ferahlatan kıvamda bir gayret koyduğunu görüyorum. Hizmetleri daim olsun diyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza, Cumhurbaşkanlığımıza, oradaki ilgili kurumların hepsine bütçemizin bereket getirmesini, huzur getirmesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Ve altını çizerek söylüyorum arkadaşlar: 2022 daha iyi olacak, 2023 de muhalefete ezber bozduracak.

Tebrik ediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Giresun Milletvekili Kadir Aydın’a ait.

Buyurun Kadir Bey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KADİR AYDIN (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizin değerli üyelerini, aziz milletimizi ve Giresunlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde savunma sanayimiz, rakamlara bakıldığında çok önemli yatırımlara imza atmıştır. 2002 yılında 62 savunma projesi varken bugün bu sayı 750’yi bulmuştur. 2002 yılında bütçemiz 5,5 milyar dolar iken bugün bu rakam 75 milyar dolara ulaşmıştır. 2002’de savunma sanayisinde faaliyet gösteren firma sayısı 56 iken bugün 1.500’ü aşmıştır. Savunma sanayisinde en çok ihracat yapan 13’üncü ülke konumundayız. Son beş yılda ihracatımız yüzde 30 artarken ithalatımız da yüzde 60 oranında azalmıştır. Dünyanın önde gelen zırhlı kara aracı üreticilerinden biriyiz. SİHA’larda dünyada ilk 3’teyiz. Kendi savaş gemisini tasarlayan, üreten 10 ülkeden bir tanesiyiz. İHA’larda edindiğimiz tecrübeyle insansız kara ve deniz araçları üretiyoruz. İnsansız hava araçlarımızın kanatlarının birine adalet bir değerine merhamet takarak çıktığımız bu yolculuk, dostlarımızın güveni, düşmanlarımızın korkusu olmaya devam edecektir.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; yalanı siyaset, hesapsız ve içi boş vaatleri oy avcılığı olarak görenleri hayretle izlemeye devam ediyoruz. Milletlin kürsüsünden söylediğiniz hiçbir sözün gerçekliği de millet nezdinde geçerliliği de yoktur. Her şeyden önce, hangi vaadi, kimin yerine getireceği dahi belli değildir. Hangi sözü kiminle ve nasıl hayata geçireceğinizi de açıkça belirtmeniz gerekir. Sayın Kılıçdaroğlu’nun her vaadinden sonra “Bunu dostlarımızla hayata geçireceğiz.” beyanı da ayrıca izaha muhtaçtır. “Dostumuz” dedikleriniz adaletimize istikamet çizmek isteyen büyükelçiler midir? “Dostumuz” dedikleriniz “Türkiye’de muhalefete destek verip AK PARTİ iktidarını sonlandırmamız gerekir.” diyen uluslararası egemen güçler midir?

AHMET KAYA (Trabzon) – İyilik hareketi (!)

KADİR AYDIN (Devamla) – Yoksa her seçimde açıkça desteğini sizden esirgemeyen Kandil ve onun siyasi uzantıları mıdır?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Putin, Putin (!)

KADİR AYDIN (Devamla) – Ya da gizlice otel odalarında bulduğunuz IMF yetkilileri midir? Bunları bizim de milletimizin de bilmesi en doğal hakkımızdır.

KADİR AYDIN (Devamla) – İsrarla “Aday mısınız?” sorularına “Adayım.” diyemeyenlerin, dahası “Adayımız şudur...” diyemeyenlerin aday adına vaat yağmurunda bulunması milleti kandırmaktan başka bir şey değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Acele etme, acele etme! Zamanı geldiğinde öğreneceksin.

KADİR AYDIN (Devamla) – Hele hele dün bizimle beraberken bir yere getirmemek için ayak drettiklerinizi, bugün başa getirmek için attığınız taklalar zillet olarak size yeter de artar bile. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine “ucube” diyenlere, bu sistemi milletimizin kurduğunu hatırlatmak isteriz. Cumhurbaşkanımıza “tek adam” diyenlere, o koltuğa milletimizin yüzde 52 desteğiyle oturduğumuzu hatırlatmak isteriz.

AHMET KAYA (Trabzon) – Millete “zillet” diyorsunuz, ayıp ya!

KADİR AYDIN (Devamla) – “Fabrikaları kapattınız.” diyenlere ihracatta kırdığımız rekorları...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Dolardan bahset! Dövizden haberin var mı?

AHMET KAYA (Trabzon) – Dolardan bahset bakalım biraz.

KADİR AYDIN (Devamla) – “Bittiniz, tükendiniz, öldünüz.” diyenlere, en kötü hâlimizin bile ikinizden, üçünüzden büyük olduğunu hatırlatmak isteriz. (CHP sıralarından gürültüler) “İktidarda kalmak için her türlü entrikayı çeviriyorsunuz.” diyenlere, yüzde 35’le iktidar olma imkânımız varken iktidardayken iktidar olma koşullarını yüzde 50 + 1’e çıkardığımızı hatırlatmak isteriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Devleti zayıf kıldınız.” diyenlere; Akdeniz’de, Libya’da, Karabağ’da, Suriye’de kazandığımız zaferleri hatırlatmak isteriz.

AHMET KAYA (Trabzon) – “Katar’a para almaya mı geldiniz?” diye soruyordu gazeteci ama. Bu utanç yeter size.

KADİR AYDIN (Devamla) – Dahası, bu ülkenin geleceği, bu milletin refahı için yapılan her türlü yatırıma engel olmak için nasıl çaba gösterdiğinizi ve bütün bunlara rağmen AK PARTİ iktidarıyla bunların nasıl hayata geçirildiğini hatırlatmak isteriz.

AHMET KAYA (Trabzon) – Ne hâle getirdiniz cennet gibi ülkeyi, cenneti ne hâle getirdiniz!

KADİR AYDIN (Devamla) – Nihayet, devlet ve millet olarak sıkıntıda olduğumuz her olayı bir fırsat gibi görüp “Hemen seçim, erken seçim.” diyenlere gelince, onlara da AK PARTİ’yle girdikleri 15 yarışta “Gandî” olarak başladıkları yolculuğu “hindi” olarak tamamladıklarını hatırlatmak isteriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KADİR AYDIN (Devamla) – Talep sahibiyken millete sövüp milletin kürsüsünü uygunsuz davranışlarla kirletenlerin güç ve iktidar sahibi olunca nasıl davranabileceklerini de hatırlatmak isteriz.

AHMET KAYA (Trabzon) – Millete “zillet” diyordun demin.

KADİR AYDIN (Devamla) – Yolsuzluk, tek adamlık, liyakatsizlik, kurumların siyasallaşması ve millet dışındaki güç odaklarından vesayet dilenciliği yapmak sizin geçmişinizdir. Hiç kimse kendi kirli geçmişini bize yakıştırmasın.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Aynaya bak! Aynaya bakın arada!

KADİR AYDIN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, ne güzel, pazardan geçen bohçasıyla beraber milletin kürsüsüne gelir olmuş. Ne güzel!

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Pazara gidiyor musun sen, pazara gidiyor musun?

KADİR AYDIN (Devamla) – Biz hep pazardan geliyoruz, hiç sıkıntı etmeyin; sizin gibi, danışmanlarımızı gönderip marketten alışveriş yaptırıp da kürsüye dökmüyoruz burada. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kamera kayıtları nerede? Daha mı pahalı veriyorlar danışmanlara?

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Pudra şekeri çeken danışmanlardan bahset sen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Pudra şekerini kaç paraya aldırıyorsunuz danışmanlara?

KADİR AYDIN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİR AYDIN (Devamla) – Sayın Başkanım...

Bütçemiz hayırlı olsun. Sizin dilinizle ifade etmek isterim ki: Yapıyor yapmakta olan, yine geliyor Recep Tayyip Erdoğan diyor, milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Ahmet Mücahit Arınç'ta.

Buyurunuz Sayın Arınç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET MÜCAHİT ARINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Savunma Sanayii Başkanlığının 2022 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihin en erken dönemlerinden bu yana devlet geleneğini ortaya koymuş bir millet olarak savunma sanayisine hayati bir önem atfetmemizden daha doğal bir şey olamaz. Zorlu Anadolu coğrafyasında bin yıldır Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti silsilesiyle kesintisiz ve kuvvetli bir şekilde varlığımızı sürdürebilmemizi güçlü bir savunma altyapısına sahip olmamıza borçluyuz. Bu coğrafyadaki varlığımızı ebedi kılmak için savunma sanayimizi yerli, millî ve güçlü kılmak en büyük arzularımızdandır.

Saygıdeğer milletvekilleri, çağımızda güvenlik paradigması siyasi, sosyal, ekonomik, askerî, teknolojik ve çevre faktörlerinin üzerine inşa edilebilecek şekilde genişlemiştir. Ülkemizi de içine alan bu coğrafya, sadece bizler tarafından değil, tüm dünya tarafından siyasi krizlerin ve çatışmaların en yoğun olduğu yer olarak tanımlanmaktadır. Bu durum, bizim her alanda kendimizi sürekli teyakkuz hâlinde tutmamızı, gücümüzü artıracak yöntemler geliştirmemizi de zorunlu hâle getirmektedir. Bütün dünya istikrar ve güven iklimini tehdit eden gelişmeler sebebiyle âdeta diken üzerindedir. İletişim imkânlarını ve teknolojiyi giderek daha etkin kullanan terör örgütleri, bu tehlikeli gidişin en önemli ve tehlikeli aracına dönüşmüşlerdir. Kendileri binlerce kilometre öteden bu tehlikeli girişimleri görüp tehdit algısı olarak üretilen orantısız bir güçle üzerine gidenler ülkemizin bu tam yangının orta yerinde olmasını maalesef tam bizim gördüğümüz şekilde görememektedir. Nasıl ki siyasi, diplomatik ve ekonomik alanda hiçbir dayatmayı ve ön koşulu kabul etmediyse savunma alanında da hiçbir dayatmayı kabul etmedik, etmeyeceğiz.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye, son on dokuz yılda savunma sanayisinde gerçekleştirmiş olduğu atılımla âdeta sessiz bir devrime imza atmıştır. AK Parti hükümetleri göreve başladığı ilk günden itibaren Türk savunma sanayisinin dışa bağımlılığını azaltmayı kendine gaye belirlemiştir. Dış alım odaklı pek çok proje durdurulurken yerli ve millî üretime odaklı bir politika benimsenmiştir. Savunma Sanayii Başkanlığının koordinasyonu, sektöre rehberliği ve yönlendirmesi sonucunda ana yükleniciler, alt yükleniciler, KOBİ'ler, araştırma kuruluşları ve üniversitelerden oluşan güçlü bir ekosistem oluşmuştur. Özel ve sivil girişimler çok kısa süre içerisinde büyük başarılarla imza atmıştır. 2000'li yılların başında savunma sanayimizde yerlilik oranımız yüzde 20 civarındaydı. Bu oranı da 74 Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında maruz kaldığımız ambargo sonrası edindiğimiz tecrübeler ve atılan adımlar neticesinde ancak yakalayabilmistik. 2002 yılında ülkemizde sadece 62 savunma sanayisi projesi yürütülüyorken günümüzde bu sayı 750 civarındadır. O dönem 5,5 milyar dolar olan savunma sanayisi projelerinin bütçesi bugün yaklaşık 11 kat artarak 60 milyar dolar seviyesine gelmiştir. Yine, o dönem savunma sanayisinde faaliyet gösteren firma sayısı 56 iken bugün yaklaşık 1.500 firma faaliyet göstermektedir.

Sayın milletvekilleri, burada, savunma sanayimizdeki özel bir alana ayrı bir parantez açmak istiyorum. Silahlı-silahsız insansız hava araçlarımız tüm dünyada gıptayla takip ediliyor. Terörle mücadele, sınır ötesi operasyonlar, Libya ve son olarak da Karabağ'da hava araçlarımız denge değiştirici unsur olarak ön plana çıktı. Gururla ifade edebiliriz ki Türk mühendisleri tarafından geliştirilen, yerli ve millî şekilde seri üretimi yapılan SİHA'larımız elde ettikleri başarılarla harp yöntemlerini değiştirmişlerdir. Bir yandan bu gururu ve mutluluğu yaşarken bir yandan da hem bizlerin hem de gelecek nesillerimizin akıllarından çıkarmamaları gereken bir husus var, o da bu noktaya kolay ulaşmadığımız gerçeği. Savunma sanayimizin kalkınmasında rol oynayan kamu-özel sektör paydaşlarının her biri gerçekten çok çalıştı, çok fedakârlık yaptı. Uluslararası anlamda önlerine çıkarılan engeller karşısında asla pes etmediler, küresel tedarikçilerin çıkardığı zorluklara ve maruz kaldıkları gizli-açık ambargolara direndiler, hep yeni ve daha ileri çözüm yolları aradılar, yeri geldi sabotajlara, yeri geldi ihanetlere maruz kaldılar ama asla vazgeçemediler, 21'inci asrın büyük Türkiye'sini inşa etme hedefimize doğru yürümekten vazgeçemediler. Huzurlarınızda, bu başarının tüm paydaşlarına aziz milletimiz adına bir kez daha teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bu tarz, teknoloji ve inovasyon odaklı alanlarda başarıyı yakalamaktan daha zor olan şey, o başarıyı da sürdürülebilir kılmaktır. Elbette bugüne kadar elde ettiğimiz başarılarla gurur duyacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET MÜCAHİT ARINÇ (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET MÜCAHİT ARINÇ (Devamla) – Ama bu başarıların ardına sığınarak geleceği bir kenara atmamız doğru olmaz. Tam da bu sebeple, Türkiye olarak, Savunma Sanayii Başkanlığımızın ortaya koyduğu vizyon çerçevesinde, bugünün ihtiyaçlarını karşılamanın ötesinde, geleceğin teknolojilerine, geleceğin araçlarına, geleceğin ürünlerine yatırım yapıyoruz. Bilhassa yapay zeka temelli çalışan kara, hava ve deniz araçları konusunda dünyada alanının en iddialı projelerini yürütüyoruz. Sürü İHA'lar, insansız deniz araçları, insansız savaş uçakları, elektromanyetik toplar, lazer silahları, uydu sistemleri gibi, geleceğin ihtiyaçlarına cevap verecek her alanda var olmak adına gayret gösteriyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyor, 2022 yılı bütçemizin milletimize hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubu adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aslında, tabii, iktidar partisi konuştuktan sonra muhalefetin söz almasına gerek yok ama herhâlde geleceğin iktidar namzeti olarak gördükleri için arkadaşlar, muhalefete muhalefet ettiler. Biz de Bülent Bey'in yaptığı gibi, bu eleştirilere kısa kısa cevap verelim.

Soy isimlerindeki uyumdan herhâlde, sadece 3 milletvekilimize; Sayın İbrahim Aydemir, Uğur Aydemir ve Kadir Aydın'a cevap vereceğim. Diğer eleştirilerde cevap vermeyi gerektirecek bir sataşma yoktu.

Şimdi, neden bahsettiğimizi görelim, şöyle göstereyim: “MTV’de (motorlu taşıtlar vergisinde) büyük indirim. Hangi araç için kaç lira vergi ödenecek?” Manşetlerde asla şöyle bir şey yok: “Yüzde 36 artacaktı, 25’e çekildi.” yok, “Motorlu taşıtlar vergisine gelen zammın bir kısmı telafi edildi.” yok. “Motorlu taşıtlar vergisinde büyük indirim.” Bunu okuyan insan son ödediğimden az ödeyeceğim diye anlar. İndirim odur, fiyat iner. Demiyor ki “yüzde 25 arttı.” “36 artacakken 25 arttı, Cumhurbaşkanımızdan jest.” dese, dediğiniz gibi olur. Bu ahlaklı bir gazetecilik değil. Bu şeyden en çok muzdarip olan biziz, vallahi bizim yerimize konuşmuş gibi oldunuz. Başımıza bir kere geldi ve çok küçük geldi, ben baktım ve çok dikkat ettim, son derece de böyle üsluplu şekilde ama sizi rahatsız edecek boyutta mini bir linç. Biz onu iki gecede bir yaşıyoruz. Ama bu ülkede 3 trol ordusu kuruldu. Bu ordular sırasıyla Süleyman Soylu, Berat Albayrak ve Fahrettin Altun’undur. Bunların beşer bin, altışar bin trolü var; bunu bilmeyen yok bu camiada. Fahrettin Altun’un öyle trol orduları vardır ki ilk yirmi dakika benim adımla “hashtag” başlatıyor Polonya’daki hesaptan, robot hesaplardan, sonra kendi kendilerini siliyor, işi size bırakıyor. Bakın, burada yüz yüze baktığım iki genç arkadaşımın benim adıma başlattıkları “hashtag” soy ismime de küfrediyor: “CHP’nin özel bilmem nesi...” Bir hayvan ismi koymuş. “Tweet” atmışlar, sen gençlik kolları başkanlığı yapmışsın, birlikte milletvekilliği yapıyoruz, yahu yakıştı mı dedim. “Abi, vallahi, yukarıdan geldi, bizim danışman da atmış geçmiş, hakkını helal et.” dedi bana. Şeyi bilmiyor musunuz? Bazı “hashtag”lere nasıl merkezî talimat geldiğini ben mi anlatayım size? Ha, bunu, tersine, bizim partimizin böyle bir organizasyonu falan filan yok, yapılırsa da ilk karşı çıkan olurum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dolu, dolu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bakın, partinin yok ama etki tepki üzerinden...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Genel Başkan Yardımcınız Veli Ağbaba beni etiketlemiş, dün yapmış.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, trol ordumuz olsa pat diye çıkar ortaya ama size karşı bunu yapan muhalifler, gençler veya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakika, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olabilir, olabilir. Bunun kişilik haklarına saldırısı falan varsa; Yahu, Allah aşkına, “Bak, bu saray rejiminin sonu geliyor, geldiğiniz sandık sizi götürecektir.” dedim, dört gün “Özgür Özel darbe çağrısı yaptı.” dediniz, hanginizi çevirsem “Valla ben başını izlememiştim.” dediniz.

Şimdi gelelim, Sayın Hemşehrim Uğur Aydemir’e, “Doğal gazın dörtte 3’ünü karşılıyoruz.” Örnek verdiğiniz ülkenin millî geliri 60 bin dolar, bizim 7 bin küsur dolar; adamın satın alma gücü 10 kat bizden fazla. Hadi karşılama doğal gazı, 600 liralık doğal gaz faturası 2.400 gelse asgari ücret sadece doğal gaz faturası... Mızrağı sokacak çuval kalmamış kardeşim, başka yolu yok, kim olsa böyle yapacak. Yoksa bir aile bütün gelirini doğal gaza verebilir mi? Senin dediğin hesaba göre, 600 lira gelen fatura 2.400 gelecek, 250 lira gelen elektrik faturası bin lira gelecek, asgari ücret 2.800 olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İlk üç dakika hiç kapatmadık.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Başkanım.

İkisinin toplamı 4 bin lira olacak, asgari ücret 2.800 olacak, siz de diyeceksiniz ki “Böyle.” Öyle kötü yönetiyorsunuz ki başka bir imkân kalmıyor Sayın Başkan.

Sayın Kadir Aydın’ın söylediği sözlere o üslup dâhilinde verilecek her cevap zaman israfıdır. CHP’yi bir terör örgütünün desteklediğini söylemek bühtandır, izaha muhtaç değildir ama vicdandan varestedir. Yerel seçimlerden önce bir terör örgütünün kurucusundan mektup okutmak, bir terör örgütünün, 33 askerimizin kamı elinde olan birisine TRT’yi yollamak gibi bir acziyeti bile içine sindirmiş birisinin bu eleştirilerini sindirmiyoruz ama gerçekten, yapılan sözden de üsluptan da tiksiniyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İYİ Partiyi de dinleyelim, sonra söz vereyim ben size.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ismimi anarak...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sataşma var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bunu şunun için söylüyorum: Milletvekilleri “15.40’ta konuşmaya çıkacağım.” diye mesaj atıyorlar. Bu süreç gidince, kendi arkadaşlarına da zaman konusunda zorda kalıyorlar.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)**1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)*

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İzmir Milletvekili Aytun Çıray.

Buyurun Sayın Çıray. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe millî egemenliğin özüdür, parlamentoların en önemli varlık sebebidir. Günlerdir, burada, hızlandırılmış bütçe görüşmeleri izliyoruz.

Bildiğiniz gibi, benim bu konuşmamın vesilesi, Cumhurbaşkanlığı ile MİT ve Millî Güvenlik Kurulu gibi kurumlarımızın 2022 bütçelerini ancak bu bütçe Meclise sunulduğundan beri eridi; artık yoklukla malul. Bu yüzden, MİT gibi göz bebeğimiz kurumların sayısal bütçelerini tartışmak anlamsızlaştı. O nedenle, ben, Türkiye’yi içinden geçtiğimiz derin krize sokan ve en kısa zamanda ortadan kaldırılması gereken “otokratik rejim” olgusuna dikkat çekmek istiyorum.

Aslında, tanıklık ve tahammül etmek zorunda bırakıldığımız şey tam bir sosyoekonomik buhrandır. Bu buhranı gizlemek için adı konmamış bir yayın yasağı uygulanıyor ancak mızrak sosyal medyaya da sığmıyor. Bu nedenle, milletin sesi oldukları için -başta Arif Kocabıyık olmak üzere- sokak röportajları yapan “YouTuber”lar da tutuklanıyorlar çünkü bir mikrofon, bir kamerayla milyar dolarlık yandaş medyanızı yendiler.

Sayın milletvekilleri, ekonomik ve sosyal krizin etkileri koca bir toplumu âdeta çıldırmanın eşiğine getirmişse içinde bulunduğumuz durumun adını doğru koymaya mecburuz. Biz, ekonomik tabanlı bir sosyal buhranın nedeni olan rejim ve devletsizlik krizinden geçiyoruz.

Değerli Türk milleti, böylesine ağır buhranlar elbette bir anda ortaya çıkmazlar; onlar ya kötü yönetimlerin veya kötülük yönetimlerinin sonucu olarak zamanla ortaya çıkarlar, başarısız aksiyonlara verilen zincirleme reaksiyonlar toplamıdır. Kötü yönetimler, dar çıkarların peşindeki bilgisiz ve liyakatsiz kadroların eseridir. Yirmi yıllık AKP iktidarları bu manada, şüphesiz, kötü değil, çok kötü bir yönetimdir. Ancak arkadaşlar, bu yönetimin asıl niteliği, cumhuriyetin kurucu ruhundan her anlamda

rövanş almaya kilitlenmiş, varlık sebebini ebedî kurucumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk nefreti üzerine inşa eden topyekûn bir zulüm ve kötülük yönetimi olmasıdır. Tayyip Bey'i "Yüce Allah'ımızın -haşa- bütün vasıflarını üzerinde toplamış bir lider." diye tanımlayacak kadar iman ve basiretlerini kaybetmiş, cumhuriyet nefretini "Altı yüz yıllık imparatorluğun doksan yıllık reklam arası." diye kusanların gözü dönmüş hırs ve ihtirasla, sonsuz bir biat içindeki kötülük yönetimiyle karşı karşıyayız. Kötülük yönetimleri işte bu yüzden önce çeşitli alanlarda bir dizi kriz, sonunda da buhran üretirler. Ve gün gelir ne seçimlerin sağlığını bozacak komplo ve entrikalar ne üzerinde hâkimiyet kurdukları medya ne istedikleri gibi kullandıkları devlet organları ne sosyal medyayı boğma teşebbüsleri ne de eziz fakirleştirdikleri kesimlerin ağızlarına bir parmak bal çalmalar artık hiçbir işe yaramaz.

Değerli arkadaşlarım, pençesinde millet olarak kıvrandığımız bu buhran, ekonomik krizlerden farklı olarak çok cepheli ve çok boyutludur. Yaşadığımız, kötü yönetimden kaynaklanan basit bir ödemeler dengesi açığı olsaydı klasik bir ekonomik istikrar paketiyle krizi kolayca aşar, sıkıntıları kısa sürede geride bırakırdık; ama maalesef değil. Biz, ucube rejimin fitratı gereği üretmesi kaçınılmaz olan bir buhranın içindeyiz. Bunun en büyük kanıtı bu bütçe görüşmeleriyle açığa çıkan Meclisimizin içler acısı durumudur. Meseleyi anlamak için bütçe çalışmalarının Meclisimizde modern demokrasilere yakışan bir ciddiyetle yapıldığı 1966 senesine gitmek istiyoruz. Başbakan, Adalet Partisini yüzde 53 gibi muhteşem bir zaferle iktidara taşımış Süleyman Demirel. Demirel, 1966 bütçesi görüşmelerinde tam 3 kez konuşuyor. O konuşmaları okuyunca liyakat nedir anlıyorsunuz, fikrî zenginlik nedir görüyorsunuz, Meclis nasıl yüceltilir, muhalefetin bütçeye yönelik eleştirilerine derin bir hukuk ve saygıyla nasıl cevap verilir idrak ediyorsunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İkinci konuşmayı on bir gün sonra 27 Şubat 1966 tarihinde yapıyor, bu konuşma bütçe görüşmelerinin tümü üzerinde. Aynı yüksek seviye, Meclisteki bütün partilere ve vekillere aynı saygı, muhalefet çıktığı zaman burada bizim konuşmalarımızdan korkup kaçan bir iktidar değil. Korkup kaçan bir iktidar! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ve bunun sonucu ne? Yüzde 7 kalkınma hızı, yüzde 5 enflasyon, hayal bile edemezsiniz, hayaliniz yetmez hayaliniz. Ve sanayileşme. Şimdi, aziz arkadaşlarım, demek ki nereden nereye; bir tarafta ta elli beş yıl önce tam 3 kez kürsüye çıkarak kendisinin de milletvekili olarak bir parçası olduğu yüce Meclisin bütçe hakkına saygı duyan bir başbakan, diğer tarafta şaibeli bir referandum sonucunda, 2018 seçimleriyle tesis edilmiş, dünya siyasi garabetler tarihindeki mümtaz yerini çoktan almış, Sayın Akşener'in "Ucubenin ucubesi." dediği bir rejimde bütçesini açıklamak ve savunmak adına bir kere dahi kürsüye çıkmayan bir Cumhurbaşkanı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Farklılığa bakar mısınız.

Sayın milletvekilleri, Tayyip Bey üç yıldır bütçe görüşmelerinde kabinesindeki Bakanları konuşturuyor, 2019 Bütçe Kanunu görüşmelerinde damadı Berat Albayrak sahne almıştı. Albayrak 2020 Kasımında görevden affedilince bu görevi son iki yıldır Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay üstlendi. Üstelik, bu yıl görüntü çok daha dramatikti, Sayın Oktay Cumhurbaşkanı adına 2022 bütçe sunuşunu yaparken Cumhurbaşkanı Katar'a uçuş öncesinde gazetecilere açıklama yaparak dikkatleri Meclisten kendisine çekti. Soruyorum: Tek insan konumundaki bir Cumhurbaşkanı neden ve nasıl olur da bütçe görüşmelerinde açılış konuşması yapmaz? Kendisini Meclisin çok üstünde gördüğü için mi? Başta kendi milletvekilleri olmak üzere milletin yüce çatısı altında görevlerini icra eden milletvekillerini bir piyon yerine koyduğu için mi? Veya bir kibir patlamasıyla gizlenmeye çalışılan öz yetersizlik duygusu mu yaşıyor? "Faiz sebep, enflasyon sonuç." gibi iktisat bilimine aykırı sayıklamalardan öteye söyleyecek sözü yok mu? Yoksa kendisini Birleşik Arap Emirlikleri'nin Prensi hakkındaki iddialarından vazgeçmek, Katar Emirinin kapısına gitmek zorunda bırakan buhran yüzünden ortada açıklayıp savunabileceği bir bütçe filan olmayışı nedeniyle mi konuşmıyor? Gerçi konuşsa ne diyecek? Bu bütçe Meclise sunulduğu andan itibaren eridi. Daha fecisi bulunduğumuz an itibarıyla dolar kurundaki artış bu erimeyi üçte 1'in dahi üzerine çıkardı. Bu o kadar büyük bir sapma ki esasen ortada üzerinde konuşmaya değer bir bütçe yok, bütçe yok! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, size daha trajikomik bir şey söyleyeyim. Bütçe neredeyse yok hükmünde de bütçe görüşmelerinde içlerinden birçoğunun milletin vekillerine saygısızlık ve kabalık ettikleri, bakan adını taşıyanlardan müteşekkil Cumhurbaşkanlığı kabinesi var mı? Cumhurbaşkanlığı kabinesi yok. Yüksek sesle tekrar edeyim, Cumhurbaşkanlığı kabinesi diye bir kabine anayasal olarak yok, yok, yok! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu sözleri siyaseten söylerken tabii ki arkamı 16 Nisan 2017 referandumunun hukuki mahiyetinin ipliğini pazara çıkaran anayasa hukuku duayeni Kemal Gözler gibi bir bilim adamına dayıyorum. “Cumhurbaşkanlığı kabinesi, var mı böyle bir şey?” başlıklı makalesinde ne diyor aziz anayasa hukukçumuz? “Şu anki hâliyle Cumhurbaşkanlığı kabinesi anayasal, yasal ve hatta kararnamele olarak dayanaktan yoksundur.” diyor. Yani kendilerini parlamenter hükümetteki Bakanlar Kurulundaki bakanların muadili sayan bu arkadaşlar aslında Anayasa olarak yok hükmündeler. Buradan elbette çok önemli siyasi ve sosyal sonuçlar çıkacaktır ama şimdi bunları anlatmaya vaktim yok; günü gelince sizlere bunları da anlatacağız.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanı sessiz de bütçenin pratikteki muhatapları ne âlemdeler? TÜRK-İŞ, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı, ticaret odaları, ziraat odaları neredeler? Neden onlar da sessiz? Aslında TÜİK’in kapısına gitmesi gerekenler bunlar değil miydi? “Ey TÜİK! Rakamları düşük göstererek benim emekçimi dolandırtıyorsun.” diye isyan etmesi gerekenler bunlar değil miydi? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) “Bu nasıl istikrar kardeşim? Kısa zaman döneminde 3 Maliye Bakanı, 4 TÜİK Başkanı, 4 Merkez Bankası Başkanı değiştirdiniz. Dolar kuru 16 Aralık 2020’de 7,8 lira, bugün 14 Aralık’ta 14,30 lira. Değer kaybı yüzde 100. Bizi bitirdiniz, erken seçim istiyoruz.” diye niye bu beyefendiler haykırıyorlar? Yani umreye gidip zezem suyuyla yıkanan TOBB Başkanı sıra Cumhurbaşkanına gelince “Üyelerim batıyor, ekme kaç para, niye böyle oldu, asgari ücret niye böyle?” diye soramıyor ama umrede zezem suyuyla yıkanıyor; Allah kabul etsin.

Sayın milletvekilleri, ne yazık ki ekonomi politikalarını derinden etkileyen dış politikamız da bu anlayışla zehirlenmiştir. Çoğunda kurucu olduğumuz uluslararası kuruluşlardan dışlanıyoruz. Avrupa Konseyinin kıyısına geldik, düştük, düşüyoruz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sadece Sayın Erdoğan ya da AKP’lilerden biri oraya müracaat ederse meşru. Avrupa Birliğiyle müzakere hâlindeyiz güya ama Avrupa Birliği Türkiye’yi çoktan Orta Doğu masasına oturttu. Sadece geçici sığınmaların deposu muamelesi gösteriyor bize Avrupa Birliği. Amerika-Yunanistan ilişkilerinde Türkiye aleyhine yaşanan tatsız gelişmeler bunun kanıtı. Tayyip Bey’in NATO’daki siyasi ağırlığı hemen hemen yok gibi. Amerika’nın Yunanistan’a 9,5 milyar dolarlık silah satışını onaylaması, Temsilciler Meclisinin Dış İlişkiler Komitesinden Türkiye’nin Doğu Akdeniz ve Kıbrıs politikalarını kınayan bir kararın çıkmış olması ne yazık ki hayra alamet değildir.

Mavi vatanı çoktan Karadeniz’e demirlediniz, ses yok mavi vatandan. Tank Paleti neredeyse bedelsiz peşkeş çektiğiniz Katar, Exxon Mobil ve Güney Kıbrıs’la adanın güneybatısında 5’inci parselde, Türkiye’nin de kıta sahanlığını işgal edecek şekilde bir anlaşma, petrol arama anlaşması, enerji arama anlaşması imzalandı. Her ne kadar Sayın Çavuşoğlu “Kıta sahanlığımızı ihlal etmez.” diyorsa da doğru değil. Tutun ki doğru, tutun ki Sayın Çavuşoğlu doğru söylüyor, peki, biz adanın her yerindeki haklarımızdan vaz mı geçtik? Böyle bir anlaşma bize rağmen nasıl olur da yapılabilir, Türkiye’ye rağmen nasıl yapılabilir? Nerede bu devlet? Bu devleti yönetenler nerede? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ama siz bu tutumunuzla Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’ni tanıdığınızı biliyor musunuz? İstedığınız kadar bizi dinlememek için bu sıraları boş bırakın, biz buradan millete sesleneceğiz millete, size değil! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Onun için bu gerçekleri haykırma yeri burası, burası, bu Meclisin kürsüsü. Bütün bu yaptıklarınız sürpriz mi? 2017’de İsviçre’nin gözlerden uzak, Irak bir köşesinde... Burada hamaset kolay arkadaşlar, vatan millet hikâyesi anlatmak, işte vatan millet hikâyeleri burada, gerçeği burada, hikâyeler burada, şehitler burada. İsviçre’de Güney Kıbrıs Rum Lideri Anastasiadis

ile Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ne konuştu? Türkiye'nin mektubunu konuştu, Hükûmetin mektubunu. Ne yazıyordu o mektupta? Türkiye "Garantörlük Anlaşması"ndan vazgeçebiliriz." demişti "Vazgeçebiliriz." Bereket, dua edin de Annan Planı'nda olduğu gibi Rumların aç gözlülüğü yüzünden geçmedi orası yoksa bu iş bitmişti. Bu eğer cinnet değilse ihanettir arkadaşlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yani milletimizin yüksek çıkarlarından vazgeçmeye kalkışanların iktidarlarını sürdürmek için göze aldıkları hiçbir şey sürpriz olamaz artık.

Tayyip Bey son Katar çıkarmasında yaptığı açıklamada Katar'ı kastederek "Umarım bu karardan vazgeçerler." demişti. Belli oldu, Katar vazgeçmemiş. Peki, Tayyip Bey "Savaş sebebi." dediği kararı değiştiremiyorsa Katar'a, niye gitti? Ne işi vardı Katar'da? Bizim gıyabımızda, Türkiye'nin millî menfaatleri konusunda anlaşmalar imzalayan bir ülkede ne işimiz vardı? Yoksa mantıksız, temelsiz, akla ve bilime aykırı ekonomistliğiyle batırdığı ekonomiyi seçimlere kadar suyun üstünde tutayım diye siyasi mahiyeti belli olmayan bir swap anlaşmasıyla tarihe sığmayan bu büyük ülkeyi, tarihe sığmayan bu büyük ülkeyi küçük bir ili büyüklüğündeki eski parçasının sömürgesi konumuna indirgeyip alçaltmayı göze mi aldınız? İlimiz büyüklüğündeydi.

Dış politikayı iç politikaya alet etmeniz ve ideolojik takıntılarınız nedeniyle bakın, Amerika ve Rusya geldi, Suriye sınırımıza oturdu. İkisi de PKK ve YPG'yi destekliyor. Yanlış Suriye politikalarınız yüzünden bize düşen ise faili meçhul, hesabı sorulamayan şehitler, İdlib'de terör çöplüğüne bekçilik etmek, milyonlarca sığınmacıya hem de milletimizin rızından keserek bakıcı olmak; işte, Suriye'den Türkiye'nin payına düşen bunlar.

Değerli vatandaşlar, değerli Türk milleti; tüm kuvvetlerin tek adama tabi kılındığı bu garabet rejime sandıkta özgür iradenizle son vermelisiniz. Meclisin sizin adınıza bütçe yapması, harcanan bütçenin hesabını sorma hakkının yeniden kazanılması için, istiklal ve istikbalimiz için sizin iradenizle hukukun üstünlüğüne ve meclisin eşitler arasında birinci olduğu mutlak kuvvetler ayrılığına dayalı anayasal bir demokrasi ve cumhuriyeti hep birlikte inşa etmeliyiz. Bizim iktidarımızda demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü alanlarında hiçbir boşluk bırakmayacağız. Sayın Akşener'in söz verdiği iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde temel hak ve özgürlükler mutlak anayasal güvenceye alınacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türkiye'nin bozulmuş olan idari yapısı çağdaş ihtiyaçlara göre yeniden düzenlenecektir. Türkiye'de kapsamlı bir yargı reformuna gidecektir. AB standartlarını yakalamak ve aşmak için ekonomik ve sosyal reformlar yapılacaktır. Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle ilişkileri sığınmacılar parantezinden çıkarılacak, eskiden olduğu gibi, partilerüstü bir devlet siyasetiyle, birbirini takip eden bir siyasetle yeniden müzakereler başlatılacaktır. Türkiye'nin Kafkaslardan Orta Asya'ya ve Orta Doğu'ya, Rusya ve Ukrayna'yı kapsamak üzere Hazar havzası ve Karadeniz havzasından, Yunanistan ve Kıbrıs da dâhil olmak üzere Akdeniz'e uzanan geniş coğrafyadaki barışçı önder rolü yeniden sağlanacaktır. Onurlu devlet, onurlu siyaset bizim siyasi hedefimizdir. Hedefimiz, kaybettiğimiz Adalet ve Kalkınma Partili yılları telafi ederek evrensel uygarlığa ve zenginliğe ulaşmaktır. Esasen, Büyük Atatürk'ün bize, gördüğü, gösterdiği istikamet de odur.

Kral Çıplak hikâyesini hepimiz bilirsiniz. Değerli milletvekilleri, Türk milleti için önüne sandığın geleceği gün "Kral çıplak!" diye haykıracağı gündür. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Seçim sandığı milletimizin önüne ister erken ister zamanında gelsin o gün aynı zamanda milletimiz için ekonomik buhrandan çıkışın, özgürlüklerle kucaklaşmanın başlangıcı, egemenliğin nihai sembolü olan bütçe hakkını gerçek adresine, yüce Meclise yeniden teslim etmenin tarihi olacaktır.

Yüce meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'a aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış buluyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, üç yıldır bütçe görüşmelerinde Diyanet İşleri Başkanlığı hakkındaki eleştirilerimizi dile getiriyorum. Bunu yaparken genelde Başkanlık özelinde yapılması gerekenleri söylüyor, doğruları takdir ediyor ve yanlış yapılanları da dile getiriyorum. Ancak bu bütçede biraz farklı bir tarzda konuşacağım çünkü iktidar İslam’ı siyasallaştırmakta ve inancımızı yanlışlarının örtüsü hâline getirmekte artık zirve yapmıştır. Bu politikanın bir numaralı aktörü de maalesef Diyanet İşleri Başkanımız Sayın Ali Erbaş olmuştur. Ülkemizde adalet sistemi yerle bir olmuş, insanımız Twitter’da feryat ederek adalet arama noktasına gelmişken bir bakıyoruz Yargıtay binasının açılışında Sayın Erbaş’ı dua eder hâlde buluyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne var bunda?

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Dua güzeldir, hepimizin muhtaç olduğu Allah’a yakarıştı ancak Sayın Erbaş’ın elleri niyaz için mi açıldı, yoksa iktidarın adaletsizliklerini örtmek için mi açıldı, bunu bilemiyoruz.

Diğer taraftan, bakıyorsun, iktidar sosyal medya yasasıyla ifade özgürlüğünü kısıtlamaya niyetleniyor, sahneye yine Sayın Erbaş çıkıyor ve diyor ki: “Tarihte görülmediği kadar sosyal medya ve iletişim kanallarıyla gençlerimize, çocuklarımıza sürekli dinsizlik aşılanıyor.” Yani iktidarın insanları dinden soğuttuğu gerçeğini örtmek ve sosyal medya kısıtlamalarına meşruiyet kazandırmak için Sayın Erbaş suçluyu sosyal medya ilan ediyor. Sayın Erdoğan, ekonominin batmasındaki rolünü unutup stokçulara ceza keseceğini, mallarına el koyacağını söylüyor, Sayın Erbaş orada da hemen fetva vermek için devreye giriyor ve “Stokçuluk haramdır.” diyor. El insaf diyorum. Sayın Erbaş’ı haklı olan bu çıkışları yaparken görüyoruz ama ne hikmetse hiçbir zaman adam kayırmayı, torpili, devlet malını çalmayı, rüşveti ve tüyü bitmemiş yetimin hakkının yenmesini lanetlerken, bunlar için fetva verirken asla göremiyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sayın Erbaş, hiç mi İmam-ı Azam Ebu Hanife’den ilham almamıştır? O büyük alim ki “Ancak ilmi bir ihtiyaçtan dolayı devlet başkanıyla yakınlık ilişkisi içerisinde ol. Onun yanında ateşin içerisindeymiş gibi ol.” demiştir ama Sayın Erbaş bırakın ateş içinde olmayı Sayın Erdoğan’ın yanında kendisini cennet bahçesinde gibi hissetmektedir. Sayın Erbaş’a buradan bir tavsiyede bulunmak isterim: Makamınızı korumak için Mustafa Sabri’ye özeneceğinizde doğru bildiğini savunduğu için kırbaç cezası almış, zindanlara atılmış İmamı Azam Ebu Hanife’yi örnek alın. Gerçek din adamının tavrı tam da budur. Çok siyaset yapmak istiyorsanız Sayın Hulusi Akar gibi siz de örnek olun, o nasıl üniformasını çıkarıp siyasete girdiyse siz de cübbenizi ve sarığınızı çıkarın, karşımızda siyaset yapın. Makamınızı bu çarpık işlere asla alet etmeyin. Unutmayın ki Yüce Allah bütün bunların hesabını ahirette mutlaka soracaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, bu çarpık durumun bir sebebi de ucube Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve getirdiği liyakatsizliktir. İşte, bu sebeple iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde Diyanet İşleri Başkanı fermanla değil, Cumhurbaşkanı ve Başbakanın ayrı ayrı iradelerinin yer aldığı müşterek kararnameyle atanacaktır. Diyanet İşleri Başkanlığının Sayıştay raporlarına bir daha utanç vesikası olan yolsuzluk ve usulsüzlükler giremeyecektir. Diyanet bir daha camilerde iktidara protokol uygulamayacak, milyonluk makam arabalarıyla israf etmeyecektir. Kısacası, Diyanet, Atatürk onu nasıl kurduysa o günkü ruhuyla yüce dinimiz İslam’a ve Türk milletine hizmet edecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında İslami değerler, o kadar şahsi menfaatlere ve siyasete alet edilmiştir ki milletimiz, maalesef, dine dair her şeyden uzaklaşmaya başlamıştır.

Geçtiğimiz üç bütçede de “Ülkede deizm ve ateizm artıyor, insanlar dinden soğuyor.” demiştim. Hem Diyanet hem bağlı olduğu Cumhurbaşkanlığı bana “Bunun bilimsel dayanağı yok.” demişler ve itiraz etmişlerdi. Şimdiyse Sayın Erbaş, maalesef bizim dediğimize gelmiştir. Diyarbakır’da bir açılışta konuşan Erbaş “Gençlerimizi deizme ve ateizme kaptırmayalım.” demiştir. Biraz önce örnek verdiğim gibi ülkemizde dinsizliğin arttığını ve bunun sebebinin de sosyal medya olduğunu söylemiştir. Yüce Meclisin huzurunda sormak istiyorum: Sayın Erbaş, biz bunu üç yıldır bas bas bağıyoruz, sizin aklınıza şimdi mi geldi Allah aşkına? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sayın Erbaş, madem ülkede dinsizlik artıyor, siz ne işe yarıyorsunuz? Asıl göreviniz, gençlerimizi bu beladan uzaklaştırmak, yüce dinimizi ve tek Allah inancını sevdirmek değil midir?

Sayın Erbaş’ı bu görevde tutan iktidar da benzer bir zihniyettir. Ekonomi yerle bir olmuş, yolsuzluk almış başını gitmiş ve bunun tek sebebi, iktidarın, milletimizin dinî değerlerini sömüren, siyasete alet eden politikaları olmuştur. Bu gerçek ortadayken “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” gibi iktisat ilmini çöpe atan bir yaklaşımı “Nas var, nas.” diyerek savunmak, ülkeyi iflase sürüklemeye İslami bir kılıf bulmaktan başka bir şey değildir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Dün “Faiz dünya gerçeğidir, reddedemeyiz.” derken ilgili Kur’an hükümleri henüz –haşa- inmemiş miydi, vahyolmamış mıydı? Çiftçinin Tarım Kredi borçlarındaki faiz, öğrencinin KYK borçlarındaki faiz, vergi borçlarındaki gecikme faizi, esnafın borçlarındaki faiz haram değil midir Allah aşkına? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yüce dinimizi suistimal eden bu zihniyet acilen terk edilmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, 15 Temmuzda FETÖ’cülerin saldırısından kurtulmayı Allah Resulü Hazreti Muhammed ve Hazreti Ebubekir’in örümcek ağıyla kurtulmasına benzetmek AK PARTİ iktidarının eseridir. Belediye başkanına oy vermeyi kıyamet günü beraat belgesi almaya bağlamak AK PARTİ iktidarının eseridir. “Erdoğan’a dokunmak ibadettir. Cumhurbaşkanına karşı çıkmak haramdır.” gibi din dışı sözler AK PARTİ iktidarının eseridir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bin yıllık tasavvuf geleneğimizi sürdürenleri tenzih ederek söylüyorum, bazı tarikatların, cemaatlerin holdingleşmesi, devlete insan kaynağı temin etme organizasyonlarına dönüşmesi AK PARTİ iktidarının eseridir. Kısacası, bu iktidarın yaptığı merhum Mehmet Akif Ersoy’un deyimiyle “Allah’la iskât” yani Allah’la susturmaktır, Allah’la aldatmaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İşte, bundan Türk milletini kurtarmak için iktidar olacağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, Diyanet bütçesinin tamamına yakını personel harcamalarına gitmektedir. Buna rağmen, din görevlileri açısından pek çok mağduriyetler vardır. Özellikle, binlerce fahri Kur’an kursu öğreticisi, vekil imam sıkıntı yaşamaktadır. Bütçe görüşmesi öncesi bu kardeşlerimizin kurduğu platformun temsilcileriyle de görüştüm. Bu insanlar, KPSS ve alan puanı alarak ve mülakata girerek göreve başlamaktadırlar ancak vekil imamlar, normal imam maaşının üçte 2’si oranında maaş alabilmektedirler; sigortalıların prim günü sayıları maalesef çalınmaktadır. Fahri Kur’an kursu öğreticileri ise çok daha düşük maaşlar almaktadırlar; görevleri sonlandığında tekrar aynı süreçlerden geçmek durumunda kalmaktadırlar. Diyanet İşleri Başkanlığı bu mağduriyeti gidermeli, kadrolu personel alımında vekil personele öncelik tanıyarak bu yetişmiş ve tecrübeli personeli hakıyla değerlendirmelidir; vekil personel uygulamasına da kökten son verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Peygamber Efendimiz “İnsanlardan iki sınıf var ki onlar kurtuluşa ererse insanlar da kurtuluşa erer, onlar fesada girerse insanlar da fesada girer; bunlar âlimler ve yöneticilerdir.” buyurmuşlardır. İşini hakıyla yapan ve vicdanları rahat olan âlimlerimizi ve yöneticilerimizi tenzih ediyorum. Lakin, bu iki sınıfta sayenizde büyük sorunlar vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – İktidar, zaten malumunuz, miadını doldurmuştur. Din adamlarına olan güvenin nasıl azaldığını yakın zamanda yapılan pek çok kamuoyu araştırması bize göstermiştir. İYİ Parti olarak, bu devranı tersine çevirecek ve hem Diyanete hem de bütün din adamlarımıza güveni yeniden tesis edeceğiz inşallah. Peygamber’imizin vârisi olan âlimleri, din adamlarını yeniden milletimizin gönlündeki asıl yerine oturtmak için çalışacağız. Bu gerçekleşene kadar sizleri uyarmaya devam edeceğiz.

Sizin sevdiğiniz Necip Fazıl Kısakürek’in sözleriyle sözlerimi bitiriyorum: “Müjdecim, kurtarıcım, Efendim, Peygamber’im; sana uymayan ölçü, hayat olsa teperim.” Âlimlerimizin bu düstura uymalarını tavsiye ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin’e ait.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; millet iradesinin ortaya konulmasını sağlayan temel mekanizmalardan bütçe hakkı Cumhurbaşkanlığı sistemiyle maalesef Millet Meclisinden alınmıştır. Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütçe görüşmeleri de etkisiz hâle getirilmiştir. Komisyondaki sorulara bakanlar tarafından ya hiç yanıt verilmemekte ya da baştan savma cevaplar verilmektedir, Genel Kurulda da durum aynıdır. Örneğin, dün Sayın Çavuşoğlu bize bir hayal tablosu çizmiş, hiçbir sorumuza yetkin ve yeterli cevap verememiştir. Yazılı soru önergelerinde de durum böyledir. Yeni sistemle Meclise yönelik bu tutum Meclisimizin ve demokrasimizin itibarını ihlal etmekte, millete saygısızlık olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ne acıdır ki ülkemiz artık bazı uluslararası rejim sınıflandırmalarında “sultanı rejim” olarak değerlendirilmektedir. Bu tiranlığın başka bir tarzıdır.

2017’de yeni bir Anayasa kabul edildi ama o Anayasa kabul edilip 2018 seçimleri yapıldıktan sonra Türkiye’nin anayasasızlaştırılması ivme kazandı. Norm devleti, değerler devleti olma özelliği iyice aşındı, önlem devleti boyutu öne çıktı. Keyfilikle birlikte önlem devleti vasfı başat hâle geldi. Bunun için “sultanizm” kavramını kullanıyoruz, bunun için “Totaliter devlete gidış.” diyoruz. Ülkemizde demokrasi ve insan haklarının yeniden doğuşu ve geliştirilmesi ancak yeni bir iktidar ve iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş demokratik parlamenter sistemin tesisiyle mümkün olabilir. Türkiye, tarihiyle, kültürel birikimiyle, halkının olgunluğuyla demokrasiyi hayli hayli hak etmektedir. Ülkemizi yükseltecek temel zemin demokrasi ve hukukun üstünlüğüdür. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay bütçenin sunuş konuşmasında Suriye sınırımızda oluşturulmak istenen terör devletini önlediklerini belirtmiştir. Yanlış bilgilendirildiği anlaşılıyor. Suriye’de, Suriye Demokratik Güçleri ile Esad yönetimi arasındaki diyalog giderek gelişmekte; Rusya ve ABD’nin uzlaşısı ve desteğiyle Suriye’nin kuzeyinde bir PKK/PYD-YPG “antite”si kurulması ihtimali her geçen gün güçlenmektedir. Örgütün yöneticileri, Washington’da ve Moskova’da üst düzey kabul görmektedir. Malum, biz Suriye’de ABD ve Rusya’ya tabi duruma düşürüldük; önleme kapasitemizden ziyade, önlenme hâlimiz ve rızaya maruz konumumuz öne çıkıyor.

Sayın Oktay “Ermenistan işgaline karşı Karabağ’da Azerbaycan’ın yanında olduk.” ifadelerini de kullandı. Hepimiz can Azerbaycan’ın yanındayız ama Azerbaycan’da elde edilen zafer neticesinde yapılan anlaşmada Türkiye, ateşkesi izleme göreviyle yetinirken; Rusya, hiçbir zaman olmadığı kadar Ermenistan’a ve de Azerbaycan’a nüfuz etmiş, bölgede gücüne güç katmıştır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Zengezur Geçidi yani Türkiye-Azerbaycan bağlantısı bile Rusya’nın denetiminde olacaktır.

Sayın Oktay, Libya'yla yaptığımız anlaşmaların Doğu Akdeniz'deki varlığımızı tescillediğini belirtmiştir, oysa izlenen yanlış politikalar nedeniyle Türkiye Doğu Akdeniz'de tarihte hiç olmadığı kadar aşınmış ve etkinliği zayıflamıştır. İktidar bölgede birbirleriyle husumet içindeki ülkelerin Türkiye'nin tezlerine karşı bir araya gelmelerini ve yakınlaşmalarını sağlamıştır. İktidarın, Varlık Fonunu peşkeş çekme gayreti içinde olduğu Katar bile -biraz önce arkadaşlarımız değindi- bugün Rum kesimiyle hidrokarbon arama iş birliği yapabilmektedir. On dokuz yıllık iktidar Doğu Akdeniz'de uluslararası hukuk bağlamındaki egemen haklarımızın hukuki güvence altına alınmasında ve hidrokarbon kaynaklarına ilişkin ciddi arama ve sondaj çalışmalarının başlatılmasında hayli gecikmiştir.

Bölgede 2000'lerin başından beri doğal gaz rezervleri üzerinde çalışılıyor. İlk büyük gaz rezervi ise 2009'da keşfedildi, siz ise Yunan adalarının Türkiye kıta sahanlığını engelleyecek bir etki oluşturmayacağını Birleşmiş Milletlere bildirmek için Kasım 2019'u beklediniz; gecikme çok açık değil mi?

Ege'de Türkiye ile Yunanistan arasındaki güç dengesi bağlamında Yunan tarafı önemli adımlar atmaktadır. Yunanistan'a karşı üstünlüğümüz tabii ki sürmektedir ancak iktidar S-400 yanılığında bocalarken, Rusya'dan ikinci teslimatla ilgili kinayeli açıklamalar gelirken Yunanistan son dönemde hem askerî kapasitesini geliştirmekte hem de ittifak zeminini genişletmektedir. Bu, iktidarın öngörülen ve sağduyudan yoksun uluslararası ilişkiler anlayışının sonucudur. Türkiye, eskiden kritik meselelerde bölgesinde yaşanan sorunları yatıştırılmaya yönelik adımlar atar, tarafları tarafsızlığına ikna ederek söylediklerinin itibarını temin ederdi. Türkiye, cumhuriyet tarihi boyunca bölgedeki ülkelerle hem ekonomik ve kültürel bağlarını geliştirmiş hem de bu yakınlıkları pozitif gündem yaratan bir siyasi iş birliğine dönüştürmüştür. Bugün ise normal koşullarda bir araya gelmesi mümkün olmayan ülkeler Türkiye'ye karşı ittifak yapıyorlar. İktidar, ülkemizi durup dururken gereksiz risk ve tehditlere maruz bırakıyor.

Filistin davasına da değinmek istiyorum, bu da bir başarısızlık örneğidir. Türkiye, Filistinlilerin haklarının korunması konusunda hiçbir dönemde bu dönemdeki kadar zayıf kalmamıştır. Filistinli kardeşlerimizin durumu son on yılda gerilediği kadar hiç gerilememiştir. Bosna Hersek'te de durum farklı değildir. Sayın Erdoğan'ın geçtiğimiz ay Türkiye'de ağırladığı Dodik'in öncülüğünde toplanan Sırp Meclisi, 10 Aralık 2021 tarihinde aldığı kararla Bosna Hersek'in bölünmesine giden kapıyı ardına kadar aralamıştır. Silahlı kuvvetler gibi Bosna Hersek devletine ait bazı kritik kurumların yetkilerinin Sırp Cumhuriyeti'ne devredilmesi tasarısı kabul edilmiştir. Dışişleri Bakanlığımız istediği kadar açıklamalar yapsın, itiraz etsin; atı alan Üsküdar'ı geçmektedir. Bu, Dodik projesi de Rusya tarafından desteklenmektedir.

Dün Sayın Dışişleri Bakanına sordum, bugün de size soruyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı: Onlarca yıllık emek ve çabanın eseri olan savunma sanayimizin öncü şirketlerinin veya başka önemli sanayi kuruluşlarımızın Birleşik Arap Emirlikleri'ne yahut da başka ülkelere kelepir fiyatına satılması iddialarının gerçek dışı olduğunu taahhüt edebiliyor musunuz?

Biz, yabancı sermayeye karşı değiliz. Bir avuç dolar için veya siyasi ve diplomatik hataları onarma adına varlıklarımızın haraç mezat pazarlanmasına itiraz ediyoruz. Sayın Genel Başkanımızın da belirttiği gibi "Devletimizin en kritik kurumlarının peşkeş çekilmesine müsaade etmeyeceğiz." Bunu bir defa daha hatırlatmak istiyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Sayın Oktay, bütçenin ilk gününde muhalefetin millî menfaatler yönündeki eleştiri ve önerilerini "tükenmişlik ve çarpıtma" olarak tanımlamış, "Gidin, bunları ağlayarak günlüğünüze yazın." ifadelerini kullanmıştır. Bunu küstahlığa uzanan bir üslup olarak nitelendiriyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin yaptığımız küstahlık.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Sayın Oktay'ın TBMM'ye bir özür borçlu olduğunu düşünüyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Arkadaşım Sayın Çıray da Cumhurbaşkanlığı Kabinesi konusuna değindi. Sayın Oktay'dan 25 Mayıs 2021 tarihli yazılı bir soru önergesiyle “Cumhurbaşkanlığı Kabinesi” kavramı hakkında hukuki bir açıklama rica etmiştim, cevap alamadım.

Değerli arkadaşlar, İYİ Parti olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda asgari ücret, EYT'liler, 3600 ek gösterge, şehit ve gazi aileleri, sağlık çalışanları gibi pek çok konuda verdiğimiz önergeler reddedilmiştir. Vatandaş gözetmeyen 2022 bütçesi, yokluk ve yoksulluk bütçesidir. Övündüğünüz büyüme rakamlarıysa Türkiye'yle sınırlı değildir; Covid döneminde daralan bütün dünya ekonomileri, 2021 yılını büyümeyle kapatacaklardır. Avrupa'da da Türkiye'dekine benzer büyüme oranları vardır. Örneğin, Fransa'da beklenen büyüme, yüzde 6,5 gibi on yıllardan beri görülmemiş bir düzeydedir. İktidar, döviz kurunu ve ekonomiyi yönetememekteki beceriksizliğini, hezeyanlı hesaplarla, dikkatleri büyüme rakamlarına çekerek gizlemeye çalışmaktadır. Heyhat! Türk lirasının değer kaybı durdurulamamaktadır, bugün 1 dolar 15 TL'ye doğru gidiyor.

Çin Halk Cumhuriyeti'yle ilgili yeniden bir öykünme hikâyesi gündeme geliyor. Çin'e öykünürken asıl arayışın kalkınma boyutu değil totaliterlik boyutu, toplum üzerinde üç beş kişinin hatta tek bir kişinin tahakkümünün tesis edilmesi olduğunu bilecek kadar anladık bu rejimi. Doğu Türkistan'da yaşanan mezalimle ilgili yıllardır ufak bir eleştiri bile ortaya koymama nedeniniz de bu hayranlık olsa gerek. Batılı ülkelerin Çin'i kınama metnine geçtiğimiz ekim ayında zar zor taraf oldunuz. Doğu Türkistan'daki soydaşlarımızın uğradığı zulüm bu kadar açıkken Çin'de düzenlenecek olimpiyatlara katılma durumumuz ne olacak? Bir daha soruyorum bunu, kamuoyu yanıt bekliyor. Bugün Sayın Genel Başkanımızın himayesinde “İnsan Hakları ve Doğu Türkistan” toplantısını gerçekleştirdik, durumun vahametini bir defa daha tüm açıklığıyla gördük.

Değerli arkadaşlar, vatandaşımız, Türkiye'nin geleceğini Çin, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar gibi ülkelerle ilişkilerde değil, Avrupa Birliği istikametinde görmektedir. Türk milleti kendisi için neyin iyi olduğunu çok iyi tespit edebilmektedir. Anketlerde AB üyeliğine olan destek yüzde 70 dolaylarında çıkmaktadır. Oysa bizim AB'yle ilişkilerimiz her zamankinden daha donuk ve bozuk bir noktadadır. Avrupa Birliği de Türkiye'ye karşı birçok hata yapmıştır elbette, bugün bunların muhasebesine girmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ama Türkiye'nin mevcut iktidarla vatandaşımıza yönelik demokrasi, hukuk, insan hakları taahhütlerinin çok gerisine düşmüş olması, İYİ Parti olarak bizleri fevkalade üzen bir gerçekliktir.

Kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Konseyiyle ilişkilerin gerilemesinin de iktidarın işine gelen bir olay olarak gözüktüğü ortaya çıkıyor. Her hâlükârda ekonomide, hukukta, siyasette ve uluslararası ilişkilerde yaşadığımız bu kâbus dönemi elbette bitecektir. İlk seçimlerde iktidara geldiğimizde evrensel değerlerle uyumlu ve ayakları yere basan bir yaklaşımla milletimizi ekonomik ve sosyal açıdan refaha kavuşturacağız, sahici demokrasiyi ve hukuk devletini tesis edeceğiz “Büyük Türkiye” hedefine doğru hızla ilerleyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Türkiye'nin bütün bunları gerçekleştirme ve sağlama gücü ve potansiyeli vardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'da.

Buyurun Sayın Sıdali. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen seneye göre yüzde 60 artırılarak 680 milyon liraya çıkarılan bir devlet kurumunun bütçesini, İletişim Başkanlığının bütçesini oylayacağız. Bu dev bütçeyle, toplamda 816 personelle faaliyet üreten İletişim Başkanlığı ne yapıyor? Yaptığı işleri takip ediyoruz ancak AK PARTİ'ye tamam ama sektöre, millete, devlete ne faydası var anlayamadım. Gördüğümüz “‘Türkiye’ markasını güçlendirmek” parolasıyla yola çıkan ancak üç yıllık serüveninde yalnızca Cumhurbaşkanının “PR”ını yapmaya çalışan, iktidarın sopası konumunda, fırsat bulduğu zamanlarda seçilmişlere ayar vermeyi dahi görev edinen bir kurum oldu. Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünü ilga edip kurduğunuz bu kurumu, kocaman binasında dezenformasyon merkezi hâline getirdiniz. Parti devletlerindeki propaganda bakanlığı edasıyla hareket eden, âdeta iktidar partisinin yayın organı olan bir kurumdan bahsediyoruz. Devletin kurumlarının ve onları yöneten seçilmemişlerin bu denli partizanlaştığı bir ortamda demokrasiden söz edebilir miyiz? Edemeyiz, edemiyoruz da. Bunun adı olsa olsa demokrasimsi oluyor, ola ola dünyanın illiberal demokrasileri olarak tanımladığı grubun içinde anılmamıza vesile oluyor; cumhuriyetimiz bunu hak etmiyor.

İletişim Başkanlığının görevleri arasında, basın kuruluşlarının ve mensuplarının çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli önlemleri almak yer alıyor. Peki, onlar ne yapıyor? Bir yandan yerel basın bir ilana, bir aboneye muhtaç ediyor; diğer yandan da bunu kamuda tasarruf gerekçesiyle yaptıklarını söylüyor. Yerel basın temel gelirini, can suyunu kaybediyor. Üç beş maaşlılara huzur hakkı dağıtırken, bütçede binlerce israf kalemi varken akla gelmeyen gerçek tasarruf, konu yerel basın olunca ana gündem maddesi oluyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yine, bir yanlış başka bir yanlışla düzeltilmeye çalışılıyor. Biz bugün burada kâğıda, boyaya, kalıba gelen yüzde 300 zamları ve yerel medya organlarının yardım alamazlarsa kapanma risklerini değil, dijital medya çağına nasıl ayak uydurmaları gerektiğini konuşmalıydık. Ancak maalesef ki demokrasinin temel taşının çatlatılmaması gerektiğini konuşuyoruz. Başka ne yapıyorlar? Denetlemekle görevli oldukları Basın İlan Kurumunun Cumhurbaşkanı tarafından atanması gereken 12 Genel Kurul üyesinin bir yıldır atanmamasına sessiz kalıyorlar. Denetlediği makam ile sorumlu olduğu makam arasındaki iletişimi bile sağlayamayan bir Başkanlıktan söz ediyoruz. Daha başka ne yapıyorlar? Keyfi gerekçelerle gazetecilerin sarı basın kartlarını iptal ediyor, duayen gazetecilerin bile kartlarını yenilemiyor, hakkı olanların kartlarını vermemek için de ayak sürüyorlar. Kimin gazeteci olup kimin olamadığına alınan eğitimler, bitirilen okullar, çalışılan kuruluşlar, okurların takdiri değil, resmen onlar karar veriyor. İşlerini değil, işlerine geleni yapıyorlar.

Bırakın Türkiye'nin marka değerini arttırmayı, siz Türkiye'ye kaybettiriyorsunuz. Bu kurum iletişimi yaygınlaştırabileceksen daraltıyor, özgürleştirebileceksen hapsediyor, kolaylaştırıracakken zorlaştırıyor. İletişimi genişletmesi gerekirken âdeta iletişimi sınırlayan Başkanlığa dönüşüyor. Sonunda da olan, dijital dönüşüm çerçevesinde gelişen yeni medya ortamında yerli ve millî alanı büyütme yerine, kısıtlı iletişim ekosistemi yaratarak fırsatları yabancı platformlara kaçırarak küçültüyor. Oysaki bu alan ülkemiz için çok büyük avantajları bünyesinde barındırıyor. Dünya medya yatırımları 605 milyar dolara ulaşmış durumda. Bu yatırımların artık yarısından fazlası dijital mecralarda yapılıyor. Bu pazarda biz ancak 31'inci sırada kendimize yer buluyoruz. Toplam hacimdeki payımızsa yalnızca yüzde 0,33; buradaki payımız en az 2,5 kat artırılabilir.

Film, belgesel, dizi alanlarında liyakatli kadroların çokluğu, başarılı teknik ekipleri ve doğal plato olan coğrafyasıyla ülkemiz büyük bir potansiyel taşıyor. Doğru teşvikler, bilimsel planlamalar, aktif genç nüfusun buraya kanalize edilmesiyle yepyeni ve sürdürülebilir bir alan yaratabiliriz; böylece, dijitali ülkemizin önemli bir ihracat kalemi hâline de getirebiliriz. Sizse bu potansiyeli değerlendirmek yerine “haftanın teröristi” panosuna dijitali koymayı tercih ettiniz. Yazık değil mi o gençlere?

Dezenformasyonla, hakikatin çarpıtılmasıyla elbette ki sonuna kadar mücadele edilmesi gerekiyor; aynı zamanda vatandaşın doğru habere ulaşma hakkını da koruyarak bunu yapmalısınız ancak siz kontrol edemediğinizi bertaraf etmenin peşinde koşuyorsunuz. Mecliste de sokakta da dijital mecralarda da samimi eleştirilerden korkmayın. İfade özgürlüğü, elbette ki -hakaret ve iftira dâhil- her istediğini söyleyebilme ayrımlığı değildir fakat birinin her şeyi söyleyebildiği, diğerinin ise hiçbir şeyi söyleyemediği bir ortam olmaz. Sosyal medya başta olmak üzere dijital mecraları demokrasinin ana tehdidi zannetmek, aslında sosyal medyaya da demokrasiye de doğru yerden bakmadığınızın açık göstergesi. Anlaşıyor ki iktidarın saplantılı yeni hedefi dijital mecralar. Kontrol edilemez olandan bu denli tedirgin olunmasının sebebi korkmayı gerektirecek eksikliklerin açığa çıkmasını engellemek mi? Gerçekten hakikati gizleyebileceğinizi veya yönetebileceğinizi mi zannediyorsunuz? Siz, sanıyorsunuz ki biz sussak mesele kalmayacak, hâlbuki biz sussak tarih susmayacak, tarih sussa hakikat susmayacak. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Hatırlayın, “Yasaklarla mücadele edeceğiz.” diyerek iktidar oldunuz, yirmi yıllık serüveninizin son günlerini yaşarken yasakların sembolü hâline geldiniz. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki yasaklamak hiçbir fayda sağlamıyor, Türk milletine yasaklarınız sökmüyor. Bunu sizi iktidara getirirken de gösterdiler, bizi iktidara getirirken de sizlere gösterecekler. Gerçekten Türkiye’nin marka değerini artırmak istiyorsanız yapmanız gereken çok açık; hayal ettiğiniz içine kapalı, kısıtlı iletişim platformu yerine dışa dönük, fırsatları yakından takip eden ve rekabet edebilen bir iletişim ağını kurmak. Bu da ancak fikir ve ifade özgürlüğünün yaratıcılıkla birleştiği hoşgörü ortamında gerçekleştirilebilir. Unutmayın, yeni fikirler ancak özgürlüğün gölgesinde yeşerir.

Değerli milletvekilleri, “web 4.0” “metaverse evreni” gibi konular konuşulurken bizse hâlâ sizi ifade özgürlüğünün kutsal ve evrensel bir hak olduğuna ikna etmekle uğraşıyoruz. Merhum Demirel’in de söylediği gibi “Bir ülkede insanlar düşündüklerini söyleyemiyorsa, iyiye kötü, kötüye iyi demek mecburiyetinde kalıyorlarsa doğru nasıl bulunacaktır?” (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Düşünceden bu kadar korkmayın, milletin ferasetine inanın ve güvenin. Bir zamanlar sizi o iktidara getirmişti, unutmayın. Artık milletin ferasetinden korkuyorsunuz, farkındayız ancak korkunun siyasi iflasınıza da faydası yok, onun da farkındayız. En azından giderayak doğru bir şeyler yapmış olursunuz; daha fazla yazık etmeyin bu aziz milletin erdemine, irfanına, heyecanına, bilimine, yaratıcılığına ve hatta hicvine. Siz, bu milleti, 1970’li, 1980’li yılların siyasi olgunluğunu bile özler hâle getirdiniz. Hep elli sene evvelinden, yetmiş sene evvelinden örnekler veriyorsunuz, eleştiriyi hor görüyor, kötüluyorsunuz. Bakın, o günlerde nasıl bir ülkedik? Cumhurbaşkanlarımız, başbakanlarımız kendilerini hicveden tiyatrolara gider, kendilerine yönelik espirlere kahaahalarla güler, hicivli karikatürleri çizlerinden imzalatarak alır, odalarına asarlar, böylece eleştirinin önünü açarlardı. Bugün, içindeki hakareti hâkimlerin bile anlayamadığı beyanlardan dolayı insanlar mahkeme kapılarında sürünüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Ancak millet bugünü hicvetmek için bile Özallı, Demirelli, Ecevitli, Erbakanlı karikatürleri paylaşıyor. O dönemin nezaketini, liderlerin bir arada katıldıkları açık oturumları bile özlüyor. Biz, elli sene öncesini özler hâle getiren ve siyasi nezaketten uzak zihniyetiniz bu ülkeyi, bu cumhuriyeti çağın gerisinde bıraktı diyoruz. Gülümsememizi, mutluluğumuzu, huzurumuzu elimizden aldınız; bizi birbirleriyle kavga eden, asık suratlı ve endişeli hâle getirdiniz. Ya huzurun iletişimini yapın ya da vazgeçtim, düşün milletin yakasından, yük olmayın, başka ihсан istemiyoruz. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar) Ya da ondan da vazgeçtim, getirin sandığı, millet yapsın. Genel Başkanım Sayın Meral Akşener’in dediği gibi “Biz hazırız, biz çözeriz.”

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’a ait.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz İYİ Parti Grubu olarak bu Mecliste dördüncü bütçeye katılıyoruz, dördüncü bütçemizi yapıyoruz. Biz bugüne kadar askerimiz, polisimiz eli güçlü olsun; askerimiz, polisimiz sıkıntıya düşmesin diye Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bütçesine sürekli “evet” dedik. Biz böyle düşünürken siz ne yaptınız? Bu devletin en önemli kurumlarından biri olan Savunma Sanayii Başkanlığı kurumuna eski milletvekillerinizi, eski milletvekillerinizin eşlerini, bacanaklarını, yandaşlarını doldurdunuz. En liyakatli olması gereken kurumu arpalığa çevirdiniz. Türk Hava Yolları kurumunu 47 milyar zarara uğratan adamı, aldınız TUSAŞ’ın başına getirdiniz. Tam üç yıl önce, 20 Aralık 2018’de buraya bir kanun hükmünde kararname getirdiniz. Sakarya’daki Tank Palet Fabrikasını önce “Özelleştireceğiz.” dediniz. Bu kararnamenin tam 8 yerinde “özelleştirme” vardı, biz itiraz ettik, başka bir kılıf uydurdunuz. Sonra bize de dediniz ki “Paçamızdan tutmayın, elimizi kolumuzu rahat bırakın, devletimize acil tank lazım.” Şimdi, bugün itibarıyla tam üç yıl oldu Sayın Oktay, bu kürsüye geldiniz, bu kürsüde “Bizim elimizi kolumuzu rahat bırakın, acil tanka ihtiyacımız var.” dediniz. Banttan inen bir tane tank yok. Şimdi, ben Türk Silahlı Kuvvetleri adına, Meclis adına, milletim adına soruyorum: Ne yaptınız? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu tanklar nerede? Türk Silahlı Kuvvetleri sizin müteahhitlerinizin keyfini mi bekleyecek? Bizim güvenlik güçlerimiz, sizin müteahhitleriniz ne zaman kâr ederse o zaman yapmasını mı bekleyecek? Devlet yönetiyorsunuz, devlet yönetmek çocuk oyuncağı işi değildir. Şimdi, teklir soruyorum: Yaptığınız sözleşmede bir gün yok mudur? O firmayla yaptığımız sözleşmede “Şu gün teslim edeceksiniz. Bugün bu kadar tankı teslim edeceksiniz, etmezseniz bu kadar cezai şart vardır.” diye bir şartınız yok mudur? Bu şirketten cezai şart alacak mısınız? Ordumuza, güvenlik güçlerimize tankı ne zaman banttan indireceksiniz? Cevaplamanızı bekliyoruz.

“S-400 sistemi” dediniz, S-400 sistemiyle alakalı size sormamız gereken sorular var. S-400 sistemi kaç kilometrekareyi korumaktadır? S-400 kendi sistemlerimizle uyumlu hâle getirilmiş midir? 2,5 milyar dolar para verdiğimiz S-400’ler nereyi koruyacaktır, nasıl koruyacaktır ve Rusya’ya ihtiyacımız var mıdır? Bu sistemi kime karşı kullanacağız? Rusya’dan aldığımız S-400’leri Rusya’ya ve o bölgedeki ülkelere karşı kullanmayacaksa nereye kullanacağız? Bu soruyu cevaplamanızı istiyoruz.

Benim bildiğim kadarıyla Türkiye Cumhuriyeti bir NATO ülkesi. Daha önce kendi öz ve millî çalışmalarımızla geliştirilen hava savunma sistemi projesini neden iptal ettiniz? F-35’lere 1,8 milyar dolar para verdiniz, ne paramızın ne olduğu belli ne de uçaklarla alakalı bir bilgimiz var, şimdi “F-16 alacağız.” diyorsunuz. Bir taraftan “Millî Muharip Uçak yapacağız.” diyorsunuz. Maketine 1,3 milyon euro para harcadınız, dolaştırdınız, şimdi diyorsunuz ki: “2023’te hangardan çıkaracağız, 2026’da uçacak, 2030’da filo kuracağız.” Ya, gerçekten siz bizim zekâmızla dalga geçiyorsunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) 2023’te hangardan çıkacak uçak 2026’da nasıl uçacak? Basit bir MPT silahının, basit bir MPT tüfeğinin bile iki yıl deneme süreci vardır ya; 2030’da nasıl filo kuracaksınız, bizimle dalga mı geçiyorsunuz?

Makine ve Kimya Endüstrisini anonim şirket hâline getirdiniz. Kırıkkale'deki, Çankırı'daki, Ankara'daki fabrikalarda memurlar haklı olarak işçi statüsüne geçmedi ve şimdi oralarda eliniz kolunuz bağlı.

Ben size muhalefet edeceğim diye devletimi yıpratmak istemiyorum ama şu soruyu da sormam lazım: Yurt dışından mühimmat ithal ediyor musunuz? Ediyorsanız neden ithal ediyorsunuz? Bizim bu kadar güçlü fabrikalarımız varken neden yurt dışından mühimmat ithal ediyorsunuz?

“Deniz topu yaptık.” dediniz, yaptığımız deniz topu 1964 model. “İHA'lar” “SİHA'lar” dediniz... Ben bu kürsüde ilk konuşmamı yaptığım zaman İHA'ları, SİHA'ları yapanlara teşekkür ettim. Allah razı olsun; yüzlerce şehidin gelmesine mani olmuştur, başarılı bir çalışmadır ama ağızınızdan İHA'ları, SİHA'ları düşürmüyorsunuz, başka tarafa da bakmıyorsunuz. Sayın Oktay, Türk Silahlı Kuvvetleri İHA'lardan, SİHA'lardan ibaret değil. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ekonomiyi yönetemediniz, yanlış borçlandınız, “kamu-özel iş birliği yatırımı” adı altında doğru projeleri yanlış yöntemlerle yaptınız, devletimizi dolandırttınız. Bakın, devlet dolandırıldı, siz de göz yumdunuz. Devletimizi milyarlarca dolar zarara uğrattınız, vatandaşımıza çile çektiriyorsunuz. Bir de biz şu yol bu kadar, bu yol bu kadar derken bazı milletvekilleriniz çıktı, dedi ki: “Siz de ucuz yoldan gidin.” Niye ucuz yoldan gideceğim arkadaş? O yol da benim ülkemin toprağı, bu yol da benim ülkemin toprağı. Hangisinden canım isterse oradan giderim; size mi soracağız? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Siz devletin hazinesini adam gibi kullanın.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sen de adam gibi git!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Siz adam gibi kullanın devletin hazinesini.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sen de adam gibi konuş!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Vatandaşa da işaret etmeyin, vatandaşın akli kendine yeter.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Adam gibi konuş!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Nasıl konuşuyor!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Sayın Grup Başkan Vekili...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Adam gibi konuş!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Benim konuşmam biter, kalker cevap verirsin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Adam gibi konuş, böyle şey olur mu ya? Ayıp ya!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Oradan laf yetiştirme bana.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – O zaman adam gibi konuş.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben buradayım.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Hazine ve Maliye Bakanı “Bitersek hep beraber biteriz.” demiş, yanlış söylemiş. Vatandaş bitiyor, vatandaş; size hiçbir şey olmuyor. Siz her gün zenginleşiyorsunuz, vatandaş her gün fakirleşiyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çiftçimizi bitirdiniz, tarımı bitirdiniz; çiftçinin tarlasına, traktörüne haciz geldi, inkâr ettiniz; tefecilerin kucağına ittiniz çiftçimizi. Bakın, çiftçinin ortalama yaşı 58-60, üretme kabiliyetini kaybediyoruz; farkında değilsiniz. Esnafı perişan ettiniz; vergisini ödeyemiyor, BAĞ-KUR'unu ödeyemiyor, sermayesini koruyamaz hâle geldi. Daha geçen hafta Sakarya'da 5 tane fırın kapandı, bir haftada 5 tane fırın kapandı. Sanayicimiz üretmek için mal bulamıyor, üretemez hâle geldi. Emeklilerimiz 1.500 lirayla, 1.800 lirayla, 2 bin lirayla geçinmeye çalışıyor. Sokakta vatandaş hüngür hüngür ağlıyor; görmüyorsunuz, duymuyorsunuz. Sokağa vatandaşın yanına inin, vatandaşın dertlerini dinleyin. Asgari ücretliye 4 bin lira maaş vereceğiz diye ipe un serdiniz ya, altı üstü 4 bin lira. İçinizde 24 bin lirayla geçinebilecek birisi var mı? Asgari ücretliye 4 bin lira vereceğiz diye ipe un serdiniz; 1'inci toplantı, 2'nci toplantı, 3'üncü toplantı; sonuç yok.

Gençlerimizin umutlarını çaldınız. Bu ülkenin gençleri artık bu ülkeden gitmek istiyor; bunun vebalini kaldıramazsınız. Biz, o çocukları bu ülkeye hizmet etsin diye yetiştirdik; başka ülkeye hizmet etsin diye onları okutmadık, onları yetiştirmedik. Çocukların hakkını yiyorsunuz, KPSS’de 95 puan alan çocuk bir yere giremiyor; 65 puan alan sizin yandaşımızın çocuğu işe giriyor; ayıptır ya. Bu hakkı ödeyemezsiniz, bu hakkı parayla ödeyemezsiniz. Bundan, bu çocuktan helallik alamazsınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HACI TURAN (Ankara) – Doğru söylemiyorsun, yanlış söylüyorsun.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) - Yanlış söylüyorsam gelin, burada ispat edin.

HACI TURAN (Ankara) – Biraz sonra konuşacağım. Ben konuşacağım, cevap veririm.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) - Ben sokakta 12 yaşında bir çocuk gördüm Sayın Vekilim. Ben sokakta 12 yaşında bir çocuk gördüm, benden tablet istemedi, oyuncak istemedi, çikolata istemedi.

HACI TURAN (Ankara) – Benim çocuğum da 81 puan aldı, bir yere giremedi.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) - Çıkınca konuşursunuz.

Benden ne istedi biliyor musunuz; 12 yaşında, 12? Evine kömür istedi, kömür! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) 14 yaşındaki bir çocuk kitap alacak, kitap alacak parası yok, babasına söylemeye utanıyor, babasının durumunu biliyor. Siz çocuklardan çocukluğunu çaldınız, farkında değilsiniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çocuklardan çocukluğunu çaldınız, farkında değilsiniz!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kitapları masaya koyuyoruz, masaya, masaya! Kitapları masaya koyuyoruz, yirmi yıldır masaya koyuyoruz!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) - Ev kadınları ne pişireceğini şaşırdı, eti, kıymayı unuttu; tavuk alamıyor, tavuk!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hayret bir şey ya, ayıp ya! Yirmi yıldır masaya koyuyorlar o kitapları, yirmi yıldır masaya konuyor o kitaplar!

TAMER DAĞLI (Adana) – Millî Eğitim masaya bırakıyor kitabı, masaya bırakıyor; dünyadan haberin yok!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Bir gün benimle çarşıya, pazara gelin de göstereyim size fileleri, çantaları. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Yandaşlarınız, yandaş müteahhitleriniz için 2022 bütçesine 47 milyar bütçe koydunuz; Sakarya’ya 300 milyonu çok gördünüz. Sakarya Büyükşehir Belediyesinin 300 milyon hakedişi var; kendi müteahhitlerinize, taşeronlarınıza, yandaşlarınıza 47 milyar bütçe koydunuz 2022’ye, Sakarya Büyükşehir Belediyesine 300 milyonu çok gördünüz, “Hayır.” dediniz. Sakarya’da 100 binin üzerinde insan beton tabutlarda yaşıyor biliyor musunuz? Kentsel dönüşümle alakalı çivi çakmadınız.

Sayın milletvekilleri, sizden bir şey istiyorum, bir şey istirham ediyorum. Bizim gezdiğimiz her ilde, her ilçede SMA hastası olan çocuklar var. Dertlerine çare olmamız için, seslerini duyurabilmek için, dikkat çekebilmek için o çocukları yanımıza getiriyorlar; o çocuklar bize acınası gözlerle bakıyorlar. Bu çocukların sayısı 1.600. Türkiye Cumhuriyeti devleti bu güce sahip, bu çocukları ölümden kurtarın.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Devlet bütün hepsini ödüyor Sayın Vekilim, hepsini ödüyor; Tip 1’i de Tip 2’yi de.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Bu çocuklara sahip çıkamıyorsanız size bir akıl vereyim ben. Şans oyunlarına; altılı ganyandı, millî piyangoydu, şuydu, buydu... Ben bugüne kadar bir kuruşluk oynamadım ama bu şans oyunlarına, bu SMA hastası çocuklar için bir fon koyun; buradan çıkacak fonla bu çocukların hepsi kurtulur. Bu hastalığın tedavisi var, bu çocuklar para yüzünden hayatlarını kaybediyorlar.

Sayın milletvekilleri, Genel Başkanımızın talimatıyla Uygur Türkleriyle ilgili kapsamlı bir çalışma yapıldı, bugün de bunun paneli vardı. Oruç tutuyor diye, namaz kılıyor diye, komünist Çin Hükûmeti bu soydaşlarımıza, bu kardeşlerimize eziyet ediyor, tecavüz ediyor; insanlık dışı muameleyle karşı karşıyalar orada. Ağzınızı açıp tek kelime etmediniz, ağzınızı açıp tek kelime etmediniz. Ses verin, onlar bizim soydaşımız, onlar bizim kardeşlerimiz. Namaz kılıyor ve oruç tutuyor diye orada çekmedikleri zulüm yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz her zaman konuşuyoruz. Kulağınız duymuyor, her zaman konuşuyoruz.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Bir rapor da biz size göndereceğiz, bakın, o insanlara sahip çıkın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'ya ait.

Buyurunuz.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı ve İletişim Başkanlığı bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, kıymetli ağabeyini kaybeden İzmir Milletvekilimiz Sayın Hasan Kalyoncu ve ailesine başsağlığı, merhuma da Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüştüğümüz bugün, cumhuriyetimizin kurucusu, ilk Cumhurbaşkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Millî Mücadele'mizin kahramanlarını, terörle mücadelede devlet hizmetinde, vatan ve millet savunmasında toprağa düşmüş tüm şehitlerimizi rahmet ve saygıyla anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Atatürk Millî Mücadele'yi başlattığında “Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” diyerek millî iradeye olan inancını, Türk milletine olan güvenini ve milletle birlikte yol yürüme kararlılığını ortaya koymuş, millî iradeye dayalı bir hükümetin milletin kaderine hâkim olacağını işaret etmiştir. Atatürk'ün ülkeyi işgalden kurtarıp yeniden tam bağımsızlığa kavuşturmak için başlattığı Millî Mücadele aynı zamanda millî hâkimiyet mücadelesi olmuştur. Anayasa'mızın 6'ncı maddesinde yer alan millî hâkimiyet prensibi, ilk kez 1921'de Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun 1'inci maddesinde “Hakimiyet bilâkaydüşart Milletindir.” düsturuyula Anayasa maddesi hâline getirilerek millî iradenin önemi tescillenmiştir.

Bilindiği gibi, Türk milletinin iradesiyle 16 Nisan 2017'de yapılan halk oylaması sonucu yönetim sistemimiz kapsamlı bir reforma tabi tutulmuş, millî iradenin doğrudan tecelli ettiği bir yönetim yapısı olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiştir. Artık, yaşamayla birlikte yürütme yetkisini de doğrudan ve vasıtasız olarak aziz milletimiz vermekte, hesabını da kendisi sormaktadır. Bu şekilde demokrasimiz güçlenmiş, cumhur ile cumhuriyet kucaklaşmıştır. Türkiye'ye özgü, Türk milletinin tarihî ve kültürel dokusuna uygun “Türk tipi başkanlık modeli” olarak inşa edilen sistemin merkezinde

sadece millet egemenliği ve demokratik değerler yer almıştır. Anayasa'mızla güvence altına alınan cumhuriyetin temel nitelikleri, millî ve üniter devlet yapımız, Türk millî kimliği, Atatürk, demokratik rejim ve temel insan hakları gibi değerler sistemin kırmızı çizgileri olmuştur.

9 Temmuz 2018 tarihinden itibaren hukuken ve fiilen yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte ülkemiz, yönetimde istikrarın temin edildiği, temsilde adaletin arttığı bir yönetim sistemine kavuşmuştur. Görev, yetki ve sorumluluk tartışmaları nedeniyle sonu gelmez gerilimlere yol açan devlet yönetimindeki çift başlılık sona ermiş, siyasi istikrar kurumsallaşmıştır. Kuvvetler arasındaki denge ve denetim güçlenmiş, yasama, yürütme ve yargı organları kendi içinde daha etkin ve daha bağımsız hâle gelmiştir. Bu şekilde hükümet etme sistemindeki engeller aşılmış, karar süreçlerindeki parlamenter sisteme özgü tıkanıklıklar açılmış, prangalar sökülüp atılmıştır.

Parlamenter sistemde birtakım vesayet odaklarının tasarımıyla hükümetlerin nasıl kurulduğu, nasıl değiştirildiği ve nasıl düşürüldüğü aziz milletimizin hafızasındadır. Uygulandığı 1946 ile 2018 yılları arasındaki yetmiş iki yılda görev yapan 51 Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin ortalama ömrü sadece bir yıl beş ay olmuştur. Yeni umutlarla yapılan seçimler ve bir öncekinden daha iyi olacağı düşüncesiyle kurulan istikrarsız hükümetler ülkemizi maalesef ileriye taşıyamamıştır. Yaşanan sistemsel sıkıntılar rejim krizlerine dönüşmüş, darbelerin acı ve ağır faturası milletimizi demokrasi ve kalkınma hedeflerinden uzaklaştırmıştır. O nedenle, kim ne derse desin, Türkiye bu kaotik süreçlere tekrar mecbur kalmayacak, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle millî hedefler doğrultusunda yoluna devam edecektir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde Türkiye, 15 Temmuz hain darbe girişimiyle başlatılan işgal planının çok cepheli olarak devam ettirildiği süreçte siyasi ve ekonomik tüm meydan okumaların karşısında durabilmiştir. Başta millî güvenliğimiz ve terörle mücadele olmak üzere, etkin kararların alınması kolay hâle gelmiş "Lider Ülke Türkiye" hedefi doğrultusunda verimli bir çalışma imkânı doğmuştur.

Covid-19 salgınının küresel ekonomiyi derinden sarstığı ve ekonomik aktivitede büyük dalgalanmalara yol açtığı iki yıllık süreçte Türkiye, salgının olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik önlemleri süratle alarak vatandaşlarımız ve sektörler üzerindeki yükün hafifletilmesini ve ekonominin çarklarının döndürülmesini sağlamış, bu amaçla birçok destek tedbirini uygulamaya koymuştur.

2020 yılını yüzde 1,8 büyümeyle kapatan Türkiye, 2021 yılının ilk dokuz ayında da yüzde 11,7 oranında büyüyerek oldukça güçlü bir performans sergilemeyi başarmıştır. Ekonomik büyümedeki artış, ihracatta rekor düzeydeki yükseliş, sanayi üretimindeki kapasite artışı ülkemizin salgından kaynaklı tehlikeli girdaptan güçlenerek çıktığına işaret etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi itibarsızlaştırılmaya, Türkiye yeniden parlamenter sistemin karanlık dehlizlerine sokulmaya çalışılsa da uygulandığı süre içerisinde etkinliği görülen sistem milletimiz nazarında da karşılık bulmuştur.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte Türk kamu yönetiminde de kapsamlı değişimler söz konusu olmuştur. Devlet yapısı, teşkilatlanma, insan gücü ve diğer unsurlarıyla yeni sisteme uygun hâle getirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı teşkilat yapısında 9 politika kurulu, 4 ofis, 1 idari işler başkanlığı ve 10 bağlı kuruluş yer almıştır. Cumhurbaşkanlığı yeni yapısına uygun olarak kurumsal kapasitesini süratle artırmış; politika kurulları, ofisler, idari işler ve bağlı kuruluşlar görev, yetki ve sorumlulukları doğrultusunda önemli hizmetlere imza atmıştır. Dünyanın sayılı kütüphanelerinden biri olan Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinin milletimizin hizmetine sunulması ve yaygın bir ziyaretçi ağırlaması gurur verici olmuştur.

Kamu hizmetlerinin geliştirilmesi ve etkin şekilde sunulması, yeterli nicelik ve niteliğe sahip insan gücüyle yakından ilişkilidir. Sistemin kalitesiyle birlikte insan gücü kalitesinin sürdürülebilirliği de bu nedenle büyük önem taşımaktadır. Yıllık programda eğitim-istihdam ilişkisinin kurulması, kamuda liyakat esaslı, veriye dayalı ve yenilikçi bir insan kaynakları sisteminin yaygınlaştırılması gibi hedeflerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Bu doğrultuda kamu personel rejiminin, teşkilatlanma, istihdam, statü, ilerleme, yükselme, hizmet içi eğitim, mali ve sosyal haklar konusunda bütüncül bir yapıda, işe girişten başlayarak emekliliğe kadar olan tüm boyutlarıyla ele alınması, bu amaçla Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü ile İnsan Kaynakları Ofisi başta olmak üzere kurumsal ve işlevsel kapasitesinin güçlendirilmesi önem arz etmektedir. Özellikle yaşadığımız salgın döneminde dijitalleşmenin, bilgi ve kişisel veri güvenliğinin önemi artmış, buna uygun altyapının hazırlanması da önemli hâle gelmiştir. Kamu hizmetlerinin kullanıcı odaklı bir bakış açısıyla elektronik ortama taşınması ve E-Devlet Kapısı'ndan hizmet sunumu ve kullanımının artırılması konusunda Dijital Dönüşüm Ofisi önemli faaliyetler yürütmektedir. Ekim itibarıyla E-Devlet Kapısı üzerinden 824 kurum ve kuruluşun 6.001 hizmetine ulaşılabilmesi, mobil uygulamalar üzerinden 3.205 hizmete erişimin sağlanabilmesi bu alanda alınan mesafeyi göstermektedir. Aynı dönemde 56,7 milyon kayıtlı kullanıcının istifade edebildiği bu hizmetin kalitesindeki artış e-devlet hizmetlerinin kullanımını da giderek yaygınlaştırmıştır.

Arşivlerimiz, Türk ve dünya tarihi açısından, aynı zamanda milletimize yönelilmeye çalışılan mesnetsiz iddiaları çürütmek ve ülkemizin dış politikada öne sürmüş olduğu savları bilgi ve belge temelinde desteklemek adına büyük öneme sahiptir. 56 ülkeyle yapılan iş birliği kapsamında farklı coğrafyalardan tarihimizi ilgilendiren önemli vesikaların dijital görüntüsünün ülkemiz millî arşivine kazandırılması da bu yönde alınan önemli mesafelerden biri olmuştur.

Türkiye, uluslararası yatırımlar için sayısız yatırım fırsatı sunan büyük bir potansiyele sahiptir. Doğrudan yabancı sermaye ve özel sektör yatırımlarına Türkiye'yi cazip kılmak için gerekli kolaylıkların sağlanması ve bütünüyle kurumsal hâle gelmiş bir yatırım ortamının teşekkül ettirilmesi üretim ve istihdam artışının temel dinamiğidir. Bu kapsamda “tek durak ofis” anlayışıyla hizmet veren Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Türkiye'deki yatırım fırsatlarını küresel iş dünyasına tanıtmakta, gelişen süreçte başta sanayi ve hizmet sektörleri olmak üzere doğrudan yabancı yatırımların yoğunlaşmasına katkı sağlamaktadır.

Finans Ofisi ise kamu ve özel sektörden ilgili kuruluşlarla, koordineli bir şekilde, çeşitlilik arz eden finans piyasalarında Türkiye'nin konumunu güçlendirmeye yönelik pek çok çalışma yürütmektedir.

Türkiye'nin bölgesel ve küresel düzeyde artan etkinliği, meydan okumalara verdiği cevap ve millî menfaatlerimizi koruma kararlılığı Türkiye'ye yönelik hasmane kampanyaların bizzat devletler eliyle yürütüldüğü bir süreçle karşılaşmamıza yol açmaktadır. Bu durum, Türkiye'nin tanıtımında, hak ve menfaatlerinin takibinde İletişim Başkanlığına önemli sorumluluklar yüklemektedir. Hemen her gün medya ve sosyal medya platformlarında Türk devletine yönelik algı operasyonları, itibar suikastleri ve sinsî tuzaklar bu durumu değiştirebilecek araç ve yöntemlerin devreye konulmasını zorunlu kılmaktadır; bu kapsamda, İletişim Başkanlığı, Türkiye'nin tezlerinin ve politikalarının doğru anlatılmasına, Türkiye'ye karşı yürütülen dezenformasyon ve kara propagandayla mücadele edilmesine yönelik olarak iletişim boyutuyla önemli katkı vermektedir. Algı operasyonları yoluyla insanımızın doğru bilgi alma hakkını kısıtlayan engellerin kaldırılarak sağlıklı kararlar verebilen bireyler hâline gelmesini sağlayacak iklimin oluşturulması da bu kapsamda önem taşımaktadır. Vatandaşlarımızın yaşadığı sorunları ve kamu hizmetlerine ilişkin hususları aktarmakta etkin bir araç olarak kullanılan Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine kasım ayı itibarıyla yapılan 5,3 milyon başvurunun yüzde 87'sinin ortalama on altı günde cevaplanması sistemin sağlıklı ve sonuç alıcı işlediğini göstermektedir.

Yaşanan küresel ve bölgesel gelişmeler Türkiye'nin birçok cephede hazır bulunmasını zorunlu kılmaktadır. Devletimiz hem egemenlik haklarımıza yönelik saldırılar hem de mazlum ve barışa susamış mağdurlar için buralarda faaliyet yürütmektedir. Türkiye, bu gücünü etkili yönetim şekli, demokratik siyasi istikrarıyla birlikte sahip olduğu askerî ve teknolojik kapasiteden almaktadır. Savunma sanayi son yıllarda Türkiye'nin destan yazdığı bir sektördür. Sektördeki bu olumlu seyir Türkiye'nin hem yenilikçi ve dinamik bir savunma sanayi hem de yüksek kabiliyetli güçlü bir ordunun muhafazasını mümkün kılmaktadır.

Sonuç olarak; Cumhurbaşkanlığı politika kurulları, bağlı kuruluşlar, ofisler ve diğer merkez birimleriyle tüm devlet fonksiyonlarını kapsayan bir anlayış ve teşkilatlanmayla nerede olursa olsun milletimizin her ferdine erişilebilir, kaliteli hizmet sunma gayretiyle etkin bir icra kabiliyeti kazanmıştır. Geleceğimiz Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, geleceğimizin mimarı da Cumhuriyet'tir. Allah'ın izniyle önümüz daha aydınlık, istikbalimiz bugünden daha parlaktır.

Bu düşüncelerle millî çıkarlarımızı korumada, terörle mücadelede, milletimizin huzur ve refahının temin edilmesinde gösterdikleri kararlılık nedeniyle Sayın Cumhurbaşkanımıza ve kabinesine teşekkür ediyor, Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşları bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olması dileğiyle sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nda.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İzmir Milletvekilimiz Profesör Doktor Hasan Kalyoncu'nun sevgili ağabeyi İsmail Hakkı Kalyoncu bugün Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur; Allah'tan rahmet, geride kalanlara sabır niyaz ederim.

Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının 2022 yılı bütçesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında ve gönül coğrafyamızda bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, kendine bağlı saray, köşk, kasır, müze ve tarihî fabrikaların uluslararası müzecilik ve konservasyon standartlarına uygun olarak idaresi, bakımı, onarımı, restorasyonu ve müze olarak işletilmesiyle görevlidir. Kuruluşu cumhuriyetin ilk yıllarına dayanan Millî Saraylar, zaman içerisinde katılımlarla birlikte 3 saray, 3 köşk, 5 kasır, 3 müze ve 2 fabrikayı da bünyesinde bulundurmaktadır. Bu saraylarımıza ve tarihimize özel önem gösteren Gazi Atatürk, 1924'te 431 sayılı Yasa'nın 8, 9, 10'uncu maddeleriyle içindeki emtia ve gayrimenkulleri arazileriyle birlikte millete intikal ettirmiştir, 11'inci maddeyle de "Millete intikal eden emvali ve gayrimenkullerin tespit ve muhafazası için bir nizamname tanzim edilecektir." hükmünü çıkarmıştır. 1925'te sarayları tespit ve muhafaza komisyonları kurulmuş ve onlar da Millî Saraylar Müdürlüğünü kurmuştur. 1924'ten 1934'e kadar millete açık olan saraylar, 1934 yılında Meclis kararıyla tarihimize ışık tutacak saraylar ve içindekiler ziyaretçilere ve tarihe kapanmıştır. Üstelik Yüce Atatürk "Saraylar, kendisi gölge olmayan, yaşayan, hakiki bir varlık olan milletin saraylarıdır; ben de burada milletin bir misafiri olarak bulunuyorum." diyerek de tarihe not düşmüştür. 1964'te alınan kararlarla kısmen açılma bile süreklilik arz etmemiş, sürekli açılıp kapanmıştır. Tüm bu yapıların ve objelerin kültürel ve tarihî arka planlarına sadık kalınarak korunmaları, restore edilmeleri ve millî kültürümüzün değerli unsurları olarak yerli ve yabancı ziyaretçiler tarafından modern müzecilik anlayışı içinde ziyaret edilmelerinin sağlanması Millî Saraylar İdaresi Başkanlığının temel işlevidir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak geçmişimize, tarihimize, örf, âdet ve geleneklerimize, kültürümüze, sanatımıza sahip çıkarak bu bütçeyi destekliyoruz.

Saraylardan söz açmışken "Dünyanın en eski kerpiç sarayı nerede?" diye sorsam cevabınız ne olur?

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Malatya.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Devamla) – Tabii ki Malatya. Teşekkür ederim Hidayet ağabey.

UNESCO'nun ülkemizdeki 19'uncu tarihî eserimizi tescil ettiği yer Arslantepe'dir. Malatya Orduzu Mahallesi'nde bulunan Arslantepe Höyüğü'nün tarihi 7 bin yıl öncesine dayanır. İçerisinde tapınak ve devlet yönetimine ait binaların yer aldığı bir saray kompleksi kazılarla ortaya çıkarıldı. Kazılarına 1961 yılında başlanan Arslantepe Höyüğü'nde “bey” “rahip” olarak ayrıcalıklı bir sınıfın, okuma ve yazmanın olmadığı dönemde mühür baskı sistemiyle ekonomiyi kayıt altına aldıkları görülmüştür. Devlet bürokrasisi, muhasebe uygulamalarının olduğu ve Mezopotamya dışında devlet ve siyasi kuruluşların kökenini ispatlayan tek höyük olma özelliğine de sahiptir. Şef veya kralın ikametgâhı olmayıp devlet işlerinde kullanılmış kerpiç saray, dünyada gün ışığına çıkarılabilen tek saray olma özelliğini de taşıyor. Saray dönemine ait arsenik ve bakır alaşımli kılıç ve mızrak uçları, dünyanın en eski silahları olarak Malatya Müzesi'nde de yerini almaktadır.

Malatya tabii ki sadece Arslantepe'den mevcut değildir. Darendede Günpınar Şelalemiz, Ozan harabeleri, Somuncu Baba Külliyesi, Tohma Kanyonu, Kudret Havuzu; Arapgir'imizde Millet Hanı, Gümrükçü Osman Paşa Camisi, Meydan Köprüsü, Kozluk Çayı, Onar köyü -ki Türkiye'de bilinen en eski cemevi buradadır- Ormansırtı, Eğnir ve Çiğnir köyleri; Akçadağ'da Levent Vadisi ve dünyanın en iyi atlarının yetiştirildiği Sultansuyu Harası; Pütürge'mizde de Nemrut Dağı Milli Parkı'mız vardır. Yine, Arguvan'da Tunç Çağı'ndan kalmış yerleşkeler, Morhamam Höyüğü, İsaköy ve Karahöyük vardır. Malatya'nın kayısısını ve tüm meyve ağaçlarını da söylemeye gerek yok; bütün dünya gibi, sizler de biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sözlerime son verirken çalışacağız, çabalayacağız; çağıracağız, çağlayacağız, sular seller gibi coşacağız; azmedeceğiz, sabredeceğiz; emek vereceğiz, mücadele edeceğiz, mutlaka başaracağız; cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünde Türk milletinin yeni bir zaferine hep birlikte imza atacağız.

Bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ederim. Servetiniz ana-baba duası olsun. Sağ olun, var olun, Allah'a emanet olun.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olasınız.

Söz sırası Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım'da.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Kıymetli milletvekilleri, dünya insan için yaratılmış, insan Allah için yaratılmıştır. Cenab-ı Allah dünyayı yaratmış, insanın emrine vermiş, insanı da kendisi için yaratmıştır ve insan yaratılırken de başıboş bırakılmamış; kendisine nasıl ibadet edeceğini, hangi yasaklara uyup hangilerine uymayacağını, hangisinin haram hangisinin helal olduğunu kitaplarında belirtmiştir.

Günümüzde 3 tane semavi din vardır; bu dinlerin inış sırasına göre 1'incisi Musevilik ve bunun Tevrat kitabı vardır; 2'ncisi Hristiyanlıktır, İncil'dir kitabı; 3'üncüsü İslam'dır, kitap Yüce Kur'an'dır. İlk 2 dini incelediğimiz zaman ve 2 dinin kitaplarını incelediğimiz zaman, bu kitaplara insan elinin

değdiğini görürüz. Museviler Tevrat'ı, Tevrat indikten sonra işlerine gelen kısmı haktan gizlemişler, işine gelmeyen kısmı tahrif etmişler ve İncil'e kadar devam etmiştir. İncil'le birlikte Tevrat'ın geçerliliği kalmamıştır. İncil'den sonra da Kur'an inmiş, Kur'an'la birlikte İncil'in bir geçerliliği kalmamıştır. İncil'in özelliği ise İncil de insanlar tarafından tahrif edilmiştir. İsmi sayacağımız, şu anda 4 tane İncil vardır: Matta, Markos, Luka, Yuhanna. Bununla birlikte, 23 tane daha isimsiz İncil olduğu rivayet edilir. Şimdi, bu kitapların 3'üncüsü ise Yüce Kur'an'dır, o da Peygamber Efendimiz'e (SAV) indirilmiştir.

İnsan eli değen bu 2 kitap tahrif edilmiş, hükmü kalmamış, Kur'an tarafından neshedilmiştir. Tabii, akla gelen soru da şudur: Acaba Kur'an'da bir değişiklik oldu mu; bir tahrifat var mı, insan eli değdi mi? İnancımıza göre böyle bir şey söz konusu değil ama bununla ilgili bir ilmi çalışma yapılmış mıdır? Yapılmıştır. Bundan on yıl evvel, on yıl süren bir çalışma yapılmıştır. Çalışmanın esası, hicretle birlikte Hazreti Osman'a (RA) ait olduğu iddia edilen 2 kitap, bir de Taşkent Türk ve İslam Eserleri Müzesi'nde olan, hicretle birlikte gelen yine Mushaflar vardır.

Teknolojinin gelişmesi, dijital ortamın gelişmesiyle birlikte Topkapı'da bulunan Hazreti Osman'a ait Kur'an-ı Kerim dijital ortama çekilmiştir. Yine, Kahire'de Hazreti Osman'a isnat edilen bir Kur'an, Mushaf dijital ortama çekilmiştir, Taşkent'teki 1'inci hicri yüzyılın kitapları da dijital ortama çekilmiştir. Hepsini birbiriyle mukayese edilmiştir. Aynı zamanda, dünyada hâlihazırda Endonezya'dan Amerika'ya kadar, Afrika'dan Rusya'ya kadar bütün Kur'anlar tek tek toplanmış, hepsi mukayese edilmiştir. Sonuç itibarıyla ortaya çıkan şudur: Anlamda bir değişiklik yok, kelimedede bir değişiklik yok, cümlede değişiklik yok, harfte değişiklik yok; dişe diş aynıdır. Böyle bir çalışmayı kim yapmıştır? Bunun arkasındaki kurum kimdir? Böyle bir çalışmayı Diyanet İşleri eski Başkanımız Sayın Tayyar Altıkulaç yapmıştır; on yıl sürmüştür, Ali Bardakoğlu da o zaman Diyanet İşleri Başkanıdır. Bu çalışmanın arkasında da Diyanet İşleri Başkanlığı ve Diyanet Vakfı vardır. Bugün, burada, bütçesini konuştuğumuz Diyanet... Zaman zaman sorarlar: Bu Diyanet ne işe yarıyor? Bu Diyanet, dünyada Müslümanların mutmain olmasını temin ediyor ve Kur'an'ın İncil gibi, Tevrat gibi herhangi bir yerinde bir tahrifat olmadığını, herhangi bir harfinin değişmediğini dosta, düşmana, Hristiyan'a, Musevi'ye ve Müslüman'a ortaya koyup, hepimizin dinde mutmain olmasını sağlıyor. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Efendim, şimdi, tabii ki burada İslam'ın son hak din olduğuna, Kur'an'ın İslam'ın esası olduğuna inanıyoruz ama bir de şu realite var: İslam'ın neshettiği, hükmünü kaldırdığı dinlerden de İslam'a karşı bir tahammülsüzlük var. Bu tahammülsüzlük bugünün işi değil, bu tahammülsüzlük 1400 yıl evvel başlamış. Peygamber Efendimiz (ASM) Medine'de Yahudilerle yaptığı sözleşmeye rağmen, Yahudiler tarafından canına kastedilmiştir. Arkasından, Papa, Bizans'tan Herakleios komutasında, 50 bin askerle Şam'a ilk Haçlı Seferi düzenlemiştir. Bir tahammülsüzlük vardır. O tahammülsüzlük bugün sürüyor mu? Sürüyor. Museviler, eğer ellerine fırsat geçerse, her gün, fırsatını buldukları an Filistin'de Müslüman katlederler, Müslüman şehit ederler. Hristiyanlar, Haçlı zihniyeti ise Bosna'da daha yirmi yıl evvel akrabalarını, komşularını, hısımlarını ayırt etmeden; camiye gidene, diskoteğe gidene, meyhaneyi gidene ayırt etmeden hepsini kesmiştir. Böyle bir tahammülsüzlük vardır İslam'a karşı, bu tahammülsüzlük fiilen de devam etmektedir. Bir taraftan da İslam'ı kendi mecrasından çıkarma, kendi değerlerinden uzaklaştırma faaliyetleri yine aynı zihniyet tarafından organize edilmekte, içimize sokulmakta, fitne çıkarmaya vesile yaratılmaktadır.

Şimdi, burada, hepimizin huzurunda Sayın Tayyar Altıkulaç'a çok teşekkür ediyoruz, Allah ondan razı olsun. Eski Diyanet İşleri Başkanımız Sayın Ali Bardakoğlu'na da çok teşekkür ediyoruz. Bugünkü Diyanet İşleri Başkanımıza da çok teşekkür ediyoruz böyle bir kurumun başında bulunduğu için.

Efendim, şimdi, bu tahammüslüzlük İslam'ı özünden saptırmayla devam ediyor. Bütçe günü gelmeye başladığı an -dikkatinizi çekerim- sosyal medyada, bazı malum medyalarda “Diyanet kapatılsın, bütçe verilmesin.” “Diyanet yok olsun.” “Camiler kapansın, cami açılmasın.” kampanyaları başlar. Zaman zaman bu kürsüden de bu kampanyalara destek olur.

Efendim, buradaki mesele Diyanet meselesi değil, mesele İslam meselesidir. İslam'ı Türkiye ve dünyada kurumsal olarak koruyan, doğru öğrenilmesini sağlayan, doğru yaşatılmasını sağlayan kurum Diyanettir ve Diyanete yapılan saldırılar İslam'a yapılan saldırılardır bilerek veya bilmeyerek. Birtakım insanlar daha şuurlu şekilde saldırı yapmaktadır. Zaman zaman bakarsınız o meşhur Twitter'lara, sosyal medyaya, Diyanet İşleri Başkanından başlar, imama kadar acayip şekilde saldırılar olur. Şimdi, bu saldırılara göğüs gerilecektir, bu saldırılara müsaade edilmeyecektir. Bir bakarsınız ki herkes imamla uğraşır; siz, Türkiye'de hiç papazla uğraşanı gördünüz mü, Musevilerin hahamına bir şey diyeni gördünüz mü? Olmaz. Bizim ateistimiz de dine karşı değildir, İslam'a karşıdır. Türkiye'deki ateistler Hristiyanlığa bir şey demez, Museviliğe de bir şey demez, onların problemi İslam'ladır. Şimdi “Camiler kapansın, camiler yapılmasın...” Camiyi devlet yapmaz -geçen sefer de bu kürsüden söyledim- camiyi o caminin cemaati yapar, millet yapar, halk yapar, vakıflar yapar, Diyanet İşleri Vakfı yapar. Efendim, buradaki vakıf parayı nereden bulur? Camilerden toplar, birer birer toplar, birer lira, biner lira ama o birer liranın bereketi çok farklıdır.

Şimdi, Türkiye Diyanet Vakfına tarihinde en fazla bağış yapan kimdir biliyor musunuz? Tekrar edeceğim, ikinci, üçüncü olacak: Eski Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Başbakanlarımızdan Bülent Ecevit'tir. (CHP sıralarından alkışlar) Medine'de dedesinden kalan 300 milyon dolarlık arsayı Diyanet Vakfına bağışlamıştır; anlamlı bir bağıştır. Acaba Sayın Bülent Ecevit'in bağışlayacağı başka vakıf yok muydu? Birçok vakıf var, niye gelip de Diyanet Vakfına bağışlamıştır? Şimdi, bir taraftan kampanya yapılıyor: “Efendim, cami yapılmasın.” Bülent Ecevit'in bağışladığı parayla 300 tane biner kişilik cami yapılır, bu da devletin cebinden çıkmaz. Ama İslam düşmanlarının hep beraber yaptığı kampanya budur. Bu kampanyalara müsaade edilmemelidir. Bizim Diyanetten arzumuz şudur: Merdiven altı Kur'an kurslarına, ne idiği belirsiz kimselere hizmet eden yapılara müsaade etmeden kendi Kur'an kurslarının sayısını artırmak, kendi yapısını güçlendirmek ve doğru yerden doğru bilginin doğru şekilde gitmesini sağlamaktır.

Şimdi, Sayın Diyanet İşleri Başkanımız en son Yargıtay binasında bir dua etti; ortalık ayağa kalktı. Ne oldu? “Laiklik elde gidiyor.” Bazılarının da zoruna gitti. Laiklik elden gitmez. “Laiklik” diyen Batı'ya bakın, parlamentoda İncil'in üzerine yemin ettirirler, mahkemede İncil'in üzerine yemin ettirirler; devlet başkanı seçilir, İncil'in üzerine yemin eder. Bizim Diyanet İşleri Başkanımız bir kurumun açılışında Allah'ın adını andı diye ortalık ayağa kalktı. Bura Müslüman Türkiye; Allah'ın adı anılacak, buna alıracaksın, buna tahammül edeceksin, bunlar olacak. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Niye rahatsız oluyorsun Allah'ın adının anılmasından? Niye bir kurumda dua edilmesinden rahatsız oluyorsun? Allah'tan büyük müsün? Allah'a dua etmede imtina mı ediyorsun? Dua, kulun kul olduğunun işaretidir. Allah'a yakarma, kendinin kul olduğunun kabulüdür. Ha, bunu kabullenemiyorsan o ayrı bir şeydir. Mesele şu: Mesele görünende değil görünmeyende; mesele, ateistte de değil. Şimdi, bakıyorsunuz ki ateist olanlar da “Diyanet kapansın.” diyor, “radikal unsur” diye nitelendirdiğimiz DEAŞ, FETÖ, El Kaide ve benzeri de diyor ki: “Diyanet kapansın.” Yani “Benden başka Müslüman yoktur.” diyenler de “Diyanet kapansın.” “Ben Müslüman değilim, dinsizim.” diyenler de “Diyanet kapansın.” İkisi nasıl buluşuyor? İşte, bu sorunun cevabı çok önemli.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İslam düşmanlığından.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Evet. İki nasıl buluşuyor? Bir taraftan, sizin adınıza eylem yapılıyor, İslam'ın adı kötüye çıkarılıyor. Bir taraftan da “Ben dinsizim.” diyerek Diyaneti kapatmaya çalışıyorlar. Diyanet inşallah kapanmaz, kıyamete kadar kapanmaz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Son din İslam'dır. Rabb'im kendi Kur'an'ını korur, dinini korur. Kul bundan bir vesile olur da ecir alırsa o da onun kârıdır.

Şimdi, kıymetli milletvekillerim, Celal Bey bize ne kadar ekleme yapar bilemiyorum; bana yapmaz prensip olarak.

BAŞKAN – Devam edin.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Şimdi, prensip olarak yapmadığı için vakit daraldı.

Burada, tabii, öncelikle Diyanet İşleri personelinin sıkıntıları vardır. Bunlardan vekil imamlar var, fahri Kur'an kursu öğreticileri var, murakıplar var. Geçen de söyledim, imamın vekili, aslı olmaz; imam imamdır, arkasında namaz kılıyoruz. Fahri Kur'an kursu öğreticilerinin de kadroları verilmelidir, imamların da kadroları verilmelidir, murakıpların da problemleri çözülmelidir. Bizim imamımız, çocuk doğar, gelir kulağına ezan okur; kişi ölür, gider başına talkın verir. O, imama sövenler var ya, en son imama baş başa kalır mezarlıkta; herkes gider, imam başında olur “Ey falandan doğan, falanca...” sorularına orada cevap verir. Onun için, imamlar bizim için kıymetlidir. Biz imamımızın yanındayız, müftümüzün yanındayız, Diyanet İşleri Başkanımızın da yanındayız, Diyanet teşkilatımızın da Vakfımızın da yanındayız; Cumhuriyet İttifakı olarak hep beraber sonuna kadar yanlarındayız.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Onlar da bizim yanımızda olsa!

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; vakit daraldı.

Şimdi bir de bizim umre problemimiz var. Takdir edersiniz ki iki yıldır pandemiden dolayı hac ve umre olmuyor ama yeni yeni umre başladı, çoğu dünya ülkelerinden Suudi Arabistan'a umreye gidilmeye başlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Buradan, Sayın Cumhurbaşkanımıza vekâleten gelen Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızdan talebimiz, Hükümetten talebimiz şudur: Bir an evvel Türkiye için umrenin açılması. Önümüzdeki hac sezonunda eğer Suudi Arabistan dışından hac kabul edilecekse bu manada da ciddi bir kotanın alınması ve Türkiye'de umreyi bekleyen, hacı bekleyen insanlarımızın bir an evvel güzel bir haberle müjdelemesini özellikle istirham ederim.

Beni dinleme... Vakit doldu, yarısı gitti.

Bütçemiz hayırlı, mübarek olsun; Allah tekrarını nasip etsin.

Hepinize çok teşekkür eder, Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nda.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2021 mali yılı kesin hesabının ve 2022 mali yılı Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının ve Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “millî güvenlik” kavramını “Devletin anayasal düzeninin, millî varlığının, bütünlüğünün, milletlerarası alanda siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik konular dâhil bütün menfaatlerinin ve ahdî hukukunun her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması ve kollanmasıdır.” şeklinde tarif edebiliriz. Sosyal teşkilatlanmanın siyasal teşkilatlanmaya dönüşmesi ve devletleşme düzeyine ulaşmasıyla devletin korunması gündeme gelmiştir. Devletin korunması için organize silahlı güçlere ihtiyaç doğmuş, bugünkü askerî yapılanmaların temeli atılmıştır. Bu süreçte güvenlik sadece kas gücüne, silaha ve silahlı kuvvetlere dayandırılarak yürütülmeye çalışılmış ve devletler askerî güçlerinin savaşa kabiliyetini artırmaya yönelmişlerdir. Savaşlar, harp silah ve araçlarındaki gelişmelerin etkisiyle savaşa taraf ülkeler ve bu ülkelerle etkileşim hâlindeki diğer ülkelerde kitlesel tahriplere yol açar hâle gelmiştir. Bu husus cephe stratejilerinin topyekûn savaş stratejilerine dönüşmesine ve savaşların, devletlerin tüm millî güç unsurlarına yöneltilmesine sebep olmuştur. Hedef ülke ya da toplumun tüm millî güç unsurlarının hedef hâline geldiğinin fark edilmesiyle birlikte, sadece askerin gücünün artırılmasının yeterli olmadığı, millî gücü oluşturan siyasi gücün, ekonomik gücün, demografik gücün, coğrafi gücün, bilimsel ve teknolojik gücün, psikososyal ve kültürel gücün de dikkate alınması gerektiğinin farkına varılmıştır. Dolayısıyla, topyekûn savaş stratejisi, topyekûn güvenlik ve günümüz deyimiyle “millî güvenlik” kavramını ortaya çıkarmıştır.

Millî güvenlik kavramının küresel boyut kazanmasında İkinci Dünya Savaşı’nın Birinci Dünya Savaşı’na oranla daha kalıcı ve yıkıcı sonuçlar doğurması, ayrıca toplumun tüm kesimlerini önemli ölçüde sarsması etkili olmuştur. Yine bu çerçevede, Birleşmiş Milletler teşkilatı kurulmuş, kolektif güvenlik ihtiyacı nedeniyle, NATO ve 90’ların başında dağılan Varşova Paktları oluşturulmuştur.

Millî güvenlik sistemlerinin yapısı her devletin coğrafyasına, jeopolitik konumuna, anayasal düzenine, sosyal yapısına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Her ülkenin millî güç unsurlarının yapısal özellikleri farklı olduğu için yapısı, bağlantısı ve işleyişi farklı teşkilatlara gidilmektedir. Her devlet iç ve dış tehditler olarak şekillenen, bekası ve güvenliğine yönelen bu tehditlere karşı kendi tehdit algılamalarına göre tedbir almak, buna göre teşkilatlanmak zorundadır. Bu teşkilatların görev alanına giren konular özel ihtisas gerektiren, gizliliği olan, ayrıntılı araştırma ve değerlendirme isteyen hususlardır. Ayrıca, yapılan her çalışmanın her tür siyasi, ideolojik etkilerden uzak ve tüm bakanlık, kurum ve kuruluşlar tarafından eş güdüm içerisinde yapılarak uygulanması gerekmektedir. Millî güvenliğin gerektirdiği çalışmaları yapmak üzere, tüm ülkelerde bizdeki Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekterliğinin benzeri kurullar ve kuruluşlar bulunmaktadır. Sadece Türkiye’de olduğu tahmin edilen bir kurum zannediliyor; hayır, ben sadece Doğu’dan ve Batı’dan örnek vereceğim: Amerika Birleşik Devletleri’nde Millî Güvenlik Konseyi, Almanya’da Federal Güvenlik Konseyi, Fransa’da Millî Savunma Konseyi, Rusya’da Ulusal Güvenlik Konseyi gibi. Sabah konuşmacılarından birisi “Millî Savunma Konseyi” filan diyecekti. Evet, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği ve Kurulun ismi 1930’lu yıllarda “Millî Savunma Konseyi”ydi.

Tarihin her döneminde önceden haber alma, olan bitenden haberdar olma, muhatap olunanı tanıma, bilme, yapılacak bir planın ya da uygulamanın dayanacağı doğru bilgileri temin etme gibi ihtiyaçlar istihbarat ihtiyacını doğurmuştur. İstihbarat ihtiyacı, millî güvenliğin teminini sağlamaya yönelik tedbirlerin temelini oluşturur, ayrıca millî güvenlik ile istihbarat birlikte ele alınması gereken, birbirinden ayrı düşünülmeyecek konulardır.

Günümüzde istihbarat çalışmaları o hâle gelmiştir ki cebinizde taşıdığımız kredi kartları sizin ekonomik gücünüzü ve harcama tipiyle davranışlarınızı, yine cebinizde taşıdığımız cep telefonlarındaki programlar sizin iletişim kurduğunuz kişi ve grupların kim olduğunu, onların siyasi, ekonomik eğilimlerini, dinî tercihlerinizi, uyku düzeninizi, günde kaç adım attığınızı, hangi hastalıktan muzdarip

olduğunuzu, hangi ilaçları kullandığınızı, evinizden kaçta çıktığınızı, hangi güzergâhı kullanarak işinize gittiğinizi, mesajlarınızdaki içeriklerden zaaflarınıza varana kadar istihbarata dönüştürülmektedir. Özellikle “güvenlikçi politikalar” diye eleştirilerde bulunan arkadaşlara sesleniyorum: Bunu yapanlar ne maksatla yapıyor, onu lütfen bir düşünün. Tüm bunlar olurken devletin millî güvenliğini, bekasını, millî hak ve menfaatlerini sağlamak için istihbarat faaliyetlerinin yerine getirilmesini eleştirmek, en iyi ihtimalle ileri seviyede ütöpik saflıkla ya da binlerce yıllık Türk devlet geleneğine sahip devlet yönetimini aptal yerine koymakla mümkündür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlerin de dikkatinizi çekmiş olacağı üzere, son bir buçuk yıldır Türkiye’de özgürlüklerin, adaletin ve yargı bağımsızlığının, demokrasinin, hukukun olmadığı; tutuklu ve hükümlülerin tutsak olduğu, siyasi soykırım yapıldığı, devletin ve yöneticilerin yalan söylediği, temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği, gözaltına alınanlara işkence etmek olduğu gibi suçlamalar bir plan dâhilinde gündeme getirilmektedir ve bu çabalar, çoğunluğu sözde araştırma kurumları tarafından da desteklenmektedir. Devletimize karşı yürütülen bu çalışmalar basit siyasi propaganda çabaları olarak görülmemelidir. Bir merkezin yönlendirmesindeki dar bir kesimce bilinçli olarak devlete ve kurumlarına olan güveni yok edecek bir kampanya yürütülmektedir. Bu kesim toplumun duygu, düşünce ve davranışlarını şekillendirmeye çalışırken aynı zamanda devletin kayıtlarına hayal ürünü suç ve suçlamaların geçirilmesini sağlamaktadır. Bu kayıtların Türkiye aleyhine kimler tarafından, ne zaman, nerede ve ne maksatla kullanılacağı meçhuldür. Bu konularda devletin kurumlarının uyanık olma zorunluluğu vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlanan nitelikli destekler ve yapılan çalışmalar sonucunda, ülkemizin savunma sanayisinde dışa bağılılığının yüzde 60 oranlarında düşürüldüğü bilinmektedir ancak bu yeterli değildir. Harp silah ve araçlarında kullanılmaması kaydıyla Türkiye’nin mutlaka nükleer teknolojiye ulaşması gerekmektedir.

Hayatın her alanındaki gidişatı değiştirme ve maliyet ile zaman israfını azaltma imkânı veren yapay zekâ konusunda sürekli yenilenme imkânına sahip bir stratejinin belirlenerek uygulanması ve bu konudaki tüm projelerin desteklenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Yapay zekâ çalışmaları süper zekâ esas alınarak yapılmalıdır. Bu maksatla gençlerimize imkân sağlanmalı ve özellikle, değişik sebeplerle yurt dışına giden genç beyinlerimizin geri dönüşleri için özendirici her türlü tedbir hayata geçirilmelidir. Süper yapay zekânın yöneteceği robot sistemleri, araçların ve gereçlerin üretilmesi teşvik edilmelidir. Millî Uzay Programı’nın hedeflerinin mutlaka gerçekleştirilmesi ve yapay zekâ çalışmalarıyla entegre olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

“Drone”lar dâhil insansız hava araçlarının tümü desteklenmeli, ihracatları kontrollü olarak yapılmalı ve bu konuda bilgi ve teknoloji kesinlikle hiçbir ülkeyle paylaşılmamalıdır. Savunma sanayisinde makine yapan makinelerin, fabrika kuran fabrikaların yapılması teşvik edilmelidir. Savunma sanayisinin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücüyle gerekli altyapının bulunduğu Bursa gibi en az 1 ilimizin pilot il olarak belirlenerek entegre savunma sanayisi tesislerinin oluşumuna imkân ve fırsat sağlanmalıdır. Savunma sanayisine parça ürün yapan firmalarımızın yabancı piyasalara açılmalarını teşvik edecek ve yabancı rakiplerle yapacakları rekabette güçlerine katkı sağlayacak teşviklerin uygulanmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Özellikle AR-GE çalışmalarının üretilen inovatif ürünler esas alınarak desteklenmesi, imitasyon ürünlerinin teşvikinden uzak durulması önem arz etmektedir. Sadece silah ve araç gereç üretimi yerine savunma sistemleriyle ilgili yönetim sistemlerini de oluşturan çalışmaların da teşvik edilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının ve Savunma Sanayii Başkanlığının 2022 yılı bütçelerine “kabul” oyu vereceğimizi belirtir, yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetimizi saygılarımla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerimin başında 2022 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Şüphesiz, geride bıraktığımız 2020 ve 2021 yılları, tüm dünyayı kasıp kavuran, yeryüzünde sayısı 5,5 milyona yaklaşan can kaybına, ülkemizde de 80 bine yakın vatandaşımızın hayatını kaybetmesine sebep olan salgının ortaya çıkardığı sorunlarla mücadeleyle geçmiştir. Sosyal hayatı derinden etkileyen, küresel siyasette kalıcı etkiler bırakan, ekonomik dengeleri sarsan bu süreçten tüm ülkelerin olduğu gibi ülkemizin de etkilendiği muhakkaktır. Bu süreçte devletimizin aldığı önlemlerle -koordinasyon içinde birçok ülkeye göre bir adım önde sürdürülen- salgınla mücadelede ortaya çıkan telafisi imkânsız zararlar olmasının önüne geçilmiştir. Dünyanın dört bir yanında meydana gelen hadiselerle bakıldığında, devletimizin aldığı önlemlerin ve ülkemizin dinamiklerinin etkin şekilde kullanılmasının sonuçları daha iyi görülecektir. Dünyanın kabul ettiği sağlıkta Türk modeli, ekonomik istikrar kalkanı, ihtiyaç sahibi olan ailelere yönelik gerçekleştirilen ve tüm dünyaya örnek olacak şekilde hayata geçirilen ayni ve nakdi yardımlar, vergi ertelemeleri ve vergi teşvikleriyle sektörlerin bu süreci en az zararla atlattığının sağlanması, bazı mal ve hizmetlerde KDV ve iş yeri kira stopaj oranında indirimlere gidilmesi, esnaf destek ve işe devam finansmanlarının sağlanmasıyla vatandaşlarımızın bu süreçte işsiz kalmasının önüne geçilmesi... Güne ve şartlara göre ortaya çıkan sorunlarla mücadelede, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kazandırdığı dinamizm en iyi şekilde kullanılarak vatandaşımızın yükünün hafifletildiği muhakkaktır. Ayrıca 2021 yılı verileri bizlere gösteriyor ki 2022 yılı, ekonomik büyüme ve kalkınma hedeflerine daha da yakınlaşacağımız, uluslararası ekonomik dalgalanmaların ortaya çıkardığı olumsuzluklarla mücadelede daha çok mesafe katedeceğimiz, en önemlisi de enflasyon kaynaklı sorunların kalıcı bir şekilde ortadan kaldırılması için çok daha verimli bir döneme gireceğimiz bir yıl olacaktır. Birçok ülke 2022 yılını dengeleme yılı olarak görürken Türkiye'nin 2022 yılını toparlanma ve yeniden inşa yılı olarak görmesi bunun en önemli göstergelerindedir. Uluslararası kuruluşların raporlarına bakıldığında, 2022 yılının ülkemiz için çok daha iyi geçeceğini işaret etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda coğrafyamızda meydana gelen baş döndürücü gelişmelere rağmen ülkemiz, bölgesinde istikrarını koruyan ve güvenli ülke olarak kendini gösteren bir pozisyonadadır. Şüphesiz bunda en büyük katkı hazırlanan stratejik planlar ve bu planlara ısrarla riayet edilmesidir. Küresel çapta yaşanan salgınla birlikte ortaya çıkan sosyal, kültürel, ekonomik, hatta siyasi değişiklikler işlerin planlandığı gibi gitmesini engellemiş olsa da nihai hedeflere ulaşılması için gereken motivasyonumuz hiçbir zaman kaybedilmemiştir. Terör başta olmak üzere ülkemizin bekasını ilgilendiren konularda asla geri adım atılmamış, asla taviz verilmemiştir. Türkiye, çok yönlü, çok cepheli mücadelesinde, her durumda, edilgen değil, etken ülke pozisyonunu korumuştur. Bu sebeple milletimizin, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına koşar adım yaklaştığı şu günlerde stratejik planlardan ödün vermeden atılacak adımlar, 2023 hedeflerine ulaşılması için lazım gelen inancı da diri tutacaktır. Bu bağlamda, cari

açığın temel nedeni olan dış ticaret açığının düşürülmesinin, dış finansman ihtiyacının azaltılması ve sürdürülebilir yüksek büyümenin sağlanması açısından da önemli olduğunu; ihracatta sektörel ve mal gruplarının çeşitliliğinin sağlanması, katma değeri yüksek malların üretimine ve pazarlanmasına ağırlık verilmesi, uluslararası markalaşmaya gidilmesi, damping ve sübvansiyonlara karşı Türk markalarını ve üreticilerimizi koruyucu önlemlerin artırılmasının kaçınılmaz bir ihtiyaç olduğunu; fahiş fiyat artışı ve stokçuluk faaliyetleriyle mücadele için atılan adımların başarıya ulaşabilmesi için, hızlı bir şekilde kapsamlı ve etkin denetim sisteminin kurulması gerektiğini; esnaf ve sanatkârlarımıza yönelik gerçekleştirilen desteklerin artırılması, esnaf vatandaşlarımızın istihdam imkânını arttıracak kredi, vergi, prim gibi teşviklerin verilmesi gerektiğini hatırlatmakta fayda görüyorum. Atılacak bu adımların ve artırılacak önlemlerin ekonomiye katkısı tartışmasız büyük olacak, yeni girişimcileri teşvik edecek, yeni istihdam alanlarını da beraberinde getirecektir. Geleneksel sektörlerde yerli üreticinin rekabet gücünü arttıracak adımlara hız verilmeli, jeopolitik konumunun getirileri en iyi şekilde kullanılmalı, kaçakçılıkla mücadeleden taviz verilmeden yerli üreticilerin ve esnafımızın korunmasına yönelik stratejilere de ağırlık verilmelidir. Şimdiye kadar atılan adımlar, uygulanan programlar, uygulamada gösterilen usul ve yöntemler bu beklentilerin de karşılanabileceğinin en büyük göstergesidir.

Diğer yandan, 16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleştirilen referandumda milletimizin net iradesiyle kabul edilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ülkelerin daha ulaşılabilir olduğu, sorunlarla mücadelede daha işlevsel çözüm mekanizmalarının devreye girdiği, ortaya konan stratejilerin uygulanabilirliğinin daha mümkün olduğu su götürmez bir gerçektir. Önümüzdeki zaman diliminde, kamudaki stratejik yönetim sürecinin sahadaki talepleri de kapsayarak daha bütüncül bir şekilde değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir; bunun ancak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle mümkün olduğu ve olacağı da ortadadır.

Hiç şüphe yok ki 2023 yılındaki en önemli husus, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınma sürecinin hızlandırılması, dengeli ve sürdürülebilir kılınmasıdır. Bunun için gerekli olan ise evvela millî hissiyatın rehberlik ettiği politikaların yine millî hissiyatla sahiplenilmesidir.

Siyasetüstü bir hissiyatı tartışmanın millî karakterimize yüklediği büyük bir sorumluluk olduğu da muhakkaktır. Yeniliğe açık olmak, gelişim için aralıksız çaba sarf etmek ülkemizin bekası ve milletimizin varlığı için olmazsa olmaz hadiselerdir. Biliyoruz ki milletimizin ve devletimizin önüne çıkarılan her engel, yeni bir çağa yürümek için çağına direnmenin karşılığıdır. Ekonomide yaşanan dış kaynaklı dalgalanmaların küçük siyasi çıkarlar elde etmek isteyenler tarafından malzeme olarak kullanılması, birtakım proaktif olaylara zemin hazırlamak için istismar edilmesi, masabaşında üretilen ve hiçbir dayanağı olmayan kâbus senaryolarının dolaşıma sokulması, bazı siyasilerin bu süreçte maddi ve psikolojik dayatmalarla kendilerine yeni bir taban oluşturma gayreti taşıması, hatta küresel siyasetin etkin aktörleri tarafından Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı silah olarak doğrultulan bazı araçları iç siyasetin etkisiz elemanlarının da kullanmaya heves etmesi üzücü ama gerçek hadiseler olarak karşımızda durmaktadır.

Biliyoruz ki Türkiye Cumhuriyeti devleti önüne çıkan bentleri teker teker aşacak kudrete, kaynağa, akla ve zenginliğe sahiptir. Muazzam insan kaynağımızla, millî şuura sahip, irfan sahibi olan büyük Türk milletiyle yarınları ilişkin iddialarımızda Allah'ın izniyle tüm tehditleri bertaraf edebilecek kudretimiz vardır. Türkiye, bugün, sadece kendi coğrafyasında değil, küresel çapta bir oyun kurucu ve caydırıcı güçtür. Bu gücümüzü sadece muhafaza etmekle kalmayacak, daha da pekiştirecek, daha da büyüteceğiz. İnanıyoruz ki Türk milletinin tomurcuklanan hayallerinin gerçekleşmesinin önünde hiçbir engel duramayacaktır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Milletimiz, her durumda muhafaza ettiği feraseti ve vakur duruşuyla Türkiye ve Türk düşmanlarına gerekli cevabı verecektir.

Bu vesileyle, Türk Devletleri Teşkilatının hedeflerini oluşturan ve kabul edilen Türk Dünyası 2040 Vizyon Belgesi'ni ve bu irade beyanını oldukça önemli bulduğumuzu da ifade etmek isterim. Ayrıca, eylül ayında 10'uncusu düzenlenen Türk Konseyi Ekonomi Bakanları Toplantılarına ilham kaynağı olan vizyonun Türk milletinin ekonomik bağımsızlığının da temellerini oluşturduğuna inanıyor, bu bağlamdaki çabaları destekliyoruz. Türk devletlerinin birbirini tamamlayan iktisadi bir yapıya sahip olması, mevcut olan potansiyelinin ortaya çıkarılmasının sağlanması ve bu minvalde hızlı adımlar atılarak katma değer elde edilmesi oldukça önemlidir. Önümüzdeki yıllarda, hatta aylarda Zengezur Koridoru'nun Türk dünyasına açılan en önemli kapılardan biri hâline gelecek olması heyecan vericidir.

Şimdiye kadar Türk dünyasıyla kurulmaya çalışılan birliğe yönelik atılan adımlar elbette önemlidir. Ancak unutulmamalıdır ki bundan sonra Türkiye ile Türk devletleri arasında ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda atılacak her adım çok daha anlamlı ve önemlidir. Liderimiz, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin ifade ettikleri gibi "Ekonomi, sadece ekonomi olmaktan çıkmış, pek çok değişkenin tesiri altına girmiş, şayet kontrol sizde değilse baskı aracına dönüşmesi de kaçınılmaz hâle gelmiştir." Türk tarihi, bir eşiktir; ya küresel tefecilerin, para baronlarının, finans simsarlarının sözü geçecek ve içeriden dışarıya kaynak transferi yoğunlaşacak ya da böyle gelse de bu şekilde gitmeyecektir. Yayımdan çıkan ok Allah'ın izniyle hedefine ulaşacak, Türkiye'yi hiç kimse tutamayacaktır. Biz, bu oyunu bozarız. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, 2022 yılı bütçesinin devletimize ve milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Son söz: Milletvekili Hasan Kalyoncu arkadaşımıza ağabeyinden dolayı başsağlığı dileklerimi iletiyorum, ailesine sabır diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Ankara Milletvekili Sayın Mevlüt Karakaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Karakaya. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi görüşmelerinde gelir bütçesiyle ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, eskiler bütçenin vasıflarını 4T'yle ifade ederlerdi; tahmin, tahdit, tasdik ve tevzin. Tahmin, bütçenin gelir ve gider kalemlerinin tahmin, öngörü yöntemiyle belirlendiğini; tahdit, bütçenin belli bir döneme, zaman dilimine ait olduğunu; tevzin, bütçe gelir ve giderlerinin birbirine denk olduğunu; tasdik de yasamanın hükümet tarafından getirilmiş olan bütçeyi onaylaması anlamına gelir.

Burada, bütçenin onaylanması aynı zamanda bir güvenoyu anlamına gelir yani bütçeler aynı zamanda hükümetlerin güvenoyu olması anlamına da gelir. Son dönemlerde, özellikle güvenoyu konusu birçok açıdan sistemle bağlantılı olarak tartışılıyor ama bugün, burada biz, Sayın Cumhurbaşkanı tarafından, Cumhurbaşkanlığı tarafından sunulmuş olan bir bütçeyi aylardır tartışıyoruz, yapılacak olan icraatlar üzerinde konuşuyoruz, yapılmış olanları konuşuyoruz ve sonuçta, bu Meclisten, bu Genel Kuruldan bir bütçe çıkıyor. Bunun aynı zamanda Hükümetin de güvenoyu anlamına geldiğini ifade etmekte fayda var diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bütçe gelirleri esas itibarıyla bütçe giderlerinin kaynağıdır. Bunların iki temel kaynaktan sağlandığı hepimizin malumu. Birincisi ve en önemlisi, bütçe yılına ait olan dönemde elde edilecek olan gayrisafi yurt içi hasılanın belli bir kısmını toplayarak bu sağlanır. İkincisi ise bu yolla sağlanamayan kısım da "borçlanma" olarak ifade edilir. Çağdaş maliye teorilerinde, bütçelerde gelir ve gider arasındaki kısım yani gayrisafi yurt içi hasıladan toplananların dışında kalan, karşılanamayan kısım borçla karşılanır ve bu borçlara da bütçe geliri mantığıyla yaklaşılr.

Değerli milletvekilleri, 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine baktığımızda, bütçe giderlerinin 1 trilyon 750 milyar TL, gelirlerin de 1 trilyon 472 milyar 600 milyon TL olduğunu görüyoruz. Şimdi, bu gelirin tamamı gayrisafi yurt içi hasıladan toplanacaktır. Aslında, biz, bütçe yetkisiyle birlikte, bütçenin onayıyla birlikte bir yıl içerisinde kamusuyla, özel sektörüyle, vatandaşıyla, bireyiyle, devletiyle elde edilecek toplam gelirin yaklaşık yüzde 19'unun toplanmasına karar vereceğiz, değişik adlarda. Bunun yüzde 16'lık kısmı vergi olarak toplanacak, yüzde 3'lük kısmı ise diğer kamu gelirleri, harçlar vesaire konularında elde edilecek gelirler.

Şimdi, burada, bir konuda dikkatlerinizi istirham ediyorum. Sürekli konuşuyoruz, tartışıyoruz “Bu bütçe yük bütçesi.” diye veya başka şekillerde eleştiriyoruz. Ancak, biz bu bütçeye makro nazardan baktığımızda, şu 2 rakamı yan yana getirdiğimizde aslında çok farklı bir durum da söz konusu. Nedir bu?

Değerli milletvekilleri, bizim gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 19'una kadar olan kısmını toplayacağımızı söyledik, bunun yüzde 16'sı da vergi dedik. “Peki, geçtiğimiz yıllarda bu neydi?” diye baktığımızda, yüzde 19 olan oran geçtiğimiz yıl yüzde 20, ondan önceki yıl yine o civarlarda, hatta son on yılın ortalamasına baktığımızda bunun yüzde 21 olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla 2022 yılı bütçesini geçmiş yıl bütçeleriyle mukayese ettiğimizde aslında öyle bir yük falan getirdiği yok, fazla bir yük getirdiği yok; bunu hem vergi boyutuyla hem de diğer gelirler boyutuyla ifade etmemiz mümkün.

Değerli milletvekilleri, tabii, bütçe gelirlerinin en önemli unsurunun vergi olduğunu söyledik ama vergilerle ilgili de birkaç hususun altını çizmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla bugün bizim vergi sistemimize baktığımızda, buralardan, bu kürsülerden sürekli olarak ciddi bir reform yapılması gerektiğini ifade ediyoruz ki önümüzdeki dönemlerde böyle bir çalışmanın olacağını işaretleri de değişik zamanlarda buralardan ifade ediliyor. Ben, bu vesileyle, tasarruf ve harcamaların kaynağını tespit edecek bir vergi sistemi oluşturulması gerektiğini, mükelleflerin her türlü harcamasının belgelenmek ve beyan edilen gelirin belli oranını aşmamak kaydıyla gider kabul edilmesi gerektiğini ya da bunu böyle kabul edecek istisna ve muafiyetlerin daraltılması ama vergi oranlarının da düşürülmesi gerektiğini, para hareketlerini takip ve tespit ederek vergiyi doğuran olayı kavrayabilen bir uygulama yoluna gidilmesi gerektiğini, vergi denetiminin yaygın ve etkin hâle getirilmesi gerektiğini ve vergi incelemesinde cari yıl denetiminin esas alınmasını, zaman aşımının da mümkün olduğu kadar düşürülmesi gerektiğini ve mümkünse üç yıla indirilmesi gerektiğini, uzlaşma müessesesinin otomatik indirim mekanizmasına dönüşmesinin engellenmesini ve daha fonksiyonel hâle getirilmesini, vergi iadelerinde özel esaslar uygulamasının gözden geçirilmesi gerektiğini, tahakkuk eden ancak ödenmeyen vergilerin tahsilinde vergi idaresinin daha etkili olması gerektiğini, toplanan vergilerin israf edilmediğine kamuoyunun ikna edilmesi gerektiğini, vergi gelirlerinin toplanmasında en önemli görev ve sorumluluğu üstlenen vergi dairesi müdürlerine de -3600 konusu hep konuşulduğu için ifade ediyorum- ek gösterge olarak 3600'ün verilmesini, yeminli mali müşavir ve serbest muhasebeci mali müşavirlerin mesleki faaliyetlerinin icrası nedeniyle vermiş olduğu hizmetler üzerinden hesaplanan KDV oranının da tıpkı avukatlarda olduğu gibi yüzde 8'e çekilmesi gerektiğini, yeni vergi reformu çalışmalarında bunların dikkate alınması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Aynı zamanda, biliyorsunuz, vergi gelirlerinin artırılmasında en önemli konulardan biri de gayrisafi yurt içi hasılanın artırılmasıdır. Son dönemlerde özellikle dış ticarete ihracat modeline yönelik çalışmaların ve bu konuda alınmış olan tedbirlerin ben bu gelirleri artıracığına inanıyorum. Genç nüfusumuzla birlikte, inovasyona dayalı yenilikçi girişimciliğin desteklenmesiyle birlikte çok ciddi işlerin başarılacağından eminim.

Sadece şu kadarını bir düşünmek için söylemiş olayım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Devamla) – Tekerleğin icadı milattan önce beş bin yıl, bavulun icadı yüzyıllar ama bavul ile tekerleğin buluşması daha on yıllar önce olmuştur.

Hepinize saygılarımı sunuyorum, 2022 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Vahapoğlu konuşmasında bir eleştiri yaptı; eleştiri olarak kabul ediyorum aslında, ileriye gitmek istemiyorum. Bizim kullandığımız kavramları -üstümüze alındık, o nedenle söz aldım- “siyasi soykırım” “hak ihlalleri” “işkence” ve benzeri yani buna dair çokça kavram kullandı. “Bunu söylemek aslında planlı, programlı bir iş.” dedi ve bunun basit bir propaganda ya da bir siyaset gibi algılanmaması gerektiğini, bunun -“hayal ürünü suçlar” ve benzeri kavramlarla ifade etti- devlete ve kurumlara güvensizlik sağladığı, devletin kurumlarının uyanık olması gerektiği yönünde uzunca bir değerlendirme yaptı.

Şimdi, doğru, Sayın Vahapoğlu'yla aynı görüşte değiliz çünkü biz “demokratik bir devlet” derken devleti otoriter, halk üzerinde bir baskı aracı olan bir tüzel kişilik olarak değil; tam tersine, halka hizmet eden, halkın haklarını koruyan bir yapı ve tüzel kişilik olarak kabul ediyoruz.

Şimdi, güvenlikçi politikaları da eleştiriyoruz, buna dair de sözleri oldu. Hakikaten, Sayın Başkan, arkanızda “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” sözleri var ve bizler Türkiye Büyük Millet Meclisine halkın temsilcileri olarak, demokratik yollarla yapılan seçimlerde sandıklardan çıkarak buraya geldik. Demokrasi demek, halka dayanan rejim demek; demokratik bir devlet demek, yine halk iradesiyle yönetilmek demek. Halkın doğrudan temsili söz konusu olmadığı için temsili demokrasiyle, seçimler yoluyla bir yönetim oluşuyor. Yani bu sözler...

Biz anayasal bir devleti savunuyoruz, anayasalı bir devlet değil. “Anayasal devlet” derken, devletin bir hukuk devleti olması gerekir ve devletin eleştirilemez, tartışılmaz, her zaman halktan önce korunan bir varlık olarak savunulması tezine ideolojik olarak karşıyız. Bu nedenle, bizler Halkların Demokratik Partisi olarak, işkence varsa işkencenin olduğunu söyler, bununla mücadele ederiz; hak ihlalleri varsa -her türlü hak için söylüyorum- bunun karşısında durur, bunu eleştiririz. Orada bizim için esas olan, halkın haklarının korunması, halka yapılan haksızlıkların giderilmesi ve devletin tabii ki halka hizmet eden bir mekanizmayı kurumsallaştırmasıdır.

Şimdi, mesela, sözlükten birçok şey bulabiliriz devlet tanımına dair. Nedir? Halkın refah düzeyini yükseltmek ve korumak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dikkat ederseniz, sataşmıyorum Sayın Başkan, bir değerlendirme yapıyorum yani bizim bakış açımızı söylüyorum.

Biz, mesela, işkence yapan ve bunu meşulaştıran bir devlet istemiyoruz; bu devletse de karşısında dururuz çünkü o devlet bizim. Halk yoksa devlet yoktur; her şeyden önce bunu söyleyeyim. Biz devlet adına işlenen cinayetlere karşı çıkarız çünkü devlet bütün vatandaşlarını eşit koşullarda korumak zorundadır. Demokratik devletin bir kere üç temel unsuru vardır -toparlıyorum Başkan- eşit haklar, kuvvetler ayrılığı ve halka dayanması gerekir. Bu üç koşuldan biri yoksa orada demokratik bir devletten söz edemeyiz ve tabii ki otoriter devlet, faşizan devlet, Mussolini'yle başlayan ve dünyada devam eden, devlete biat edileceğini ve bir baskı aracı olarak kullanılmasını kesinlikle reddediyoruz

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

Yani burada Havva ananın bir sözünü kullanmak isterim, ne demişti Rize’de müdahaleye karşı? “Nerede bu devlet?” diye Havva ana isyan etmişti. Niye çağırılmış devleti? Haklarının korunması için, devletin ona sahip çıkması için. Bu yönüyle hiçbir şeyi, hiçbir kurumunu olmadığı gibi devleti de kutsal olarak görmeyi doğru bulmuyoruz; devlet halka hizmet için vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün vatandaşlarımızın devletten üç temel beklentisi vardır. Bu da aynı zamanda devletin fonksiyonlarını ifade eden kavramlardır. Bunu üç ana başlık altında sayabiliriz: Güvenlik, adalet ve refah çerçevesinde devlet faaliyetlerini yürütür. Güvenlik, tabii, elbette başta gelir. Hatırlarsak, bazı fabrikalarda ve pek çok iş yerinde, büyük levhalarla kapının önüne asılan “Önce güvenlik” kavramı. Çünkü güvenliğin olmadığı ortamlarda, ülkelerde veya herhangi bir yerde -örneğin Meclisimizde- sağlıklı bir çalışma yürütülemez. O nedenle, devlet de öncelikle güvenliği esas alır ve almıştır.

Şimdi, Türkiye’nin, terör örgütlerinin ve birtakım emperyal ülkelerin ülkemiz üzerindeki hesaplarını ve bölgemizde yürüttükleri operasyonları da düşündüğümüzde, güvenlik zafiyetine asla yer vermeden bunu öncelemesi gerektiğini ve buna paralel ve bununla birlikte elbette... Yani hiyerarşik bir sıralama değil, yatay bir üçlü kavram olarak değerlendirdiğimizde, bunun önemli olduğunu düşünürüz ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak da işkenceye şiddetle karşı olduğumuzu ve insanlık suçu teşkil ettiğini de tekrar vurgulamak isteriz. Milliyetçi Hareket Partisi sıralarında, geçmişte en ağır işkencelere maruz kalmış ağabeylerimizin, kardeşlerimizin oturduğunu ve şu veya bu şekilde şiddete maruz kalan insanlar olduğumuzu da özellikle vurgulamak istiyorum. İşkence, asla tolerans gösterilmemesi gereken bir durumdur, her ne şart altında olursa olsun, hiçbir gerekçeyle bu kabul edilemez; bir insanlık suçu olarak değerlendiririz. Elbette, bu, işkencenin de bir propagandadan ari tutulması için somut olarak da ortaya konulması hassasiyetinin de taşınması gerektiğini düşünürüz.

Düşüncelerimizi bu şekilde ifade ediyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Hidayet Bey, söz talebiniz var mı?

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Zaten Grup Başkan Vekilimiz konuştu.

Saygılar sunarım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.51

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.27****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)**1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)*

BAŞKAN – 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi şahıslar adına ilk söz, lehinde Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nda.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin sekizinci turu üzerine şahsım adına lehte söz almış bulunuyorum, Gazi Meclisimizin siz değerli üyelerini ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Güçlenen, kalkınan, büyüyen Türkiye vizyonu ile hazırlanan 2022 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'miz, AK PARTİ hükümetlerinin 20'nci, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4'üncü bütçesidir. Cumhurbaşkanlığı olarak doğrudan milletimizin beklentileri ve ülkemizin hedefleri yönünde hazırlanan bütçemiz, geçmişte olduğu gibi, alın teriyle değer katan işçilerimizin, ekonomiye bereket katan esnafımızın, iş insanlarımızın, çiftçimizin ve tüm girişimcilerimizin bütçesidir. Bölgesel kalkınma, istihdam, ticaretin güçlendirilmesi, gençlik, insan hakları, uzay ve havacılık gibi 67 stratejik programdan oluşan bütçe teklifimiz, daha müreffeh bir Türkiye hedefimizin dayanağını oluşturmaktadır. Türkiye'nin bütçesini konuşurken sadece bazı parasal büyüklüklerini değil, Türkiye'nin önündeki hedefleri de konuşmamız gerekiyor. Bu çerçevede, siyasi fikirlerimiz, bakış açılarımız farklı olabilir ama ortak hedeflerimizin, daha güçlü, büyük Türkiye'yi kurmak olduğunun altını çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, son on dokuz yılda demokraside ve kalkınmada çok büyük bir değişim yaşamıştır. Bu değişimin etkilerini, insanlarımızın günlük hayatlarından ülkemizin uluslararası alandaki konumuna kadar her yerde görmek mümkündür. Milletimizin hak ve özgürlükleri ile refahı konusunda yaşanan hiçbir gelişme kolay olmamıştır, atılan her adımın gerisinde verilen büyük bir mücadele ve yapılan fedakârlıklar vardır. Biz, milletimizle birlikte bu kutlu yola her türlü bedeli ödemeyi göze alarak çıktık. Nasıl terörle mücadelede, darbe girişimlerinde şehitler ve gaziler verme pahasına istiklalimize sahip çıktıysak bu süreçte de sabrederek yolumuza devam edeceğiz. Bizler, muhalefet partilerinden de aynı duyarlılığı görmek isterken Türkiye'nin millî güvenliği açısından güçlü bir irade beyanı olan tezkereye dahi "hayır" diyen muhalefetin ne yazık ki üreten olmadığı gibi, tüketen; inşa etmeye değil, yıkmaya çalıştığı açık ve net ortadadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ hükümetlerinin yapmış olduğu yatırımlar ve icraatlar hakkında birkaç bilgi paylaşmak istiyorum. Savunma sanayimizin dışa bağımlılığını azaltarak Türk Silahlı Kuvvetleri ile tüm güvenlik birimlerimizin ihtiyaçlarını yüzde 80'e varan oranda yerli ve millî imkânlarla karşılar duruma geldik. Biyoteknoloji ve sağlık endüstrileri gibi geleceğin yükselen alanlarında da ülkemizi küresel kalkınma zincirinin bir halkası hâline getirmeyi hedefliyoruz. Sağlıkta tarihimizin en büyük reformunu gerçekleştirdik. Vatandaşlarımızın son teknolojiyle tedavi edilebilmesini sağlayacak şekilde kamu-özel iş birliği modeliyle şehir hastanelerimizi hizmete açtık. Bu reformların önemi salgın sürecinde daha net bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Hükümetlerimizin imzası niteliğinde olan ulaştırma ve altyapı hizmetlerimizle, sürekli artan bölünmüş yol ağıımız ve otoyol uzunluğumuz, şehirlerimizi ve gönüllerimizi birbirine bağlayan köprüler, viyadükler, Demir İpek Yolu Türkiye hattımız, 128 ülkeye ulaşan hava ağıımız ve büyük tonajlı gemilerin yeni adresi olan limanlarımız sayesinde ülkemizi güvenilir bir üretim güzergâhına dönüştürdük. İnşallah, Çanakkale Deniz Zaferi'mizin 106'ncı yıl dönümünde dünyanın en büyük orta açıklıklı köprüsü olan 1915 Çanakkale Köprüsü ve Malkara Otoyolu'nu da hizmete açmış olacağız.

Ülkemizin altmış yıllık hayali olan yerli otomobil projesini hayata geçirdik. Organize sanayi bölgelerinin sayısını geçen yıl kurulan 14 yeni bölgeyle birlikte toplamda 325'e çıkardık. Endüstri bölgelerinden 12'sinde üretim başladı, 11'inde çalışmalar son hızla sürüyor.

Enerjide kendi kendimize yeterli olmanın ötesinde küresel bir merkez olma yolunda kararlılıkla ilerliyoruz. TANAP projemizin Avrupa bağlantısını, TürkAkım Doğal Gaz Boru Hattı'nın da denizden geçen kısmını tamamladık. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'mizin yapımı devam etmektedir.

Tarımda dünyanın 206 ülkesine 2 binin üzerinde ürün ihraç eden, yılın ilk dokuz ayında 17,5 milyar dolar gelir elde eden bir ülkeyiz. Ülkemizin tarımsal hasıladaki dünyadaki 10'uncu sıradaki yerini daha da ileriye taşımak için çalışıyoruz.

Pandemiyle tüm dünyada yaşanan daralmaya rağmen 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7,2; ikinci çeyreğinde yüzde 21,7 ve üçüncü çeyreğinde ise yüzde 7,4 büyüme kaydettik. Türkiye İhracatçılar Meclisinin yayımladığı kasım ayı ihracat verilerine göre ekonomimiz 21,5 milyar dolara ulaşarak cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ olarak nerede bir mazlum ve mağdur varsa hep yanlarında olmaya gayret gösterdik ve göstermeye devam edeceğiz. Mavi vatandaki, Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerimizi korurken Kıbrıslı Türk kardeşlerimizin çözüm yolunda attıkları adımlara destek olduk. Karabağ ve işgal altındaki topraklarını kurtarmak için savaşan Azerbaycanlı kardeşlerimizden desteğimizi ve duamızı eksik etmedik. Batı Trakya'daki Türk ve Müslüman unsurların haklarının korunması için tüm platformlarda mücadeleye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken ilk günkü aşkıımızla, heyecanımızla ve milletimizle olan sevdamızla, inandığımız bu kutlu yolda yürümeye, hizmet etmeye devam edeceğiz diyor, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, yürütme adına Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay'da.

Buyurun Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Cumhurbaşkanlığı ile Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarımızın 2022 yılı bütçeleri ve 2020 yılı kesin hesaplarını Gazi Meclisimizin takdirine sunuyoruz. Yapıcı eleştirileriyle katkı veren milletvekillerine, Cumhurbaşkanlığı ile Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçeleri ile kesin hesapları hakkında ifade ettikleri görüşler için teşekkür ediyorum. Burada konuşup, özellikle, muhalefeti eleştirip kaçtığımızı ifade ettiler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaçamadınız, yakaladık canım.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bizim bir yere kaçtığımız yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaçamazsınız.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz buradayız, şahsen ben de buradayım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama sizinkiler yok.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Buradayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İki aydır Meclisteyiz; 17 Ekimden beri Plan ve Bütçe Komisyonu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundayız. El kol hareketleri yapıp, konuşup kaçan birisini arıyorsanız o ben değilim, başka yerlere bakmanız gerekiyor. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ATİLA SERTEL (İzmir) – Soylu’dan mı bahsediyorsun?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Genel Başkanınızdan bahsediyorum.

Son derece seviyeli sunumlarımızın ardından -bunu özellikle ifade etmek istiyorum- son derece seviyeli sunumlarımızın ardından kullandığımız dile özellikle dikkat ederek, akıllara ziyan, adaba uymayan her türlü hakarettten sonra sessiz kalmamızı bekliyorsunuz; kusura bakmayın, hiç kimse bizden bunu beklemesin. Muhalefetin eleştirilerine cevabımızı “küstahlık” olarak nitelendiren hatibe ifadelerini aynen iade ediyorum; bunu da günlüğüne yazarsın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Zaten geldi, gitti.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yine, Cumhurbaşkanımızın bütçe sunumunu niçin bizzat yapmadığı tekrar tekrar soruldu. Bu 4’üncü bütçemiz, dört yıldır da aynı soru soruluyor; biz de tekrar tekrar cevap veriyoruz. Bir kez daha ifade edeyim, bunu Genel Kurulda geçen günlerde gerçekleştirdiğim sunuşumda da ifade etmiştim. Amerika Birleşik Devletleri’nde de olsun, Fransa’da da olsun veya diğer birçok ülkede de bütçe teklifi -özellikle cumhurbaşkanlığı veya başkanlık sistemlerinde- cumhurbaşkanı tarafından meclise, kongreye yazılı olarak sunulur ama ardından cumhurbaşkanı meclise gelmez bütçeyle ilgili, görevlendirdiği bir cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan yürütme adına bütçeyi mecliste savunur. Biz de bunu yapıyoruz, farklı bir şey yaptığımız yok ve dediğim gibi iki aydır da buradayız.

Bütçe görüşmelerinin Plan ve Bütçe Komisyonu aşamasında da bugün gerçekleşen konuşmalarda da özellikle bir şey tekrar tekrar, nakarat gibi yine ifade edildi. Bütçemiz “sarayın bütçesi” ya da “tek adam bütçesi” vesaire gibi bilgi ve iyi niyetten yoksun tanımlamalara indirgenmeye çalışılmıştır. Ben çok fazla da buraya girmeyeceğim ama sadece şunu ifade etmek istiyorum: Bu bütçe ne tek bir kişinin ne de tek bir kurumun bütçesidir; bu, halkın bütçesidir, vatandaşımızın bütçesidir ve milletimizin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurumların bütçesi, 2022 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi’nde yer alan tüm kurumlarımızın olduğu gibi 84 milyon vatandaşımızın, milletimizin bütçesidir. Siyasi tarihimizde AK PARTİ hükümetleri dönemi kadar sivil toplumun, meslek örgütlerinin, iş dünyasının bu kadar aktif olduğu, karar alma süreçlerine toplumun tüm kesimlerinin dâhil edildiği bir başka dönem olmamıştır. Gençlerimizin, kadınlarımızın, dezavantajlı vatandaşlarımızın beklentilerine, hayallerine bu derece kulak veren, özgürlük alanlarını bu derece genişletmiş Recep Tayyip Erdoğan gibi bir başka lider gösteremezsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Tabii, tabii!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – “Saray” diyerek sözde çamur atmaya çalıştığımız yerleşke, Millet Camisi’nden Millet Kütüphanesi’ne, milletimize ait alanlardan oluşan gazi bir mekândır. 15 Temmuzda birileri televizyon karşısında olan biteni seyrederken o “saray” diye itham ettiğiniz yer bombaların ve mermilerin hedefi olmuş, milletin karargâhına dönüşmüştür. Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, yirmi dört saat ışıklarının sönmediği, milletimiz için çalışan, üreten ve yaşayan bir alandır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütçemiz, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Devlet Arşivleri Başkanlığı gibi 7 Başkanlık, 4 Ofis, 9 Politika Kurulu ve 1 Genel Sekreterlik bütçesini barındırmaktadır. Bu bütçe, dijital Türkiye hedefiyle yapay zekâ, siber güvenlik ve büyük veri gibi alanlarda öncülük eden Dijital Dönüşüm Ofisimizin tüm kamu hizmetlerini sizlere telefondan, bilgisayardan, tableten ulaşılabilir hâle getiren altyapının mimarı mühendisimizin, yazılımcımızın, siber kahramanlarımızın bütçesidir. Bu bütçe, savunma ve güvenlik teknolojilerinde tam bağımsız olmamız yönünde büyük başarılarla imza atan Savunma Sanayii Başkanlığımızın; Akıncı, ATMACA, HİSAR, AKSUNGUR ve METE gibi milletimizin gurur duyduğu yerli, millî savunma sanayi projelerimizin kaynağı, dinamosu, kolu kanadıdır. “Sadece bir iki üründen başka bir şey söylemiyorsunuz.” diyenler vardı ya, duyurulur.

Ülkemize yönelik tehditleri sınırlarımızın hem içinde hem de dışında tespit ve bertaraf eden Millî İstihbarat Teşkilatımızın âdeta birer akıncı gibi çalışan teşkilat mensubu isimsiz kahramanların, yiğitlerimizin bütçesidir. Hem yerel hem de uluslararası yatırımları ülkemize çekerek istihdam, ihracat ve büyümeyi destekleyen dinamik kurumumuz Yatırım Ofisini barındıran bütçemiz, altyapıdan enerjiye, gayrimenkulden bilgi ve iletişim teknolojilerine, yatırım alan tüm sektörlerimizin yükselme zeminidir. “Bu millete efendi değil, hizmetkâr olmaya geldik.” diyen Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, her bir kuruşu milletimizin beklentileri, refahı ve geleceği için harcanacak bütçemizin şimdiden hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Allah, Allah!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomi politikaları üzerine odaklanan eleştirilere de değinecek olursak, Türkiye, geçtiğimiz on dokuz yılda her alanda büyük değişimler yaşamış, ilerlemeler kaydetmiştir. Milletimizin hak ve özgürlükleri, refahı, istikrarı konusunda yaşanan hiçbir gelişme kolay olmamış, bir günde gerçekleşmemiştir. Cumhurbaşkanımız liderliğinde atılan her bir adımın gerisinde verilen büyük bir mücadele ve yapılan fedakârlıklar vardır. Yıllarca güvenlik teknolojileri ve savunma ürünleri konusunda ambargolara maruz bırakıldık ve en ihtiyacımız olduğu anda gerekli teçhizatı da tedarik edemediğimiz zamanlar oldu. Bunu yüce Meclisimizin her bir üyesi de yakinen bilir, 84 milyonun her bir ferdi de bunu yakinen bilir; sizler bilmiyor olabilirsiniz, bilmiyorum, unutmuş olabilirsiniz, bilmemek mümkün değil de. Savunma sanayisinde bugün sahip olduğumuz üretim ekosistemi ve yüzde 80’lerde yerlilik, millîlik oranını işte bu motivasyonla yakaladık, sizlerin de görmesini arzu ederdik. Eskiden, Avrupa başta olmak üzere yurt dışında yapılan yenilikleri geriden takip eden, üretilen teknolojinin sadece pazarı olarak görülen bir ülkeken bugün sadece savunma teknolojileri değil, bilgi, iletişim teknolojileri de dâhil pek çok alanda öncü konumda olmayı konuşuyoruz. Türkiye, kaynaklarını yatırıma, istihdama, üretime, tasarıma ve AR-GE’ye aktarma kararlılığındadır. Bu kararlılığını uygulamaya geçirmek istediği her denemede de türlü şantaj ve yıldırma politikalarıyla karşılaşmış olan Türkiye, gerçeklerinden beslenen ekonomi, siyasi ve politik güvenlik politikalarını muktedir kılmak için mücadelesini sürdürmektedir.

Son on dokuz yıldaki güçlü siyasi iradeyle ve özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sonrasında kendi gerçeklerimize uygun mücadeleyi verebilecek dirayet, azim ve imkânlar mevcuttur. Terör örgütleriyle mücadelede geldiğimiz seviye, afetlere müdahale hızımız ve Covid-19 kriz yönetimlerimiz gibi alanlarda somutlaşan zor zamanlarda çözüm üretme yeteneğimiz milletin teveccühüne mazhar olmaktadır.

Ekonomide de yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve büyüme odaklı tüm bu alanlarda kalıcı istikrar hedefleyen mücadelemizi sürdürüyoruz. Sanayi Üretim Endeksi, ekimde aylık bazda yüzde 0,6; yıllık bazda yüzde 8,5 artış gösterdi. Yine, ekim ayında 3,16 milyar dolar cari fazla vererek ödemeler dengesinde son üç yılın en yüksek cari fazla rakamına ulaştık. Ben bir kez daha tekrarlamak istiyorum, önceden de tekrarlandı: İyi ama cari fazla verilen dönemlerde hep krizler takip etmiştir. Biz de şunu söyledik: Cari fazla veren dönemlerde krizlerin takip ettiği dönem, aynı zamanda küçülmenin yaşandığı dönemlerdir, burada normaldir zaten cari fazla vermek ama hem büyümeyi hem de yüksek büyümeyi sağlamak ve aynı zamanda cari fazla veriyor olmak; bu maharettir, bunu da kabul etmek lazım.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Maşallah, maşallah!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Hedefimiz, ödemeler dengesindeki iyileşmeyi sürdürülebilir ve kalıcı kılmaktır. Nasıl ki savunma sanayisinde “Yapılamaz.” denilenleri yaptıysak, terörü bitme noktasına getirip vesayet planlarını yırtıp attıysak, ekonomimiz üzerindeki manipülatif etkilerin de üstesinden gelip aynı şekilde bunları da tarihe gömeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yalnızca milletimizin kazandığı, kazancın toplumun tüm kesimlerine yayıldığı, tam bağımsız ve müreffeh Türkiye yürüyüşümüzü kararlılıkla sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; makro finansal gelişmelerin bankacılık sistemi, borçlanma, bütçe ve büyümenin finansmanı üzerinde oluşturması beklenen olumsuzluklar da vurgulandı. Bankacılık sistemimiz hem sermaye yeterlilik rasyosu hem de tahsili geçmiş alacak oranları itibarıyla eşik değerlerden çok uzak bir görüntü vererek güçlü yapısını korumaktadır. Benzer şekilde, borçluluk yapımız, öngörülü politikalarımız ve sürekli almakta olduğumuz tedbirlerle piyasa değişkenliklerine karşı riskleri azaltılmış ve vade yapımız güçlendirilmiş bir biçimde ayakta durmaktadır. Bütçemiz ise gelir gider yapısını birlikte düşündüğümüz çift kanatlı politikalarımızla hem vatandaşlarımızın hizmet ihtiyaçlarını karşılayacak hem de onların reel kazançlarını azaltmayacak bir yaklaşımla hazırlanmış ve bu anlayışla da uygulamaya konulacaktır.

Nihai olarak, güçlü ihracat gerçekleştirmelerinin desteğiyle ödemeler dengesi bilançomuzdaki iyileşmenin yanı sıra uygulayacağımız politikalarla 2022 yılında büyüme hedeflerimize ulaşabilmek için gerekli finansmanı sağlayabilecek bir altyapıyı tesis edebileceğimiz ortadadır. Bu kapsamda, vatandaşlarımızın refahını artırmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; firmalarımız yurt içi ve yurt dışı talep artışını karşılamak için kapasitelerini daha çok kullanmaya başlamış, birçok sektörde kapasite kullanım oranları yüzde 80'lere yakınsamıştır. Bu durum, firmalarımızın yeni yatırım gereksinimine yönelik güçlü bir sinyal vermektedir. Uygulayacağımız politikalarla işletmelerin yatırım maliyetleri azaltılacak, ayrıca, üreticiyi destekleyeceğimiz paketlerle sağlıklı büyüme yapımıza ilave katkı sağlayacağız. Bu amaçla, hızlı gerçekleştireceğimiz ilave istihdama destek paketinin yanı sıra inovasyonu, yerli tasarım ve üretimi destekleyen teşviklerle üreticimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçemizin gelir performansının artmasının eleştirildiğini görüyoruz. Her daim olduğu gibi dezavantajlı kesimleri de gözetken kapsayıcı bütçe politikalarımızı sürdüreceğiz. Tüm adımlarımızı serbest piyasa ekonomisi ve finansal serbesti ilkesiyle tam uyumlu şekilde atacağız. Türkiye Cumhuriyeti, köklü ve itibarlı geçmişiyile küresel ekonomiye tam entegre bir ülke olarak yerli ve yabancı tüm yatırımcıya güven tesis etmeye devam edecektir. Bu genel şiarımızı zedeleyecek herhangi bir uygulama söz konusu olamaz.

Türkiye ekonomisi, güçlü bankacılık sektörü ve hızla büyüyen banka dışı finansal kesimiyle, yeni dönemde hedeflerimize uygun olarak yatırımı, üretimi, ihracatı ve istihdam artırıcı faaliyetleri finanse etmeye devam edecektir. Tam bağımsız ekonominin ruhuna uygun olmayan, tüketim artırıcı, yatırıma, üretime hizmet etmeyen alanlarda kredi genişlemesini de arzulamayız. Bu anlamda, finansal kapasitemizin kullanılmasında yatırımları önceliklendireceğiz. Orantısız fiyat artışları ve kur dalgalanmaları Türkiye'nin kaderi olamaz, olmayacaktır.

Sanayi kapasitemizi hızla geliştirirken enerji ve ara malı gibi alanlarda döviz ihtiyacımızı azaltacak adımları birer birer hayata geçirecek, üretimi, istihdamı daha ileriye taşıyacağız. Bunların neler olduğuna dair bazı detayları da bir önceki konuşmamda, burada, yine, yüce Meclisimize sunmuştum, anlatmıştım.

Daha önce, tam bağımsız politikaları hayata geçirme yönünde verdiğimiz gayretlerde, Cumhuriyet Halk Partisinin, İP'in ve hâliyle HDP'nin millî bir çabayla destek verdiğine şahit olmadık.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – “İP” ne demek ya? Ayıp!

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Çamaşır ipi mi!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – E, biz size bir şey diyor muyuz “AKP” dediğinizde?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Diyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bu tercihimizi de ne kadar anlarsak anlatalım kulaklarınızın kapalı olduğunu biliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sizin kulaklarınız açık mı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İşte, CHP'nin ülkeyi yönetme şeklinin bir mizansenini de burada, bu kürsüde gördük, hep birlikte şahit olduk. Burada şov yapma uğruna, kürsüde portakalları yere dökerek, şov bitince de toplayarak emek ürünü mahsullere bile saygısı olmayan şov odaklı bir zihniyet. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Asıl şovu siz yapıyorsunuz, şovu yapan sensin!

SEZAI TEMELLİ (Van) – Asıl şovu siz yapıyorsunuz işte!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ne alakası var ya!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Şu dile bakın, bulunduğunuz makama bakın!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ağaçları söküyorlar; anlıyor musun, haberin var mı?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bağırma, bağırma!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Gel, sen benim yerimde ol da bağırma!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz, duyamıyoruz Sayın Oktay'ı.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sen 10 kilo portakal yetiştir bakalım bir!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Önce dökten, sonra toplamaya çalışan klasik bir CHP.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Zehirli bir diliniz var, zehirli bir dil!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Önce kırıp dökten, inkâr eden, sonra helalleşmeye çalışan klasik CHP. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sana ne ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Gerçi, diğer ortakları da pek farklı değil.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Ya, devleti temsil ediyorsun, ayıptır ya!

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Ya, Cumhurbaşkanı Yardımcısının dediğine bak!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her şeyi söylediniz, cevap vermesin mi?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Siz, burada şov yapmayla uğraşadurun; şimdi anlamasınız da savunma sanayi atılımlarımızda, Türkiye'nin otomobili TOGG'da ve Covid-19'la mücadelemizde olduğu gibi ekonomik bağımsızlık mücadelemizin değerini de yaşayarak öğrenecek ve anlayacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sandıkta millet gösterecek size şovu, hiç merak etmeyin!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Millet inanmıyor bu hikâyelere!

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Bütçeyi konuşun, bütçeyi! Devleti temsil ediyorsun ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bütçe olduğunu ve devletin temsilcisi olduğumuzu şimdi mi anladınız, şimdi mi aklınıza geldi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Şov yapma, şov yapma!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Şov yapma!

BAŞKAN – Şimdi, bir dakika Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bir dakika...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Kimse yutmuyor bu hikâyeleri!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, daha önce de söyledim, bugün de söylüyorum...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, muhalefete sataşarak alkış almaya çalışıyor, çok ayıp!

BAŞKAN – Grup Başkan Vekilleri notlarını alıyorlar, gerekli cevabı verecekler.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Dilinizi düzeltin, dilinizi!

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Temiz bir dil...

BAŞKAN – Bağırmanın milletvekiline faydası yok, partisine faydası yok.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Partinin resmî bir adı vardır Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, Müsavat Bey burada, not alıyor.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Tamam, alabilir.

BAŞKAN – Dolayısıyla, bağırmanın çağırmanın bir anlamı yok.

Buyurun Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Makamına göre konuşsun Sayın Başkan!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her şeyi söyleyecekler, dağılıp gidecekler.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, sabahtan beri dinledik yani her şeyi söylediniz, söylemediğiniz hiçbir şey kalmadı ve yine de olabildiğince nezaket dili kullanmaya çalışıyorum, bakın.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Saydıracak mısınız? Hakaret mi edeceksiniz?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Kelimeleri özenle seçiyorum cevap verirken.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Öyle mi?

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Küfür mü edeceksiniz, ne yapacaksınız?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her şeyi söylerler Başkanım, her şeyi.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimizin ve Meclisimizin güçlü iradesiyle hayata geçen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle, milletimize sunduğumuz hizmetlerin kalitesini her alanda, sürekli yükseltmeye çalışıyoruz.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – İnsanlar ekmek kuyruğunda!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz, bu yönde tüm kurumlarımızla ciddi çabalar verirken karşımızda biz ne dersek tam tersini savunmayı âdet edinmiş; “iyi” dediğimize “kötü”, “kötü” dediğimize “iyi” demekten başka bir şey üretemeyen bir zihniyet var.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Bu kibriniz sizi sandığa gömecek!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Şimdi, sayısı 750’yi aşkın savunma sanayi projemizden bir ilk olan Albatros Sürü İnsansız Deniz Aracı projemizden -“deniz aracı” diyorum, bakın, “hava aracı” demiyorum- uçuş testini başarıyla geçen Sonda roketimizden...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Ekmek kuyrukları var Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...yerli Yeni Nesil Muhabere Elektronik Taarruz Sistemi’miz SANCAK’tan, Akıncı’dan, AKSUNGUR’dan bahsetsem...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Ekmek kaç para Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı, ekmek kaç para?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - ...siz, her zaman yaptığınız gibi “Ama sarayın uçağı!” diyeceksiniz.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Ekmek kaç para, ekmek?

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Hikâye, hikâye! Gerçeklere dön, gerçeklere! Vatandaşa bak, vatandaşa!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Bunlar gerçekler, gerçeklerden bahsediyorum arkadaşlar yani hayal konuşmuyorum ben. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Ekmek 3,5 lira, ekmek!

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Kendi gerçeklerin!

Saray gerçekleri, saray!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Hayal konuşmuyorum, gerçeklerden bahsediyorum. Ya, kafanızı kaldırın, bir görün gerçekleri de!

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Dolar 15 lira oldu!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisinin yapay zekâ, büyük veri ve siber güvenlik alanında önemli adımlarını anlatsam, oluşan ekosistemin istihdama, kalkınmaya etkisini anlatsam, siz yine “Sarayın bütçesi!” diyeceksiniz.

BURAK ERBAY (Muğla)- Aç millet, aç!

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Ülke bitmiş “kalkınma” diyorsun ya! Ayıp, ayıp!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisinin sadece geçen yıl Amerika Birleşik Devletleri'nden Almanya'ya, Japonya'dan Fransa'ya vesile olduğu katma değerli dış yatırımlardan bahsetsem, siz yine "Birleşik Arap Emirlikleri, Katar!" diyeceksiniz.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Yalan mı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - İstanbul Finans Merkezi Projesi'ni anlatsam, İnsan Kaynakları Ofisinin gençlere desteklerini, Diyanet İşleri Başkanlığının din hizmetlerinin yanı sıra toplumsal barışa sunduğu katkıları anlatsam, siz yine "Savaş bütçesi, güvenlik bütçesi!" nakaratını tekrar edeceksiniz.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Hangi barış? Cezaevleriyle öldürdünüz, hangi toplumsal barış ya?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Bu bütçede milletimizin neye ihtiyacı varsa, gelecek tahayyülü neyi gerektiriyorsa, Türkiye için en gerekli neyse o var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsüne çıkıp "çete üyesi" gibi "Şunun ahı var, bunun ahı var!" diye sayan hatibin nefret dilinin aksine...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Çete üyesi" diyemezsiniz milletvekiline!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - ...milletimizin duası, desteği ve hüsnükabulü var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Peki, ne yok biliyor musunuz? Sizin kapalı kapılar ardında görüşme yaptıklarınızın çıkarlarına uyan politikalar yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz milletvekiline "çete üyesi" diyemezsiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – "Çete" kelimesi kullandığı için o kelimeyi özellikle kullandım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Çete üyesi" diyemezsiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – "Çete" kelimesi kullandığı için o kelimeyi bizzat kullandım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Siz nerenin üyesisiniz?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türkiye'yi zayıflatacak, bölgede denklemlerin dışına itecek tercihler yok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – "Çete" size aittir, "çete" size aittir! YİMPAŞ'tan bahset, TURK TELEKOM'dan bahset! "Çete"yi size iade ediyorum, "çete" size aittir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İsim vermeden kullandım. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Yerli ve millî üretime sekte vuracak, dört gözle Türkiye'nin sendelemesini bekleyenleri sevindirecek politikalar yok. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – FETÖ'yle kol kola olan sizsiniz, "çete" size aittir! İmralı'da masaya oturan sizsiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Vesayet yok, kısıtlamalar yok, ayrılmayı besleyen yaklaşımlar, haksız dağılım yok. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Şu hâle bak ya! Şu demokrasiye bak ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, biz, bu topraklarda –bakın, bunu da iyi dinleyin- Alevi’siyle, Sünni’siyle, Türk’üyle, Kürt’üyle, Laz’ıyla, Çerkez’iyle, tüm farklılıklarımızla biriz, beraberiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Dili yasakladınız, dili!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çete sizsiniz! Ne beraberliğinden bahsediyorsunuz? Siz insanları ayırıştırmaktan başka bir şey yapmıyorsunuz! Burada atanmış seçilmiş hakaret edemez!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz hep birlikte Türkiye’yiz, farklılıklarımız gücümüz ve zenginliğimizdir; siz de bizim gücümüz ve zenginliğimizsiniz farklılıklarımız olarak.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Atanmış seçilmiş hakaret edemez! Çete sensin! Çete senin bugüne kadar kol kola olduğun, et ile tırnak gibi olduğun FETÖ’dür.

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım.

Sayın milletvekilleri, ne yapıyorsunuz siz ya?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çete sensin! Bugüne kadar et ile tırnak gibi olduğun FETÖ! Çete sensin! Bugüne kadar et ile tırnak gibiydiniz FETÖ’yle. Çetenin alası sizsiniz. (AK PARTİ sıralarından “Otur yerine!” sesleri)

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çete sensin! Düne kadar et ile tırnak gibiydiniz FETÖ’yle! Çetenin âlâsı sizsiniz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ne yapıyorsunuz siz ya?

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Otur yerine! Otur!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Düne kadar FETÖ’yle et ile tırnak gibiydiniz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler, “Otur yerine” sesleri)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bekleyin bitirelim... Bekleyin bitirelim... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Böyle bir şeyi kabul etmiyorum!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bekleyin bitirelim. Bak, sabahtan beri biz dinliyoruz sizi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Atanmış seçilmiş hakaret edemez!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sizi de dinledim, seni de dinledim. Sabret!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Atanmış seçilmiş hakaret edemez bu Mecliste! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Bağırma lütfen.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Hiç kimseye hakaret ettiğim yok benim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hakaret ediyor...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Hiç kimseye hakaret ettiğim yok benim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Çete” diyorsunuz, milletvekiline “çete” diyemezsiniz! “Çete” diyorsunuz!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Yeter be! Yeter be!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Kullanılan ifadelere cevap veriyorum burada arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Eğer cevaplarına dayanamayacaksınız kullanmayacaksınız o ifadeleri. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hadi oradan! Hadi oradan! İmralı’da bebek katiliyle masaya oturan sizsiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cevaplarına dayanamayacaksınız kullanmayacaksınız o ifadeleri o zaman burada.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – FETÖ’yle et ile tırnak gibi olan sizsiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ben size sunumun başında da söyledim, burada her türlü hakareti edip sonrasında sessiz kalmamızı bekleyemezsiniz. Kusura bakmayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam... Devam... Devam...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bugüne kadar... (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne hakaret etti sana? Ne dedi?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Sayın Başkan...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz hakaret ediyorsunuz, siz!

BAŞKAN – Burcu Hanım, bir dakika... Bir dakika...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, burada, atanmış seçilmiş hakaret ediyor!

BAŞKAN – Ya, bir dakika... Bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, dünyayı ters döndürseniz buradaki hiçbir konuşmacının konuşmasını kesmem. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, kesmeyin zaten... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Otur! Otur!

BAŞKAN – Şimdi bir şey söyleyeceğim...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kesmeyin...

BAŞKAN - Bir dakika Özgür Bey, bir dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam... Devam...

BAŞKAN - Şimdi, siz, sayın konuşmacı konuşmasını bitirdikten sonra söz alacaksınız, cevap vereceksiniz; böyle bir uygulama yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Temiz dil... Temiz dil...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam... Devam...

BAŞKAN - Devam edin Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, talebim sadece şudur...

YUSUF BAŞER (Yozgat) - Otur yerine!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Devam... Devam...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, orada milletvekili bir şey söyleyince İç Tüzük açılıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ben şunu da ifade etmek istiyorum Sayın Başkan: Ayırıştırılmalara...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Temiz bir dile davet edin!

YUSUF BAŞER (Yozgat) - Otur yerine!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Böyle bir usul yok, konuşmasını bitirdikten sonra cevap verirsin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, temiz bir dile davet edin!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ben bir hatibin konuşması arasına girip de herhangi bir şey söylemedim ve bana bu sözü de bu hakkı da vermediniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Temiz bir dile davet edin! Bu Meclise “çete mete” diyemez!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam... Devam... Devam...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Meclis İçtüzüğü’nde böyle bir usul var mı, bilmiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Temiz bir dile davet edin!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ben bir şey daha söyleyeyim size...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Burası saray değil, burası seçilmişlerin Meclisi!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ben size bir şey daha söyleyeyim arkadaşlar... Ayırıştırımcı üsluba sesleniyorum, ayırıştırımcı üsluba!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bizi atlıyorsunuz; İç tüzük’le o da bağlı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söz veremezsiniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Devam ediyorum, bakın, cevap vermeye devam ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu İç Tüzük’le onlar da bağlı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Temiz bir dile davet etmeniz lazım, temiz bir dil; başka bir şey demiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Dilinizi düzeltin!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuşmasını kesin demiyorum ama temiz bir dil!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Atanmış seçilmiş milletvekiline “çete üyesi” diyemez.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bugüne kadar, namaz kılınan hiçbir yerde, ben bugüne kadar, namaz kılınan hiçbir yerde, sadece Türkiye’de de değil, dünyanın hiçbir yerinde imamın hangi mezhepten olduğunu ne sordum ne merak ettim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ayıp ya!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Senin yaptığın ayıp!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Tanıdığım hiç kimsenin veya camilerde hiçbir Müslüman’ın bunu sorguladığına da şahit olmadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, hayır, Başkan temiz bir dile davet edecek ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Çete üyesi” diyorsunuz ya, “çete üyesi” diyemezsiniz!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ayrıştırmaktan ve düşmanlıktan beslenenler bize birlik ve beraberlik dersi veremez. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam, devam!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, temiz bir dile davet etmenizi istiyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Temiz bir dile davet ediyoruz Başkan.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Cumhurbaşkanımız liderliğinde AK PARTİ’nin her zaman temel bir farkı olmuştur. Biz politikalarımız ve eylemlerimizi kimsenin güdümünde oluşturmayız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Çete üyesisiniz.” diyor!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Size de “çete üyesi” desek ne yaparsınız ya? Ne demek ya “çete üyesi”, ne demek ya?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Rotamız millet, gayemiz müreffeh Türkiye’dir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bravo!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Çete üyesi” diyor ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Çete üyesi” diyor!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bizim “iyi” dediğimize “kötü” diyerek “kötü” dediğimize de “iyi” diyerek ancak bulunacağınız, geleceğiniz yerler muhalefet sıraları olur.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Küfür ediyorsunuz, hakaret ediyorsunuz!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Çete üyesi” diyor, “çete üyesi” diyor!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Buraya gelmiş, atanmış seçilmiş hakaret ediyor!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ayıp, ayıp!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – İşte, bugün, bütçesini görüştüğümüz kurumlar, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı gibi kurumlarımız, milletimize ait, yalnız milletin çıkarı için çalışan kurumlarımızdır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Millet ekmek kuyruğunda, millet aç!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Millette biraz karşılık bulmak istiyorsanız, elinizi vicdanınıza koyar, bu kurumlarımızın başarılarıyla milletimizle birlikte gurur duyarsınız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, şu dilini düzelt Sayın Oktay, dilini düzelt!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) - Dil konusunda en son konuşacak sensin Atila Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Dilini düzelt!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Nasıl bir üslup bu ya!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - Milletimizle paylaşmak amacıyla bir kez daha Cumhurbaşkanlığına bağlı kuruluşların başarılı faaliyetlerinden ve önümüzdeki yıl yapmayı planladıkları çalışmalardan kısaca bahsedeceğim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığına bağlı 7 Başkanlık, 4 Ofis, 9 Politika Kurulu ve 1 Genel Sekreterlik, bakanlıklar ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin etkin politika tasarlama ve uygulama mekanizmalarını oluşturmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları, ilgili kurum ve kuruluşlarımızla iş birliği içerisinde, sadece 2021 yılı içerisinde, tüm karar alma mekanizmalarımıza yol gösteren 75 adet rapor ve politika belgesi hazırlamıştır. Hâlihazırda 19 adet politika dokümanının ise hazırlıkları sürmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dijital Dönüşüm Ofisi; büyük veri, siber güvenlik, E-Devlet Kapısı ve yapay zekâ alanındaki çalışmalarına her geçen gün bir yenisini ekleyerek dijitalleşmede öncü rol üstlenmektedir. Dijital Dönüşüm Ofisi, 2022 yılında kamunun elindeki verinin analiz edilerek karar alma süreçlerinde kullanılması yönünde yerli ve millî büyük veri çalışmalarını, E-Devlet Kapısı'na mobil cüzdan eklentisinin yanı sıra 2 faktörlü güvenlik doğrulaması seçeneğiyle güvenliğin artırılması ve kullanıcı dostu dijital kamu hizmetlerinin zenginleştirilmesi, Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi doğrultusunda 2021-2025 yapay zekâ eylem planlarının hazırlanması ve yapay zekâ portalının kullanıma açılması, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Veri Merkezi Projesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki ve e-KKTC iş birliği gibi çalışmalarını hayata geçirecek, dijitalleşen Türkiye'nin lokomotifi olmayı sürdürecektir.

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisimiz, topyekûn bağımsız ekonomi tercihimiz yönünde ülkemizin döviz harcamasını azaltacak katma değerli yatırımları ülkemize kazandırmaktadır. Ofis yatırım portföyünde bulunan yatırımların yüzde 13'ü doğrudan AR-GE ve tasarım merkezi yatırımlarından, yüzde 41'i tedarikçisini geliştirme potansiyeline sahip teknoloji, yoğun ve yüksek katma değerli üretim yatırımlarından ve yüzde 31'i ara malı ithalatının yüksek olduğu sektör ürün gruplarında ithalat bağımlılığını azaltmaya yönelik yatırımlardan oluşmaktadır. Otomotiv, kimya, ilaç ve elektronik gibi orta yüksek ve yüksek teknolojlili sektörleri içeren projeler, nitelikli istihdam sağlanmasının yanı sıra, ülkemizin dış bağımlılığının azaltılması için de son derece önemlidir. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, 2022 yılında, Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi'ndeki eylemleri hayata geçirecek, yatırımcı için güvenli liman Türkiye'nin dış yatırımcıya açılan kapısı olmaya devam edecektir.

Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, finansal altyapımızın daha verimli bir yapıya kavuşturulmasına katkı verecektir. Ofis bünyesinde takip edilen İstanbul Finans Merkezi Projesi, finansal ağırlık merkezinin coğrafi olarak değiştiği dönüşüm sürecinde, bankacılık ve banka dışı finans kurumları, finansal yatırım ve portföy yönetim şirketleri gibi geniş bir yelpazedeki finansal kuruluşları bünyesinde barındıracak, İstanbul’u uluslararası bir finans merkezi hâline getirecektir. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, 2022 yılında yurtdışı faaliyetlerini Malezya ve İngiltere’ye yaymayı, katılım finans alanında yeni stratejik ortaklıklar kurmayı planlamaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi ise beşeri sermaye kapasitemizin gelişimi ve doğru mesleklere yönlendirilmesi konularında tüm kurumlarımız ve üniversitelerimizle iş birliği içinde çalışmaktadır. 2022 yılında genç istihdamına yönelik kariyer ve staj programları, kamu personeli eğitimleri, yetenek avcılığı ve geleceğin meslekleri gibi konular üzerine yoğunlaşarak insan kaynağımıza değer katmayı sürdürecektir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığımız, program bütçe sistemine geçilmesiyle, plan, program ve bütçe bağlantısının güçlendirilmesi, karar alıcılar için harcama önceliklerinin daha kolay belirlenmesi, sonuç odaklı bir mali yönetim anlayışının geliştirilmesi, hesap verebilirlik ile saydamlığa hizmet edecek şekilde izleme ve değerlendirme sürecinin etkinleştirilmesi gibi alanlarda önemli mesafe katetmiştir. Önümüzdeki yıl, program bütçe sisteminin çıktıları somutlaştıkça yapılacak izleme ve değerlendirmelerle daha etkin politikaları hayata geçirmek için tüm kamu kesimine yön vermeyi sürdürecektir. Başta temel politika dokümanlarının hazırlanması olmak üzere, merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması ve uygulanması, kaynak tahsisi, bütçe, politika ve stratejilerin koordinasyonu gibi görevleriyle Strateji ve Bütçe Başkanlığımız, kalkınmayı dengeli ve sürdürülebilir kılmak misyonuyla çalışmaya devam edecektir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla, toplumu ve insanlığı aydınlatma sorumluluğuyla çalışmalarını yürütmektedir. Başkanlık, mevcut faaliyetlerinin yanı sıra, 2022 yılında, Müslümanların hayatın farklı alanlarında karşılaştığı problemlere çözüm aramak amacıyla, iktisadi hayat ve sağlık, sosyal hayat, güncel inanç problemleri çalışmaları ve ibadet hayatıyla ilgili konuların ele alınacağı güncel dinî meseleler buluşmaları düzenlemeyi de planlamaktadır. Ayrıca 2022 yılında kullanıma sunulmak üzere, dil ve üslup olarak okunması ve anlaşılması kolay, okuyucuyu düşünmeye ve tefekküre yönlendiren yeni bir Kur’an meali hazırlıkları da sürmektedir.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, devletimizin stratejik iletişimi konusunda, kamu diplomasisi dâhil olmak üzere, Türkiye’nin yüzü ve sesi hâline gelmiştir. Başkanlık, önümüzdeki yıl Türkiye’nin her alanda nitelikli temsilini sağlamak amacıyla proje ve faaliyetlerine devam edecektir. Kamu kurumlarında gerçekleştirilen yazılı çeviri faaliyetlerinin daha verimli hâle getirilmesi amacıyla Çeviri Takip Platformu Projesi başlatılmıştır ve projenin 2022 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Türk ve dünya tarihi açısından çok kıymetli olan arşivlerimize verdiğimiz değerın göstergesi olarak Devlet Arşivleri Başkanlığı, belge yönetimi ile arşiv birikimine ilişkin faaliyetlerini doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak sürdürmektedir. Başkanlık, belgelerin asıllarının korunarak bilginin yaygınlaştırılması, arşiv belgelerine hızlı, doğru ve istenilen formatta erişilmesi için dijitalleştirme çalışmaları yapmaktadır. Böylece araştırmacılar ve tüm ilgililer devlet arşivlerine internet üzerinden erişir hâle gelmiştir. Devlet Arşivleri Başkanlığı önümüzdeki yıl arşivlerin en güvenli şekilde saklanıp korunması için bütünleşik arşiv yönetim sistemine geçecek, diğer ülkelerle iş birliği protokolleri yaparak devletimizi ilgilendiren belgeleri ülkemiz arşivlerine kazandırmaya devam edecektir.

Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı kurulduğu günden bu yana bünyesindeki saray, köşk, kasır, müze ve tarihî fabrikalarda dünya çapında, uluslararası standartlarda müzecilik hizmeti vermekte

birlikte, tarihî ve kültürel mirasımızın korunarak, yaşatılarak gelecek nesillere aktarılması yönünde çalışmaktadır. Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, 2020 yılında 5 adet, 2021 yılının ilk altı ayında 5 adet olmak üzere toplam 10 adet özgün yayın çalışmasına da imza atmıştır. Başkanlık bünyesinde restorasyon çalışmaları devam eden Ankara Palas Cumhurbaşkanlığı Müzesi ve Topkapı Sarayı Fatih Köşkü 2022 yılında vatandaşlarımızın ziyaretine açılacaktır.

Savunma Sanayii Başkanlığı, milletimizin emniyet ve refahını garanti altına almak hedefiyle güvenlik güçlerimizin teçhizatlarının yerli, millî imkânlarla sağlanması ve ekonomiye katma değer oluşturulması için öncü rol üstlenmektedir. Sadece 2018 yılından bu yana, yurt dışından almak yerine kendi imkânlarımızla ürettiğimiz savunma ürünleri sayesinde 20 milyar doların üzerinde bir tutarın ülkemizde kalması sağlanmış, döviz harcamasının önüne geçilmiştir. Sizlerin de bildiği gibi, yerli imkânlarla geliştirilen taarruz helikopterimiz ATAK'ın geliştirilmiş Faz-2 versiyonunun teslimatları sürmekte, GÖKBAY helikopterimizin prototipleri üretilmekte ve test edilmekte, OMTAS tanksavar silahıyla donatılmış olan KAPLAN gibi kara araçlarımız ve sayamadığım pek çok sistem gerekli testlerin ardından hizmete alınmaktadır. Yeni tip denizaltılarımızın inşaları devam etmekte, test ve eğitim gemimiz hizmete alınırken insansız hava aracı konuşlandırılacak şekilde de uyarlanan Anadolu gemimiz tamamlanma aşamasındadır. Türkiye'nin dünyada Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve Çin gibi beşinci nesil ve ötesi bir muharip uçağı üretebilecek altyapı ve teknolojiye sahip sınırlı sayıda ülkeler arasında yer alacağı, yurt içi imkân ve kabiliyetlerle tasarlanan ve geliştirilen beşinci nesil insansız savaş uçağımız MİUS ve insanlı millî muharip savaş uçağı projelerimizin çalışmaları da tüm hızıyla devam etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Savunma sanayisinde kazanılan kabiliyetlerimiz enerjiden ulaştırmaya, sağlıktan bilişim sistemlerine kadar pek çok alana yayılmayı da sürdürecektir, hâlihazırda da sürdürmektedir. Ordumuzun ve diğer güvenlik birimlerimizin silah, teçhizat ve benzeri ihtiyaçlarının yerli ve millî imkânlarla karşılanmasının terörle mücadelede katkıları da son derece kıymetlidir. Tüm dünyanın "Nasıl oldu bu ilerleme?" diyerek takdirle ve gıptayla izlediği; bölgemizdeki denklemleri, dünyada savunma konseptlerini değiştiren insansız araçlarımız, yazılımından motoruna Türk mühendislerinin ürünü olan yeni nesil savunma ürünlerimiz ve Millî Gemi, denizaltı projelerimizle havada, karada ve denizde, mavi vatanla ülkemizin hak ve menfaatlerini korumaya, teröre Türkiye'nin demir yumruğunu indirmeye, terörle kesintisiz mücadele etmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, güvenlik konseptinin her boyutunda, yurt içinde ve dışında meydana gelen gelişmeleri takip ve analiz etmekte, stratejik araştırma ve değerlendirme raporları hazırlamaktadır. Ayrıca, NATO kapsamında görev alanıyla ilgili çalışmaları yürütmekte ve Millî Güvenlik Siyaset Belgesi'ni hazırlamaktadır. Cumhuriyet Halk Partili Milletvekili Sayın Kılıç "Millî Güvenlik Siyaset Belgesi yıllardır niye yok?" diye sordu. İlk olarak 1963 yılında hazırlanan Millî Güvenlik Siyaset Belgesi, 1963 yılından bu yana 8 defa güncellenmiş ve en son 30 Eylül 2019 tarihli Millî Güvenlik Kurulu toplantısında görüşülerek uygun bulunmuştur. Belge, millî güvenliğe yönelik devlet politikaları ile temel hassasiyetleri içerir. 30 Eylül 2019 tarihli Millî Güvenlik Kurulu toplantısında Millî Güvenlik Siyaset Belgesi'yle ilgili olarak milletimizle paylaşılan bir basın bildirimimiz de mevcuttur. Onu bari inkâr etmeseydiniz. Basın bildirisi şu şekilde: "Ülkemizde, bölgemizde ve dünyada meydana gelen gelişmelerin millî güvenliğimize yönelik tesirlerinin tüm yönleriyle değerlendirilmesi suretiyle hazırlanan millî güvenlik siyaseti belgesi görüşülmüş ve uygun bulunmuştur." Basın metni bu -noktası virgülüne tekrarladım- kamuoyuna açıklanmıştır. Ha, şunu da ifade edeyim: Arzu ettiğiniz vesayetçi ve antidemokratik metinler demokratik Türkiye'de artık yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Özleminiz bu ise hayal kırıklığına uğramış olabilirsiniz çünkü demokratik bir "Millî Güvenlik Siyaset Belgesi" var.

Millî Güvenlik Kurulu bildirisinde ekonomik tehditlere ilişkin ifadelerin yer alması yine bazı milletvekilleri tarafından Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinden itibaren eleştirildi. 25 Kasım 2021 tarihinde gerçekleşen MGK toplantısı basın açıklamasına “Ülkemizin karşılaştığı ve karşılaşılabileceği sınamalar ile tehditler değerlendirilmiş, Cumhuriyetimizin 100. Yılına her alanda olduğu gibi iktisadî olarak da güçlü şekilde ulaşma kararlılığı teyit edilmiştir.” şeklinde bir ibare eklendi. Bu, güvenlik konseptini tam da olması gerektiği gibi ekonomik, siyasi, toplumsal ve çevresel boyutlarıyla ele aldığımızın bir göstergesidir. Ekonomi hem güvenlik politikalarının nihai amaçlarından biri hem de güvenlik politikalarımızın tartışılmaz bir enstrümanıdır. Amerika Birleşik Devletleri-Çin jeopolitik rekabeti büyük oranda ekonomi güvenliği üzerinden sürdürülmüyor mu? Son zamanlarda bütün dünyadaki tedirginlik arz güvenliğiyle ilgili değil midir? Demokratik ülkeler başta olmak üzere ülkelerin arz güvenliğini garanti altına alma amaçlı her türlü güvenlik tedbirine başvurmakta olduğunu hep birlikte yakından takip etmiyor muyuz?

Bağımlı ve tehditlere duyarlı bir ekonomiyle tam anlamda ayakları yere basan güvenlik politikalarını hayata geçirmek mümkün değildir. Bağımsız ekonomi politikamızın Millî Güvenlik Kurulu bildirisinde yer alması son derece doğal ve olması gereken bir durumdur. Ekonomi güvenliğimize dört elle sarıldığımızın ispatı olan bu duruşumuz, ekonomiye yönelik arz güvenliği dâhil manipülatif ataklardan siber finans saldırılarına kadar hepimizin, tüm milletimizin hakkını hukukunu koruma irademizi gösteriyor. Böyle bir durumdan rahatsız olanlar ekonomiye yönelik tehditlere karşı önlem almayalım mı isterdi? Bundan bile nem kaptığımıza göre yine milletimizden bir şeyler mi gizliyorsunuz? Gizli otel odalarında veya koridorlarında buluşmalarınıza alışkın olduğumuz yabancı dostlarımızdan uyarılar mı var? (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, bu iddianızı somutlaştırın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) - MGK bildirisinde daha önce vurgulanan iklim değişikliği tehdidi ve ekonomi güvenliği gibi başka konular da güvenlik siyasetinin tüm boyutları...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu iddianızı somutlaştırın. Kapalı kapılar ardında yabancılarla kim görüşüyor, somutlaştırın, ortaya laf atmayın.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – ...ve milletimizin çıkarları göz önünde bulundurularak güvenlik gündemimize alınabilecektir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Otur yerine, yeter be!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Niye rahatsız oldun ya, otur! Otur yerine!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Biz, Cumhurbaşkanımız liderliğinde millî güvenlik politikamızı, milletimizin önceliklerini ve geleceğini düşünerek belirlemeye devam edeceğiz. Millî İstihbarat Teşkilatımız da yine bu anlayış ve kararlılıkla PKK/KCK, PYD -YPG, FETÖ/PDY, DEAŞ başta olmak üzere, tüm terör örgütlerine ve terör tehditlerine karşı fedakârca çalışmaktadır. Dünya ölçeğinde bir servis olma vizyonuna sahip olan MİT, özellikle son yıllardaki başarılı operasyonlarıyla istihbarat dünyasının sayılı teşkilatları arasında yer almıştır. Yurt içinde ve yurt dışında art arda başarılı operasyonlara imza atan Millî İstihbarat Teşkilatımızın önümüzdeki dönemde dijital istihbarat kabiliyetlerini daha da geliştirerek başarılarını taçlandıracağına inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Varlık Fonuna ilişkin yine bazı soru ve eleştiriler de geldi. Türkiye Varlık Fonu, tüm faaliyetleriyle Türkiye'nin stratejik projelerine yatırım yapmayı, portföyündeki şirketlere değer katmayı ve finansal piyasalarda iyileşme ve derinleşmeyi sağlayacak

adımlar atmayı gözetmektedir. Bildiğiniz gibi, tasarrufun artırılması için bankacılık dışı finans sektörünün büyümesi ve sigortacılık sektörünün genişlemesi amacıyla kamu sigorta şirketleri ve kamu emeklilik şirketleri birleştirilmiştir. Maliyetleri düşürülerek verimlilik artırılmış, oluşturulan ölçek ekonomisiyle de sektör lideri hâline gelen fon bünyesindeki Türkiye Sigorta, daha düşük maliyetle daha yüksek hacimli hizmet sunabilir hâle gelmiştir. Örneğin, Türkiye, tarihinin en büyük doğal gaz keşfi Tuna-1 kuyusu ile yine değeri 280 milyon doları aşan TÜRKSAT milli haberleşme uydularını bu sayede sigortalayabilme imkânına kavuşmuştur, kendisi sigortalamıştır.

Türkiye Varlık Fonunun denetim yapısına ilişkin değerlendirmelere değinecek olursak; Türkiye Varlık Fonu, bağımsız dış denetim, Devlet Denetleme Kurulu denetimi ve Plan Bütçe Komisyonu denetimi üzere üç aşamalı denetime tabidir ve bu üçlü yapıya ek olarak iç denetimi de kendi süreçlerine dâhil etmiş durumdadır. Türkiye Varlık Fonu portföyünde yer alan tüm şirketler daha önce tabi oldukları denetim usullerini muhafaza etmektedir. Yani, önceden KİT Komisyonu denetimine, Sayıştay denetimine ve benzeri herhangi bir denetime tabi olan şirketler söz konusu denetim usullerini aynen muhafaza etmektedirler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yeni kurulan alt şirketler?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Örneğin, Ziraat Bankası, Türkiye Varlık Fonu portföyüne devredilmeden önce bağımsız denetim ve Sayıştay denetimine tabiyken fona devredildikten sonra yine bağımsız denetim ve Sayıştay denetimine tabi olmaya devam etmektedir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yeni kurulan alt şirketler...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yeni kurulan alt şirketler olmuyor Sayın Oktay, tam bilmiyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bunlara ek olarak, Türkiye Varlık Fonunun tabi olduğu bağımsız dış denetim, Devlet Denetleme Kurulu denetimi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi denetiminin de kapsamına girmiştir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Birçok şirket kaçırılıyor, KİT Komisyonu... Sayın Oktay, yanlış biliyorsunuz, eksik biliyorsunuz, eksik.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türkiye Varlık Fonu, hesap verebilirliği ve şeffaflığı her zaman önceleyerek Türkiye'nin vizyoner projelerine sermaye desteği sağlamaya devam edecektir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayıştay denetiminden kaçırılıyor şirketler.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben bugün dış politikaya girmeyecektim aslında, yine de girmemeye çalışacağım -Dışişleri Bakanımız buradaydı daha dün- ama biz mavi vatanda egemenlik haklarımızı savunup deniz yetki alanlarımızı netleştirmeye çalışırken “Libya’da ne işiniz var?” diye sorgulayanlar bugün bizim Doğu Akdeniz politikalarımızı sorgulayamazlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı dâhil, terörü, tehditleri bulunduğu yerde vuracağız ve mücadele edeceğiz politikamızdan hareketle Suriye ve Irak sınırındaki terör kamplarına yaptığımız operasyonlara destek vermeyenler Suriye’de terörle ve terör devleti kurulmasını engellemeye yönelik mücadelede kararlılığımızı sorgulayamazlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Oraya söyle.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Buradan geldi eleştiri.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz o tezkerelere “evet” verdik, oraya söyle.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Otuz yıldır çözülemeyen Karabağ'daki Ermenistan işgalini kırk dört günde bitiren can Azerbaycan'a desteğimizi tüm dünya ve her bir vatandaşımız görürken siz bizim Azerbaycan politikamıza dil uzatamazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – O kadar! O kadar!

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Türkiye'nin Filistin davasına ve Bosna'ya verdiği desteği görmek istiyorsanız Filistinlilere ve Bosnalılara sorun, yeter; başka birisine sormanıza gerek yok, size cevap verirler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye'nin, bölgesinde ve tüm dünyada ses getiren dış politikası, biliyoruz, birilerini rahatsız ediyor, rahatsız ediyordu ama İYİ Parti olarak sizi rahatsız ettiğini bilmiyorduk. Rahatsız da olsanız dış politikadaki kararlı duruşumuz devam edecektir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İYİ Parti takıntısı olmuş Sayın Oktay'da.

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – “İYİ Parti” dediğiniz için memnun oldum. Dilinizi düzelttiniz Türkiye Büyük Millet Meclisinde.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Girmeyecektim arkadaşlar bu konuya, hatibin konuşmaları çerçevesinde buna girmek zorunda kaldım.

Türkiye Doğu Akdeniz'de egemen hak ve yetkileri çerçevesinde, kıta sahanlığında, istediği zamanda istediği çalışmayı yapar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Doğu Akdeniz'de ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin meşru hak ve menfaatlerine zarar verecek hiçbir adımı karşılıksız bırakmayız.

Sayın Başkan, müsaadenizle birkaç soruya daha cevap verip tamamlamak istiyorum. Sonrasında soru-cevap da olduğu için belki bu soru-cevapları o kısma da bırakabilirim.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Bence yeterli Sayın Oktay.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – “Eğitime, sağlığa, tarıma yeterli pay ayrılmayan bu bütçede yine aslan payı ranta ayrılmıştır.” şeklinde başlayan bir eleştiri vardı.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Aynen öyle.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Gübre ne olacak Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, bütçemiz, iddia edildiği gibi, bir rant bütçesi değildir. 2022 yılı bütçesinde, faize harcanan orandan bahsediyorum, yüzde 13,7 seviyesinde kalması planlanmakta. Faiz harcamalarının bütçe giderlerindeki payı 2002'den itibaren bakarsanız da yıllar itibarıyla önemli ölçüde azaltılmıştır yani yüzde 43,2'lerden bugünlere gelinmiştir.

Bütçenin genel görünümüne bakıldığında -bunu önceden de ifade ettim, bir kez daha tekrarlamakta fayda görüyorum- önceki yıllarda olduğu gibi, tarıma, eğitime, sağlığa yüksek oranlarda kaynak aktarıldığı görülecektir. Buna göre, 2022 yılında tarıma ayırdığımız kaynağı yüzde 36,1 artışla 57,6 milyar liraya, eğitim bütçemizi yüzde 29,4 artışla 273,5 milyara -yani bu da bütçedeki en büyük pay- Sağlık Bakanlığı ve yüksek öğretim kurumları döner sermayeleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan yapılacak sağlık harcamaları da dikkate alındığında sağlık sektörüne ayrılan toplam kaynağı yüzde 27,8 artışla 304,6 milyar liraya çıkarıyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kaç dolar?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Görüleceği üzere, 2022 bütçesi eğitimden sağlığa vatandaşımıza yönelik tüm hizmetleri önceleyen, altyapı harcamalarına önem veren, sosyal yönü ağır basan bir bütçedir.

Yine –cevap verdim, bir daha vereyim– “Bütçe, savaş ve rant bütçesi olarak tasarlandı, yine en büyük pay güvenlik ve kamu düzenine ayrıldı, güvenlik için ayrılan kaynak 350 milyar.” vesaire gibi eleştiriler... Burada da zaten ifade ettim savaş ve rant bütçesi olmadığını. 2022 yılı bütçe teklifimiz savunma ve güvenlik harcamalarına, evet, önem vermekte ama bununla birlikte, önceki yıllarda olduğu gibi, biraz önce ifade ettiğim gibi, eğitim ve sağlığa daha yüksek oranlarda kaynak ayrılan, sosyal nitelikli harcamaları önceleyen bir bütçe. 2022 yılında savunma, güvenlik birimlerimizin toplam bütçe büyüklüğü de 180 milyardır, diğerlerini zaten ifade etmişim. Şunu da paylaşayım isterseniz: 2002 yılında savunma, güvenlik birimlerimizin ihtiyaçları için ayrılan kaynak gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 3,3’ü iken, 2022 yılında bu oran yüzde 2,3’tür. Dolayısıyla, bütçemiz iddia ettiğiniz gibi bir savaş ve rant bütçesi değil, savunma, güvenlik birimleri için ayrılan kaynağı en verimli şekilde kullanarak yerli savunma sanayisini geliştiren ve vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarından olan güvenliği tam anlamıyla sağlayan bir bütçe.

Yine “Vergilerin üçte 2’si dolaylı vergilerden oluşmakta.” diye başlayan bir eleştiri vardı. Burada yine, sosyal güvenlik primleri ve mahalli idare vergi gelirleri dâhil, 2002 yılında dolaylı vergilerin payı yüzde 46,9; bu oran 2020’de yüzde 43 olarak gerçekleşmiştir. Sadece merkezî yönetim vergi gelirleri içinde dolaylı vergilerin payı 2020 yılından bugüne kadar 2 puan azalmıştır, 2022 yılında da 1 puan daha azalması beklenmektedir. Öte yandan, vergi politikamızla çok kazananın çok, az kazananın az vergi almak, vergi tabanını genişletmek ve vergi adaletini güçlendirmek amacıyla çok önemli düzenlemeler yaptık, yapmaya da devam ediyoruz.

Yine, eğitimde, sağlıkta, giyim ve gıdada da önemli KDV oran indirimleri yapmış durumdayız. Basit usulde vergilendirilen yaklaşık 835 bin esnafımızın kazançlarını 2022 yılından itibaren gelir vergisinden istisna ettik. Yeni iş kuran gençlerimize gelir vergisinde 75 bin TL kazanç istisnası sağladık. Dolayısıyla, bu örneklerden de görüleceği üzere, vergi sistemimizi toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaçlarını sağlamaya göre, bu ihtiyaçlara göre planlıyor ve uyguluyoruz.

Cevap verdim ama bir kez daha ifade edeyim: “Bu ülkede Alevilik ve Şafilik yasaklanmış.” şeklinde başlayan yine bir eleştiri vardı. Bu ülkede böyle bir şeyin yasaklanması söz konusu değildir; ne Aleviliğin ne de Şafiliğin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onlar da “şey” değiller.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Nereden çıktı bu, anlamış değiliz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onlar da “şey” değildir.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kabul etmiyorsun ki yasak...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek toplumun tüm konularda, dinî konularda aydınlatma görevini yerine getiren Diyanet İşleri Başkanlığı, vatandaşlarımızın farklı dinî yorumlarına saygı prensibi çerçevesinde hareket etmektedir.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Tanmadığınız bir şeye nasıl saygı duyuyorsunuz?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Saygı duymuyorsunuz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Başkanlık, yürütmekte olduğu hiçbir hizmette vatandaşlarımıza Alevi, Hanefi, Şafii gibi bir ayırım yapmamaktadır, yapamaz.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Bir tane vali yok, bir tane vali yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Eşit davranmıyor.

ATILA SERTEL (İzmir) – Eşit davranması lazım, eşit davranmıyor.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Diyanet İşleri Başkanlığı, aralarında Hacı Bektaş Veli'nin Makalat'ı ve Besmele Tefsiri gibi eserlerin bulunduğu, Aleviliğin ve Bektaşiliğin 15 kaynak eserini Türkiye Diyanet Vakfı aracılığıyla da yayınlamıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Benim yakın arkadaşım Alevi.” falan diyebilirsiniz. “Alevi komşum var, annemle çok yakındılar.”

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kaç Alevi vali, kaç Alevi kaymakam var, bürokraside kaç Alevi var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nefret söylemi böyle bir şey. “Bizim Alevi komşumuz bile var.” diyebilirsiniz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Yine, Türkiye’de Diyanet İşleri Başkanlığına ayrılan kaynağın fazlalığından bahsedilmekte. Burada da Diyanet bütçesinin yüzde 96’dan fazlasının personel, maaş ve prim giderlerinden oluştuğunu bir kez daha ifade edeyim.

Köy ve mezralara kadar her yerde vatandaşın hizmetine koşan, özellikle de yine salgın hastalık döneminde de Vefa Gruplarıyla birlikte yaşlıların ve milletimizin eli ayağı olan bu çalışanlarımızdır.

Yine “Türkiye’nin millî güvenlik politikası hâlen iç ve dış mihrakların ülkeyi bölüp zayıflatacağı anlayışına dayanmaktadır.” diye başlayan bir hatibimizin eleştirisi vardı. Ülkemiz jeopolitik konumu nedeniyle, yakın coğrafyamızda yaşanan kriz ve çatışmalardan her daim etkilenebilmektedir, zaten bu da hepimizin malumu. Çok boyutlu, çok aktörlü ve hızlı değişimlere sahne olan ve yeni dünya düzeni, ülkemizin önceden öngörülemeyen tehdit ve risklere karşı ön alıcı politikalar geliştirilmesini ve her daim hazırlıklı olunmasını zorunlu hâle getirmektedir. Ülkemizin millî güvenlik politikası şekillendirilirken de bu hususlar özellikle dikkate alınmaktadır.

Yine, Millî İstihbarat Teşkilatımızla ilgili bir soru vardı “MİT Bakanlıkların görevlerini mi üstlendi? Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın özel istihbarat örgütü hâline mi geldi?” şeklinde. Millî İstihbarat Teşkilatının görevleri 2937 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesiyle düzenlenmiş olup madde metni düzenlenmiş alanlar haricinde görev ifası tabii ki bulunmamakta ve bulunamaz. Böyle bir ifade bile milletimizin güvenliği için Teşkilatta emek veren her bir vatan evladımızın emeklerine haksızlıktır.

Yine, MİT’le ilgili “Avusturya’da bir Kürt siyasetçiye yönelik suikast iddiası doğru mudur?” şeklinde bir ifade vardı. Yine mezkûr Teşkilatın kanunuyla belirlenmiş görev kapsamı dışında kalan konularla ilişkilendirilmesi... Bu Teşkilatımızı bu konularla ilişkilendirmeye çalışan spekülasyon haberlere de itibar edilmemesi gerekmektedir, bunu özellikle her bir vekilimizin dikkatine, bilgisine sunmak isterim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ömer Güney’in MİT telefonları hâlâ açığa çıkmadı Sayın Başkan. Ömer Güney neden MİT’le görüştü?

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Ataması yapılmayan öğretmenlerle ilgili bir soru vardı “Neden atama yapmadınız?” diye. Yine, 713.625 öğretmen atanmış durumda, sadece 2021’de yaklaşık olarak 20 bin öğretmen atanmış durumdayız, aynı şekilde önümüzdeki ocak ayında da 15 bin öğretmen ataması daha gerçekleştirilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 138 bin öğretmen açığı var.

BAŞKAN – Buyurun.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Bütçe imkânları dâhilinde öğretmenlerimizi mağdur etmemek için tüm imkânlar seferber edilmiş olup bu sene de bunlar en üst düzeyde zorlanarak öğretmen atamaları azami kadro imkânlarına göre düzenlenecektir, gerçekleştirilecektir.

ATILA SERTEL (İzmir) – Sözleşmeli öğretmenler ne olacak? 138 bin öğretmen açığı var, 15 bin ihtiyacı karşılamaz.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY (Devamla) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2022 yılı bütçesinin gerçekleştirdiğimiz müzakereleri sonucunda şahsıma ayrılan zaman dilimi içerisinde Cumhurbaşkanlığı ve bağlı, ilgili, ilişkili kuruluş bütçeleri ve faaliyetleri başta olmak üzere dile getirilen konularda kapsamlı değerlendirmelerimizi tamamlamış bulunuyoruz.

Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarının ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Siyasetin insan haysiyeti için yapıldığına inandığına, kimsenin Türkiye Büyük Millet Meclisini küçük düşürmesine veya herhangi bir milletvekilini rencide etmesine müsaade etmelerinin mümkün olmadığına, milletvekillerinin laf atmasının kendisini üzdüğüne, söz istemeleri durumunda kendilerine söz vereceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ben siyasetin insan haysiyeti, insan şerefi, insan onuru için yapıldığına inananlardanım. Bulduğum görevi önemsiyorum. Burada herhangi birisinin veya herhangi bir yerin Türkiye Büyük Millet Meclisini küçük düşürmeye, herhangi bir milletvekilini rencide etmesine müsaade etmemiz mümkün değil. Gürültü oluyor, bazen anlamamış olabiliyoruz, konumu ne olursa olsun herkesin bu değer ölçülerine dikkate etmek mecburiyetinde olduğunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Bir şeye çok üzüldüğümü belirtmek istiyorum: Şimdi, Atilla Sertel var, takip ettiğim bir politikacı, o buraya laf atınca ona “Sus.” diyemiyorum yani. Üzülüyorum arkadaş, yapmayın ya. Ben görev yaptığımda veya diğer arkadaşlarda bir bağırma olmasın, söz isteyin söz verelim, hatta en çok bağırın arkadaşımız bana not göndersin ona da söz vereyim. Bu, bizi küçültüyor, dışarıda küçültüyor, küçük düşürüyor. Türkiye'nin temel problemleri var, birtakım sıkıntıları var diyoruz, elbette var. İktidar partisi de Türkiye'nin çok ciddi sıkıntılarının olduğunu biliyor dışarıda, içeride, sizler de söylüyorsunuz. Ama orada birbirine laf atan, bağırın çağırın konuma bu Meclisin düşmesini de küçük düşürücü olarak görüyorum.

Özgür Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, birinci husus: Tabii, siz çok incesiniz ama bir şey çok incelince yok kadar incelebiliyor. Ondan belki ilgisi o sırada da meşguldü. Bu yaptığımız çok ince, nazik uyarı “Konumu ne olursa olsun kimsenin milletvekillerini incitmeye hakkı yoktur.” dediğiniz şey İç Tüzük 67 kapsamında temiz bir dil konusunda Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısına yapılmış bir uyarıya teşekkür ederim. Eğer o noktada bu kadar inceyken o incelik, yokluk noktasına gelirse ondan da memnun olmayız. Bu konuda bir açıklık getirirseniz ben çok özel...

BAŞKAN – Herkes için geçerli benim kullandığım ifade, bütün konuşmacılar için.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cumhurbaşkanını Yardımcısının temiz bir dile davet edilmesiyle ilgili talebimiz vardı.

BAŞKAN – Bakınız, tutanakları istettim, siz beni uyardıktan sonra istettim tutanakları, bakacağım, orada eğer bir şey varsa söyleyeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam efendim, sağ olun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, benim ismimi geçirdiniz.

BAŞKAN – Sataşmadan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İsminizi geçirmede de sen olduğun anlaşıldı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Türkiye’den izleyen insanlar niye geçirdiğinizi, niye benim ismimin geçtiğini anlamamış olabilirler.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İsminizi söylemedi ama sizin olduğunuz anlaşıldı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben 60’a göre yerimden söz isteyeceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İsminiz hiç geçmedi.

ATİLA SERTEL (İzmir) – “Atila Sertel” dedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, söylemedi yani öyle olduğu anlaşıldı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Dedi, dedi, vallahi dedi.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Sertel.

19.- İzmir Milletvekili Atila Sertel’in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, ben Mecliste görev yaparken gerçekten Türkiye’de yaşayan bütün insanlarımızın sorunlarını burada dile getirmeye çalışan, temiz dil kullanan ve gerçekten kimseyi rencide etmeyen bir anlayış içindeyim. (AK PARTİ sıralarından “Aa!” sesleri, gürültüler) Bakın, burada konuşurken bile bağırıyorlar, ben onlara da yanıt vermeyeceğim.

Sayın Başkanım, burada bir açık var, 15 bin öğretmen atanacağını söyledi, ben Türkiye’de 138 bin öğretmen açığı olduğunu ve atamanın buna göre yapılması gerektiğini Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcısına ilettim; bir. İkincisi, “Sözleşmeli öğretmenlerin durumu ne olacak?” diye sordum. Mesele bundan ibarettir, hiçbir hakaret içeren ya da hakaretvari bir cümle bugüne kadar kullanmadım, kullanmam.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası, şahıslar adına, aleyhte Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi'nin. Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi üzerine şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz ilk günden bu yana bu nobran, bu ayrıştırıcı dilden şikâyet etik, hep bu dilin olmaması gerektiğini söyledik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu dil Cumhurbaşkanını Muavini tarafından kullanılınca çok daha anlamlı hâle geliyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanını Muavini partimizin adını bile doğru telaffuz etmeme...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Cumhurbaşkanını Yardımcısı.

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) – Daha fazlasını söylemiyorum, burada kesiyorum. Ben de aynı dil ve üslubu kullanabilirim; aynı nobranlığı, aynı küstahlığı gösterebilirim ama ben üslubumu, dilimi bozmayacağım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, on dokuz yıl önce -burada AKP diyebilirim ama demeyeceğim- AK PARTİ iktidara geldiğinde 3 hedefi vardı. Neydi bu hedefler? 3Y'yle mücadele yani yoksulluk, yolsuzluk ve yasaklar; partinin adı ise “Adalet ve Kalkınma.” Ülke parsel parsel yağmalanıp FETÖ'ye peşkeş çekilerek yolsuzlukla mücadele edildi. İranlı dolandırıcıya 4 Bakan ve çocukları ile birçok siyasetçi ihya ettirilerek yolsuzlukla mücadele edildi. Parti genel merkezinin büro memurları lüks araçlar edinip içinde pudra şekeri çekerken tespit edilmesine rağmen işlem yapılmayarak yolsuzlukla mücadele edildi. 5'li çetenin sadece vergi borçları değil, faizleri değil, aslı da silinerek mücadele edildi. İktidara gelirken simit hesabı yapanlar, bugün yarım simit satılmaya başlamasıyla yoksullukla da mücadele ettiler. Asgari ücreti dolar bazında Çin'in bile neredeyse yarısına getirerek yoksullukla mücadele ettiler. İnsanımızı çöpten ekme, pazar yerinden sebze meyve artığı toplar hâle getirerek yoksullukla mücadele ettiler.

Yasaklardan ise ilk nasibini Andımız aldı, sonra T.C., sonra eleştiri hakkı, sonra gösteri hakkı, sonra adil yargılanma hakkı, ifade hakkı ve vakit azlığı sebebiyle sayamayacağım onlarca, yüzlerce hak kaybı.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen bu ucube sistem her şeyi altüst etti. Sıkıntılar büyüdükçe büyüdü, güçler ayrılığı sistemi ortadan kalktı, tüm güçler tek bir adamın elinde toplandı. Türkiye dış politikada hiç bu kadar aciz duruma düşmedi, düşürülmedi. Demokrasi hiçbir dönemde bu kadar zayıflatılmadı, uluslararası alanda Türkiye hiç bu kadar yalnız kalmadı.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri boyunca dile getirdiğimiz konular milletin genel meseleleriydi. Biz “İnsanımız nereye gidiyor, ailemiz nereye gidiyor, milletimiz nereye gidiyor, devletimiz nereye gidiyor, adalet nereye gidiyor, özgürlükler nereye gidiyor?” diye soruyoruz. Evet, bütün bunları sormaya da devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, devletlerin birincil görevi, vatandaşlarına insan onuruna, şeref ve haysiyetine uygun standartlar yaratmaktır. Neresinden bakarsak bakalım, insanımız yokluk ve yoksulluk içinde biçare düşürülmüş, naçar bırakılmıştır. İYİ Parti iktidarı yakındır ve tüm bu sıkıntılara çözüm bulacaktır. Sokakta kalmış çocuğun koruyucusu biz olacağız. Şiddete maruz kalan kadınların onurunu biz koruyacağız. Geçinemeyen emekli, işçi; evine götüreceği ekmeğin derdine düşen asgari ücretli milyonların derdini biz çözeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) – Toprağını ekemeyen, ektiğini biçemeyen, biçtiğini satamayan, sattığıyla geçinemeyen köylünün, çiftçinin derdi bizim derdimizdir. Millet yoksulluk içinde çırpınırken itibarı sarayın ihtişamında arayıp “İtibardan tasarruf olmaz.” diyenlerin durumu ne kadar ibretliktir. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in de dediği gibi “Kodamanlar onlarinsa, garibanlar bizimidir; eş, dost, yandaş onlarinsa, emekli, çiftçi, esnaf, köylü bizimidir; ihale arsız 5'li çete onlarinsa, atanamayan öğretmen bizimidir; 5-10 maaşlı danışmanlar onlarinsa, işsiz gençler bizimidir; tacizciler, tecavüzcüler kadın katilleri onlarinsa Türkiye'nin boyun eğmeyen kadınları bizimidir.” (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle Gazi Meclisi ve ulu Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biz, muhalefet partisiyiz; diğer muhalefet partileri gibi Hükümetin uygulamalarını Türkiye Büyük Millet Meclisinin hür kürsüsünden dile getirmeyi de şeref sayarız. Elbette ki icra sorumluluğunu üstlenmiş kişilere yönelteceğimiz sorular olacaktır ve bütün bunları yaparken de asgari saygıyı bile göremememize rağmen azami saygı gösterdiğimiz de hem bu Meclisin hem de bu aziz milletin malumudur.

“Sorular sorarız.” dedim ama Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı kürsüye çıktı, oldukça da müteceviz bir üsleple, partimizin sıralarına da yönelerek hakaret boyutuna varan ifadelerde bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kendisine iade ediyorum sözlerini ve kendisine muhalefetin eleştirilerine tahammül gösterecek bir feraset sergilemesi sorumluluğunu da Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir mensubu olarak yüklüyorum.

Şimdi, bizim partimizin adı İYİ Parti, tüzüğümüzde o yazıyor; siz iyiyile, iyilikle, iyiliğe çok aşına olmamış olabilirsiniz, bize “İP” diye hitap ettiniz. Biz, ipini başkasının eline verip sonradan özür dileyenlerden değiliz Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Sorularımıza cevap isterdik, Türkiye'nin sıkıntılarıyla ilgili dertlerin tarafınızdan dile getirilmesini -pek tabiidir ki- beklerdik, ortada kaldı sorularımız. Sayın Sakarya Milletvekilimiz tankın ne zaman geleceğini sordu, ben bize yönelik hakarete bulunmanız yerine o sorulara cevap vermenizi beklerdim.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Detaylarıyla anlattım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, bakın, ben ne kadar oldukça uygun bir dil kullanmaya çalışıyorum ve zaman zaman yorgunluktan kaynaklı, gerginlikten kaynaklı strese dayalı olmak kaydıyla bazen insanların ağzından istemediği şeyler de çıkabilir, benim de ağzımdan çıkarsa özür dilerim; özür dilemek erdemdir ama en ağır lafları belagat yeteneğimizi kullanarak yumuşak hâle getirebiliriz biz. Şimdi, Sayın Bakan döndü bizim sıralara, sınır ötesi operasyonlarında Hükümetin tezkeresine “evet” oyu verdiğimizizi unutmuşçasına bize suçlamalarda bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yetmedi, kapalı kapılar ardında karanlık mahfillerle ve dış güçlerle pazarlık yaptığımızı ve görüşmelerde bulunduğumuzu ima etti; konuşması esnasında ben bunu kime söylediğini somutlaştırmasını istedim, buradan da tekrar tekrarlıyorum o talebimi, somutlaştırabilirse çok memnun olacağım ama yok somutlaştırmaz, tıpkı kürsüde olduğu gibi kaçarsa ben kendisine kapalı kapılar ardında ve karanlık mahfillerde kimlerle nerede görüşüldüğünü hatırlatırım, Oslo'ya atıfta bulunurum, Dolmabahçe'ye atıfta bulunurum, Kandil'e ve İmralı'ya gönderilen kuryelere atıfta bulunurum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Türkiye Cumhuriyeti devleti ve şanlı Türk Silahlı Kuvvetleri sınır ötesinde operasyonlar yapıyor. Biz, bunu, İYİ Parti olarak, bir Türk vatandaşı olarak, bir millî mesele olarak telakki ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bunun iç siyaset malzemesi yapılarak muhalefete karşı ve özellikle İYİ Parti’ye yöneltilmiş bir isnada dönüştürülmesini de şiddetle kınıyoruz. Biz Millî İstihbarat Teşkilatının bütçesine, Savunma Sanayisinin bütçesine, Jandarma Genel Komutanlığının bütçesine, İçişleri Bakanlığına bağlı Emniyet Genel Müdürlüğünün bütçesine, Sahil Güvenliğinin bütçesine “evet” oyu veren bir siyasi partiyiz ve bunu, bir millî sorumluluk olduğu için yapıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcısının da bunu anlamasını istiyoruz.

Şimdi, bu iktidar ve bu iktidarın sözcüleri, özellikle bozdukları şeyleri düzeltmeye çalışırken bundan kendilerine bir kahramanlık devşirmeye gayret sarf ediyorlar. Neleri bozduklarına bakmak lazım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini eleştiriyoruz. Neden eleştiriyoruz? Yani biz durup dururken eleştiri serdeden, serdettiği eleştirilerin mesnedini, dayanağını oluşturamayan cahil insanlar değiliz ki. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yürürlüğe girdiği tarihte dolar 4 lira 53 kuruştı, şimdi 14 lira 40 kuruş; bunun cevabını verin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Euro 5 lira 33 kuruştı, şimdi 16 lira 10 kuruş; bunun cevabını verin. Yeni ekonomik modeller üretmeye çalıştığımızı söylüyorsunuz; Cumhurbaşkanınız ayrı söylüyor; siz ayrı söylüyorsunuz, Hazine ve Maliye Bakanı ayrı söylüyor; bunun cevabını verin. Bu ülkede yokluk var, bu ülkede fakaralık var, bu ülkede açlık var, çiftçi toprağa düşürdüğü terin karşılığını alamıyor, tencere kaynamıyor, ekonomik sıkıntılar her geçen gün üst üste birikerek intiharlara sebep teşkil ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sizin haberiniz var mı gazetelerin polisiye haberlerini içeren 3’üncü sayfalarından? Buna cevap verin. Ama siz, yok, efendim, dış politika alanında şunları yaptınız, bunları yaptınız... O alanda da siz, yine bozduğunuz düzeltmeye çalışırken kendinize kahramanlık çıkarıyorsunuz. Siz bu hatadan mümkün mertebe vazgeçmeye çalışın çünkü siz, Büyük Orta Doğu Projesi Eş Başkanlığıyla da iftihar ediyordunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Siz, Irak’ta ve Suriye’de geçmişe dayalı yanlış politikalarınızı savunurken de oldukça iddialı davranıyordunuz. Mısır’la münasebetlerinizi kestiniz -defalarca uyarıldınız o konuda- şimdi Mısır’la iyi temaslar kurmaya gayret sarf ediyorsunuz, bununla övünüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Birleşik Arap Emirlikleri’ne, talimatla manşet attığımız gazetelerde “şerefsiz” dediniz, şimdi kırmızı halılar sererek onları karşılıyorsunuz -oranın prensini- bununla iftihar ediyorsunuz. Bu Hükümetin bizim tarafımızdan bakıldığında sabıka karnesi oldukça kabarıktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Milletin sizden beklentisi var. Bakın, burada söylüyorum: “Küstah” lafına ziyadesiyle alındığımızın farkındayım. Türk Dil Kurumunun sözlüğüne baktığınızda küstah, “saygısızca davranma” anlamına geliyor. Beni başışlayınız Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, siz de çok saygılı davranmıyorsunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sizden, bize saygı gösterme hususunda özen göstermenizi hassaten istirham ediyorum.

Kamuoyunun bir beklentisi var. Bu bütçe, Komisyondan Meclise gelinceye kadar üçte 1’den fazlası ve hatta yüzde 40’ı eriyerek geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Son cümlem...

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ekonomiyle ilgilenen yerlerden, kişilerden ve bütün bu olup bitenlerden zarar görenlerden bize sorulan bir soru var, o soruya da cevap vermenizi rica edeceğim. Bu bütçeyle bu ülke yönetilemez, bu bütçeyle bu devlet yönetilemez. Acaba bir ek bütçe hazırlığınız olacak mı? Bu konuyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisini aydınlatmanızı diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, zatialinize de müsamahanız için çok teşekkür ediyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Levent Bey...

21.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu akşam itibarıyla bakanlıklarımızın ve kurumlarımızla birlikte Cumhurbaşkanlığımızın da bütçe görüşmelerini tamamladık. Biz, buraya katkı sağlayan tüm siyasi partilere ve özellikle bütçesini -bugüne kadar sunumunda- kürsüde dinlemiş olduğumuz bütün bakanlarımıza, Cumhurbaşkanı Yardımcımıza hassaten teşekkür ediyoruz.

Özellikle, Türkiye’nin içerisinde bulunduğu şartlarda -ki bu şartlar sadece ekonomik meselelerle izah edilebilecek şartlardan ibaret değildir- bizler, bugün bu koşullarda, Türkiye’nin vermiş olduğu canhıraş mücadelenin farkında olan ve bu konuda devletin, milletinin, hükümetinin yanında olan bir anlayışla bugün siyasetimizi devam ettirmekteyiz. Cumhur İttifakı anlayışıyla yürüttüğümüz bu siyaset -inşallah- Türkiye’nin hem ekonomik alanda hem siyasi alanda hem güvenlik alanında hem dış politikada çok daha güzel günleri görmesine vesile olacaktır diye düşünüyoruz.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4’üncü bütçesini bu sene görüşüyoruz. Tabii, Türkiye’nin özellikle 15 Temmuz gibi bir hain darbe girişimi sonrasında, o olağanüstü şartlarda ortaya koymuş olduğu irade, özellikle yönetim sisteminin ortaya çıkması noktasında, yeni yönetim sisteminin ortaya çıkması konusunda göstermiş olduğu irade son derece önemlidir. O mücadelede sokaklarda Türkiye Cumhuriyeti devletin varlığı için, bekası için canını dişine takıp mücadele eden milletimizle birlikte devletimiz, devlet-millet iradesinin bir araya gelmesiyle çok önemli bir karar almış ve bu karar, milletimizin de -yüzde 51, yüzde 52 teveccühüyle birlikte- teveccühüne mazhar olarak uygulamaya konulmuştur. Bugün, uygulanmakta olan sisteme dair burada ifade edilen kötü sözleri, kabul edilmeyen tanımlamaları, sıfatları şiddetle reddettiğimizi burada ifade etmek istiyorum. Siyasi istikrara dünyanın bu kadar ihtiyaç duyduğu bir ortamda, Türkiye’nin siyasi anlamda güçlü bir şekilde yoluna devam etmesi, istikrarlı bir yönetim anlayışıyla bu yoluna devam etmesi bugün son derece kıymetlidir. Tarih, bugünlerdeki bu istikrarı mutlaka yazacaktır; biz buna eminiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye'nin şu şartlarında neler olduğunun da farkındayız. Biz de milletimizle birlikte “Adım Adım 2023, İl İl Anadolu” programlarımızda binlerce, on binlerce insanımızla, vatandaşımızla bir araya geldik, vatandaşımızın sıkıntılarını dinledik. Evet, sıkıntılarınız var, bunları biliyoruz dedik ama orada hemen sözümüzü kestiler, “Evet, sıkıntılarımız var. İnşallah biz bu günleri geçeceğiz; birlik, beraberlik içerisinde geçeceğiz.” dediler vatandaşlarımız. “ ‘Ekonomiyi düzelteceğim.’ deyip veyahut da ‘Sokakta sıkıntı var, açlık sefalet içerisinde bu millet.’ deyip memleketin, milletin geleceğini, güvenliğini, bekasını hiçe sayanlarla bu yolun yürünmeyeceğinin gayet farkındayız.” dedi bize vatandaşlarımız. “Onun için, merak etmeyin, biz sizlerle beraberiz, inşallah bu zorlukları da aşacağız.” mesajını biz vatandaşlarımızdan net bir şekilde aldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İnşallah bu ekonomik sıkıntıları da karşı karşıya olduğumuz beka seviyesindeki tehditleri de Türkiye bertaraf edecek güce sahiptir ve bu gücün odak noktası, merkezi de -Allah'ın izniyle- Cumhur İttifakı'dır. Bu noktada, bu irade ortada olduğu sürece inşallah bizler neticeye varacağız diyor, Cumhurbaşkanlığı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın vekiller.

Şimdi, Sayın Oktay, konuşmanızın başında dediniz ki: “Orantısız fiyat artışları ve kur dalgalanmaları Türkiye'nin kaderi olamaz.” Gerçekten doğru. Hakikaten değil, Türkiye'nin kaderi değil. Büyük bir ekonomi uzmanı var, “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” diye bir tez ortaya attı ve o büyük ekonomi uzmanının tezinin peşinden giden bakanların ve iktidarın sayesinde orantısız fiyat artışları ve kur dalgalanmaları yaşanıyor ve Türk lirası değersiz bir pul hâline getiriliyor. Kader değil, Cumhurbaşkanı konuşukça, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı konuşukça kurlar dalgalanıyor, Türk lirası değer kaybediyor. Onun için, kader olmadığını biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz. Bunu itiraf etmiş olduğunuz, kaderimiz bu değil.

İkincisi, şimdi, partimizin adını da anarak “HDP, millî çabalarımıza destek vermiyor.” dediniz. Şimdi, ben de düşündüm yani hangi millî çabalara destek vermemişiz acaba diye, böyle bir ufak liste hazırladım. Şu millî çabalarınıza sizin destek vermiyoruz gerçekten Sayın Oktay: Türk lirasını değersiz pul hâline getirme millî çabanıza destek vermiyoruz. Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'a bu ülkenin şirketlerini, topraklarını peşkeş çekmenize, çabanıza destek vermiyoruz. 5'li çete diyorduk biz, dün bir bakan dedi ki: “Ya, 5 tane olur mu, 30 şirket var.” 5'li çeteye ve o 30 yandaş şirketinize ihale vererek vatandaşın hakkını sömürme çabanıza destek vermiyoruz. Enflasyonu, hayat pahalılığını yüzde 50'ye çıkarmış olma millî çabanıza destek vermiyoruz. Emekçiyi, esnafı, çiftçiyi, kadını, genci, engelli, emekli sömürerek yoksullaştırma millî çabanıza destek vermiyoruz. Geniş tanımlı işsizliği yüzde 23'e yükseltme millî çabanıza destek vermiyoruz. Türk tipi ekonomi icadınıza yani emeği, malları ve şirketleri ucuzlaştıracak ve kelepir hâle getirip her şeyi sattıracak millî çabanıza destek vermiyoruz. Dış politikadaki büyük fiyaskolarınıza, bu millî çabalarınıza hiç destek vermiyoruz.

Bakın, büyük bir millî çaba sarf ettiniz ve Türkiye'yi FATF'de gri listeye düşürdünüz; bu millî çabanıza hiç destek vermiyoruz. FATF'de niye gri listeye düştü Türkiye? "El Kaide ve IŞİD finansmanını engelleme konusunda iktidarınız gereken önlemleri almıyor." gerekçesiyle Türkiye gri listeye düşürüldü; bu millî çabanıza hiç destek vermiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Avrupa Konseyinde Türkiye'yi yaptırımlarla karşı karşıya bırakma millî çabanıza destek vermiyoruz. Uluslararası endekslerde, hukuktan demokrasiye, ekonomiden insan haklarına kadar bütün endekslerde Türkiye'yi son sıralara düşürme millî çabalarınıza destek vermiyoruz. Avrupa Birliği ilerleme raporunda hukuk ihlallerinin anlatıldığı sayfaları görünce o alandaki millî çabalarınıza destek vermiyoruz. Birleşmiş Milletler raporlarında Türkiye'nin Suriye'deki insanlık düşmanı ağır suçları işleyenleri himaye altına alması çerçevesinde değerlendiriliyor olmasına destek vermiyoruz. Türkiye'yi mezhepsel vekâlet savaşlarının parçası hâline getirmiş olmanıza destek vermiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Toparlayın, evet...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum.

Şimdi, sizin "Bütün dünyada ses getiren dış politikamız." dedikleriniz bunlar ya! Bu millî çabalara destek vermiyoruz. Doğu Akdeniz'de fiyasko, Ege'de fiyasko, Libya'da fiyasko, Avrupa'da fiyasko; vallahi bu millî çabalarınıza destek vermiyoruz. Sayın Oktay, bunları daha fazla uzatabilirim ama zamanımız sınırlı olduğu için bu kadarla yetineyim. Bu millî çabalar sayesinde de Türkiye'yi perişan ettiniz, halkı yoksullaştırdınız ve devam ediyorsunuz. Bunu durdurmanız için mücadele ediyoruz esas itibarıyla. Ortada ne kuvvetler ayrılığı bıraktınız ne denge denetleme bıraktınız ne insan hakları bıraktınız ne hukukun üstünlüğü bıraktınız. Bu çabalarınıza hiç destek vermiyoruz Sayın Oktay.

Son olarak bir şey söyleyeyim: Bakın, bir çabanızı destekliyoruz. Bir çabanızı destekliyoruz, ne biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim, son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Yapay zekâdan bahsettiniz ya, gerçekten yapay da olsa bir zekâ hayali kurmanızı destekliyoruz, bravo! (HDP sıralarından alkışlar) Çünkü sadece orada kurabilirsiniz zekâ hayalinizi, buradaki konuşmalarda bunun pırlıtsını görmedik maalesef, kusura bakmayın, bunu da söylemek zorundayım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sataşmaları sonra yapıyoruz, değil mi? Sataşmalar var...

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerimizden...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani onu sonra alacağız.

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

23.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sistem kompleks ve karışık bir sistem ve sistemin seçilmemiş figürleri de son derece kompleksli. Günlerdir burada, Parlamento terbiyesi almış bakanların nezaketini, bundan mahrum ve kerameti Cumhurbaşkanının dolma kaleminin mürekkebinden olanların da kürsüde ortaya koydukları rezaleti bire bir yaşadık. Parlatonun üslupsal sorununu, parlatenter deneyimden nasibi almamış atanmışların düzeyi düşürmeleri ve seçilmişlere kullandığı dil belirledi.

Amerika'dan verilen örnek bir çarpıtma değilse bir bilgisizlikten. Doğru, Amerika'da bütçeyi başkan yardımcısı savunur ama seçmen oy verirken -erkek ya da kadın- cumhurbaşkanı yardımcısının kim olduğunu kampanyada da bilir, pusulada da görür. Bu konuda bana kuvvetli destek... Cumhur İttifak'ındaki ortağınız Milliyetçi Hareket Partisi, sistemin aksaklıkları olarak görüp de kamuoyunda da aleniyet kazandırdıkları revizyon önerilerinde cumhurbaşkanı yardımcısının seçilmiş olması gerektiğini söylüyor. Sayın Şentop da atanmış birinin Cumhurbaşkanlığına vekâletini mahzurlu görüp Cumhurbaşkanlığına esas vekâlet makamının seçilmiş, 2 kere seçilmiş Meclis Başkanı olması gerektiği söylüyor. Siz de bunları biliyorsunuz ama işte o yüzden bu kompleks sistemden bu kompleksli yaklaşımı yapıyorsunuz. Bir gün sandıktan çıkarsanız eğer, o gün bugünkü duruşunuzu gösterince kimse size bir şey demez ama o vakte kadar bir atanmış olarak bu Parlatonun her bir üyesine karşı saygı dilini kullanmanız lazım; birazdan o konudaki rezervlerimi ifade edeceğim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Karşılıklı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama “Özgürlük alanını bu derece genişletmiş bir başka cumhurbaşkanı, başbakan yok.” lafı, ibretlik ve gerçekten dehşetengiz, akıllara durgunluk verici. Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri hapiste. Bu Parlatonun milletvekilleri hapse girdi, çıktı, tekrar atıldı, tekrar hapiste, seçilmiş belediye başkanları hapiste. Somalı madenciler yürümek için yola çıkıyorlar, Anayasa Mahkemesi kararına rağmen yürütülmüyor, yollarda süründürdükleriniz uykusuz trafik kazalarında ölüyor. Barınma hakkı için Meclis önüne gelen öğrenciye gaz sıkıyorsunuz. Fahrettin Altun'un imar yasağını çiğnemesini haber yapan gazetecileri mahkemelerde süründürüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya bu Fahrettin Altun ne yaptı ki kardeşim ya?

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çamlıhemşin ve deresini savunan Havva anaya gaz sıkıran zihniyet, Manisa Salihli'de JES'e direnen Hacibektaşlı Memduh amcaya cop vurduran, eşlerine ters kelepçe taktırmaya cesaret eden zihniyet özgürlük alanını genişletmekten bahsediyor. Sayın Başkanım, utançla tutanaklara dercederiz ki 13 Mayıs 2014 faciası, Soma, 301 canımız öldü, 14 Mayıs günü Cumhurbaşkanını yuhalayanlar oldu orada çünkü miting yapmaya kalktı. Yusuf Yerkel'in tekmesinden Yusuf Yerkel aylar sonra utandı, özür diledi. İnanır mısınız, altı yıl sonra bu sene 22 Şubatta dava açtılar 34 kişiye. Kim o 34 kişi? Ya madenci ya maden şehidinin yakını, bir başkası değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Özgür Bey, toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitireceğim Sayın Başkanım, biraz daha var.

Altı yıl sonra, Soma'nın o kadar acısı üzerine Soma'nın katilleri dışarı çıktı. O gün canı yanmış adamı, Cumhurbaşkanına -o günkü Başbakana- kamu görevlisine görevinde hakaret etmiş, yuh çekmiş diye davalarda süründürüyorsunuz. Ne özgürlük ortamı! Bu neyin kini?

Diğer taraftan... Portakal, orada kal. Bak, şuradan dolayı orada kal: O portakallar yere döküldü, 5 arkadaşımız fırladı. Neden biliyor musunuz? Gittim Başkana ne dedim? Sayın Başkanım, bizim bir arkadaşımızın eyleminden Meclisin emekçisine biz yerlerde portakal toplattırılmayız. Daha önce de kâğıt atanlar oldu, ben toplattım, milletvekilime toplattım. Biz, bakın... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Senaryo!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Senaryo o, senaryo!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beyefendi, Başkana demediysem... Kâtip Üye şahittir, Başkan şahittir.

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkan sağ olsun “Kavas arkadaşlar, buyurun.” dedi, fırladım gittim.

BAŞKAN – Ben söyleyeyim Özgür Bey, bir dakika...

Şimdi, portakallar dökülünce ona tavır koymak üzereyken Özgür Bey buraya geldi. “Ben milletvekili arkadaşlarıma toplatacağım.” deyince topladılar, götürdüler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kavasların toplamasını da doğru bulmayız dedim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun, siz toparlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ha, ona bakarsanız, kim toplamış? Mesela miting yapmışsınız, ayrılmışsınız, Türk Bayrakları yerlerde kalmış, o bayrakları 8 Ağustos 2014 günü Malatya Gençlik Kolları toplamış. Aynı şekilde, 16 Nisan referandumundan önce Muş'ta yerde bıraktığınız Türk Bayraklarını Muş'taki Ülkü Ocakları toplamış. “CHP kırar, döker, arkadan toplarız.” diyorsunuz ya; yerde Türk Bayrağı bırakırsınız, onu da gider, Cumhuriyet Halk Partililer toplar. Siz bu işlerden nasibinizi almamışsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Görüntü de burada Sayın Başkan.

Ha, son sözüm şu, son konum: Sayın Oktay, bu Meclisin tükettiği tartışmalar var. “15 Temmuz darbe gecesi kim ne yapıyordu?” tartışmasını bu Meclis tüketti. (AK PARTİ sıralarından “Yok, yok” sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son konu...

BAŞKAN – Son bir dakika veriyoruz, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zira bir gün bu konular açıldı. Hayati Yazıcı'nın kendisi de denk geldi Genel Başkanımın yanında -uçaktaki 1A'da biri, 1B'de biri oturuyor- Özgür Özel telefonu açmış ilk çektiğinde, bir buçuk saat sonra, ne demiş? Meclise gitmek istediklerini, yolda olduklarını söylemiş, Genel Başkan “Bulacağım ilk vasıtayla ben de döneceğim.” demiş. Hayati Yazıcı gelmiş, burada Özgür Özel'i o davudi, gür ve babacan sesi ve vücut tavrıyla tebrik etmiş; AK PARTİ Grubundan 18-20 kişi, o gece olmayanlar gelmiş, sıraya girmiş; A Haber “Bugüne kadar çok hakkını yedik ama bu gece Özgür Özel'i ayakta alkışlıyoruz.” diye konuşmamı vermiş. “Seçilmiş Hükümetin, seçilmiş Parlatmentonun arkasındayız; darbecilerin karşısındayız.” demişim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bunun üstüne şimdiki Ankara Üniversitesi Rektörü, dönemin milletvekili böyle tuğla gibi kitap yazmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Hararetili bir konuşmanın devamı olarak son sözü veriyorum, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclisteki konuşmamın sonunda “Genel Başkanımızın talimatı demokrasiye, Meclise sahip çıkma yönündedir. İlk fırsatta gelecektir, onun talimatıyla buradayım.” demişim. Ben bunları dedikten sonra bir aklievvel çıkmış: “Neredeymiş, neredeymiş...” O zaman, biz o tartışmayı şöyle tüketiyoruz: Birisinin Ilgaz Tüneli’ne saklanmasına geliyor iş; öbürünün gelip kule temizlenmeden inmemesine, dört saat hangarda beklemesine; öbür taraftan, İçişleri Bakanının Gürcistan semalarında seyretmesine geliyor iş. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) O yüzden, herkes haddini, hududunu bilecek. 15 Temmuz konusunda Cumhuriyet Halk Partisine, Özgür Özel’e, Genel Başkana laf edenin biz alınını karışlarız kardeşim, alınını karışlarız. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

24.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, HDP, İYİ Parti ve CHP Grupları adına konuşan hatiplerin 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadeleri ile Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlıklarımızın bütçelerini bitirmiştik, bugün de Cumhurbaşkanlığımızın ve bağlı kuruluşlarının bütçelerini görüştük, bitirdik. Katkı sağlayan tüm vekillerimize teşekkür ediyorum; Cumhurbaşkan Yardımcımıza, Komisyonumuza, tüm vekillere teşekkür ediyorum.

Başkanım, değerli arkadaşlar; demokrasi, farklı fikirlere saygıdır, tahammüldür, sabırdır. Sabahtan beri yetmiş dakika HDP, yetmiş dakika İYİ Parti ve yetmiş dakika da CHP’li arkadaşlar konuşma yaptılar. Bazısını büyük saygınlıkla dinledik, bazısını üzülererek dinledik fakat grubumuz, bu toplam zaman içerisinde çok büyük bir olgunlukla, sabırla süreci takip etti; hatta hakarete varan ifadeler oldu, ağır ithamlar oldu, buna rağmen sabrettiler; hatta daha ötesi, bazen “nimet” diye ifade ettiğimiz ürünleri yere atmalar oldu...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Keşke kıymetini bilseniz Başkanım ya, Allah için yani dua ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...Meclisin adabına uygun kaçmayan ifadeler oldu; hiç görmek istemediğimiz, sizin adınıza utandıığımız görüntüler oldu ancak buna rağmen sabrederek, tebessüm ederek, alttan alarak bir iktidar olgunluğuna atıfla süreci takip ettik.

Başkanım, biz biliyoruz ki “Yalan gürültü yapar, hakikat sakindir.” der Münir Derman Hazretleri. Biz, sizin niye bağırdığınızı biliyoruz; bağırma devam edin, şikâyetçi değiliz. Cumhurbaşkan Yardımcımızın kürsüye çıkıp sabahtan beri tüm partilerin, muhalefetin ithamlarına Hükümet adına cevap vermeye başlamasından itibaren bağırmanızı çok yadırgadık Sayın Başkan.

Silahların eşitliği, temel bir insan hakları değeridir. Siz iddiada bulunuyorsanız bırakın, bunun da cevabı olsun. Savunma hakkı kutsal bir yaklaşımdır, siz bir iddiada bulunuyorsanız bunun da savunması olur. Nerede var; söyleyeceksiniz, cevap almayacaksınız? Nerede var; itham, hakaret olacak ama buna cevap vermeyeceksiniz? “İddia et, savunma yapma, idam et.” tarzı savunma sistemi, İstiklal Mahkemeleri çok geride kaldı Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük tabii ki Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısını bağlar ama bizi de bağlar; Tüzük hepimiz içindir, tüm vekiller için, tüm Hükümet üyeleri için geçerlidir. Özetle Tüzük; sizi, bizi değil, hepimizi bağlar. Büyüklere ne güzel söylemiş: “Bakacağın yüze, utanacağın söz söyleme.” Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısının tüm ifadeleri bugün söylenenlerin tekrarı veya cevabıdır, yeni bir iddia yok. Kızdığımız, üzüldüğünüz “çeteci tarzı” ifade -ki öyle demedi Sayın Başkan- sabahdan beri sayısız defa söylemiş olduğunuz “çeteciler” iddiasına cevaben “Çeteci gibi cevap vermeyin.” demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SÜMER (Adana) – Dedi, dedi!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Derdim kavga etmek değil, polemikçi uzatmak değil; işimiz çok, bugün ilave 4 madde görüşeceğiz. Öfke gelir, göz kararı; öfke gider, yüz kararı. Bağırmanın, abartmanın, sakın olun Sayın Başkan. Bağırarak, tehdit ederek, korkutarak siyaseti dizayn etme iddiası artık çok geride kaldı. Susturamayacaksınız, hak ettiğiniz cevabı bize yakışan üslupla alacaksınız! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) AK PARTİ, millet iradesinin ta kendisidir; hakkını savunmaya devam edeceğiz.

Saygılar sunuyorum Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Burcu Hanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle: Şimdi, Burcu Milletvekilimize söz istiyoruz ancak şunun tutanağa geçmesini önemsiyorum: Tutanakta...

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Demin söyleseydin bunu ya, on beş dakika konuştun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu sen bana bırak Sayın Bakan, onu bana bırak.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Ya, ama olmuyor artık yani kanunun geçmesi lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben, sen Bakanlık yaparken gelip müsteşarına talimat vermedim. Sen sus, bana bırak o işi; ben işimi bilirim.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Hayret bir şey!

BAŞKAN – Şimdi zamanla yarışıyoruz, dolayısıyla buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii. Yok, o konudaki, usul ekonomisi konusundaki hassasiyeti Sayın Oktay'ın tavır askıya aldı; bitti o iş. Öyle, bütün haklar kullanılacak. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, “usul ekonomisi” deyip deyip kilitliyorsun sürekli Meclisi. İşin gücün Meclisi kilitlemek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Oktay diyor ki... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Özgür Bey, siz devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hani olgunluk? Hani olgunluk, hani olgunlukla dinliyordunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Diyor ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsüne çıkıp çete üyesi gibi ‘Şunun ahı var, bunun ahı var.’ diyen hatibin nefret dili...” “Şunun ahı, bunun ahı” Burcu Vekilin konuşması. “Çete üyesi gibi” diyor. İki yere üyedir: Birincisi, Cumhuriyet Halk Partisine üyedir; ikincisi, Türkiye Büyük Millet Meclisine üyedir. “Çete üyesi gibi” lafı haddini aşan bir laftır; eğer düzeltilecekse düzeltilmesini bekleyeceğimiz -cevap hakkını kullanacağız- düzeltilmeyecekse ona göre İç Tüzük işletilmesi için talepte bulunacağımız bir noktadayız. Sayın Meral Daniş Beştaş “Milletvekiline niye ‘çete üyesi’ dediniz?” diyor. Kendisi, kendisine laf atılınca, konuşmasında şöyle diyor sonra da: “‘Çete’ kelimesini kullandığı için...” O, konuşmasında -bu bütçede 5’li çeteye ödenek var- kamu-özel iş birliği için ayrılmış ödeneği söylüyor. Biz o müteahhitlere “5’li çete” diyoruz. Size “çete” diyen yok ama siz Burcu Hanım’ın konuşmasındaki “5’li çeteye ödenek var.” lafından dolayı “çete üyesi” diyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Çetecilere ihale verdiniz.” diyorsunuz! Siz düzeltin kendinizi!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu düzeltilecek, bu düzeltilmeli ama kişilik hakkına saldırıdan dolayı 69’un ikinci fıkrasına göre söz istiyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendinizi düzeltin önce!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Burcu Hanım’dan sonra, Antalya...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, Burcu Hanım’a söz vereyim, sonra Kemal Bey’e...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, zapta geçsin ki ben sonra size...

BAŞKAN – Kemal Bey’e söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan...

BAŞKAN – Tamam, vereceğim Kemal Bey’e.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Neye göre?

BAŞKAN – Burcu Hanım... (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne oldu Başkanım?

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay’ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bebeğine bez alamayan anneyi, ineğine yem alamayan üreticiyi, tarlasına gübre atamayan çiftçiyi; esnafın, öğretmenin, öğrencinin emeklinin, işçinin, vatandaşın sıkıntısını dile getirmek ne zamandan beri çete üyeliği oldu?

Şahsıma “çete üyesi” gibi diyen hatip, daha düne kadar FETÖ’yle et ile tırnak gibi olan kimdi? Şahsıma “çete üyesi” diyen hatip, daha düne kadar İmralı’da teröristbaşı Apo’yla masaya oturan kimdi? Şahsıma “çete üyesi gibi” diyen hatip, siz buraya Cumhurbaşkanlığının bütçesini savunmaya mı geldiniz, yoksa kamuda ballı ihaleler verip garanti ödemeleriyle zenginleştirdiğiniz müteahhitlerin bütçesini mi savunmaya geldiniz? Benden çete üyeliği de çıkmaz, çetelerle işim de olmaz ama o çeteleri savunanların, o çetelerin arkasında duranların her zaman karşısında durmaya devam edeceğim. (CHP sıralarından alkışlar)

Benden, İstiklal Savaşı Gazisi İsmail Çavuş'un torunundan çete üyesi çıkmaz! (CHP sıralarından alkışlar) Kurtuluşun ve kuruluşun toprağı; havası sert, insanı mert Afyonkarahisar'dan çete üyesi çıkmaz! (CHP sıralarından alkışlar) Benim üye olmaktan onur duyduğum, gurur duyduğum ve Allah nasip ederse son nefesime kadar da üye olacağım bir tek yer var; o da Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu ve emanet ettiği Cumhuriyet Halk Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar) Allah'tan başka kimseden korkmuyorum, hele hele sizden hiç korkmuyorum, sizden korkan sizin gibi olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

2.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbul'ün, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; herkese saygılar.

Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı, Şafii toplumunun içtihadı üzerine söylediğim konu için tahrifat yapmış. Evet, tekrarlıyorum: Şafiler, kendi içtihatları gereği, Hanefilerin arkasında namaz kılmazlar; bir.

NECİP NASIR (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Yalan sen söylüyorsun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İki: Ben bir Aleviyim ama bütün inançlara saygı duyacak ve öğrenecek kadar. Bakınız, bildiğimizin alimi, bilmediğimizin talimiyiz; bildiğimizi irfanla söyleriz, bilmediğimizi edeple dinleriz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NECİP NASIR (İzmir) – Yalancısın, yalancı!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Hodri meydan; gelin, hangi inancı diyorsanız içtihadıyla tartışalım. (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, Aleviliği, Osmanlı yasakladı; Aleviliği 1826'da II. Mahmut yasakladı; Alevilik, Tekke ve Zaviyeler Kanunu'yla yasaklandı. Bundan niye gocunuyorsunuz? Ben, size maddesiyle, tek tek açıklayayım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı ve sıralarda oturan değerli vekiller; ehliharabati hor görme sakın, hazine bulunur viranelerde. Kiminle konuşuyorsunuz ya? Ben hakka ve hakikate hizmet eden bir yol eriyim. Elbette, Şafiliği de Sünniliği de bileceğim ve saygı duyacağım. Bildiğim ve saygı duyduğum için hakikati söylüyorum, siz tahrif ediyorsunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bilmiyorsunuz, bilmiyorsunuz!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Kendi inancınızı bilmiyorsunuz, öğrenin de gelin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Gelin, birlikte hakikati, ilmi irfanı, kemali, fıkhı, hepsini tefsir edelim; ilminiz yetiyorsa buyurun. Buyurun gelin; dernekte, meydanda, televizyonda, her yerde. Ferman Yezid'inse meydan Hüseyin'indir, buyurun! (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Halkı, dini bölmeye geldi sıra. Bir dini bölmediğiniz kalmıştı, yazıklar olsun size!

EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sana sataşan mı oldu?

EROL KAVUNCU (Çorum) – Evet, o bölücülük yaptı. Efendim, yani Şafii, Hanefi'nin arkasında namaz kılar; Hanefi, Şafii'nin arkasında namaz kılar. Bu bir bölücülüktür.

NECİP NASIR (İzmir) – Neden söz vermiyorsunuz? Büyük bir istismar var.

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadeleri ile Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şahsımla ilgili birkaç şey kullanıldı, ben onlara cevap hakkımı kullanmak istiyorum ve bazıları da genelle ilgili...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İlk önce şu “çete” meselesine bir açıklık getirin.

BAŞKAN – Özgür Bey, bir dakika...

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – “Küstah” kelimesine sözlükten bir tanım getirildi -saygısız davranmakla ilgili- saygısızca konuşmak, davranmak çerçevesinde bir tanım getirildi ama bazı kelimeler ve kavramlar vardır ki toplumda sözlükteki anlamının ötesinde ifadeler içerir; “küstah” kelimesi de bunlardan biridir. Ben, şahsen Meclise hiçbir zaman saygısız davranmadım, davranmam. Burası, Millet Meclisi ülkemizin, milletimizin, millet iradesinin tecelligâhıdır; bunu her fırsatta da dile getiririm ama bu “küstah” kelimesini kabul edemem, iade ederim, ettim ve ediyorum; bu bir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi: 15 Temmuz’la ilgili konu gündeme getirildi. Bizim 15 Temmuz’da Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, milletimizle birlikte nerede, nasıl bir mücadele verdiğimiz son derece nettir, açıktır ve milletimiz de bunu iyi bilir. Dolayısıyla, bununla ilgili herhangi yeni bir açıklamaya, tartışmaya da ihtiyaç duymuyorum.

Çete konusuna gelince; gün boyu bu kavram kullanıldı, bize karşı kullanıldı, farklı şekillerde kullanıldı. Dolayısıyla, ben de herhangi bir şahsa karşı değil, geneli ifade ederek ve bilinçli olarak da “gibi” ifadesini de kullanarak bunu kullandım. Dolayısıyla, herhangi bir şahsa “çete üyesi” demem söz konusu değildir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

27.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 282 sıra sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, lütfen, zapta geçsin diye buradan söylemek istiyorum. HDP’li sayın hatibin Alevilerle ilgili söylemini bugün çok uzun tartıştık -grubumuzun belki hepsi burada değildi, o yüzden tekrar etmek istiyorum- bu dilin doğru olmadığını, kimseye faydalı olmadığını ifade ettim. Ben bir imam-hatipliyim, yine söylüyorum, dedim ki: Biz namaz kıldığımız imamın mezhebini sormayız. Biz namazımızı kılarız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu dil, tehlikeli bir dil, yanlış bir dil.

Sayın Başkan, usul ekonomisi gereği kürsüden konuşmayı istemedim ama bir konu daha var. Sayın Başkan, Çankırı’yla ilgili meselede sanki hiç tartışmamışız gibi, aynı iddiaları bir daha söylüyor.

BAŞKAN – Gelin, ben sizin söylediğinizi tercüme edeyim: Alevi’yi Sünni’ye, Sünni’yi Alevi’ye düşman eden bizden değildir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O kadar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, bir saniye...

Başkanım, Çankırı’daki iddia edilen yerde hainlerin pistinin vurulma talimatı verilmiştir. Herkes 15 Temmuzda kimin nerede olduğunu iyi biliyor Başkanım.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, Alevi’nin hakkını inkâr eden sizden midir?

BAŞKAN – Alevi’nin hakkını inkâr eden de bizden değildir, Sünni’nin hakkını inkâr eden de bizden değildir. (AK PARTİ, MHP ve HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Eyvallah, eyvallah.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*F) STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Devam)**1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR BÜTÇESİ (Devam)*

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, sekizinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Fuat Oktay'a 4 sorum var:

1) Türkiye'de toplam 9 milyon mülteci ve göçmen bulunduğu doğru mudur?

2) Bugüne kadar ülkemiz Suriyeliler için ekstra ne kadar harcama yapmıştır? 90 milyar dolar harcadığımız doğru mudur? Avrupa Birliği Türkiye'ye bugüne kadar ne kadar ödeme yapmıştır?

3) Ülkelerine dönen Suriyeli sayısı hâlihazırda kaçtır? Gönüllü ve güvenli geri dönüş için bir projeksiyonunuz var mıdır? Misafirlik size göre artık uzamamış mıdır? Dönüş tarihi verebiliyor musunuz?

4) 900 bin Suriyelinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yapıldığı ve bu kişilerin seçimlerde oy kullanacağı doğru mudur?

Teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcım, ülkemizin itibarını artırıp milletimizi gururlandıran Silahlı Kuvvetlerimizin gücüne güç katıp ülkemizin yarınları için oldukça önemli olan savunma sanayisinin yatırımları için, Savunma Sanayii Başkanımız başta olmak üzere tüm çalışanlarına teşekkürlerimi ve tebriklerimi sunuyorum. Gençlerimizin savunma sanayisi alanına yönelmesi adına ortaya konulan Vizyoner Genç Programı'nın başarılı olmasına ve Türk gençliğinin, Türkiye'mizin güçlenmesine katkı sunacaklarına yürekten inanıyoruz.

Son olarak Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde görev yapan fahri Kur'an kursu öğreticileri ve vekil imamların kadroya geçirilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

İzmir il binamızda, yoldaşımız Deniz Poyraz katledildi. Faşist katil, HDP çevresinde aylarca keşif yapmış. MİT bu süreçte ne yaptı, bir istihbaratı oldu mu? Katilin SADAT’la ilişkisi araştırılmış mıdır?

Ayten Öztürk, 8 Ekim 2018’de Beyrut’tan MİT’e teslim edildi, sonra resmî kayıt dışında altı ay Ankara’da bilinmeyen bir yerde ağır işkenceler gördü; tutuklandı ve şimdi ev hapsinde. MİT’in bu işkencehaneleri hangi illerde ve kaç tanedir?

Cemevlerinin ibadethane olamayacağını söyleyen Diyanet, Alevilerden topladığı vergileri inkâra ve asimilasyona harcamaktadır. Bu, Anayasa ve insan hakları hukukuna uygun mudur?

Kur’an kurslarında yaşanan istismar vakaları üzerine gerekli soruşturmalar yapılıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) - Teşekkürler Başkan.

Sayın Oktay, Diyanet İşleri Başkanı Profesör Doktor Ali Erbaş, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Doktor Burhan İşliyen ve bazı Diyanet personelinin yazdığı kitapların cami imamları ve müezzinleri tarafından satın alınması için baskı yapıldığı, satın almayanlar hakkında idari işlem başlatılacağı tehditleri doğru mudur?

Bir siyasi olan Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın’ın kitabının cami imamları ve müezzinleri tarafından satın alınması için baskı yapıldığı, satın almayanlar hakkında idari işlem başlatılacağı tehditleri doğru mudur?

Ticari kaygılarla yazılan kitapların camilerimizde imamlar ve müezzinler tarafından satın alınmasının mecburi kılınması suç değil midir? Cami imamları ve müezzinlerin Diyanet İşleri Başkanı ve Cumhurbaşkanlığı Sözcüsünün yazdığı kitapları satın alma mecburiyeti var mıdır? Bu 12 kitabın adını saysam zamanım yetmeyecek. Sahi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yeni Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati “Bitersek hep beraber biteceğiz, kazanırsak hep beraber kazanacağız.” diyor. Bakanın tuzu kuru, ne hikmetse hep millet batıyor, kazananlar da 5’li çete olmak üzere hep aynı isimler. Nimeti vatandaşla paylaşmadınız ki külfeti hep beraber paylaşmak istiyorsunuz. “Cengiz Yazıcıoğlu” adlı kardeşim soruyor: “Sadece fakirler, dar gelirli mi alıkla sınanacak?”

Bakan, yaşanan ekonomik krizde dış güçlerin etkisi olmadığını söyledi, kafamız karıştı, Cumhurbaşkanı ise Türkiye üzerine oynanan oyunlardan bahsediyor. Bu durumda Cumhurbaşkanı mı doğru söylüyor yoksa Bakan mı?

Yine, Libya’da barış gücünde görev yapan 56 uzman çavuşun sözleşmeleri neden tek taraflı feshedildi? Zor koşullarda yabancı topraklarda Türkiye’yi temsil eden askerlerimize reva gördüğünüz bu mu? Bunca emek boşa mı gitti? Canları pahasına görev yapan askerlerimizin neden arkasında durmuyorsunuz?

Yeni ekonomik modelden hiçbir şey anlamadık. Yabancı gazetelerde OHAL ilan edileceği yazılıp çiziliyor. Yüce Meclise bilgi verecek misiniz? Bu modelin mucidi kim?

ASELSAN konusuna sizin de açıklık getirmenizi bekliyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güzel...

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi tüm yurttaşların vergileriyle oluşturulurken neden toplumda sadece belli bir kesimin inancı için çalışmalar yapılmaktadır? Bu coğrafyada yaşayan diğer inançlar, Aleviler, Hristiyanlar, Yahudiler için inançlarını koruma misyonu neden yerine getirilmemekte ve ayrımcılık yapılmaktadır?

Diyanet İşleri Başkanlığı Kürtçe mevlit ve hutbe okuyan din âlimlerinin yargılanıp cezalar almasına karşı neden ses çıkarmamaktadır? Kürtçe ibadet etmek Diyanet İşleri Başkanlığına göre yasak mıdır? Mezarlıklar mezar taşlarında Kürtçe ifadeler bulunduğu için tahrip edilmekte, kolluk güçleri tarafından ailelerden mezarlıkların yıkılması istenmektedir; karşı koyanlar ise soruşturmaya tehdit edilmektedir. Mezarlıklar tahrip edilerek, ailelerin defin töreni ve taziyeleri engellenerek, cenazelerin yıkanmasına dahi izin verilmeyerek ailelerin kendi inanç ve değerlerine aykırı bir şekilde çocuklarını toprağa vermek zorunda kalmalarını nasıl açıklıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın İmir...

NURAN İMİR (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi en son ne zaman değiştirilmiştir ve hangi içerikle değiştirilmiştir, düzenlenmiştir?

Bölgede çok ciddi DEDAŞ zulmü var, bunun için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

İletişim Başkanlığının bütçesinin yüzde 60,88 artırılmasının nedeni nedir? Bunu kamuoyuna açıklamanızı istiyoruz.

Şırnak Beytüşşebap'ta kaybolan Hürmüz Diril'den yedi yüz sekiz gündür, Dersim'de kaybolan Gülistan Doku'dan ise sekiz yüz bir gündür haber alınmıyor. Etkin bir soruşturma yapılıyor mu? Bir kez daha sormak istiyoruz: Gülistan Doku nerede? Hürmüz Diril nerede?

BAŞKAN – Sayın Ataş...

DURŞUN ATAŞ (Kayseri) – 1926 yılında Türkiye'nin ilk uçak fabrikasının kurulduğu; 3 organize sanayi bölgesi, 16 sanayi sitesi, 1 serbest bölgesi, 2 teknoloji geliştirme bölgesi, Hava İkmal, Ana Tamir, TAKSAN, ASPİLSAN gibi önemli sanayi kuruluşları olan ve jeopolitik konumuyla da her türlü yatırıma uygun Kayseri'ye savunma sanayisi yatırımı yapılacak mıdır?

Siyasilere cevap vermekten başka ne iş yaptığı bilinmeyen, devletin memuru olması gerekirken AKP propagandası yapan İletişim Başkanı, devlet görevlisi sıfatını bırakıp siyasete ne zaman başlayacaktır? Ayrıca, İletişim Başkanı kaç yerden maaş almaktadır?

Diyanet İşleri Başkanı Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi, Diyanet İşleri Başkanlığının kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü rahmetle anmayı düşünüyor mu? Ulu Önder Atatürk'e hakaret eden din görevlileri hakkında herhangi bir işlem yapmış mı veya yapacak mıdır?

Savunma sanayisinde yerlilik oranı hangi kriter ve verilere göre yüzde 80 hesaplanmıştır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teşekkürler Değerli Başkanım.

Arşivler bir milletin ve ülkenin hafızasıdır, arşivi olmayan bir devletin hafızası yok olmuş ve o devlet tarihinden kopmuş demektir. Tarihî vesikalarımız çok değerli kültür varlıklarımızdır, bunların korunması ve gelecek nesillere aktarılması için çok özel mekânların oluşturulması gerekir. Bu hassasiyetle hareket eden Hükümetimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın

talimatlarıyla dünyanın gıptayla baktığı, son derece modern arşiv binasına 2013 yılında kavuşmuştur. İstanbul Kâğıthane’de bulunan modern arşiv binamızın toplam 122.500 metrekare kapalı alanı bulunmaktadır ve bunun 36 bin metrekaresi depo alanıdır. Bu depo alanımızda toplam 123 kilometre raf uzunluğumuz bulunmaktadır. Arşiv sitesinin tamamı evrakın sağlıklı biçimde muhafaza edileceği iklimlendirme şartlarını taşımaktadır; sıcaklık 18-22 derece, rutubet ise yüzde 45-55 aralığındadır. Aynı zamanda, sitenin tamamında gazlı yangın söndürme sistemi bulunmaktadır. Daha önce dağınık hâlde ve son derece sağlıksız ortamda bulunan vesikalarımız son derece modern mekânlarda muhafaza edilmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öcalan...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Cumhurbaşkanına sorum olacak, buradan Cumhurbaşkanı Yardımcısı aracılığıyla bu sorunun iletilmesini istiyorum: Bu ülkede hukuk neden kimilerine uygulanıyor, kimilerine uygulanmıyor? Bakınız, Mart 2021 itibarıyla Sayın Abdullah Öcalan ve arkadaşlarından herhangi bir haber alınmıyor, büyük bir tecrit uygulanmaktadır. Sayın Abdullah Öcalan ve arkadaşlarıyla görüşmenin önünün açılması gerekiyor. Bu sorunun kesinlikle Sayın Cumhurbaşkanına iletilmesi gerekiyor. Ben biliyorum, bu soru sizi aşan bir sorudur ama bu ülke bir hukuk devletiyse bu hukukun herkese uygulanması gerekiyor. Bir an önce bu çifte standarttan vazgeçin, İmralı kapılarını açın. Aileleri ve avukatları olarak bir an önce Sayın Öcalan ve arkadaşlarıyla görüşmek istiyoruz, ülkeyi bu gerilim siyasetinden bir an önce çıkarın. İktidar gidicidir, bunu da bir an önce Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’a iletiniz.

Saygılar.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Lüleburgaz ile Pınarhisar arası 190 kilometredir ve burada 5 tane köy vardır, Pınarhisar-Lüleburgaz yolu bu köylerin içinden geçmektedir. Bu köylerin içinden geçen yolun kaldırım genişliği dahi yoktur, o yüzden sürekli olarak kazalar olmaktadır. Limak Çimento Fabrikasının bütün yükünü taşıyan bu yol, aynı zamanda kireç fabrikasının yükünü de taşımaktadır. Bunun yanında, bu bölgedeki bütün hububat depolarının da yükünü taşımaktadır. Bu yol ne zaman yapılacaktır?

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, söz yürütmeye.

Buyurun.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben mümkün olduğu kadar bazı sorulara cevap vermeye çalışacağım.

MGK’yle ilgili Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi’yle alakalı bir soru vardı, buna biraz önceki konuşmamda da detaylı yer vermiştim aslında. 1963’ten beri 8 defa güncellendiğini ve en sonunda da 2019’da güncellendiğiyle ilgili basın duyurusunun da yapıldığını bir kez daha ifade etmek isterim; zaten bu, tutanaklarda da mevcut tarihiyle birlikte.

Yine, gündeme gelen bir başka konu, soru vardı; Diyanet İşleri Başkanı Sayın Erbaş ve yine, Sayın İbrahim Kalın’ın yazdıkları kitapların zorunlu olarak satılışı konusu. Yani buna cevap verilmeli mi bilmiyorum ama cevap vereyim istedim. Böyle bir şeyin gündeme gelmesi bile söz konusu olamaz. Her 2 arkadaşımız da böyle bir şeyin gündeme geldiğini duysa bile son derece üzülürler. Böyle bir şey mümkün mü?

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Resmî yazı var Sayın Başkan, resmî yazı var.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yani ne cami imamlarına veya müezzinlerine ne de bir başkasına herhangi birisinin yazdığı kitabın zorunlu satışı -hele hele Diyanet İşleri Başkanı Sayın Erbaş ve İbrahim Kalın’ın- asla söz konusu değildir ve olamaz da; bunu net bir şekilde ifade etmek isterim.

Yine, Maliye Bakanımız Sayın Nebati’nin bir ifadesiyle ilgili “Ne anlama geliyor?” çerçevesinde bir soru vardı. Bu, aslında Sayın Bakanın, Bakanımızın hep birlikte birlik, beraberlik ve dayanışma içerisinde -hepimiz aynı gemideyiz- Türkiye’nin çıkarları doğrultusunda ortak mücadeleyi kasteden, sadece iyi niyete dayalı bir ifadedir; onun ötesinde anlamlar yüklemek doğru olmaz düşüncesindeyim.

Yine, kamu görevlileriyle ilgili alınan huzur hakları, ücretlerle ilgili bir soru vardı. Burada da bunu birçok defa ifade ettim aslında, bir kez daha ifade edeyim; hemen hemen her gelişimde mutlaka gündeme geldi ve ben de her defasında bunu Meclis tutanaklarında sayısız defa ifade ettim. Bu, yasal bir çerçevededir ve kamu görevlilerinin yönetim kurulu veya denetim kurulu üyelikleri yaptıkları yerlerle ilgili sadece bir yerden huzur hakkı alabilmeleri söz konusudur, onun ötesi mümkün değildir. Ben bunu bir kez daha ifade ediyorum. Öyle bir şey zaten söz konusu değildir; olsa, zaten fazlasıyla cezai müeyyidelerle bunu iade etmek zorundadır. Böyle bir şeyin olamayacağını, ben, bir kez daha buradan ifade etmek isterim.

Yine, savunma sanayisi şirketlerimizle ilgili sorular geldi. Son zamanlarda da sürekli tekrarlanıyor bu sorular ama ben, şunu yine pozitif bir amaçla ve iyi niyetle tekrar ifade etmek isterim: Savunma sanayisi şirketlerimiz hepimizin göz bebeğidir, elde ettikleri başarılar hepimizin göz bebeğidir; sadece ürünleri itibarıyla güvenlik güçlerimizin veya ordumuzun ihtiyaçlarını karşılaması veya ihracat anlamında destek vermesi çerçevesinde de ekonomi anlamında da değil geliştirdiği teknolojiler ve AR-GE boyutunda da bu milletin gerçekten göz bebeğidir, gurur kaynağıdır; bunları yıpratmamakta fayda var. Özellikle bu şirketlerimizin, hele hele öncü şirketlerimizin Körfez’deki ülkelere veya bir başkasına satılmasıyla ilgili herhangi bir şey gündemimizde değildir, söz konusu değildir, böyle bir şey gündemimizde de gelmemiştir.

Yine, tankla ilgili soru ve eleştiriler geldi. Bu da zaten çok ilginç şekilde zaman zaman hep geldi yani hangi alanda ne gelişmeler sağlanırsa sağlansın ısrarla konu bu tanka getirildi. Tankla ilgili çalışmalar, aslında yine hepinizin malumu çalışmalar. Türkiye’nin bu alanda yaptığı çalışmalardan rahatsız olan mecralar var, yerler var; dolayısıyla yine bu amaçla getirilen kısıtlamalar söz konusu, engellemeler söz konusu, ambargolar söz konusu. Bizim yüzde 80’lere ulaştık dediğimiz savunma sanayisindeki gelişmeleri aslında bir anlamda da buna borçluyuz; yani her şeye, her türlü ambargoya ve engellemelere rağmen biz bunu başaracağız derken bunu, genç mühendisimizin ve bu şirketlerde çalışan arkadaşlarımızın, karar vericilerimizin -en tepeden en alttaki kadrolara kadar- her türlü çalışma, azim ve kararlılığına borçluyuz. Tabii ki ayrılan fonlarda da aynı çerçevede milletimizin fedakârlığı vardır; bu kaynak çerçevesinde de biz yine milletimize şükranlarımızı ifade ettik; ben, bir kez daha ifade etmek istiyorum. Tank konusu böyledir yani “Tankın motorunu geliştiremezsiniz.” anlamında kısıtlayanlara ve engel koyanlara buradan çok net bir şekilde ifade ediyorum: Kötü komşu burada da bizi ev sahibi yapacak. Bu alandaki çalışmalarımız çok ciddi şekilde devam ediyor. Yine ifade ediyorum: Alternatif güç paketi temini için çalışmalarımız devam ediyor ama aynı zamanda yerli güç paketinin tasarımı da bitirilmiştir ve prototip testleri devam etmektedir. Seri üretimi yapacak taraf için de güç paketinin temin edilmesi bu anlamda bir mücbir sebeptir. “Yükleniciye ceza var mı?” noktasında da sözleşmede yükleniciden kaynaklanan gecikmelere ilişkin tabii ki cezalar söz konusudur. Ama ülkeden kaynaklı kısıtlamalarla alakalı, onunla alakalı da zaten biraz önce ifade ettiğimiz gayretimiz söz konusudur; bunu da hep birlikte göreceğiz, bunu da aştığımız da, bu engelleri koyanlar da aslında “Keşke yapmasaydık, bu vesileyle bunlar tank motorunun da sahibi oldu.” diyecekler; o da uzak değil.

Yine, iş güvenliği ve sağlığı konusuna yeterince bütçe ayrılmadığıyla alakalı ve hayatını kaybeden, iş kazasında hayatını kaybedenlerle ilgili “Türkiye iş kazalarında Avrupa 1’incisi, dünyada da 3’üncü sırada.” şeklinde bir yorum vardı, ona da yine cevap vermek istiyorum hazır vaktim varken: 2002’den bugüne kadar 100 binde ölümlü iş kazası oranında yüzde 53,7 iyileşme kaydedilmiştir. Yine 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 2012 yılında yayınlanmasıyla birlikte geçen yedi yıllık süreçte de yüzde 40 iyileşme kaydedilmiştir. Dünya ve Avrupa ülkeleriyle kıyaslama sadece verisi bulunan ülkeler üzerinden yapılmakta, tüm ülkelerin iş kazası verilerine erişim imkânı da bulunamamakta. Avrupa ülkelerinden EUROSTAT’ta düzenli iş kazası verisi olanların sayısı sadece 30. Ayrıca verisine ulaşılan ülkelerin de iş kazası ve meslek hastalığı istatistiklerinde tip, kapsam, kaynak, veri toplama ve benzeri hususlar ülkeden ülkeye farklılık göstermekte. Bu itibarla “İş kazalarında dünyada 3’üncü, AB’de 1’inci” sözü gerçeklerden uzak bir iddia olup ülkemizin iş sağlığı ve güvenliği noktasında Avrupa ve dünya ülkelerinde iyi konumda bulunan ülkelere benzer bir seyirde olduğu görülmektedir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Doğru değil söyledikleriniz.

HABİP EKSIK (İğdır) – Doğru değil, iş sağlığı ve güvenliği noktasındaki veriler çok daha yüksek.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Yine, Sayıştay raporlarına göre, kamuda atanacak engellilere ilişkin “Niye atama yapmadınız?” şeklinde bir soru ve eleştiri vardı. Yine, bunu da bu bilgiyi de vermek istiyorum: 2002 yılından itibaren kamuda istihdam alanında 10 katı aşan bir artış sağladık, 2002 yıl sonu itibarıyla 5.777 olan memur olarak istihdam edilen engelli birey sayısı -özellikle dikkatlerinize sunuyorum- 62.337’ye ulaşmıştır. Ayrıca, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’nde 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi’nin açıklandığı toplantıda 750 engelli öğretmenin ataması yapılmıştır. Engelli açığı bulunan kamu kuruluşları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi, sırasıyla, sekizinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususu ile bütçeleri ve kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Cumhurbaşkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

CUMHURBAŞKANLIĞI

1) Cumhurbaşkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	3.890.381.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Cumhurbaşkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.335.495.451,00
Bütçe Gideri	2.872.745.056,97
İptal Edilen Ödenek	462.750.394,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI**1) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	3.483.231.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.452.287.475,67
Bütçe Gideri	2.449.479.837,15
İptal Edilen Ödenek	2.807.638,52
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	135.044,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ**1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	55.520.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	35.014.879,67
---------------	---------------

Bütçe Gideri	34.742.412,93
--------------	---------------

İptal Edilen Ödenek	272.466,74
---------------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	16.098.580.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	6.605.585.568,59
Bütçe Gideri	10.930.391.480,80
Ödenek Üstü Gider	4.462.644.258,59
İptal Edilen Ödenek	124.177.189,88
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	13.661.156,50

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI**1) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	185.680.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	109.350.000,00
Bütçe Gideri	101.484.667,26
İptal Edilen Ödenek	7.865.332,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Arşivleri Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*MİLLÎ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	277.263.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	288.579.247,19
---------------	----------------

Bütçe Gideri	277.625.991,37
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	2.421.030,27
---------------------	--------------

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	8.532.225,55
-------------------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI**1) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	27.713.310.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	559.649.539,00
Bütçe Gideri	488.140.371,83
İptal Edilen Ödenek	71.509.167,17

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*İLETİŞİM BAŞKANLIĞI**1) İletişim Başkanlığı 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	680.127.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) İletişim Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	443.305.000,00
Bütçe Gideri	440.883.343,77
İptal Edilen Ödenek	2.421.656,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İletişim Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI**1) Savunma Sanayii Başkanlığı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 153.974.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM 153.974.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2022 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Savunma Sanayii Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek 115.730.959,49

Bütçe Gideri 114.959.651,77

İptal Edilen Ödenek 771.307,72

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini 100.839.000,00

Tahsilat 117.368.712,69

Ret ve İadeler 449,04

Net Tahsilat 117.368.263,65

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Savunma Sanayii Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, sekizinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim

Sekizinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Böylece, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddeleri kapsamına giren kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları ile 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin gelir ve finansmanla ilgili 2'nci maddesinin görüşmeleri tamamlanmış bulunmaktadır.

Şimdi program uyarınca sırasıyla 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin maddelerini görüşüp oylamalarını yapacağız.

2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin gider bütçesiyle ilgili 1'inci maddesini tekrar okuttuktan sonra oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2022 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 1.728.401.621.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 155.249.695.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 10.238.553.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi daha evvel kabul edilmiş bulunan cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir bütçesine ilişkin 2’nci maddeyi tekrar okutuyorum:

Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 1.448.944.742.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 19.623.651.000 Türk Lirası öz gelir, 136.708.735.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 156.332.386.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 10.062.295.000 Türk Lirası öz gelir, 176.258.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 10.238.553.000 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 244.600.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi, 2’nci maddeye bağlı cetvelin bölümlerini okutup ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

B – CETVELİ

Kodu	Açıklama	2021 Yılı Bütçe Geliri
01	Vergi Gelirleri	1.430.041.337.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	47.349.547.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	14.220.216.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
05	Diğer Gelirler	119.607.950.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TBMM	B: 36	14 . 12 . 2021	O: 3
06	Sermaye Gelirleri	12.360.575.000	
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Alacaklardan Tahsilat	1.803.398.000	
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	Toplam Bütçe Geliri	1.625.383.023.000	
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
09	Ret ve İadeler (-)	176.438.281.000	
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	Net Bütçe Geliri	1.448.944.742.000	
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	2’nci maddeyi kabul edilen ekli cetveliyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	Şimdi 3’üncü maddeyi okutuyorum:		
	Denge		
	MADDE 3- (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.		
	BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Şenol Sunat.		
	Buyurun Şenol Hanım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)		
	İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelir bütçesi 3’üncü madde üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.		
	Kıymetli milletvekilleri, ne kadar övünsek azdır; ülkeyi yöneten partili Cumhurbaşkanımız giderek ülkeyi uçuruyor maşallah. O kadar yükseklere çıktık ki aşağıyı göremiyoruz artık, her şey yükseklerde yaşanıyor. Ekonominin kitabını yazan böyle bir ülke başkanı gördünüz mü sayın milletvekilleri? Dünyada eşi benzeri yok.		
	(Uğultular)		
	AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, çok güdültü var.		
	ŞENOL SUNAT (Devamla) – Mesela, şu sözünü hiç unutmuyorum: “Onların doları varsa bizim Allah’ımız var.” Ya, büyük din âlimi Sayın Erdoğan. Hatırlayın, işsizliğin çözümü için ne güzel bir öneride bulunmuştu. Ne demişti? “TOBB’un 1 milyon 300 bin üyesi var, her üye 1 kişi olsa işsizlik 1 milyon 300 bin azalır.” O teoriye göre, TOBB’un her üyesi 10 kişi olsa büyük oranda işsizlik bitti gitti ama dinlemiyorlar ustayı, bunlar da dış güçlerin adamı mı acaba sayın milletvekilleri? Büyük usta az şey yapmadı, paradan 6 sıfır attı. Ne diyordu? “Nereden nereye geldik? Eskiden tuvalete bile 1 milyon liraya gidiliyordu, şimdi artık 1 liraya gidiliyor.” Biz işte buyuz. Türk lirası tüm ülke paraları karşısında değer kaybediyormuş, doların yükselişi durmuyormuş, geçin bunları; büyük ekonomistin bir sözü yeter, bir 6 sıfır daha atarız, herkesi şaşırırız. Mesela, dünyanın en ünlü ekonomistleri “faiz sebep, enflasyon sonuç” teorisi karşısında şaşkınlar, niye daha önce kendi akıllarına gelmediği için de hayıflanıyorlar ve tabii ki kıskanıyorlar. Anlayamazlar ya onlar, onlar nasıl, ne olduğunu bilmiyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)		

Sayın milletvekilleri, ağlanacak hâlimize biraz gülelim istedim. Konumuz 2022 bütçesi. 1 trilyon 751 milyar lira olarak hazırlanan bütçe Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiği 20 Ekim tarihinde dolar kuru 9 lira 33 kuruştı, bugün, şu saatte baktığımızda 15 liraya yakın. Yani 2022'ye bile girmeden üçte 2'sine yakını eriyip gitti. Bu ne demek? Bu, daha fazla borçlanma demek, tefecilere daha fazla faiz ödemek demek ve en önemlisi, vatandaşın sırtına binecek, boğazını sıkacak vergi demek sayın milletvekilleri.

Evet, bu bütçe topluma güven vermiyor, bu bütçe yokluk ve yoksulluk bütçesi. Siz nasıl faize karşısınız? Uyguladığınız ekonomi politikaları yüzünden en önemli gider kalemlerinin başında 240 milyar faiz ödemesi var. Bu rakam eğer faize gitmemiş olsa, Millî Eğitim Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bölüştürülmüş olsa bugün birçok problem hallolmuş olurdu; EYT'lilerin, atanamayan öğretmenlerin, sağlık çalışanlarının, 1.500 liraya mahkûm edilen emeklilerin meseleleri çözüldü. Faize karşısınız, öyle mi? Gülüyorum. Politika faizini indirmekle olmaz sayın milletvekilleri; öğrencilerin KYK faizlerini silin, çiftçinin kredi faizlerini silin. AK PARTİ iktidarlarının toplam faiz ödemeleri bugüne kadar 516 milyar doları aşmıştır, Türk parasıyla 7 trilyon 224 milyar lira. Bu paranın yarısıyla on dokuz senede ne yatırımlar yapıldı sayın milletvekilleri. Yoksa AK PARTİ olarak faiz lobisine mi çalışıyorsunuz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, bütçe her sene açık veriyor. 2022 bütçesindeki açık 278 milyar lira. Bu şartlarda bu açıkla devam edilebilir mi? Katar'a mı güveniyorsunuz, Birleşik Arap Emirlikleri'ne mi güveniyorsunuz? Onlar sizin imdadınıza yetişir mi zannediyorsunuz? Ülkeyi batırdınız sayın milletvekilleri. İktidar milletvekilleri, sizlere sesleniyorum: Ülke yanıyor, doların yükselişini hiç umursamıyorsunuz, başka emelleriniz mi var? Yine kimlerin zenginliğine zenginlik kattınız? Yine kimlerin mallarını ucuza kapatacaksınız? Yine hangi haramilere, kara para aklayanlara, yolsuzlara, dolandırıcılara, kaçakçılara yol vereceksiniz? Vatandaş canhıraş feryat ederken seslerini kısıp içeri mi atacaksınız? Her ağzını açtığında doların yükselişine ve Türk lirasının değer kaybetmesine sebep olanlar, Allah'tan korkmuyor, kuldan da utanmıyorlar mı? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Başı her sıkıştığında "Yastık altındaki döviz ve altınlarınızı bozdurun." çağırısı yapan Erdoğan, sana sesleniyorum: Zengin ettiklerine yap bu çağırını, vatandaşın kefen parası bile kalmadı. Elindeki yüzüğü satan, gece yatağına aç giren bu cefakâr milletin evlatlarını daha fazla rencide etme.

Sayın milletvekilleri, vatandaş, vermiş olduğu vergi karşılığında ne bekler? Kamu hizmetlerinin kaliteli olmasını, insanca yaşamayı, hak ve imkânlardan daha fazla yararlanmayı bekler. Öyle mi? Bizim ülkemizde bütçe açığı, faiz ödemeleri, yap-işlet-devret müteahhitlerine garanti ödemeleri sırada beklerken vatandaşın hak ve hukukunu düşünen olur mu? Bizim ülkemizde millî gelirden hakkını almak isteyen vatandaşa "Daha az ye." demek, tevekkül etmek, hâline şükretmek tavsiye edilir. Asgari ücretliden yüzde 20 vergi alanlar, milyarlarca lira faiz geliri olanlardan niye vergi almıyorsunuz?

Adalet ve Kalkınma Partisi, evet, Sayın FO, Sayın FO, siz de dinleyin lütfen. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Adalet nerede? Adalet Bakanlığının sadece tabelasında olan bir kelime "adalet". Kalkınma çok önemli. Evet, kalkındırdınız. Kimi? Sayıca azımsanmayacak yandaşları, seçilmiş müteahhitleri ve 5 maaş vererek semirttiğiniz liyakatsiz bürokratları. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

2012'de Sayın Erdoğan ne diyordu? "Para, tıpkı bayrak gibi, millî marş gibi, bir ülkenin gücünü, itibarını, bağımsızlığını simgeler. Paranın itibarı, milletin itibarıdır." diyordu. "İtibardan tasarruf olmaz." diyen Erdoğan, başta israfı kes, yolsuzluğu önle, diline hâkim ol, aklına estiği gibi konuşma, işi ehline ver ve Türk lirasının itibarını koru. Önceliğın, senin saray itibarın değil, milletin itibarı olsun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu arada, günün şartlarına göre farklı da konuşuyor Sayın Erdoğan, "Paranın rengi, dini, imanı olmaz." deyip konuşmalarını sonlandırıyor.

Şimdi, yeni bir ekonomi modelinden bahsediyorlar. Hayırdır? “Yeni” “eski” “çok yeni” “çok çok yeni” “burası çok önemli” takma isimli, uydurma ekonomi programlarıyla kandıramıyorsunuz artık milleti; bilginiz olsun sayın milletvekilleri. Kimse de kalmamış, dinlemekten pek hoşlanmıyorlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Evet, Numan Kurtulmuş “Devletin vermiş olduğu lirayı dolara yatırmak ahlaksızlıktır.” demiş; büyük, kaliteli bir siyasetçi! Asıl ahlaksızlık nedir, biliyor musunuz sayın milletvekilleri?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “FO” demektir, “FO”. İsmiyle hitap etmemektir. Kocaman yaşıma bakın ya! Ne kadar ayıp bir şey ya! “FO” nedir ya?

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Devletin malını babasının malı gibi, mirasyedi gibi yandaşlarına ve yabancılara peşkeş çekendir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “FO” nedir ya? Nasıl yani ya? Nereye düştük biz ya?

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Asıl ahlaksızlık ne demektir, biliyor musunuz sayın milletvekilleri? Hazine garantili ihaleleri döviz üzerinden gerçekleştirmektir. Asıl ahlaksızlık, Türk vatandaşlığını yabancılara 250 bin dolara satmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bu kadar ucuza satılmaz o vatandaşlık.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Asıl ahlaksızlık, Türk milletini ve Türkiye Cumhuriyeti’ni uluslararası tefecilerin eline düşürmektir ve asıl ahlaksızlık, bu ülkenin vatandaşlarını kuru soğana muhtaç etmektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Zihni Sınır projelerinizle artık bu milletle dalga geçmekten vazgeçin. İlk seçimle gideceğiniz bu kadar ortadayken giderayak bu memlekete daha fazla zarar vermeyin artık.

Ekonomik bir kurtuluş savaşı ilan eden Erdoğan, bu saatten sonra Türk milletinin vereceği kurtuluş savaşının adı olsa olsa “AK PARTİ”den ve tek adam rejiminden kurtuluş savaşı” olacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Milletten uzak, kendi harikalar diyarında mutlu ve mesut yaşayan yöneticiler varsın anlamasınlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum, selamlıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yok Başkanım, yok; bu üsluba saygı göstermek de mümkün değil artık.

Hiç yakışmadı Sayın Vekil!

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Biz milletimizin karşılaştıkları sıkıntıları, problemleri ve çözüm önerilerimizi İYİ Parti olarak bu kürsüden ve alanlardan haykırmaya devam edeceğiz.

Allah Türk milletini korusun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DURMUŞOĞLU (İzmir) – Amin.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş.

Buyurun Sayın Erbaş. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde merkezî yönetim bütçe giderleri yüzde 30 artışla 1 trilyon 750 milyar 957 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 33,7 artışla 1 trilyon 472 milyar 583 milyon lira olarak teklif edilmiştir. Bütçe açığı 278 milyar 374 milyon lira, faiz dışı açık ise 37 milyar 991 milyon lira olarak teklif edilmiştir. Bütçe dengesinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde eksi 3,5 olması öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, bölgem Kütahya'nın yüzde 56'sı ormandır; toplam 546 köyümüzün 530'u orman köyüdür yani neredeyse köylerimizin tamamı orman köyüdür. Kütahya nüfusunun yüzde 23'ü orman köylerinde yaşıyor. Orman köylülerimizin çok büyük sosyoekonomik sıkıntıları bulunmaktadır. Orman köylülerinin tek gelir kaynakları Orman İşletme Müdürlüklerinin verdiği işlerdir ve sadece bu işlerle sınırlıdır. Orman köylüsünün kesim sırasında sağlık güvencesinin olmaması, orman işçi bedellerinin düşük olması ve günlük yevmiyelerde yüksek kesintilerin olması, ödemelerin iş bitiminde yapılmaması, bazen iki veya üç ayı bulması; tüm bunlar dünyada ve ülkemizde yaşanan beton dönüşümü yüzünden yaşadıkları köyleri kaybetme tehlikesi olan orman ve tarım köylülerini zor durumda bırakmaktadır.

Orman köylülerinin bizlerden beklentisi şunlardır: Ormanlarda yapılacak işlerde ve eleman alımlarında orman köylüsü şartının getirilmesi; orman köylerindeki madencilik faaliyetlerinden elde edilen gelirlerden köylülere pay verilmesi; orman köylüsünün üretim yaptığı ürünlerin satışından elde edilen kârdan belirli bir oranın köylüye yansıtılması; kesme, sürüme, taşıma, fidan yetiştiriciliği, dikim, bakım gibi işlerden orman köylüsünün ve kooperatiflerin kâr payı alması gerekmektedir. Toplumun ekonomik olarak en alt kesimi olan orman köylülerimizi akla sadece orman yangınlarında getirmememiz lazım. Şehirlerdeki genç işsiz oranını arttırmamak için, orman ve tarım köylülerinin köylerini terk etmemelerini sağlamalıyız.

Değerli milletvekilleri, 100'üncü yılımıza yakışacak bir eser olan Çanakkale Köprüsü'nün ulaşım yollarından biri de Kütahya'dan geçirilmelidir. Balıkesir-Dursunbey-Kütahya ve Uşak-Simav-Sındırgı-Balıkesir güzergâhları, Kütahya-Bursa kara yolu, Tavşanlı-Tunçbilek-Domaniç-İnegöl bağlantısının bir an önce tamamlanmasını istiyoruz.

Simav'da Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sera Bölgesi'nin kuruluşu tamamlanmıştır. Umut ediyoruz ki Simav, seracılık anlamında ses getiren bir ilçe olacaktır. Yine, Simav SIMSAN KOBİ Sanayi Bölgesi, yatırıma ve yatırımcıya hazır hâle gelmiştir. Burada OEDAŞ tarafından elektrik altyapısı da 2022'de yatırım programına alınırsa çok mutlu olacağız. Ayrıca, açık öğretim sınavlarının Simav'da yapılması konusunda yardımlarınızı bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, tarım, bir milletin, bir ülkenin can damarıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de ifade ettiği gibi “Buğdayını, sütünü, etini, bilimini ve sanatını kendin ürettiğin sürece özgürsün.” Pandemi göstermiştir ki tarımsız bir ülke dışa bağımlı yaşamaya mahkûmdur. Kütahya, termal bölgesidir, kaplıca bölgesidir; turizm olsun istiyoruz ama termal su imkânları, sadece kaplıcalara değil, seralara da büyük avantajlar sağlamaktadır. Bizler de seracılık yapmak isteyen tüm yatırımcıları Simav'a, Gediz'e, Emet'e; kısaca Kütahya'ya davet ediyoruz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Örencik, Örencik!

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Peki, Örencik de olsun.

Bizim gibi termal suya sahip illerde tarım teşvikleri ve seracılık teşvikleri mutlaka farklı olmalıdır. Yine, tarımda kullanılan sulama sularının elektriğini mutlaka indirimli vermemiz gerekiyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kesinlikle, Afyon için de öyle.

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, et ve süt işletmecileri büyük sıkıntı içindedir. Özellikle yem, ilaç ve nakliye fiyatlarının, gübre fiyatının, tarımsal girdilerin düzenlenmesi çiftçimize can suyu olacaktır. Kırsal kalkınma desteği kapsamında, çiftçilerimizin ihtiyaç duydukları makinelere yüzde 50 hibe desteği sağlanmaktadır. Bunun nüfusu 20 binin altındaki yerleşim yerlerinde uygulanması belirtilmiştir ancak geçiminin büyük bölümünü hâlen çiftçilikle sürdüren vatandaşlarımızın bir kısmı bu projeye başvuramamaktadır. Kırsal alan şartının kaldırılarak oluşan mağduriyetin giderilmesi önem arz etmektedir. Arazi mülkiyeti şartı yerine, Çiftçi Kayıt Sistemi'nde ekili arazi şartı getirilmesi yerinde olacaktır diye düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, inşaatı süren, planlanan 8 adet barajımız var; Domaniç Çamlıca Barajı, Pazarlar Orhanlar Barajı, Tavşanlı Tunçbilek Barajı, Gediz Kayacık ve Murat Dağı Barajı, Simav Kızılcık, Örenli ve Yağmurlar Barajı. Yalnız, Simav'da yapılacak olan Örenli'yi besleyecek Simav Çayı son derece kirlidir; sebebi de bölgemizdeki yün yıkama fabrikalarıdır. Maalesef, arıtma tesislerini elektrik masrafları çok olacak diye çalıştırmıyorlar. Bölgede kanser oranları çok arttı. Su çok kirli ve bu suyla yapılacak sulama göletinden tarımda nasıl faydalanacağız, çok merak ediyorum.

Yine, Gediz'de Murat Dağı'na yapılacak gölet çok önemlidir çünkü Murat Dağı bu bölgenin ve Uşak'ın su kaynağı, ayrıca bir doğa harikasıdır. Gediz'i, ılıca kaplıcalarını ve Murat Dağı'nı bir cazibe merkezi hâline getirmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, Tavşanlı'da yaşanan bir köy hikâyesinden bahsetmek istiyorum. Sayın Enerji Bakanımız burada. Sayın Bakanım, Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından Ömerler ve Berke köyleri kömür madeni sebebiyle 1993'te kamulaştırılmıştır. Bu köyler 2000 yılında Tavşanlı'ya bağlı "Ömerler Mahallesi" adı altında kurulmuştur. Bu kamulaştırma sırasında 332 aileye arsa verilmiş, 93 aileye de verilmemiştir, nüfusları farklı köylere yazılmıştır. Kamulaştırılmayan köylerde yaşam sürerken, hayvancılık, tarım gibi imkânlar sürerken Ömerler ve Berke köyleri zor durumda kalmıştır. Kömür sahasında kaldığı için mezarlarına dahi gidemez hâle gelmişlerdir. Kamulaştırılan tarlaların bedelleri ödenmeli, 93 kişinin arsası verilmeli, Ömerler köyünün nüfus kütüğü Yörgüç'ten alınıp Ömerbey Mahallesi'ne geri verilmelidir. Otuz yılı aşmış bu sorunun hikâyesini, inşallah Sayın Bakanım, çözersiniz.

Tavşanlı demişken ilçemizin doğal değerleri uluslararası çapta ilgi görmesini gerektirecek niteliktedir. Dünya üzerinde tek kalan piramidal karaçam ormanı Tavşanlı'dadır. Yine, dünya literatürüne Türkçe ismiyle giren tek karaçam türü Şeneryana ormanı da Tavşanlı'da bulunmaktadır. Tavşanlı'da Yaylacık Ormanı'nda muhteşem güzellikte yabani at sürüleri yaşamaktadır. Geçmiş Osmanlı'daki atlı sipahilere kadar giden bu at sürüleri, üzerinde bir genetik tespiti yapılarak korunmalı ve değerlendirilmelidir. Tavşanlı'da yukarıdan bakıldığında kalp şeklinde görünen, bu nedenle "Kütahya'nın kalbi" adı verilen höyükte yapılan kazılarda önemli buluntular çıkmıştır. Böylece, pek çok medeniyete ev sahipliği yapan Kütahya, bilinen uygarlıklara bir yenisini daha eklemiştir.

Değerli milletvekilleri, Kütahya'da yapımına başlanan, içerisinde millet kütüphanesi, çini satış mağazası, her şeyden önemlisi otoparkı olan millet bahçesi için ve proje çizimi tamamlanan kent meydanı yapımı için verilecek ödeneklere; Kütahya il merkezine yapılacak kentsel dönüşüm ve 1453 Konutları için verilen desteğe; Pazarlar, Domaniç ve Aslanapa'da yapılacak TOKİ'ler için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına teşekkür ediyorum. Ayrıca, spor salonları, gençlik merkezleri, gerek Kütahya merkezinde gerek ilçelerde yapılacak 80'e yakın spor tesisleri için Gençlik ve Spor Bakanlığımıza çok teşekkür ediyorum. Bütün şehrin beklentisi, bir an evvel Kütahya şehir stadının da müjdesini sabırsızlıkla bekliyoruz. İnşallah, Kütahya, yılan hikâyesine dönen şehir hastanesinin dışında, devlet hastanesine, kadın doğum ve çocuk hastanesine en kısa sürede kavuşur, ben de bu kürsüden çıkar Sağlık Bakanımıza teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, UNESCO'ya en çok kültürel değer kaydettiren ilk 5 ülke arasındadır. 2016 yılında UNESCO'ya kaydettirdiğimiz, Kütahya'mızın kent simgesi ve kültürel kimliğinin bir parçası olan geleneksel çini sanatı da insanlığın ortak kültürel mirası ilan edilmiştir. Yine, Kütahya'dan 3 çini sanatçısı da Yaşayan İnsan Hazinesi ilan edilmiştir. Bu çalışmalar, çini ve seramiğin başkenti Kütahya için mutluluk ve gurur kaynağımız olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Ahmet Bey.

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bizim sesimizi bulduğumuz bölgelerden yurdumuza ve tüm dünyaya duyurmamızı sağlayan, önemli bir kaynak olan, ülke yönetimlerinin 4'üncü gücü kabul edilen yerel basınımızı, hepimizin şikâyetçi olduğu sosyal medya canavarına kurban etmeyelim. İstismara uğramamaları ve çıkar gruplarının kontrolüne girmemeleri için yerel basınımızın ekonomik bağımsızlığını kazanması gerekmektedir. Bu nedenle yerel basınımıza yasal düzenlemelerle can suyu vermeliyiz.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken Gazi Meclisi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bravo.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımızı ve cezaevinde olan, şu saatte hâlâ televizyon izleme imkânı bulan, siyasi rehine olan yoldaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlayarak başlamak istiyorum.

Şimdi, günlerdir bütçeyi konuşuyoruz ve gerçekten de yorulduk. Bütçe nedir? En temelde, aslında, halktan toplanan vergilerin kimin adına, nasıl, nerede, ne zaman harcanacağını gösteren bir metindir. Yani aslında hükümetlerin tercihlerini ortaya koyan bir metindir. Biz bütçenin tamamına Komisyon aşamasından beri muhalefet ediyoruz ve diyoruz ki: AKP Hükümetinin bütçe tercihleri ne yazık ki halktan yana değil, kadından yana değil, işçiden yana değil ve en nihayetinde, emekçiden yana değil. Kimden yana peki AKP'nin hazırladığı bütçe teklifinin kendisi? Aslında sermayeden yana, 5'li çeteden yana, müteahhitlerden yana bir bütçe olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, siz, 2018 yılında, aslında, yaşanan büyük devlet krizini çözmek için bir referanduma gittiniz; daha doğrusu, 2017 yılında. 2018 yılında da Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiniz ve dediniz ki: “Biz artık Anayasa'da yama yapmayacağız, restorasyonlara son verdik, biz sistemi toptan değiştireceğiz.” Ve onu söylediğiniz zaman dolar kuru 4 küsurdu, bugün dolar kuru olmuş 15 lira. Yani sizin beğenmediğiniz restorasyonlar bugünkü sistemden daha iyi işliyordu ve siz bugün aslında bütün bir sistemi tıkamış durumdasınız.

Şimdi sizlere bütçeyle ilgili, daha doğrusu birkaç tane ekonomik veri ifade etmek istiyorum. DİSK-AR'ın 10 Aralık tarihinde yayınladığı bir rapor var ve o rapora göre, geniş tanımlı işsiz sayısı 8 milyon 281 bine yükselmiş; aslında bunun 10 milyona yaslandığını, dayandığını çok iyi biliyoruz. Yine geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 29,9; bakın, yüzde 29,9 geniş tanımlı kadın işsizliği var. Ve en önemlisi, son bir yılda işsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 1 milyon 408 bine yükselmiş; 1 milyon 408 bin

kişi işsizlik ödeneğine başvuru yapmış. Bütün bu rakamlar neyi söylüyor? Nasıl büyük bir işsizlik olduğunu, nasıl büyük bir yoksulluk olduğunu ama daha önemlisi, nasıl büyük bir kadın yoksulluğu olduğunu ifade ediyor. Ama siz ne yazık ki bunları hiçbir şekilde önemsemiyorsunuz.

Şimdi, halklarımız iktidara sesleniyor, diyor ki: “Duyun bizi.” “İktidar koltuğunda oturanlar, saraylarda yaşayanlar, şatafata boğulanlar, lüks araçlarından inmeyenler, beş saat öncesinden aracını çalıştırıp koltuğunu ısıtanlar; biz evimizi ısıtamıyoruz, biz çocuğumuzu doyuramıyoruz, biz çocuğumuza günlük 10 TL harçlık veremiyoruz, biz çocuğumuzu okula yazdırdık ama yurt bulamıyoruz, onu barındıramıyoruz.” diye isyan ediyorlar. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Siz ne yapıyorsunuz, size söyleyeyim: Siz yurt yapmıyorsunuz, onun yerine, kaçak yurtlarda çocukların istismar edilmesine, kaçak yurtlarda çocukların başının kesilmesine göz yumuyorsunuz değerli arkadaşlar. Burada Karaman’daki olay olduğunda hepimiz dedik ki: “Bunun üzerine gidelim.” Burada komisyon da kuruldu, değil mi? Sonuç ne oldu? Siz “Bir kereden bir şey olmaz.” dediğiniz için Erzurum Palandöken’de çocuklar yeniden istismar edildiler ve istismarcı kaçıp gitti. Sadece orada mı? Hayır, birçok yerde, birçok Kur’an kursunda, birçok yatılı okulda istismar vakaları almış başını gidiyor ama ne yazık ki siz bunların hiçbirini görmüyorsunuz.

Bakın, Vekili olduğum ilde, Muş’ta 12 yaşında bir çocuk Karşiyaka Kur’an Kursu’nda kapıya asılı olarak bulundu. Ne oldu? Gizlilik kararı verildi hemen, soruşturmada hiçbir ilerleme olmuyor ve aile arıyor, diyor ki: “Vekilim, biz dosyaya ulaşamıyoruz.” Çocuğunu kaybetmiş bir aileden bahsediyorum. Siz ne yaptınız? Valiliğiniz açıklama yaptı mı? Yok, o zaten daha çok HDP milletvekillerinin protokol listesiyle uğraşılıyor, bizi Valiliğin protokol listesine koymamayı büyük bir marifet sandığı için Kur’an kursunda ölen çocukla zaten ilgilenmiyor ki.

İkinci bir özelliği var Vali Bey’in, Muş Valisinin; sürekli, üst üste aldığı yasaklar. Biz daha on beş günlük yasak bitmeden bir sonraki gece gelen yasağa tanıklık ediyoruz değerli arkadaşlar. Bütün bunlar nedir? Bütün bunlar aslında hiçbir vaadi olmayan yozlaşmış bir iktidarın, çürümüş bir sistemin ayak sesleridir değerli arkadaşlar.

Bakın, biz kadın yoksulluğunu, çocuk yoksulluğunu öyle oturduğumuz yerden söylemiyoruz. Kampanya başlattık, il il gezdik, 18 il gezdik ve ne gördük, biliyor musunuz? İnsanlar perişan hâdeler; tarlalara gittik, seralara gittik, tezgâhlara gittik, evlere gittik, kapılara gittik ve herkes şunu söylüyor: “Biz bütün gün çalışıyoruz, on saat çalışıyoruz, günün sonunda elimize 10 lira geçiyor -maksimum 30 lira- ve o 10 lirayı daha eve gitmeden tüketiyoruz çünkü ancak onunla ekmek alabiliriz.” Peki, bu size dokunmuyor mu değerli arkadaşlar? Bunlar sizin de yurttaşınız değil mi? Bunlar sizin için de önemli değil mi? Sanırım önemli değil çünkü önemli olsaydı bu kürsüden bol hamaset, bol nutuk yerine kadınları nasıl istihdam edeceğinizi, çocukları nasıl koruyacağınızı, gençlere ne kadar yurt yapacağınızı ve en nihayetinde de bu ülkeyi nasıl kalkındıracağınızı anlatırdınız ama siz bize tankı, topu, silahı ve geleceksizliği anlatıyorsunuz. Neymiş? Mavi vatan, olmadı uzay vatan. E, ana vatan ne oldu? Ana vatana, üzerinde yaşadığımız vatana ne oldu? Anadolu’ya, Mezopotamya’ya ne oldu? Anadolu ve Mezopotamya can çekişiyor. Neden? Kuraklıktan. Neden? Yokluktan, yoksulluktan, açlıktan, üretimsizlikten, geleceksizlikten şu anda inim inim inliyor ama ne yazık ki o da sizin için hiçbir şekilde hiçbir şey ifade etmiyor.

Bakın değerli arkadaşlar, İnsan Hakları Haftası’ndaydık, sizler de birçok milletvekili de söz aldı ve çok şaşaalı şeyler söylendi. Peki, gerçekten bu ülkenin insan hakları karnesinde ne var? Ben size bir şey göstereyim, bakın, birçok arkadaşım gösterdi; insan hakları karnesinde Garibe Gezer var. Cezaevinde işkenceye uğradı, cinsel şiddete uğradı; bunu kamuoyuna duyurmaya çalıştı, ona rağmen, daha önce intihara teşebbüs ettiği hâlde tek başına hücrede tutuldu, yaşamını yitirdi. Hani, insan “Zulüm orada

biter.” der, değil mi? Bitmedi; havaalanında, cenazesini almaya gittiklerinde oradaki polis “Alın cenazenizi, defolun gidin.” dedi. Yetmedi; Mardin Havaalanı’na vardı cenazesi, araç verilmedi. Kayyumlu belediyeniz... Cenaze aracı geldi, sonra polis onu geri gönderdi. İşte zulüm budur değerli arkadaşlar. İnsan hakları karnesi sözle olmaz.

Bakın, bu tanıdık bir yüz değil mi? Sizin de arkadaşınızdı; burada, bu sıralarda milletvekilliği yaptı. Yeryüzünün –görülmemiş- en büyük acısına tanıklık etti. Annesini çok seviyordu, yaşlı annesini cezaevindeyken kaybetti ama bu acı ona sizin için az geldi değil mi? Onun annesini, Hatun anneyi defnedilen yerden biz çıkardık. Ben oradaydım, İncek Mezarlığı’ndaydım ve orada nasıl bağrıldığına, nasıl hakaretler edildiğine tanıklık ettim. Aysel arkadaşımız kahroldu, bütün bu yaşanan insanlık dışı durumları hafızasından silmek istedi, şimdi bir sağlık sorunu yaşıyor.

Gelin, Adli Tıbbın bu ideolojik, bu düşman tutumundan vazgeçin ve Aysel’i de Mehmet Emin Özkan’ı da diğer hasta tutsakları da serbest bırakın diyoruz ama kime söylüyoruz değerli arkadaşlar, kime söylüyoruz? Duyan yok; işlemiyor söz, söz bitti; su çürüdü, tuz koktu ve biz artık her gün yaşarken gerçekten utanç içinde yaşıyoruz; bunlara tanıklık etmenin utancı, bunları beraber yaşamamanın utancı.

Bakın, bir resim daha: Şenyaşar ailesi, Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar. Savcılık ne demiş biliyor musunuz? “Faili belli değil.” demiş. Ya, kendi milletvekiliniz bile çıktı, ne dedi Sayın Fakıbbaba, ne dedi? “Bu, kabul edilemez.” dedi, “Göz göre göre bir katliam işlendi.” dedi. Ve niye? Sadece “Sizin vekilimize, sizin partinize oy vermem.” dediği için. Şimdi, siz Emine annenin adalet talebine merhem olmadan, onun adalet çılgınlığını duymadan hangi insan hakları karnesinden bahsedeceksiniz? Hangi insanlıktan bahsedeceğiz? Nasıl bir arada yaşayacağız? Bir evden 3 kişi hastanenin içinde katledilmiş ve siz hâlâ sessizsiniz. Ya, sizi vicdana davet ediyorum değerli arkadaşlar. O kadar çok söylenecek şey var ki ama ne yazık ki zaman yetmiyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, az önce Cumhurbaşkanı Yardımcısı ne dedi? “Bizde Alevi, Sünni -bilmem ne- ayrımı yoktur.” Öyle mi? O zaman, kaldırım zorunlu din derslerini, samimiyetinizi görelim; Alevi dergâhlarını Alevi kurumlarına teslim edin, samimiyetinizi görelim.

İFFET POLAT (İstanbul) – Aleviler Müslüman değil mi? Onlar da İslam’ın bir parçası değil mi, dinini öğrenmeyecek mi? Aleviler adına konuşmayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Alevilerin evleri çarpıldığında, Aleviler hedef yapıldığında, “Aleviler vali olamaz, kaymakam olamaz.” denildiğinde önüne set çekin, görelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Samimiyet mi? Değerli arkadaşlar, söyleyelim: Maraş Valiliği Maraş katliamının anmasını yasaklamış. Samimiyet mi? Gelin beraber gidelim, o anmayı beraber yapalım. Bize “Bu ülkede katliam yapmak serbest, katliamda yaşamını yitirenleri anmak yasak.” diyerek, bunu gözümüze sokarak eşitlikten, adaletten, kardeşlikten bahsedemezsiniz.

Son olarak, katliam zincirinin en son, en masum, dilsiz olanları; bunlar, bu resim, Dersim’de çekildi ve Dersim halkının kutsalları ta Amerika’dan gelenler tarafından katlediliyor. Niçin? Para için. Ama lafa gelince siz Amerika’ya karşısınız, antiemperyalistsiniz. Kusura bakmayın, siz paralı olanları çok seviyorsunuz, paralı Amerikalıyı da, paralı Katarlıyı da baş üstünde ağırılıyorsunuz, bir tek bu halka bir faydanız yok. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel.

Buyurun Fethi Bey. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve yurttaşlarımızı en içten duygularıyla selamlıyorum. 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin “Denge” maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılına girerken tek kişilik hükümet sisteminin dengesiz ve denetimsiz, ehliyetsiz ve liyakatsiz yönetiminin sebep olduğu maalesef 5 büyük krizi aynı anda yaşıyoruz. Dünyanın başka hiçbir coğrafyasında bu krizler aynı anda yaşanmıyor. Bu krizler devlet krizi, demokrasi krizi, dış borç krizi, diplomasi krizi ve değerler krizidir. Bu krizler, Türkiye'yi her türden boyunduruğa ve bağımlılığa maruz bırakmaya başlayan tek kişilik hükümet sisteminin maalesef kaçınılmaz bir sonucudur.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; eğer “Bir hükümet bir ülkenin iki yüzyıllık modernleşme, yüz elli yıllık Parlamento, yüzyıllık cumhuriyet birikimini ve çoğulcu siyasi rekabet kültürünü onlarca yıl nasıl geriye götürebilir; Türkiye'yi tüm uluslararası endekslerde 30-40 basamak birden nasıl geriletebilir?” diye soracak olursanız; sizlere, daha onaylanmadan döviz şokuyla birlikte eriyen ve halkımızı fakrüzaruret içinde bırakan 2022 bütçe teklifine bakınız derim. Değerli milletvekilleri “Bir iktidar bir memleketin hazinesini, Merkez Bankası rezervlerini nasıl boşaltır; ulusal fabrikalarını, kamu kaynaklarını nasıl pervasızca özelleştirir; Türkiye'nin kendine yeterliliğini nasıl yok eder?” dersiniz; sizlere, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarına bakınız derim. Değerli milletvekilleri “Bir iktidar Türkiye'nin iktisadi varlıklarını nasıl insafsızca kelepir hâle getirir, yeni kapitülasyonlara nasıl izin verir, geçmişin Galata bankerleri yerine bugünün Londra tefecilerini nasıl yerleştirir?” diye soracak olursanız; sizlere, toplanan vergilerin yeni nesil mültezimlere, 5'li çetelere nasıl aktarıldığına bakınız derim. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli milletvekilleri “Bir iktidar milletini, devletin içine sızmış ve âdeta derebeyliğini ilan etmiş mafya ağalarının insafına nasıl bırakır, devlet içinde kara para baronlarının sülük gibi, ahtapot gibi âyanlaşmasına, oligarklaşmasına nasıl göz yumar?” diye soracak olursanız yani “Kendi halkını, kendi devletini bir derin iflasın, bir sinsi fetret döneminin, izah edilemez bir sefaletin içine insafsızca nasıl iter?” diye sorarsanız; sizlere, memleketi haraç mezat yabancılara satıp kendini bu rant rejimine paydaş eden saray iktidarına bakınız derim. Değerli milletvekilleri, yirmi yıllık iktidarının sonunda Türkiye'yi devletsiz ve bürokrasisiz, demokrasiyi hukuksuz ve adaletsiz, hazineyi dövizsiz ve yedek akçesiz, hudutlarımızı ise korumasız ve güvensiz hâle getiren şu tek kişilik hükümet sistemine bakınız derim. Değerli milletvekilleri, Türk tarımını çiftçisiz, tarlaları gübresiz ve ilaçsız, fabrikaları yüksek teknolojisiz ve teknisyensiz, ekonomimizi ise yerli ve millî sanayisiz hâle getiren sarayın şu israf ve teslimiyet bütçesine bakınız derim.

Bu bütçe, bir avuç imtiyazlı saray oligarşisinin servet transfer bütçesidir. Bu bütçe, halkı yoksullaştırma, küçük üreticiyi mülksüzleştirme bütçesidir çünkü bu bütçe, Türkiye'nin 10 milyon asgari ücretlisini Kolombiya, milyonlarca emeklisini Filipinler ve sosyal yardıma muhtaç 10 milyondan fazla yoksulu Bangladeş düzeyinde bir gelire mahkûm eden bir bütçedir. Bu bütçeyle saray kendine lüks ve şatafatı layık görürken milletimize ise açlığa katlanmayı, yemek porsiyonlarını küçültmeyi, halk ekme kuyruğunda bile şükretmeyi vazetmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu Hükümet bütçesi gençlerimizi işsiz ve umutsuz bıraktığı gibi, aile kurmalarını imkânsız hâle getiren, yaşamları boyunca dört duvarı ve dört tekeri dahi hayal edemeyecek bir duruma sokan bir yokluk bütçesidir. Bu fetret bütçesi içinde devlet bürokrasisi ve personel rejimi felç olmuştur. Yargı makamları yolsuzluk ve rüşvete karşı soruşturma dahi açamayacak kadar bir aciz içine düşürülmüştür. Vatandaş ve dürüst kamu görevlileri parti şebekeleri tarafından ya sürgün edilmiş ya susturulmuştur. Ülkenin namusu olan hudutlarımız insan, uyuşturucu, altın, petrol ve hatta gıda kaçakçıların cirit attığı serbest geçiş bölgesine dönüştürülmüştür. Ulusal egemenliğimiz ise âdeta askıya alınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkememizin ve AIHM'nin açık kararlarına rağmen siyasetçiler, gazeteciler ve STK temsilcileri hukuksuz bir biçimde hapiste tutulmaya devam edilmektedir. 2021 yılında bile sosyal medyayı ve gençlerin cep telefonlarını kendine tehdit olarak gören zihniyet, sokak röportajı yapan genç gazeteci kardeşlerimizi gözaltına almaktan medet ummaktadır. Boğaziçinin, ODTÜ'nün, Mülkiyenin kampüsleri açık hapis haneye dönüştürülmüştür. (CHP sıralarından alkışlar) Hoca ve öğrencilerin güvenliği eli sopalı, bıçaklı grupların, keyfi davranan güvenlik görevlilerinin ve liyakatsiz atamalarla Türkiye'den beyin göçünü hızlandıran kayyum rektörlerin insafına terk edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu bütçe bu nedenle bir kurumsal çöküş bütçesidir; Türkiye'de devlet aklını terk edenlerin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumu gibi geçmişin saygın kurumlarının başkanlarını bir kabile devletinde atama yaparcasına defalarca değiştirenlerin bütçesidir; Türk Hava Kurumu uçaklarını, Muğla'da, Antalya'da memleketin akciğerleri yanarken beceriksiz ve kör inat uğruna bozuk ve çalışmaz hâlde pistlerde bekleten zihniyetin bütçesidir. Bu bütçe devletimizi kurumsuz, bürokrasimizi kadrosuz, idareyi kurlsuz ve keyfi hâle getiren; devleti bir avuç muhteris, ehliyesiz, 4-5 maaşlı özel danışmanla, şark usulü nepotizmle yönetebileceğini sananların bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz yirmi yıl içinde iktidar, İhvancı fantezilerin peşinden giderek yüzyıllık Atatürkçü dış politikadan uzaklaşmıştır. Türkiye bu nedenle dünyada yalnızlaşmıştır. Ulusal itibarımız, firmalarımızın ticaret kapasitesi; ambargolar, boykotlar ve kınamalar yüzünden zarar görmüştür. Dış politikamız sarayın izlediği çarkifelek diplomasisi yüzünden âdeta dönme dolaba dönmüştür. Bir gün İhvanlılığı, Mavi Marmara'yı öne çıkaran, ertesi gün ise darbeci ilan ettiğiniz Muhammed bin Zayed'i kucaklayan bir ilkesizlik ortaya serilmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, küresel ve bölgesel jeopolitik rekabette Rusya'nın satranç, ABD'nin poker, Uzak Doğu ülkelerinin strateji oyunu "go" oynadığı, Avrupa Birliğinin ise maalesef mültecilerin ızdırabıyla alay edencesine kirli pazarlığa giriştiği bu dönemde, sarayın ısrarla tombala oynama bahtına 5 milyonu aşkın Suriyeli, Afganistanlı sığınmacı çıkmıştır. AK PARTİ'nin bu şuursuz açık kapı politikası yüzünden, Türkiye'de IŞİD'li, Nusracı, El Kaideci kimi örgüt üyelerine oturma izni, hatta vatandaşlık verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu bütçe, aileleri çaresizliğe, devlet kurumlarını çöküşe, siyasi etiği çürümeye, toplumsal değerleri çözülmeye, milletin varlıklarına ise çökmeye sebep olan bir yıkım bütçesidir. Bu bütçe, 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinde yurttaşlarımıza reva görülen bir çöküş bütçesidir, bir Düyun-ı Umumiye bütçesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetin 2'nci yüzyılında Büyük Önderimiz Atatürk'ün ve cumhuriyetimizin ideallerine yaraşır bir bütçeyi, sosyal demokratik bir bütçeyi Gazi Meclisimizde tüm yurttaşlarımızla birlikte hazırlayacağız. Memleketimizi bağımlılıktan, oligarşilerden kurtaracak, kamu kurum ve kadrolarını yeniden kuracak, helalleşerek yurttaşlarımızı kucaklayacak, bilimsel üretime dayalı yeni bir kalkınma hamlesi başlatacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işte, bu nedenle diyoruz ki: Gidiyor gitmekte olan. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, bu nedenle diyoruz ki, Mekteb-i Mülkiyenin güzel marşının dizeleriyle yineliyoruz ki: "Gül ki sen, neşenle gülsün ay, güneş, toprak, deniz./ Ey vatan, gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz." Geliyor gelmekte olan.

Yüce Meclisimizi ve yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen Ankara Milletvekili Hacı Turan.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HACİTURAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 3'üncü madde hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Konuşma metnimi hazırladım ama bugün metne sadık kalmayacağım. Özellikle, 6 Aralıktan bugüne kadar, yaklaşık dokuz gündür muhalefet partisi milletvekillerimizi burada dinlediğimizde, sanki küresel salgın dünyada olmamış da sadece Türkiye'de olmuş gibi bir algıyla, farklı rakamlarla birtakım farklı yöntemleri denediler; Hükümetimizi bu noktada suçladılar.

Değerli arkadaşlar, bu küresel salgından sadece Türkiye değil; dünyadaki bütün ülkeler kendi ölçeğinde, olumsuz bir şekilde etkilendi. Bugün, Almanya'ya baktığımız zaman, mayıs ayında Berlin'de bir yürüyüş düzenleniyor. Sebebi nedir? 3,5 milyon nüfuslu Berlin'de yaşayanların yüzde 84'ü kirada oturuyor. Bu küresel salgından dolayı kiralarda yüzde 86 oranında bir artış oluyor ve Berlin'de yaşayanların büyük bir kısmı asgari ücretle çalıştığı için yerel eyalet Berlin'de şöyle bir karar alıyor: Eylül ayında referanduma gidiyorlar; yaklaşık yüzde 56'yla, Berlin'deki konutların yaklaşık 240 bin tanesi için devlet tarafından kamulaştırma kararı alınıyor. Evet, bu süreç herkesi etkiledi.

Özellikle muhalefet partileri bütçeyle ilgili konuşurken şu çok dikkatimizi çekti: Kur üzerinden eleştiri başladı. Bir kısmı çıktı dedi ki: "Türkiye'nin 1 trilyon 750 milyar olan bütçesi yaklaşık 2 trilyon zarar etti; bunun sebebi de kurdaki artışlardır." Değerli arkadaşlar, şöyle Türkiye'nin borcuna baktığımız zaman, Türkiye'nin kamu-özel sektör borcu yaklaşık 419 milyar dolar; bunun 164 milyarı özel sektörün ve özellikle finans sektörünün borcudur. Bu borçlar bir mal karşılığı alınmış olan borçlar değildir; özellikle bankaların sendikasyon kredisi olarak kullandığı borçlardır yani bunlar kısa, orta, uzun vadeli borçlardır.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Reel sektörün de var, reel sektörün; onun 89 milyarı reel sektörün!

HACİ TURAN (Devamla) – Özel sektör borcuna baktığımız zaman, bugün, özel sektörün borcu yaklaşık 125 milyar dolardır; bunun 25-30 milyar doları büyük projeler içindir, diğerleri de özellikle, dövizle ticaret yapan, ithalat, ihracat yapan firmaların kullandığı borçlardır. Yani siz bu borçlara bakarak "Efendim, Türkiye'nin yıllık borcunun bir kısmı çıkıyor; 2 trilyon zarar ettik..." Yine dün bir arkadaşımız çıktı "1,5 trilyon zarar ettik..." Arkadaşlar, borç böyle hesaplanmaz. Bunu ödeyecek olan yine... Özel sektörün karşılığı vardır, bankalarda karşılığı vardır.

Avrupa ülkelerine baktığımız zaman, bugün Almanya'nın borcu yaklaşık 5,5 trilyon dolardır, Fransa'nın borcu 5 trilyon dolardır, İngiltere'nin borcu da 8,5 trilyon dolardır.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Kişi başına millî gelir 60 bin dolar orada; burada 6 bin dolar, 5 bin-6 bin dolar burada.

HACİ TURAN (Devamla) – Borçla ilgili böyle olumsuz değerlendirmeler yapılırken değerli arkadaşlar, mevduattaki paraya baktığımız zaman, şu anda, geçen hafta itibarıyla mevduattaki nakit döviz rezervi 248 milyar dolardır.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Nerede bu, nerede? Almanya'da mı?

HACİ TURAN (Devamla) – TL cinsinden bakıyorsunuz...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Almanya'da, Almanya'da...

HACİ TURAN (Devamla) – TL cinsinden borca baktığımız zaman...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Milleti yanıltmayın, milleti yanıltmayın!

HACİ TURAN (Devamla) – Mevduata baktığımız zaman, değerli arkadaşlar, mevduatta TL cinsinden 1 trilyon 924 milyar para vardır.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Milleti yanıltmayın! Eksi 36 milyar dolar rezerv. Milleti yanıltmayın!

HACI TURAN (Devamla) – Bunlar tamamen, Türkiye’deki yerleşiklerin, Türkiye’de yaşayanların parasıdır.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Milletin parasını hesaplıyorsan milletin borcunu da hesapla o zaman.

HACI TURAN (Devamla) – Yurt dışında yerleşiklerin bu bankalardaki parası yaklaşık 43 milyar TL’dir.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Milletin mevduatını hesaplabiliyorsan milletin borcunu da hesaplayacaksınız. Vatandaşın dolarını hesaba katıyorsan vatandaşın borcunu da hesaplayacaksınız; çiftçininkini de katacaksın.

HACI TURAN (Devamla) – Yani makroplanda baktığımızda, ekonomide ciddi bir sorun yoktur ama emanet ve kiralık kasalarda ne kadar döviz var, ne kadar para var, onu bilmiyoruz. Şu konuda herkes rahat olsun: Faizin düşmesiyle -ki inşallah Hükümetimizin almış olduğu bu kararla birlikte en kısa zamanda toparlayacağız- beraber...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Dolar 1 lira artarsa -450 milyar dış borç var- vatandaşa 450 milyar borç biniyor!

HACI TURAN (Devamla) – Son iki ayda faiz 4 puan düşmüştür.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Toplam mevduatın yüzde 63’ü döviz.

HACI TURAN (Devamla) – Bugün ticari kredilere baktığımızda, yaklaşık 118 milyar yani eski parayla 118 katrilyon ticari kredi kullanılmıştır. Bugün piyasaya baktığımız zaman...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yanlış bilgilendiriyorsunuz!

HACI TURAN (Devamla) – Her ortamda tartışabilirim, rakamlara vâkıf olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hacı Bey, yanlış bilgilendiriyorsunuz!

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HACI TURAN (Devamla) – Baktığımız zaman, ticari kredi kullanımı 1 trilyon 604 milyar TL’dir.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Halkı yanlış bilgilendiriyorsunuz!

HACI TURAN (Devamla) – İnşallah, Hükümetimizin aldığı kararla en kısa zamanda bunu toparlayacağız.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Toplam mevduatın yüzde 63’ü döviz.

HACI TURAN (Devamla) – Yine, geçenlerde bir arkadaşınız söyledi: Almanya’nın kişi başına düşen millî geliri 55 bin dolar. Doğrudur. 355 milyar dolar fazla veren Almanya’da, arkadaşlar, asgari ücret 1.200 ila 1.300 euro arasındadır.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Burada kaç dolar?

HACI TURAN (Devamla) – Geçen hafta ben Almanya’yı aradım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Burada da 200 euro. 200 euro burada, 200 euro.

HACI TURAN (Devamla) – Almanya’da 90 metrekaare evde oturanlar yaklaşık 900 euro verirler.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Türkiye’de 200 euro.

HACI TURAN (Devamla) – Mutfak masrafı 600 eurodur; elektrik, su giderleri de yaklaşık 400 eurodur.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Üniversiteyi yeni bitiren 4.500 euro alıyor orada.

HACI TURAN (Devamla) – Yani Avrupa’da 2 çocuklu 4 kişilik ailede, bir evde eğer ikisi de çalışmazsa aç kalırlar.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Niye gidiyor bu gençler Almanya’ya? Doktorlar niye Almanya’ya gidiyor?

HACI TURAN (Devamla) – Yani bu ekonomik sıkıntıdan sadece Türkiye değil; Almanya da, Fransa da, Amerika da, hepsi etkilenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatılmaktadır)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Niye tutamıyoruz doktorlarımızı, gençlerimizi?

HACI TURAN (Devamla) – Evet, değerli arkadaşlar, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Oraya gidiyorlar, Almanya’ya. Almanya’ya gidiyorlar, Finlandiya’ya gidiyorlar.

HACI TURAN (Devamla) – Bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hacı Bey, metne sadık kal bundan sonra, olmadı bu.

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen, İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz.

Buyurun Sayın Arkaz. (MHP sıralarından alkışlar)

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2022 yılı bütçesinin vatanımıza, milletimize ve devletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aziz Atatürk diyor ki: “Biz Türkler tarihimiz boyunca hürriyet ve istiklalden yana olmuş bir milletiz.” Türklük bir ruh meselesidir. Büyük Türk milleti Ahlat’ın kapılarından girdiğinden bu yana coğrafyayı kanyla sulamış, atalarımız bu sınırları cetvelle değil kanyla çizmiştir. Türk milletinin genetiğinde insanlık, mertlik, cömertlik ve hayırseverlik vardır. Türk milleti bir çınar ağacı gibidir; köküyle, yaprağıyla ve dalıyla gürler. Vatan aşkı ise maya gibidir; sütü bozuklarda tutmaz.

Ülkücüler, Türk milletinin ülküsünü taşıyan kutlu davanın fedakâr erleridir. Ülkücü Türk milliyetçileri iman erleridir. Ülkücülerden, Ülkü Ocaklarından hain çıkmaz; çıkarsa dava adamı çıkar. Ülkücülük, Ruhi Kılıçkiran’dan Fırat Çakıroğlu’na bir sevdanın ölümsüz kahramanlığıdır. Ülkücülerin yeri bellidir, o da Milliyetçi Hareket Partisidir. (MHP sıralarından alkışlar)

Milliyetçi Hareket Partisi 8 Şubat 1969’dan beri Türkiye Cumhuriyeti devleti ve Türk milletinin bölünmez bütünlüğünün teminatı olmuştur. Milliyetçi, ülkücü hareket olarak biz, bu memleket için çok ağır bedeller ödedik ancak ne kadere küstük ne de devlete küstük çünkü Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’in dediği gibi; durum ne kadar karanlık olursa olsun teslim olmayı kabul etmemek yenilmezliğin sırrıdır. Türkiye’nin kızıl emperyalizmin pençesine yakalanmasını ülkücü Türk gençliği engellemiştir. Türkiye sosyalist olsaydı Rusya denizlere inerdi ve Sovyetler Birliği dağılmazdı. Nitekim, Komünist Partisi yöneticileri “Her şeyi hesapladık ama güneydeki sivil direnişi hesaplayamadık.” demişlerdir. Bu direniş, Başbuğ Alparslan Türkeş’in önderliğinde ülkücü harekettir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milletinin karakterinde mazluma merhamet ve adalet vardır. Renklerimiz, desenlerimiz, duygularımız, düşüncelerimiz farklı olabilir, hatta siyasi görüşlerimiz de farklı olabilir ama büyük Türk milletinin kalbi tektir ve birdir. Lider Devlet Bahçeli Bey'in dediği gibi, adımız bir, anımız bir, acımız bir; biz büyük bir aileyiz; kuzeyden güneye, doğudan batıya tek yürek, tek bileğiz; biz büyük Türk milletiyiz. (MHP sıralarından alkışlar)

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bölücülüğe, ayrımcılığa, etnik milliyetçiliğe ve kavimciliğe asla izin vermedik, vermeyeceğiz. Milliyetçi Hareket Partisinin duruşu net, siyaseti berrak, yaptıkları açık, söyledikleri doğru ve hedefleri kutludur. Yarım asırdır Türk milletine verdiğimiz söz uğrunda mücadele ediyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi Kerkük'te Türkmen, Karabağ'da zafer, İstanbul'da Fatih, Sarıkamış'ta Enver, Sakarya'da Mustafa Kemal, Çanakkale'de şehit, Kıbrıs'ta gazi, Turan'da sönmeyecek meşaledir. (MHP sıralarından alkışlar) MHP birliktir, beraberliktir, sevgidir, şefkattir, hoşgörüdür, millet ocağıdır; birliğin, kardeşliğin, arkadaşlığın, dayanışmanın ocağıdır. Güçlü MHP, güçlü Türkiye demektir. Milliyetçi Hareket Partisi büyük Türk milletinin ta kendisidir. Büyük Türk milleti var oldukça Milliyetçi Hareket Partisi de var olacaktır. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bu kürsüde devletin birliğine, dirliğine, milletin bütünlüğüne saldırılar var. Buradan devlete meydan okutmayız, devlete kafa tutana müsaade etmeyiz, izin vermeyiz; herkes aklını başına alsın diyorum. Ne mutlu Türk'üm diyene! (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 4'üncü maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine ve Uygulamasına İlişkin Hükümler

Bağlı cetveller

MADDE 4- (1) Bu Kanuna bağlı cetveller aşağıda gösterilmiştir:

- a) 1 inci madde ile verilen ödeneklerin dağılımı (A)
- b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B)
- c) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C)
- ç) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E)
- d) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkânları ile bu imkânlardan harcanması öngörülen tutarlar (F)
- e) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H)
- f) Çeşitli kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ)
- g) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K)

ğ) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonlarının öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M)

h) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri (O)

ı) 3634 sayılı Kanun uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P)

i) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T)

j) Kanunlar ve kararlarla bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu.

Buyurun Sayın Nuhoglu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4’üncü madde üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

5018 sayılı Kanun’un 15’inci maddesine uygun olarak merkezî yönetim bütçe kanununda yer verilmesi gereken ilgili cetvellerin 4’üncü maddede yer alması sağlanmaktadır. Yapılan rutin bir işlem olduğu için ben genel bir değerlendirme yapacağım.

Değerlendirmeye geçmeden önce, önemli bir mağduriyete acil çözüm beklediğimi dile getirmek istiyorum. Stajyerler ve çıracılar emeklilik işlemleriyle ilgili SGK kayıtlarında işe başlama tarihi olarak staja veya çıracılığa başladıkları tarihin esas alınmasını istemektedirler. Yurt dışında staj yapanların ve bazı meslek mensuplarının stajları emekliliğe müracaatta başlangıç sayılırken 1 milyondan fazla olduklarını belirten mağdurlar merkezî yönetim bütçesine yük olmamak için staj süreleri için borçlanmayı da kabul etmektedirler. Bu hakkın verilerek mağduriyetin giderilmesi sosyal devlet olmanın gereğidir.

Değerli milletvekilleri, her yeni bütçenin milleti heyecanlandırması gerekir çünkü yeni bütçeyle gelirin artması, sorunlara çözüm getirmesi, çare olması ve hayatı kolaylaştırması beklenir. Açıkça söylemeliyim ki bu bütçe millete heyecan değil, karamsarlık veriyor. Zira, bu bütçe milletin bütçesi değil; Külliye’nin ve yandaşların yolsuzluk üzerine kurulu yoksulluk bütçesidir. Bu bütçede faiz ödemeleri var, garanti ödemeleri var, millete dair hiçbir şey yok. Bu defa galiba mızrak çuvala sığmayacak.

Ülkemizin daha önce karşılaştığı onca krize benzemeyen, çok farklı ve çok yönlü büyük bir krizle karşı karşıyayız. Son yıllarda, İYİ Parti olarak ısrarla tekrarladığımız, Genel Başkanımız Sayın Akşener’in grup toplantılarında sık sık dile getirdiği üreten ekonomi modeliyle ilgili sözlerini duymazlıktan geldiler. Tüketime dayalı bir ekonomik modelle seksen yıllık birikimimizi satıp savurdular. “İtibardan taviz verilmez.” diyerek sorumsuzca harcadılar ve nihayet sona doğru yaklaştıklarını, duvara toslamak üzere olduklarını anlayınca Millî Güvenlik Kurulu Kanunu’nda “ekonomik” kelimesinin geçtiğini fark ettiler. Beceriksizliklerini gizlemek için Millî Güvenlik Kurulunu alet ederek politika değişikliği izlenimini vermek ve zaman kazanmak istedikleri anlaşılmaktadır. Ne var ki bir politika değişikliğini uygulayabilecek ne kurum kalmıştır ne de uzman. İktidar, kendi anlayışı ve kıt bilgileriyle sorunu meydana getiren gerçekleri göremez, hiçbir şekilde çözüm de getiremez. İtibarın gösterişli saraylarda şatafatlı hayat tarzıyla sağlanabileceği zannedilse de gerçekler hiç öyle değildir. “İtibara” açıklık getirmek için bazı sorular sormak istiyorum.

1) Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü olan Yasa Dışı Para Hareketleri Takip Kurulu, Türkiye'yi, kara para aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadelede yeterince çaba göstermediği gerekçesiyle gri listeye almıştır. Neler oldu da iktidar döneminizde 2'nci defa gri listeye girmiş olduk? Gri listeye girmemize sebep olan hangi örgütler veya kişiler vardır?

2) Dünyanın en büyük ekonomilerine sahip G20 ülkeleri arasında 10'uncu sıraya çıkma hedefinden vazgeçildiği ve G20 dışında kalacağımız anlaşılmaktadır. Hiç olmazsa G20'de kalabilmek için hangi tedbirleri alacaksınız?

3) Avrupa Birliğine tam üyelik müzakerelerine başlandığını tantanalı törenlerle ilan etmeniz üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra, bırakın tam üyelik sürecinin tamamlanmasını, çok incitici bir şekilde Avrupa Birliğinin güney komşuları statüsüne indirilmiş bulunmaktayız. Bunun sorumlusu Avrupa Birliği mi, AKP iktidarı mıdır?

4) Büyük ümitlerle girdiğimiz 21'inci yüzyılın ilk çeyreğini çok kötü geçirmekte olan bir ülkemiz. Hâlâ başarı hikâyeleri uydurularak peş peşe petrol ve doğal gaz keşifleri yapıldığı, defalarca, yerli otomobil fabrikaları kurulduğu açıklanmıştır, uçaklarımızın göklerimizde süsleyeceği, yakında uzaya bile gidebileceğimiz müjdelenmiştir. Millettin bunlara inandığını mı sanıyorsunuz?

5) 2023 lider ülke Türkiye programında yer alan ekonomik hedefte, kişi başına düşen millî gelir 25 bin dolardı; revize edilerek sürekli düşmüş, bu bütçeyle 6 bin dolara yaklaşmıştır. Ortada hedef falan kalmadığına göre yüzünüz hiç kızarmıyor mu?

6) 500 milyar dolarlık ihracat hedefi 226 milyar dolara düşürülmüştür. İş insanlarımızın üstün ve başarılı çalışmaları sayesinde en olumlu gelişmeyi ihracatçılarımız gerçekleştirmiştir. Ekonomi yönetimindeki son hamleler ara malı ithalatını zorlaştıracığı için, üretimi zora sokmayacak hangi tedbirleri aldınız?

7) Ekonomiyle ilgili devletin önemli kurumları ya kapatıldı ya da içi boşaltıldı, değiştirildi ve işe yaramaz hâle getirildi; Devlet Planlama Teşkilatı kapatıldı, Merkez Bankası ve TÜİK kontrol altına alındı, Kamu İhale Kurumu yolsuzluklara alet edildi, para kokan bütün kuruluşlara göz dikildi. İçinizde yanlışlıkları söyleyebilecek kimse yok mudur? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

8) Her fırsatta, AKP'den önce hiçbir iş yapılmamış gibi mukayeseler yapılmaktadır. Taş Devri'nde yaşanıyormuş da AKP sayesinde bugünlere geldiğimizi ifade eden iktidar yetkilileri; bugünkü 1 gram altının fiyatıyla 2002'de 7 tane cumhuriyet altını alındığını, dünyada altının onsu 6 kat artarken Türkiye'de 46 kat arttığını, altına göre hesap yapılırsa asgari ücretin bugün 9 bin lira olması gerektiğini bileneğiniz var mıdır? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

9) Avrupa ülkeleriyle mukayese edilirken yoksulluk ve sosyal dışlanma risk oranları verilerine göre, ülkemizin 1'inci sırada olduğunu ve geçen ay yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda da yer aldığını acaba iktidar milletvekilleri biliyorlar mı?

10) Ekonomik tükenmişliğimizi gizlemek için bu kürsüden hâlâ "Ayasofya'yı açtık." diye edebiyat yapıyorsunuz. Ayasofya stratejik olarak müzeye dönüştürülürken ikinci bağımsızlık belgemiz olan Montrö'yü imzaladığımızı bilmiyor olabilirsiniz ama hiç olmazsa tapuya "Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi" olarak Atatürk tarafından kaydedildiğini de mi öğrenemediniz? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

11) Ekonomide farklı sesler çıkmaya devam ediyor, aranızda anlaşsanız, biz de bilesek; yaşanan krizin sorumlusu dış güçler midir, değil midir?

12) Çok sıkı ilişkiler içinde olduğunuz ve daha dün kardeş ilan ettiğiniz Katar'ın mavi vatanda ABD ve Kıbrıs Rum Yönetimi'yle birlikte doğal gaz arama şirketi kurarak ruhsat almalarını nasıl geçiştirebiliyorsunuz?

13) Üst düzey dostluk ilişkileri içerisinde bulunduğunuz Çin, Türkiye'nin Suriye'de işgalci olduğunu ve çekilmesi gerektiğini açıkladı. Aynı Çin, Doğu Türkistan'da 30 milyona yakın soydaşımıza Türk ve Müslüman oldukları için korkunç işkencelerle zulüm uygulamaya devam ediyor. Bu sebeple bazı ülkeler 2022 Kış Olimpiyatları'na diplomatik boykot kararı almıştır. Siz hâlâ nasıl sessiz kalabiliyorsunuz? Vicdanınız hiç sızlamıyor mu? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

14) Türk milletine moral, size de itibar kazandıracığına inandığım Süleyman Şah Türbesi Türk toprağı olan asıl yerine ne zaman taşınacaktır? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye büyük bir ülkedir, ne var ki büyük bir ülke gibi yönetilemiyor. Pek çok konuda çelişkiler yaşanmaktadır. Bu çelişkilerden kurtulmak için tek çözüm vardır, o da seçimdir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Biz, İYİ Parti olarak beklentilere çare olmak ve sorunları çözmek için hazırız. Biz, neyi nasıl yapacağımızı biliyoruz. Öncelikle, ucube tek adam yönetimi demek olan partili Cumhurbaşkanlığı sisteminden kurtulacağız. Kuvvetler ayırımını esas alarak iyileştirilmiş, güçlendirilmiş parlamenter sistemi tesis edeceğiz. Biz, nefret, tehdit ve hakaret dilini kullanmayacağız, güven ve huzura dayalı bir iç politika takip edeceğiz. Komşularımız, bölgemiz ve dünyayla barışık olacağız, hak ve menfaatlerimizi korumak için şahsiyetli bir dış politika takip edeceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Biz, ekonomik dengeleri yeniden sağlayarak Türk parasına itibar kazandıracacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Stratejik bütün ürünlerimize, yer altı ve yer üstü bütün kaynaklarımıza sahip çıkacağız, varlıklarımızı peşkeş çekmeyeceğiz, çektirmeyeceğiz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Bu zor coğrafyada Türk milletinin ilelebet hür ve mutlu yaşamasının temini için var gücümüzle çalışacağız. Birlik ve beraberlik içerisinde Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu değerlerine sonuna kadar sahip çıkacağız. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

2022 yılının huzurlu ve umutlu olmasını diliyorum, saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek.

Buyurun Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı'nın gayesi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kalıcı ve köklü hâle gelmesi için ihtiyaç duyulan reformları, yasal düzenlemeleri, sosyal ve ekonomik iyileştirmeleri hayata geçirmektir. Cumhurbaşkanlığı'nda şahsi çıkarlar değil, milletin çıkarları esastır; ana eksenidir. Cumhurbaşkanlığı'nın enerji ve güç kaynağı millî iradedir. Millî irade çifte su verilmiş çelik gibidir; modası geçmiş, eskimiş birtakım yaftalama ve saptırma yönetimler onu eğip bükemez. Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye'nin şartları, millî güvenliği, millî bekası, istikrarı ve demokratik normalleşmesi neyi gerektiriyorsa onu yapar.

Cumhurbaşkanlığı, tarihin doğru yerinde, doğru şekilde, doğru zamanlamayla durmaktadır. Bu duruş, geleceği imar ve ihya edecektir.

Değerli milletvekilleri, 2022 yılı merkezi yönetim bütçesi, kapsayıcı, sürdürülebilir, istihdam odaklı ve gelir dağılımı adaletini gözetken, büyümenin tesis edilmesi, mali disiplinin sürdürülmesi, kamu dengelerinin iyileştirilmesi gibi başlıca hedeflerin gerçekleştirilmesi amacını taşımaktadır. Türkiye'nin

büyümesi ve gelişmesi, daha güçlü bir ülke olması için, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü esasında ekonomik ve sosyal olarak süratle yol almalıyız. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu amaçla atılan reformist adımların Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarını çözerek Türkiye'nin gücüne güç katacağını değerlendiriyoruz.

Salgının ekonomiye olan etkilerini azaltmak, vatandaşlarımıza olumsuz etkilerini asgariye indirmek için öncelikle Ekonomik İstikrar Kalkını Paketi uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda, esnaf, sanayici, çiftçi ve çalışanlarımıza yönelik önemli destekler getirilmiştir. Kısa çalışma ödeneği, işten çıkarma yasağı, kredi ertelemeleri, nakit desteği gibi tedbirlerle toplumun tüm kesimleri koruma altına alınmıştır. İşletmelere yönelik finansman koşullarının kolaylaştırılması ile çalışma ve sosyal hayata ilişkin tedbirleri içeren birçok alanda sağlanan destekler artarak devam etmiştir.

Sivas'ımızdaki esnaf ziyaretlerimizde, esnaflarımıza devletimiz tarafından sağlanan desteğin devam etmesinin önemli olduğunu gördük. Bu amaçla, esnafımıza istihdam yönünden fayda sağlayacak kredi, prim ve benzeri teşviklerin verilmesi gerekmektedir. Bu şekilde Sivas'ımızın ekonomisine yeni girişimciler kazandırılarak yerel potansiyelimizin artırılmasının da önu açılmış olacaktır.

Sivas'ımızda yaşanan kuraklık, ilçelerimizde çiftçilikle uğraşan vatandaşlarımızın mağduriyetine neden olmuştur. Sivas ilimiz iklim nedeniyle her ürünün ekimine uygun olmadığından yılda bir defa mahsul alınmaktadır. Bunlar, başlıca arpa, buğday, çavdar ve yem ürünleridir. Bu ürünlerde verimin düşük olması sebebiyle yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için, Bakanlığımız tarafından öngörülen ve aralık ayı başında hesaplara aktarımına başlandığı duyurulan desteklerin artarak devam etmesi gerekmektedir. Ayrıca, çiftçilerimizden, il ve ilçe tarım müdürlüklerince, tarım ve hayvancılık işletmeleri kayıt ve bilgi dokümanı istenildiğinde belge işletim ücreti alınmaktadır yani çiftçilerimiz il veya ilçe tarım müdürlüklerine bir evrak almaya her gittiğinde, her defasında ücret ödemektedirler, bu da onlarda bir mağduriyete yol açıyor arkadaşlar. Bu ücretin kaldırılması çiftçilerimize de yarar sağlayacaktır. Türkiye, tarımsal üretimde ve tarımsal ticarete parlayan bir yıldız olmayı hak edecek toprağa, iklime, bilgiye, insan kaynağına sahiptir. Sivas'ımıza gerekli destekler verildiği takdirde, ülkemizin tarımsal üretimine katkı sağlayabilecek potansiyelde olduğu göz ardı edilmemelidir. Tarımsal üretim ve tarımsal ticarete yeni bir vizyon ve yapısal değişimlerle birlikte bunu başarabilecektir.

Diğer yandan, Sivas'ımızda hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın şartlarının iyileştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, yemleme maliyetlerinin azaltılması ve kaba yem açığının giderilmesi büyük önem taşımaktadır. Hayvancılık destekleri, hayvan ıslahı, kaliteli yem ve bitkilerin üretimi artırılmalıdır.

Sivas'ımızın üreten, gelişen ve vatandaşına istihdam sağlayan bir şehir olma yolunda ilerleyişini kararlılıkla sürdürmesi için girişimcilik kapasitesinin güçlendirilmesi gerekmektedir. İş, yatırım ve girişim odaklı yaklaşımla iş sahası açma, yatırım yapma, üretim, ihracat, gelir yaratma hususundaki her türlü çaba desteklenmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivas'ımızı başkente bağlayacak yüksek hızlı tren hattının tamamlanarak ulaşımına açılmasını -Sivaslı hemşehrilerimiz olarak- bekliyoruz. Ayrıca, Sivas'ımızda şehir içi taşımacılığı yapan özel halk otobüsü işletmecilerimizle yaptığımız istişarede, onların 65 yaş ve engelli yolcularla ilgili, onların binişlerine gelir desteğinin artırılmasıyla ilgili emekçilere sağlayacağı fayda önemlidir.

Değirmek istediğim bir diğer önemli husus, uydu üzerinden yayın yapan yerel televizyon kanallarının, son günlerde temelsiz ve ekonomik gerçeklerle bağdaşmayan döviz kurlarındaki dalgalanmalardan etkileneneği üzerinedir. Sektörün işleyişinin devamlılığı adına, TÜRKSAT uydu frekansı kiralaları Türk lirası bazında sabit fiyat üzerinden belirlenmelidir. Ülke genelinde binlerce insanın

ekmek yediği bu sektörde maliyetlerin artışının istihdama etkileri düşünüldüğünde, gerek Sivas’ımızda gerek diğer illerimizde yerel televizyon kanallarımızın daha iyi yerlere gelebilmeleri için çalışmalarını desteklediğimizi belirtiyor, her kesimden insanımıza, her sektöre destekleriyle sahip çıkan devletimizin bu konuda da tedbir alacağına yürekten inanıyoruz.

Tabii, Sivas’ımızın gelişebilmesi için, kalkınabilmesi için tarım ve hayvancılığın gelişmesi gerekiyor. Üretebilen bir Türkiye olabilmek için veya üreten Sivas olabilmek için, tarım ve hayvancılığın dışında Sivas’ımızın sanayide de önemli bir rol oynamasını istiyoruz. Dünyayı etkileyen nasıl bir Covid süreci varsa ülkemizi de etkilemiştir. Ekonomik anlamda etkilendiğimizden dolayı ben de diyorum ki: Covid illeti bütün dünyayı ekonomik olarak etkilemiştir, ülkemiz de bundan etkilendiğinden dolayı Sivas’ımız da etkilenmiştir. Bunun için, madem böyle bir ekonomik sıkıntı yaşıyoruz, Sivas’ımızın organize sanayi bölgesinin ve Demirağ Organize Sanayi Bölgesi’nin de ve tam olarak Sivas’ımızı kapsayacak bir şekilde yani 6’ncı bölgeden, özel teşvikten Sivas’ımızın da faydalanmasını istiyoruz. Çünkü oradaki üreticilerimiz veya dışarıdan, içeriden gelecek yatırımcıların tek istediği şudur: Sivas’ın lojistik anlamda belki ulaşımı zordur ama bizi Sivas’a teşvik edecek olan nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Özel teşviktir, 6’ncı bölgenin tam olarak Sivas’a verilmesidir. Böyle olduğunda içerideki ve dışarıdaki yatırımcılar Sivas’a gelmek istiyorlar. Onun için, Sayın Varank Bey’le de görüşmüştük Sanayi Bakanımızla, “Hazır.” demişti kararname. Ben de diyorum ki: Sayın Cumhurbaşkanım, Sivas’a 6’ncı bölgeyi ve özel teşviki verin, kararnameyi imzalayın, en azından yılbaşından önce Sivas’ın yiğidolarına bu da müjde olarak gelsin. Çalışan, üreten ve millî değerlerine önem veren Sivas’ımıza da hep birlikte sahip çıkalım diyorum.

Beni dinlediğiniz için Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Pero Dundar.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA PERO DUNDAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, bizleri ekranları başında izleyen halklarımızı, cezaevindeki arkadaşlarımızı selamlıyorum.

Şimdiye kadar 17 bakanlık bütçesi görüşüldü. Bu görüşmeler esnasında, bulunduğumuz her yerde, bu bütçenin halkın bütçesi olmadığını anlattık, anlatmaya devam edeceğiz. Grubumuz bu süre boyunca da birçok konuya değindi, değindiği için de ben çok fazla detaya girmeyeceğim ancak özellikle bakanların sunumuyla ilgili birkaç noktaya vurgu yapmak istiyorum. Özellikle Mardin’le ilgili, vekili olduğum ille ilgili bazı sorular soracağım; söylemediğimiz, sormadığımız sorular değildir ama bir kez daha söylemek istiyorum.

Bu ülkenin Adalet Bakanı öyle bir tablo çizdi ki aklınız hayaliniz durur. Cezaevlerinde her gün hak ihlalleri yaşanmıyormuş gibi konuştu, tecrit politikaları uygulanmıyormuş gibi, ülkede adalet duygusu bırakmışlar gibi konuştu. Sanki 84 yaşındaki hasta tutsak Mehmet Emin Özkan’ın ellerine hastaneye giderken bile kelepçe takmamışlar gibi, Urfa Adliyesi önünde iki yüz seksen bir gündür adalet isteyen Emine Şenyaşar’ın sesine kulak tıkamamışlar gibi, Emine Şenyaşar’ın adalet arayışına cezaevinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren Garibe Gezer’in annesi Halime Gezer’in adalet haykırışı eklenmemiş gibi.

Ben buradan Adalet Bakanına sormak istiyorum: Sistematik işkenceye maruz bırakılan Garibe Gezer'in sesini neden duymadı? Garibe'ye cinsel şiddet dâhil her türlü işkenceyi yapan cezaevi personeli neden cezalandırılmadı? Garibe ölümüne sürüklenirken neden elektrikler yoktu, neden acil durum butonu devre dışı bırakıldı? Ve son olarak şunu sormak istiyorum kendisine: Garibe'nin yaşamını yitirmesine neden olan şey Kürt ve kadın düşmanlığından başka nedir? Garibe, Kürt kadınına düşman politikaların hedefi olan ailelerden sadece birinin çocuğudur. Bu şiddet ilk kez gördüğümüz bir şey değildir ama son bulması için de tüm gücümüzle mücadele etmeye devam edeceğiz.

Yine, bir diğer bakan Çevre ve Şehircilik Bakanı. Sağ olsun, sunum yaparken kendi alanı dışında her şeye değindi. Değindiği şeylerden birini ben söyleyeyim: Nusaybin'de inşa edilen TOKİ'lerde yaşanan yolsuzluk ve usulsüzlükten hiç bahsetmedi. O kadar malzemedi çalmışlar ki rüzgâr esse binalardan bir parça kopuyor. Ev sahiplerinin dünya kadar borçlandığını ise hiç belirtmedi.

Hele bir İçişleri Bakanı var, o zaten Allah'a emanet. (HDP sıralarından alkışlar) Bu Bakan döneminde insanlar helikopterlerden atıldı ve bu, Bakan tarafından savunuldu. Çocuklar zırhlı araçlar altında kaldı. Kadına yönelik şiddet ve katliam derinleşirken katiller İnfaz Yasası'yla serbest bırakıldı. Peki, 12 yaşında 13 kurşun ne? Babasıyla birlikte katledilen Uğur Kaymaz'ın katili kimdir? Bölgeye huzur geldi derken Garibe Gezer'in tutuklu olan ağabeyinin, güvenlik gerekçesiyle kardeşinin cenazesine katılmasına engel olundu. Halk iradesiyle seçilen belediyelere kayyumlar atandı. Kayyumlar tarafından kendisine milyarlarca liralık hediye verildi. Başta Mardin kayyumu Mustafa Yaman olmak üzere kayyumların yolsuzluk ve usulsüzlüklerine göz yumuldu, ortak olundu. Yetmedi, Mustafa Yaman terfi alarak ödüllendirildi. Bakın, daha birkaç gün önce, Mardin Kayyumunun hazineden bedelsiz aldığı 50 milyon liralık taşınmaz satılığa çıkarıldı. Belediyelerde her türlü yolsuzluk devam ediyor.

Hani güvenlik sağlanmıştı? Peki, her ay on beş gün sokağa çıkma yasağı ve eylem, etkinlik yasağı getiriliyor. Bu yasaklar da kimedir? HDP'yedir, muhalefetedir, sivil toplum örgütlerinedir arkadaşlar. Ha, şunu da söyleyelim, zulüm ve yolsuzluk kayyumu atadıkları Mardin ve ilçe belediyeleriyle sınırlı değildir, kendi yönetimlerindeki belediyelerde de aynı zulüm söz konusu. Yeşilli'den Dargeçit'e, Artuklu'dan Midyat'a, Ömerli'ye, Mardin halkına tek bir hizmet yok, sokaklar çamur içinde, bitmeyen yol yapımları devam ediyor. Her yolu neredeyse, nereden baksanız defalarca ihaleye vermişler. Halkın kaynağını kurutana kadar durmayacaklarını biliyoruz ama şunu da çok iyi bilsinler ki hepsini teker teker alacağız; bundan hiçbirinizin şüphesi olmasın. (HDP sıralarından alkışlar)

Bakın, arkadaşlar, yine İçişleri Bakanlığından bağımsız hareket etmeyen bir DEDAŞ zulmü vardır; bunu defalarca sokakta da burada da dile getirdik, sormaya da devam ettik, edeceğiz. Organize çalışıyorlar âdeta, nasıl mı? Mardin'deki kolluk gücü DEDAŞ'ın kolluk gücü gibi olmuş. Halk elektrik faturasını ödeyemediği için isyan mı ediyor? Polis, Jandarma, Emniyet anında o mahallede barikat kuruyor. Çiftçi faturasını mı ödeyemedi? Sorun yok; Jandarma anında çiftçinin kapısına dayanıyor. Bakın, 240 milyon borçlandırılan çiftçi ne diyor? "75 dönüm arazim var, ben bu borcu nasıl ödeyeyim? Evime haciz geldi." Bu, Mardinli çiftçiye düşmanlık değil de nedir? Halkın güvenliği gibi bir kaygısı yok bu Bakanlığın, DEDAŞ kaygısı var. Halkın evine giden faturalar sayaç okunmadan hazırlanıyor. Sadece borcu olanın değil, borcu olmayanın da elektriği sebepsiz yere kesiliyor; bunun vebali de iktidarın boynundadır. DEDAŞ kime bağlı, gerçekten bunu sormak istiyoruz. Yine Mardin'den başka bir çiftçi şöyle diyor: "Şu anda 1 ton gübrenin fiyatı Kızıltepe'deki 1 dönüm tarlanın fiyatıyla aynıdır." Mardin'de mısır hasadı bitti; çiftçi, hasadı bitirmek üzereyken iktidar mısır ithal etmeye başladı. Çiftçinin tarladaki hasadı daha bitmeden mısır ithalatına onay vermek zulüm değil de nedir? Ben size söyleyeyim. Bu politikaların tamamında asıl amaçlanan bölge halkını toprağından, yaşam alanından koparmaktır, zorunlu göçü dayatmaktır, mevsimlik tarım işçisi olarak başka yerlere gidip güvencesiz

çalışmaya zorlamaktır, gittikleri yerlerde ırkçı saldırılara zemin hazırlamaktır. HDP olarak “iş, aş buluşması” dedik, “herkes için adalet” dedik, “kadın yoksulluğuna hayır” dedik; ev ev, mahalle mahalle, köy köy dolaştık; esnaflarla, çiftçilerle, üreticilerle bir araya geldik. Kadınların, gençlerin, işçilerin, emekçilerin sesini, isyanını dinledik ve tüm bunlardan çıkan ortak bir cümle var, o da “yolsuzluk, yoksulluk ve geçinemiyoruz.”

Mardin’de mevsimlik tarım işçisi bir kadının sözlerini de şöyle aktarayım; özellikle bizim bütçe sürecinde, tüm illerde, mahallelerde, her yerde yaptığımız görüşmelerde, buluşmalarda dile getirilen sözleri burada dile getirmek istedim: “Halkın alım gücü 10 kat, 100 kat düştü, sadece onlar ve yoldaşları uçuyor, halk geriye gidiyor.” Mardin başta olmak üzere, ülkenin her tarafında küçük esnaf âdeta can çekişiyor. Mardin’de neredeyse her gün bir esnaf kepenk kapatma aşamasına geliyor. Görmek istemediğiniz, duymak istemediğiniz Mardin halkına dayattığınız yoksulluk budur; eksigi var, fazlası yok.

Peki, bu iktidar ne yapıyor? Her şey güllük gülistanlıkmiş gibi davranıyor. Güllük gülistanlık içinde olan yandaş şirketlerdir ve bu şirketlerden biri de elbette ki Mardin’de hem maddi hem manevi birçok tahribata neden olan Cengiz Holdingtir. Ben buradan ilgili Bakanlığa sormak istiyorum: Özellikle Derik ve Mazıdağı’da kanser ve astım hastalıklarının artışı hangi boyuttadır? Bunun Cengiz Holdingin fabrikasının yarattığı hava kirliliğiyle bağlantısı nedir? Bu sorunların tamamını HDP Grubu olarak defalarca önergellerle Meclis gündemine getirdik. Çoğu önergemize cevap bile verilmedi. Aylar sonra gelen cevapların ise tatmin edici hiçbir yanı yoktur. Keşke, hakkımızda düzenlediğiniz fezlekelerde gösterdiğiniz hızı önergelerimizi cevaplarken de gösterseydiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

Halktan değil yandaştan yana olan iktidarın, kriz ve kaos derinleştirmekten başka yaptığı bir şey yoktur. Halk açlık ve yoksullukla mücadele ederken bu iktidarın çözümü ne? Çözüm, Hazine ve Maliye Bakanını değiştirmek; çözüm, Merkez Bankasının Başkanını değiştirmek. Peki, çözüm oldu mu? Halkın hâli ortada, Türk lirasının hâli ortadadır.

Sevgili arkadaşlar, bu krizin nedeni “güvenlik politikaları” adı altında yürütülen savaş siyasetidir; Kürt’e, kadına, doğaya, farklı dillere, kimliklere düşman politikalarıdır. İşte, bu bütçe tam da bu düşman hukuku üzerine oluşturulan bir bütçedir; halkın değil, savaştan beslenerek iktidarını ayakta tutmaya çalışanların bütçesidir; demokrasinin, adaletin, özgürlüklerin değil, baskıların, zulmün, adaletsizliğin bütçesidir. Halkların adına işçilerin, emekçilerin, çiftçilerin, gençlerin bu bütçeye oluru yoktur çünkü bu bütçe, toplumu korkuyla, baskıyla, açlıkla terbiye etmek isteyenlerin bütçesidir. Halkımız bu bütçeye onay vermiyoruz, biz de bu bütçeye “hayır” diyoruz.

Bizi izleyen tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Lale Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de iki kriz birden yaşanıyor; hem ekonomide kriz var hem de tek adam rejiminin yarattığı kriz var. Evet, salgın krizi var, dünyada da var; salgın krizi, bizdeki krizleri daha da derinleştiriyor ama esas mesele Türkiye’deki hem ekonomi hem de tek adam rejiminin yarattığı yönetim krizidir. Bunu belirtelim. Siz bu krizi görmezden geliyorsunuz, algı yönetimiyle, her şeyi iyi göstermeye çalışıyorsunuz, vatandaşa iyiymiş gibi göstermeye de devam ediyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, artık devlette kurumsal çöküş var; tarafsız hiçbir devlet kurumu kalmadı, “liyakat ve kariyer” deseniz, bitti; orta vadeli programın vizyonu yok, maalesef temennilerden öteye gidemiyor, kredibilitesi de düşmüş durumda, sürekli hedefler, yanlış politikalarla revize edilmek

zorunda kalıyor; zaten 2023 hedeflerinizi de tam yarı yarıya indirdiniz. Orta vadeli program o kadar gerçeklerden uzaklaşmış ki bakın, ne yazıyor, şu cümleye bir dikkat edelim: “Ağırlıklı olarak yurt içi tasarruflar ve doğrudan yatırımlarla finanse edilen verimli alanlara yönlendirilmiş yatırımlara dayalı büyüme yapısı.” Allah aşkına, hangi yurt içi tasarruf, vatandaşta tasarruf mu var, hangi doğrudan yabancı yatırımcı, sorarım size? Güven duymadığı için Türkiye’ye doğrudan yatırımcı mı geliyor? Gelenler zaten vurkaççılar. Unutmayın ki Türkiye’nin riskini gösteren CDS’ler de zaten 500’ü geçti.

Sayın Genel Başkanımız şöyle demişti: “Para, tıpkı bayrak gibi, tıpkı millî marş gibi, bir ülkenin gücünü, itibarını, bağımsızlığını simgeler.” E, sonra ne oldu? Türk lirasını nerelere getirdiniz? Doların önüne attınız ve pul ettiniz. Peki, bakın, kur arttı ne oldu? Zaten ağır olan borç yükümüz değeri düşen Türk lirasıyla daha da arttı ve bu süreçte, bakın, sadece birkaç ay içerisinde dış borç yükümüz 2,2 trilyon arttı; bu, vatandaşın cebinden, milletin sırtından çıktı; sayenizde, 2,2 trilyon arttırdınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, merkezî yönetimin borçlarına bakalım. Ben rakamlarla konuşuyorum, sizin verilerinizle konuşuyorum, isteyen bakabilir. Merkezî yönetimin toplam borçlarının yüzde 60’ı döviz cinsinden, yüzde 20’si sabit faizli, yüzde 20’si hatta daha fazlası da değişken faizli. Dolayısıyla hem faizli hem de döviz cinsinden olan borçlar yani yüzde 80’i hem faize duyarlı hem döviz kurundaki artışa duyarlı. Dolayısıyla ikisi de arttı. Peki, anladık da bir faiz düşüşü yaptınız, neye yaradı, neye yaradı? Merkezî yönetimin borçlarının hem faizi arttı hem de kur artınca yeniden borç yükü arttı. Neden?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Batırdılar.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Üç ayda toplam 4 puanlık faiz indirimi yaptınız. Tamam, yapılı ama doğru politikalarla yapılır, doğru yöntemlerle ve güven üstüne inşa edilir. Peki, 4 puan indirim yaptınız, ne oldu? Merkez Bankasının borçlanma faizi 5 puan arttı. Yani siz güya bir faiz indirimi yaptınız ama Merkez Bankası artık fonladığı bankalardan borç kullanırken 5 puan daha fazla ödüyor. Ne anladık bundan? (CHP sıralarından alkışlar) El birliğiyle Merkez Bankasını perişan etmeye uğraşıyorsunuz.

Peki, başka ne oldu? Siz oyun içerisinde kural değiştirince, hani içinde atadan, dededen kalma varlıklar vardı ya emek harcamadığımız; adına “Varlık Fonu” dediniz, borçlara karşılık gösterdiniz. İşte, birkaç ay içerisinde 34 milyar dolardan 20,5 milyar dolara o Varlık Fonunun değerini düşürdünüz, erittiniz, atalarımızın, dedelerimizin de kemiklerini sızlattınız.

Peki, hani kur artınca ihracat da artacaktı? Bakın, eğer sepet kur artışına ihracat ayak uydurabilseydi ekim ayında 216 milyar dolar değil, 450 milyar dolarlık ihracat olması gerekirdi; Allah aşkına, kendimizi kandırmayalım. Kaldı ki bu kadar ithal girdi oranı yüksek bir üretime sahip ülkemizde hangi maliyetle yeniden üreteceksiniz? Ama siz maalesef bugünü yaşıyorsunuz, gerisini düşünmüyorsunuz.

Şimdi, biraz verilere bakalım; yine sizin verilerinize, sizin döneminizin verilerine bakalım, son sekiz yıla bakalım. Bakın, sekiz yılda sepet kur yüzde 254 artmış ama ihracattaki artış sadece yüzde 33 yani sepet kurdaki 1 birimlik artışa karşılık ihracattaki artış 0,13 birim; işte, etkisi ortada. Bir de üstelik düşük TL ihracatı artırmadığı gibi Türkiye’nin yarattığı katma değeri de ucuz fiyatla dışarıya transfer ediyor ve gidiyor.

Diğer taraftan, siz aileleri de yoksullaştırdınız. Dünya Sefalet Endeksi’nin raporuna göre 156 ülke içerisinde 21’inci sırada, Avrupa’da da ilk sırada.

Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde yoksulluk en çok kadınları ve çocukları etkiledi. Çocuklar yoksulluğu derinden hissediyor. Erkenden büyümek zorunda kaldılar, çalışmak zorunda kaldılar, oyun oynamayı bilemediler, çocukluklarını yaşayamadılar. Ben demiyorum, TÜİK: “5-17 yaş grubunda çalışan çocuk sayısı 1 milyon.” diyor; bu da sizin karneniz.

Ankara İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin raporuna göre, her yıl en az 70 çocuk iş cinayetine kurban gidiyor. Ve şu çok önemli: 2012 yılında, aileye bakmakla yükümlü olan, ebeveyni işsiz olan çocuk sayısı 1 milyon 210 binken bugün 1 milyon 840 bin yani çocukların babaları işsiz kalmış.

Gelelim işsizlikle mücadelede: On dokuz yıldır iktidarsınız -2002'den beri- ilk defa istihdam paketini 2004'te yaptınız, en son paketi de 12 Mart 2021'de yaptınız, bir de en son KOBİ'lere yönelik ilave istihdama destek paketi de var yani on dokuz yılda 17 istihdam teşvik paketi, 7 ekonomi paketi; maşallah size, 24 paket ama işsizliği ben söylemeyeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – İçi boş.

LALE KARABIYIK (Devamla) – İçi boş.

Ayrıca, tek adam rejimiyle, öyle iddia ettiğiniz gibi, sorunlara hızlı çözüm üreten bir mekanizma da kurmadınız. Liyakatlerinden ziyade sadakatleri ölçüsünde göreve getirilen bürokratlar, sık sık görevden almalar ve görev değişiklikleriyle yönetilmeye çalışılan bürokrasi, sorunlarınıza, bütün ülkenin sorunlarına çözüm üretmiyor maalesef. Fiiliyatta işlevini yitirmiş, bitmiş bir Adalet ve Kalkınma Partisi var. Size ne Maliye Bakanı dayanıyor, ne de Merkez Bankası Başkanı dayanıyor, üç yılda 4 Merkez Bankası Başkanı, 3 Maliye Bakanı oldu, o da sadece yirmi sekiz ayda.

Sistem, Cumhurbaşkanını ve partisini, krizleri yönetemeyen, aksine daha da derinleştiren bir girdaba sürüklemiştir değerli milletvekilleri ve bu girdabın neticesinde siz gidiyorsunuz.

METİN YAVUZ (Aydın) – Nereye gidiyoruz?

LALE KARABIYIK (Devamla) – Hani şöyle bir algı yönetiminiz vardı ya, “Ben kaybedersen sen de kaybedersin.” “Ben yoksam kriz var.” “Ben yoksam kaos var.” Bunları söylemişsiniz ya, algıyı yönetmişsiniz ya, artık bunlara da kimse inanmıyor. Asıl siz gidince kazanacak bu ülke; liyakat gelecek, demokrasi gelecek, istihdam yaratılacak çünkü kalkınma olacak, üretim olacak, kalkınmanın payı yoksulun da emeklinin de emekçinin de cebine girecek. Özgür olacak gençler, hani sarayınız var ya sarayınız, işte o sarayınız, “Barınmıyoruz.” diye sesini duymaya çalışırken susturmaya çalıştığımız, Ankara'ya sokmadığınız o gençlerin olacak. Merak etmeyin gençler, geliyor gelmekte olan, bütün sorunlar bitecek. Merak etmeyin çalışanlar, işsizler, emekliler, emekçiler, işsiz öğretmenler, dersine kavuşamamış, sınıfına kavuşamamış öğretmenler; merak etmeyin Türkiye'deki yoksullar, geliyor gelmekte olan, bütün sorunlarınız bitecek. (CHP sıralarından alkışlar) Kadınlar, gençler, çocuklar, merak etmeyin, geliyor gelmekte olan, bütün sorunlarınız sona erecek.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, diriliş şairi Sezai Karakoç'u rahmetle anıyorum.

Bizim hikâyemiz bir diriliş hikâyesidir; Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi, Ayasofya'nın dirilişiyle, temeli adalet, vicdan, ahlak, tevhit ve kardeşlik olan medeniyet güneşimizin yeniden yükselişinin hikâyesidir. Ne 367 krizi ne 27 Nisan e-muhtırası ne Gezi olayları ne 17-25 Aralık ne de 15 Temmuz hain darbe teşebbüsü bu milleti kendi iradesine sahip çıkma kararlılığından asla döndürememiştir, döndüremeyecektir. Çok şükür ki Rabb'im bugün 20'nci bütçeyi nasip etti. Bu bütçe, toplumun tüm kesimlerini kucaklayan, milletimizin refahını hedefleyen bir bütçedir; “İman varsa imkân vardır.” inancıyla, içinde güveni, bereketi, inancı barındıran bir bütçedir.

AK PARTİ'nin kuruluşun bugüne en önemli misyonu, devlet-millet kaynaşmasını sağlamak olmuştur. Devlet-millet birlikteliğiyle geçmişten gelen sorunları çözdüğümüz gibi, reform niteliğinde gelişmeleri de sağladık. Özellikle nüfusun yarısını oluşturan kadınların siyasetten ekonomiye hayatın her alanında daima var olmasının yolundaki engelleri bir bir biz kaldırdık. Bu sayededir ki bugün İsmetiye köyünden Bakan Mehmet'in başörtülü kızı olarak hiçbir ayrımcılığa maruz kalmadan Gazi Mecliste görev yapabiliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu sayededir ki Batman Sason'dan Lale Basut, Çıtır Çileğim Projesi'yle aldığı destekle âdeta ters göçü başlatabiliyor. Karacabey Dağkadı'dan çiftçi Aylin Hanım, yerel yönetimlerin, Tarım Bakanlığının desteğiyle kooperatif kurarak ekonomiye değer katıyor. Bursa'dan Elif Hanım, KOSGEB'den aldığı destekle ticari araçtan tekneye araç kılıfları dikerek üretiyor, istihdam oluşturuyor. Kadınlar her geçen gün yeni başarı hikâyeleri yazıyor. Biz kadınların hayallerinin peşinden gitmesi için canla başla çalışıyoruz ama maalesef 13-14 yaşındaki kız çocuklarını zorla dağa kaçırın, hayatının baharında gencecik Aybuke Öğretmeni yaşamdan koparan PKK'ya "terör örgütü" diyemeyenler, Diyarbakır Annelerinin feryatlarına kulak tıkayanlar pervasızca kadın haklarından, kadın özgürlüklerinden bahsedebiliyor. Çok şükür ki milletimiz bu samimiyetsizliği, teröre destek verenleri, terör örgütlerinin sözcülüğünü yapanları açıkça görüyor.

Bir zamanlar milletimize "Helalleşme olayı insanları avutma amacıyla beyhude bir çabadır, bırak kardeşim helalleşmeyi." diyenlerin bugün helalleşmekten bahsettiğini de görüyorum ancak sormak istiyorum: Kimlerden helallik isteniyor acaba? "AK PARTİ'ye oy verirsiniz iki elim yakanızda olacak." dediğiniz, iradesine ipotek koyma hakkını kendinizde gördüğünüz çiftçilerden mi helallik istiyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bravo.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – "İktidarı destekleyen öğretmene ben öğretmen demem." dediğiniz öğretmenlerden mi helallik istiyorsunuz? Tehdit ettiğiniz memurlardan mı helallik istiyorsunuz? Ortaya kocaman bir yalan atıp üniversite sınavına girme heyecanı içinde morallerini bozduğunuz, motivasyonların yerle bir ettiğiniz gençlerden mi helallik istiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) "Erkek işsizse, eve yeteri kadar para gelmiyorsa, erkek de gider hıncını karısından alır." diyerek şiddeti meşrulaştıran sözlerinizle, şiddete uğrayan kadınlardan mı helallik istiyorsunuz? Başörtü zulmünü sonlandırmak için Meclisin aldığı kararı "400 el kaosa kalktı." manşetleriyle okulda, iş hayatında hayatlarını heba ettiğiniz "Bir metrelik bez parçası." diyerek aşağıladığımız genç kızlardan, kadınlardan mı helallik istiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tezkereye "hayır" diyerek bu vatanın bütünlüğü için canını ortaya koyan Mehmetçik'ten mi helallik istiyorsunuz? "Herkes edebi kadar akıllı, akıllı kadar şerefli, şerefi kadar değerlidir." der Hazreti Mevlana. Gazi Meclisin çatısı altında, edebe aykırı sözlerden, hareketlerden dolayı millettten helallik istiyor musunuz acaba? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) "Helalleşme yolculuğuna çıkıyorum." deniliyor ya, geçmiş de düşünürsek bu yolculuktan dönülemeyecek gibi görünüyor. Biz milletimizin ferasetine güveniyoruz, millet de bizim samimiyetimize güveniyor. Milletine sevdalı, cumhurun başı Recep Tayyip Erdoğan'a güveniyor. Biliyoruz ki daha adil bir dünya mümkün ve yine biliyoruz ki "Yalan söyle ve söylemeye devam et." siyaseti tekrar tekrar yenilmeye mahkûm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Kadın erkek omuz omuza, milletimizle beraber, daha güçlü Türkiye'yi hep birlikte inşa edeceğimize yürekten inanıyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, "Pervasızca kadın haklarından söz edebiliyor." dediği kimdir acaba? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – PKK'ya dedim ben, size demedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Burada hedefiniz kim? Pervasızca... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, devam edelim.

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Söylediklerinizin arkasında durun; dürüst olun, dürüst!

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Dürüstüm.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bakın, kimi kastettiyseniz söyleyin.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Ya, git grubuna şey yap!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Söyleyin, cevap verelim.

CANAN KALSIN (İstanbul) – Niye üzerinize alındınız?

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen Ankara Milletvekili...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, söz talebim var.

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Size hesap mı verecek bizim grubumuzun vekili?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hesap vereceksiniz tabii.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Nasıl verecek, konuşuyorsun...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vereceksin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, söz istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman metni versinler biz o metinle ilgili konuşalım Başkanım!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Metni verin de ona göre konuşsun bari!

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bayağı geçti ama şimdi şöyle bir şey söyleyeyim: Tabii, belli bir propaganda aygıtının ürettiği, yüklediği, tek bir kanalı izleyip, tek bir gazeteyi okuyup orada üretilen yalanların tekrarından etkilenilmiş olacak ki bir helalleşme retoriği üzerinden yürüyüp dünya kadar şeyi bizim sırtımıza yüklemeye kalkan bir konuşma.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Helalleşmeyin canım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Samimi bir şey söyleyeyim, hepinizin gözünüzün içine bakarak söyleyeyim, bakarsanız.

İFFET POLAT (İstanbul) – Yalan bir şey var mı, yalan var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada oturuyor muyum? Grup Başkan Vekili miyim, Genel Başkanın Vekili miyim? 28 Şubatta Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde başörtülü sınıf arkadaşımı dışarı çıkardılar diye laboratuvarı boşaltıp “O girmeden girilmez.” diyen benim. Hanımefendinin yazdığı mektup benim için onur vesikasıdır milletvekili olduğum gün. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bunlar çok söylendi Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaade edin.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 27 Nisan e-muhtırasının yayınlandığı gün, Ege Eczacı Odaları toplantısı o tarihte Çanakkale’de, Kaz Dağları’nda, salona girip “Gidiyorlar, gidiyorlar!” dediklerinde “Arkadaşlar, bu, Türkiye’ye yapılmış büyük kötülüktür...” Yarın yayımlayacağımız eczacı odalarının ortak bildirgesinin son paragrafı “...Demokratik sivil siyasetin arkasındayız, asker bu işlere karışmasın.”ı yazan birisi oturuyor bugün burada. Bugün burada hayatı boyunca en çok mücadeleymiş “Bidon kafa...” ya da “Göbeğini kaşıyan adam” yazılarını yazıp o bagajı sırtımıza yükleyenlerden Cumhuriyet Halk Partisinin resmî yönetimini ayırıştırmaya çalışmış birisi oturuyor ve burada o kişi öyle böyle değil, Kemal Kılıçdaroğlu’nu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...temsilen oturuyor, onun söylediği her sözün arkasında durarak oturuyor, büyük bir onur ve gururla ona vekâlet ederek oturuyor. Sizin gösterdiğiniz o şeytan biz değiliz. Şeytanınızla gidin nerede helalleşeceksiniz helalleşin, nerede hesaplaşacaksınız orada hesaplaşın. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi bir şey söyleyeceğim ben, bir dakika. Saat on ikide konuşan Milletvekilimiz satışmanın dışında bir mantık geliştiremez mi be Allah aşkına ya. Bu nedir yani? (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Kemal Kılıçdaroğlu helalleşmeyi KHK’liler için yaptı.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

29.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç’in 281 sıra sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerinde şahsî adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Bursa Milletvekili Zafer Işık’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Eskilerin bir sözü vardır, atasözü “Dostun da düşmanın da mert olsun.” derler. İnsan ne söylerse arkasında durur, bir kere öncelikle bunu söyleyeyim.

Gecenin bu saatinde -sizin sözünüze kesinlikle katılıyorum- bu kadar yorgun bir günün sonunda herkes eve gitmeyi beklerken, gelip böyle yazılı bir metinde sağa sola saldırap... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İFFET POLAT (İstanbul) – Niye rahatsız oldun?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kendi yazmış canım metni. El yazısıyla yazmış metni.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...sonra da “Bunu kime söyledin?” dediğimde lafının arkasında durmamak en hafifyle...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Size söyledi size.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, çok özür dilerim iki dakika da ben almak zorundayım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bize “Hesap mı vereceğiz?” diye oradan konuşuyorlar da, evet, hesap vereceksiniz, halka hesap vereceksiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hesabı millete veririz.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Parmak sallama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Halkı ekmeğe muhtaç eden, halkı açıklıkla yüz yüze bırakan, halkı ölüme terk eden, kadın kırımına sebebiyet veren bir iktidarın üyeleri olarak halka da hesap vereceksiniz, yargı önünde de hesap vereceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Hadsizlik yapıyorsunuz. Bizi tehdit etmeyin. Milleti tehdit etmeyin.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz kaç gündür bütçe görüşmeleri yapıyoruz, Sayın Başkan, kaçınıcı defadır yönetiyorsunuz biliyorum, ya böyle bir şey, hakikaten böyle bir yüzüzlük olamaz ya.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Tehdit etmeyin tehdit. Tehdit dilini kınıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hakikaten, burada pembe bir tablo çizip dolar 14’ü geçmiş, vatandaş kumanyalardan kalan yemek kırıntılarını topluyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, bu ifadelere niye müsaade ediyorsunuz Başkanım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dediğim gibi, halk sadece ekonomik kriz sebebiyle geleceğini düşünemiyor, bunlar burada koltuklarında rahat rahat gelip had bildirmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Bu tehdit dilini kabul etmiyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, biraz utanın ya! Bunu söyleyene söylüyorum; utanın ya, utanın! Utanın gerçekten! (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, yapma bunu, bu kadar adileştirmeyin ya! Yazıklar olsun sana, yazıklar olsun. Sen utan bir kere, sen! Geliyorsun hakaret ediyorsun ediyorsun... Hakaretiniz zaman, mekân tanımıyor ya.

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

30.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; gecenin bu saatinde bu üslupla konuşmayı doğru bulmuyorum ancak parmak sallayan, tehdit eden tarzdan korkacak insanlar değiliz. Bu parmak sallamayı, bu tehdit etmeyi artık çok garipsiyoruz ve komik buluyoruz. AK PARTİ milletin iradesidir, parmakla ayar veremezsiniz, hep söylüyorum bunu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun dışında sabahtan beri her şey söylendi. Bir hatibimiz, vekilimiz çok naif bir tonla birkaç ifade de bulundu neler söylediniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Naif mi(!)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben tekrarlamaya utanıyorum.

BAŞKAN – Peki...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu saatte bir hanımefendi... Çok teessüf ediyorum yani.

BAŞKAN – Peki.

Madde üzerinde...

BÜLENT TURAN – Sayın Başkan, bir dakika izin verirseniz, sataşmadan söz istemiştim.

BAŞKAN – Tamam.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir de Başkanım, Özgür Bey’i tebrik ediyoruz. Başörtülülere fakültede sahip çıkmış, can baş üstüne.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Helal olsun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ancak kendi ifadesiyle “Vekili olduğu Genel Başkanı’nın Anayasa Mahkemesine başörtüsüyle ilgili kanunun iptali için gittiğini hatırlatmak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, ne alakası var bak burada...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 411 kaosa kalkan el.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim çözdü başörtüsünü ama kim?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kim çözdü? Biz çözdük.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz çözdük biz.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynı şekilde, Özgür Bey’i tebrik ederim, 27 Nisan’a karşı çıkmış ancak o 27 Nisan’a mensubu olduğu partinin ve vekili olduğu Genel Başkanın büyük bir heyecanla “Altına imza atarım.” dediğini herkes biliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç öyle bir şey yok, hiç öyle bir şey yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden bekleriz ki Özgür Bey’in demokratik tavrı tüm partisine, liderine örnek olsun.

Teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir cümle...

BAŞKAN – Ya, şimdi bunu devam ettirmeyelim arkadaşlar, kapatacağım bakın, yeter.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ama...

BAŞKAN – Ya, milletvekillerinin tamamı şu anda benim bu yönetimime karşı. Ne yapacağız ya sizinle? (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bende öyle bir şey yok, bende öyle bir vekil yok, bende öyle bir vekil yok. Var mı?

BAŞKAN – Özgür Bey, açıyorum mikrofonunuzu.

Buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Tavrınız örnek olsun.” dedi ya, sataşma yok ki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür Bey, ne dedim ya?

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Grup Başkan Vekili partisinin hakkını savunuyor.” diye laf eden bir tane milletvekilim yok benim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizim de yok. Var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepsi aslan gibi grubunun arkasında. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kimin varsa, o baksın.

Şunu söyleyeceğim Sayın Başkan, bunu tutanağa düşürmeden bırakmam.

Bakın, çok net söylüyorum, Kemal Kılıçdaroğlu'nun helalleşme meselesi üzerinden konuştu, onun vekili olarak, Partinin Grup Başkan Vekili olarak söyledim. Bir şeytan yaratıp, bir şeytanlaştırma yapıp onunla helalleşme diyorsa şeytanyı da ister helalleşsin ister hesaplaşsın o şeytan biz değiliz.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Neyin şeytanı ya? Şeytan nereden çıktı şeytan?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Size buradan ekmek çıkmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kendiniz çaldınız, kendiniz oynadınız ya. Deniz Baykal'la hesaplaşacaksınız. Deniz Baykal'la hesaplaştın mı ya?

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 281) (Devam)

2.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 282) (Devam)

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saygılar sunuyorum.

Gecenin bu vaktinde son konuşmacı olmak biraz talihsizce bir durum. Ancak önce asıl konuya girmeden... Az önce konuşan AK PARTİ Milletvekilinin bankalardaki mevduat hesaplarıyla ilgili yaptığı açıklama ciddi anlamda kafa karışıklığına yol açmıştır. Üstüne üstlük “Kasalardaki mevduatları, kasalardaki paraları ve dövizleri de bilmiyoruz.” demesi bu kafa karışıklığına ve düzensizliğe pul biber ekmiştir. Şimdi Maliye Bakanı burada, Maliye Bakanı bunu nasıl düzeltir bilemiyorum. Hoş, Maliye Bakanının son günlerde yaptığı açıklamalar da daha çok kafa karışıklığına, daha çok düzensizliğe yol açmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu da belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri; az önce Cumhurbaşkanı Yardımcısı burada çıktı seksen dakika konuştu, dikkatle dinledim ve bir kez daha Fuat Oktay'ın niçin Cumhurbaşkanı Yardımcısı yapıldığına öyle kani oldum ki. Hakikaten Erdoğan'ın yardımcısı olmayı hak etmiş ama bu ülkenin Cumhurbaşkanı Yardımcısı olmayı asla hak etmiyor. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bakın, değerli arkadaşlar, “saray” kelimesinden niçin rahatsız oluyorsunuz? “Saray” demek çok doğal bir şey. Buckingham Sarayı’nın 700 odası var ve buradaki sarayın oturduğu alanın sadece ellide 1’ine sahip. Hadi Beyaz Saray... Amerika’daki Beyaz Saray’ın oda sayısı sadece 132 ve buradaki sarayın, o rahatsız olduğunuz “saray” deyiminin oturduğu alan Beyaz Saray’ın 60 katı büyüklüğünde. Şimdi, siz “külliye” diyebilirsiniz ama birileri de “saray” diyorsa bundan rahatsız olmayın, “saray” demenin çok temel nedenleri var.

İkinci husus, şimdi 15 Temmuzda sarayın bombalandığından bahsetti Sayın Fuat Oktay. Ya, oranın millet meclisi olduğunu söylemek akıllara zarar bir iş. Sayın Oktay, orada 1 tane seçilen kişi var, Erdoğan ama burada oturan milletvekillerinin tamamı halkın oylarıyla seçilip buraya gelmişler ve gerçek milletin Meclisi buradır, buradır; saray değil. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, gelelim bir başka konuya. Arkadaşlarımız konuşmalarını daha etkili hâle getirmek adına, dikkat çekmek adına bazı objelerle çıkıyorlar. Şimdi, portakalla çıkan arkadaşımızı eleştirmek, ondan rahatsız olmak çok ilginç. Değerli arkadaşlar, bakın, o portakalı, soğanı, biberi üreten benim çilekeş çiftçim çuvallarla döküyor, niye rahatsız olmuyorsunuz? Çuvallarla yere döküyor. (CHP sıralarından alkışlar) Asıl rahatsız olmanız gereken şey, çiftçiye bu hâle getirmenizden rahatsız olun. Bugün banka müdürlerinin kasalarında yüzlerce, binlerce çiftçi kardeşlerimin icra dosyaları var; bundan rahatsız olun, buna üzülün.

Bir başka konu, şimdi savunma sanayisinden bahsediyor, iyi ne yapılırsa bu ülke için gurur duyuyor. Ya, biraz da sanayiden bahset Sayın Oktay. Bir tane büyük sanayi tesisi açıp da yüzlerce gencimize istihdam sağlayabildin mi? Yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Pes, pes!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Şimdi başka bir şey söyleyeceğim. Bakın değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığına bağlı bir İletişim Başkanlığı var. Bu bütçede, bu hayalî bütçede, kadük olmuş bütçede en çok bütçesi artan başkanlık İletişim Başkanlığı, yüzde 60 artmış. Bu döviz hareketliliğinden en az etkilenen bütçe, İletişim Başkanlığının bütçesi. Niye İletişim Başkanlığının bütçesi artar? Yatırım başkanlığı mı, bir şey mi üretiyor? Yok. Evet, bir şey üretiyor, buradaki İletişim Başkanlığı Hitler Almanyasının, Goebbels’in yaptığı işleri görüyor; onunla yüzleş. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, ne yapıyor? Niye bütçe arttı? Ne kadar yalan, o kadar bütçe; onun için İletişim Başkanlığının bütçesi artırıldı.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Yalan söyleyen sizensiz, siz bilirsiniz.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Ve bugün o İletişim Başkanlığı trollerin hesaplarını kontrol ediyor, yandaş gazetelerin başlıklarına müdahale ediyor. Onun için iletişim Başkanlığının bütçesi artıyor. Propaganda başkanlığı, Goebbels taktiğini uyguluyor ve onun içindir ki İletişim Başkanlığı şu anda Cumhurbaşkanlığı sarayının sığındığı, sahiplendiği, gözünün nuru gibi koruduğu bir başkanlık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Gelelim bir başka konuya. Yarın inşallah Grup Başkan Vekili benim bu konuşmamı, tutanakları alıp Fuat Oktay’a verir. Fuat Oktay burada giderayak şundan bahsetti. Ne dedi? Efendim, saygıdan, düzeyden... Şimdi, size bir şey okuyacağım. Ben 30 Haziranda çok sevdiğim bir olayla karşılaştım; Cumhurbaşkanlığı ilk kez farkına varmış, tasarruf genelgesi yayınladı. Bunun üzerine ben de soru sordum, dedim ki: Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ya da CİMER, Cumhurbaşkanlığının 2020 envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır? Cumhurbaşkanlığının 2021 envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır? Cumhurbaşkanlığı tarafından 2021 yılında kiralanılan araç sayısı kaçtır? Net, anlaşılır, çok basit sorular. Bakın şimdi cevaba, bakın şimdi Cumhurbaşkanı Yardımcısının saygısına. Cevap şu, diyor ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Lütfen Sayın Başkanım, son konuşmacıyım.

BAŞKAN – Ama hiç kimseye ek süre vermedim, biliyor Özgür Bey. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Son konuşmacıyım, lütfen...

BAŞKAN – Emin olun kimseye ek süre vermedim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Son konuşmacıyım, bu önemli.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Teşekkürler, teşekkürler.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Cumhurbaşkanı Yardımcısının verdiği cevaba bakın: Cumhurbaşkanlığı hizmetleri, mevduat hükümleri doğrultusunda tasarruf ilkelerine riayet edilerek hizmetin gerektirdiği sayıda araçla yerine getirilmektedir. (AK PARTİ sıralarından “Doğru, doğru.” sesleri) Bakın saygıya, bu saygısızlık size yapıyor size, bana değil. Saygısızlık kralı Fuat Oktay’dır.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 4’üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, programımız gereğince bugünkü görüşmeler tamamlanmıştır.

Programa göre 2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi’nin 5 ile 13’üncü maddelerini sırasıyla görüşmek için 15 Aralık 2021 Çarşamba günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.15

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

**36'NCI BİRLEŞİM
14 ARALIK 2021 SALI
SAAT: 11.00**

DANIŐMA KURULU ÖNERİŐ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6 Aralık 2021 Pazartesi günkü Gündeminin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 6 Aralık 2021 Pazartesi günü saat 12.00’de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00’den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 17 Aralık 2021 Cuma günü görüşmelere saat 14.00’te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye de altmışar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda, istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların yetmiş dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) siyasi parti grupları ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütme adına yapılacak konuşmaların üçüncü turda altmış beşer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) dördüncü ve beşinci turlarda seksener dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) altıncı turda altmışar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük’ün 61’inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük’ün 62’nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük’ün 86’ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.11.2021 tarihli 23’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

*** Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon**

15.12.2021 Çarşamba - Saat 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

36'NCI BİRLEŞİM

14 ARALIK 2021 SALI

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 281) 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.12.2021) (X)

2.- (S. Sayısı: 282) 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2020 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 194 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2020 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1690) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.12.2021) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

9'uncu Gün

14.12.2021 SALI

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

VIII. TUR

- 219-. CUMHURBAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 220-. MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 221-. MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Bütçe + Kesin Hesap)
- 222-. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 223-. DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 224-. MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 225-. STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 226-. İLETİŞİM BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 227-. SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 228-. GELİR BÜTÇESİ

(HDP, CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 70'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

-2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesine kadar (4'üncü madde dâhil) oylanması.